

2025

RAPORT

O STANIE MIASTA

Załącznik nr 2

Zatwierdzam

Prezydent Miasta Tarnowa

**RAPORT Z WYKONANIA
W 2025 ROKU
„GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI,
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA TARNOWA NA LATA 2023-2026”**

MARZEC 2026 r.

I. Wstęp.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026 przyjęty został Uchwałą Nr LXXVIII/736/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. Program zmieniony został uchwałą Nr LXXXVI/830/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 czerwca 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026 oraz uchwałą Nr XVIII/171/2025 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 kwietnia 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026, i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich.

Monitoring Programu prowadzony jest w ciągu roku na bieżąco. Raport z wykonania w 2025 roku „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026” i efektów jego realizacji jest przedstawiany Radzie Miejskiej w Tarnowie w Raporcie o Stanie Miasta za 2025 rok.

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii². Zapisy obu cytowanych ustaw stanowią, że do zadań własnych gminy należą w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczy i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii,
- 5) pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego,
- 7) nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Całkowity koszt realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 w 2025 r. wyniósł 6 342 914,89 zł.

---

¹ Dz.U. 2023 poz. 2151 z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.

Koordinatorem Programu było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, które współpracowało przy jego realizacji z następującymi podmiotami:

1. Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa,
2. Wydziałem Wsparcia Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Tarnowa,
3. Centrum Dialogu IDEA Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa,
4. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
6. Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie,
7. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie,
8. szkołami, przedszkolami, placówkami wsparcia dziennego, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
9. organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy,
10. Strażą Miejską,
11. Policją.

II. CEL I ZADANIA PROGRAMU.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych oraz problemom im towarzyszącym, ograniczenie rozmiarów szkód związanych z uzależnieniami na terenie miasta Tarnowa.

Zadanie 1: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Lp.	Działanie	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MPKPiRPA)	specjaliści udzielający porad w MPKPiRPA, działającym przy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie: prawnik, certyfikowany instruktor terapii uzależnień	– liczba osób objętych wsparciem	– 155
2.	Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– liczba osób objętych wsparciem	– 3 648
3.	Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych podstrony zawierającej informacje nt. prowadzonych działań i form pomocy dla osób uzależnionych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie		– 1

Ad. 1 Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Okres realizacji zadania: 6 lutego 2025 r. – 17 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 15 563,14 zł

Opis realizacji zadania:

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie czynny był 3 godziny tygodniowo. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytych leczeniach,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w Punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie w 2025 r. w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 155 porad.

Ad. 2. Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej

1. Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 27 czerwca 2025 r. - 10 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 2 856,00 zł, w tym 2 555,26 zł z budżetu Unii Europejskiej oraz 300,74 zł z budżetu państwa

Opis realizacji zadania:

Zadanie realizowane było w ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odnowa społeczna w Tarnowie”, wdrażanego przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Celem realizacji zadania było zwiększenie dostępności wsparcia terapeutycznego dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności osób zagrożonych uzależnieniem lub mających doświadczenie uzależnienia od alkoholu, a także wzmocnienie ich kompetencji w zakresie utrzymania abstynencji oraz zapobiegania nawrotom uzależnienia. Grupę docelową stanowiły osoby w kryzysie bezdomności, zagrożone bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym, korzystające ze wsparcia w ramach projektu.

W ramach zadania prowadzono indywidualne jednogodzinne konsultacje z terapeutą ds. uzależnień. Podczas spotkań uczestnicy byli motywowani do utrzymania abstynencji, przedstawiano im sposoby radzenia sobie z głodem alkoholowym, wskazywano możliwości poszukiwania nowego, wspierającego środowiska społecznego oraz omawiano alternatywne, konstruktywne formy spędzania czasu wolnego. W ramach zadania wsparciem objęto 3 osoby, które łącznie skorzystały z 24 godzin indywidualnych konsultacji terapeutycznych.

Osiągnięte rezultaty obejmują zwiększenie świadomości uczestników w zakresie mechanizmów uzależnienia oraz sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami bez sięgania po alkohol. Uczestnicy deklarowali utrzymywanie abstynencji oraz gotowość do dalszej pracy nad utrzymaniem trzeźwości.

2. Program zapobiegania zachowaniom suicydalnym oraz przemocy rówieśniczej

Realizator: Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025r.

Kwota przeznaczona na realizację zadania: zadanie realizowane w ramach statutowej działalności

Opis realizacji zadania:

Pracownicy Poradni realizowali program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „W stronę życia”. Program miał na celu zapobieganie depresji, autoagresji i zachowaniom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży. Ponadto Poradnia realizowała program zapobiegania przemocy rówieśniczej „Mocni w relacji”, którego celem było poszerzenie świadomości młodych ludzi na temat mechanizmu powstawania przemocy rówieśniczej, wskazania podstawowych narzędzi radzenia sobie z przemocą. Odbiorcami tego programu byli uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w których uczestniczyło łącznie 3 645 uczniów.

Ad. 3 Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych podstrony zawierającej informacje na temat prowadzonych działań i form pomocy dla osób uzależnionych

Opis sposobu realizacji:

Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Aktualny adres strony zawierającej informacje na temat punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków: www.cus.tarnow.pl.

Na stronie internetowej znajdują się informacje dotyczące: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania, grup wsparcia AA oraz innych zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi)	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie	– liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji	– 114
			– liczba wydanych przez biegłych psychologa i psychiatrę opinii	– 30
			– liczba wniosków skierowanych do Sądu o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego	– 21
2.	Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej	MPKPRPA, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno Terapeutyczna w Tarnowie	– liczba osób objętych wsparciem	– 3 876
3.	Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie m.in. poprzez:	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– liczba osób biorących udział w grupach wsparcia dla ofiar przemocy	– 50

	<ul style="list-style-type: none"> – udzielanie schronienia, – poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne, – prowadzenie grup wsparcia warsztatów dla ofiar przemocy, – prowadzenie grup wsparcia/ warsztatów dla osób z syndromem DDA, – prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców dzieci ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD), – realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy 	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> – 19
4.	Promowanie prawidłowego modelu rodziny m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba warsztatów i programów 	<ul style="list-style-type: none"> – 3
			<ul style="list-style-type: none"> – liczba odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> – 36
5.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Stowarzyszenie Siemacha Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży Kana	<ul style="list-style-type: none"> – liczba placówek wsparcia dziennego 	<ul style="list-style-type: none"> – 3
			<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> – 249

Ad. 1 Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi)

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 188 635,84 zł, w tym: wynagrodzenia członków Komisji 168 535,92 zł, opinie biegłych 17 999,92 zł, opłaty sądowe 2 100,00 zł

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. odbyło się 49 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu. W czasie posiedzeń przeprowadzano rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Łączna liczba wniosków, które wpłynęły w 2025 r. o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wynosi 114, w tym:

- z Policji – 85,
- od członków rodzin – 15,
- inne (kuratorzy, pracownicy socjalni CUS, Prokuratura Rejonowa) – 14.

Spośród wszystkich wniosków – 26 wniosków dotyczyło kobiet.

Komisja wystawiła 91 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 30 osób. Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2025 r. wyniosła 21.

Ponadto odbyło się 12 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 114 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

Ad. 2 Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej.

1. Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2 (str. 5).

2. Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 1 (str. 5).

Ad. 3 Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie m.in. poprzez:

- udzielanie schronienia,
- poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne,
- prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- prowadzenie grup wsparcia/warsztatów dla osób z syndromem DDA,
- prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców dzieci ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD),
- realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

1. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej realizował zadanie poprzez:

- zapewnienie mieszkańcom Tarnowa znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wszechstronnej pomocy: prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu) w ramach działalności ośrodka interwencji kryzysowej,
- udzielanie kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej (w tym schronienia) ofiarom przemocy domowej, prowadzenie edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działalności specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy,
- opracowywanie i realizację programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

W ramach ośrodka interwencji kryzysowej poradnictwem zostały objęte osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych takich jak: konflikty rodzinne, kryzysy małżeńskie, trudności wychowawcze, choroby somatyczne, zaburzenia psychiczne, brak znajomości prawa, nasilenie kryzysów psychicznych, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, socjalnych i zdrowotnych. Pomocą prawną, psychologiczną i socjalną objęte były również osoby uzależnione i współuzależnione w związku z występowaniem w ich rodzinach przemocy. Ośrodek Interwencji kryzysowej działa całodobowo i udziela wsparcia osobistego, telefonicznego oraz e-mailowego. W uzasadnionych sytuacjach udziela schronienia do 3 miesięcy.

W 2025 r. w sprawach związanych z problemem uzależnień i współuzależnień udzielono łącznie 64 porady dotyczące problemów uzależnienia, w tym: 52 porady dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu, 1 porada dla osoby uzależnionej lub współuzależnionej od narkotyków, 3 porady dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od hazardu i internetu, 1 porada dla osoby uzależnionej lub współuzależnionej od gier komputerowych, 2 porady dla osób uzależnionych od kompulsywnych zachowań seksualnych, 5 porad w sytuacji uzależnienia lub współuzależnienia od substancji psychoaktywnych i leków.

Pomoc w sytuacji kryzysowej została udzielona 831 osobom, przeprowadzono 2101 interwencji, w tym 5 osób skorzystało z całodobowego pobytu (osoby dorosłe i dzieci), które doświadczyły sytuacji kryzysowej różnego rodzaju (choroba psychiczna, konflikty domowe, utrata dobytku, handel ludźmi). W ramach specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej zostało przeprowadzonych 1962 interwencje, w 227 przypadkach została udzielona pomoc osobom, którzy osobiście zgłosili się do Ośrodka, ponadto całodobowym schronieniem zostało objętych 30 osób. W ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc przeprowadzono 2 edycje programu korekcyjno-edukacyjnego. Do Programu zgłosiło się 25 osób, a 19 ukończyło program.

Łączna liczba interwencji w TOIKiWODPD wyniosła 4064, podczas których udzielono pomocy 1058 osobom. Zadanie współfinansowane było z budżetu Wojewody Małopolskiego, budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz budżetu Powiatu Dąbrowskiego na podstawie porozumienia zawartego z Gminą Miasta Tarnowa.

2. Grupa wsparcia dla ofiar przemocy pn.: „Droga”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Grupa wsparcia dla ofiar przemocy pn.: „Droga” skierowana była do osób uwikłanych w przemoc. Spotkania prowadzone były przez psychologa i pedagoga i odbywały się raz w miesiącu w godzinach od 17:00 do 19:00. Celem spotkań był m.in.: wzrost poczucia własnej wartości, poczucia siły i sprawstwa, droga po godność, przezwyciężanie poczucia wstydu oraz winy, wsparcie emocjonalne, zdobycie wiedzy dotyczącej zjawiska przemoc, budowanie siły, nadziei w lepsze jutro, wzrost poczucia motywacji do działań mających na celu rozwiązanie trudności i wspólne poszukiwanie rozwiązań. W 2025 r. odbyło się 12 spotkań, w których uczestniczyło 29 osób. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

3. Grupa terapeutyczna dla kobiet doświadczających przemocy domowej pn.: „Ukryta siła”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Okres realizacji zadania: 6 lutego 2025 r. – 26 czerwca 2025 r.

Opis realizacji zadania:

W okresie od stycznia do czerwca 2025 r. w Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zrealizowane zostały spotkania grupy terapeutycznej dla kobiet doświadczających przemocy pn.: „Ukryta siła”. Spotkania prowadzone były przez psycholożkę/seksuolożkę. Głównym celem zadania było wzmocnienie psychiczne i emocjonalne kobiet doświadczających przemocy domowej poprzez udział w cyklicznej terapii grupowej, prowadzącej do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa, sprawczości oraz zdolności radzenia sobie z trudnymi doświadczeniami i konsekwencjami przemocy. W 2025 r. odbyło się 9 spotkań, w których udział wzięło 5 osób. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

4. Grupy wsparcia dla młodzieży pn.: „#Jest OK”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Okres realizacji zadania: 20 sierpnia 2025 r. – 17 grudnia 2025 r.

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. w TOIKiWODPD co dwa tygodnie odbywały się spotkania grupy wsparcia dla młodzieży. W czasie spotkań poruszane były tematy związane z kryzysami psychicznymi, przemocą rówieśniczą, hejtem czy wykluczeniem. Spotkania miały także na celu profilaktykę uzależnień, wzmacnianie odporności psychicznej, budowanie relacji opartej na szacunku. W spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło 9 osób. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

5. Grupa edukacyjno-motywacyjna pn.: „Czas uzdrowić swoje życie”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 6 maja 2025 r. - 4 czerwca 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 2 581,48 zł

Opis realizacji zadania:

Zadanie skierowane było do osób, które żyją w relacjach z osobami nadużywającymi alkoholu. W czasie spotkań uczestniczki miały możliwość poznać fazy, objawy oraz mechanizmy choroby alkoholowej. Był to również czas na wymianę doświadczeń dotyczących uzależnienia bliskich, dostrzeżenie trudności w kontaktach z osobą uzależnioną, jak również znalezienie sposobu na pomoc sobie i osobie uzależnionej. Celem spotkań było dostarczenie wiedzy na temat życia emocjonalnego, nauka konstruktywnego radzenia sobie z własnymi emocjami oraz budowanie poczucia własnej wartości i autonomii. W 2025 r. odbyło się 10 spotkań grupy, a udział w nich wzięło 7 kobiet mieszkających na terenie Miasta Tarnowa.

6. Akcja „Miś”. „Nie bij mnie, kochaj mnie!”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej

Okres realizacji zadania: 6 października 2025 r. - 19 listopada 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Celem kampanii było zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem krzywdzenia dzieci, poprzez umieszczanie na terenie miasta zabandażowanych, pluszowych misiów. Współrealizatorami kampanii było 25 szkół i przedszkoli. W ramach kampanii zorganizowana została wystawa przeciw przemocy w Galerii Gemini, a także został nagrany spot społeczny poruszający temat przeciwdziałania przemocy wobec dzieci. Materiał ten w sposób symboliczny i emocjonalny ukazywał problem krzywdzenia najmłodszych oraz potrzebę reagowania na wszelkie jego przejawy przemocy wobec dzieci. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

7. „One Billion Rising” Nazywam Się Miliard – Tarnów 2025

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej

Okres realizacji zadania: 15 luty 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Celem wydarzenia było zwrócenie uwagi na przemoc wobec kobiet. Uczestnicy, co roku o jednej porze w miastach na całym świecie tańczą specjalny układ choreograficzny. Nazwa akcji „Nazywam się miliard” nie jest przypadkowa. Każdego roku właśnie około miliarda kobiet na świecie doświadcza różnego typu przemocy. W ramach kampanii zostały opracowane materiały informacyjno-edukacyjne, które umieszczone zostały na miejskich stronach internetowych oraz na portalach społecznościowych. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

8. Poradnictwo dla osób z rodzin dotkniętych przemocą domową

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Psycholog zatrudniony przez CUS udzielił 73 porad psychologicznych osobom z rodzin dotkniętych przemocą domową. Ponadto pracownicy socjalni CUS sporządzili 4 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

9. Zajęcia edukacyjne dla osób doznających przemocy

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 12 listopada 2025 r. – 11 lutego 2026 r.

Opis realizacji zadania:

Zajęcia edukacyjne dla osób doświadczających przemocy domowej skierowane były do dorosłych osób doznających przemocy domowej, mieszkańców miasta Tarnowa. W spotkaniach grupy mogły uczestniczyć zarówno osoby, które w przeszłości doznawały przemocy lub obecnie jej doświadczają. Celem zadania było dostarczenie uczestnikom spotkań wiedzy na temat zjawiska przemocy i możliwość jej przerwania. Realizatorami zadania byli pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy. W ramach zadania odbyło się 10 spotkań, w których łącznie udział wzięło 4 osoby. Spotkania rozpoczęły się 12 listopada 2025 r. i trwały do 11 lutego 2026 r.

Ad. 4 Promowanie prawidłowego modelu rodziny m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia.

1. Warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców”

Realizator: Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno Terapeutyczna w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Szkoła dla rodziców i wychowawców – to 40 godzin zajęć dydaktycznych przeprowadzonych metodą warsztatową. Głównym celem warsztatów było podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców. Zajęcia prowadzone były metodami aktywizującymi, rodzice pracowali na własnym doświadczeniu rodzicielskim, realizując praktyczne zadania w swoich rodzinach. Efektem było nabycie umiejętności skutecznej komunikacji z dzieckiem wspierającej prawidłowy, psychospołeczny rozwój dziecka, oparty na współpracy. W 2025 r. zrealizowano 2 edycje warsztatów, w których udział wzięły 32 osoby. Zadanie realizowane było w ramach statutowej działalności Poradni.

2. Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Celami szczegółowymi było:

- zwiększenie poziomu wiedzy rodziców na temat etapów rozwoju dziecka,
- poznanie przez rodziców metod umożliwiających wychowanie dziecka bez użycia przemocy w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo,
- zwiększenie u rodziców świadomości własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działania,
- ukazanie metod rozpoznawania własnych emocji oraz ich kontroli,
- zwiększenie wiedzy na temat nawiązania prawidłowych relacji z dziećmi sprzyjających ich rozwojowi,
- poznanie przez rodziców nowych sprzyjających dziecku wzorców zachowań.

W 2025 r. odbył się 1 cykl szkoleniowy, składający się z 7 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyło 4 osoby.

Ad. 5 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

W 2025 r. na terenie Tarnowa działały 2 placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej - prowadzone przez organizacje pozarządowe, wyłonione w otwartym konkursie ofert oraz 1 placówka o charakterze opiekuńczo – podwórkowym, w których z budżetu Gminy Miasta Tarnowa dotowanych było łącznie 249 miejsc dla dzieci i młodzieży.

1. Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park

Realizator: Stowarzyszenie SIEMACHA

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota dotacji: 712 800,00 zł, w tym 534 600,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba uczestników: 191

2. Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA

Realizator: Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota dotacji: 194 400,00 zł, w tym 145 800,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba uczestników: 33

Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychoprofilaktyczny, psychokorekcyjny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne aktywności w postaci gier i zabaw. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi.

3. Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Kwota dotacji: 248 098,50 zł, w tym 157 390,37 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 25

Opis realizacji zadania:

Oferta placówki skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa w wieku od 6 do 18 roku życia. Placówka ma charakter opiekuńczo – podwórkowy, w ramach opiekuńczej formy zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, natomiast w formie podwórkowej zapewnia realizację zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych.

W 2025 r. przeprowadzone zostały m.in. zajęcia profilaktyczne, edukacyjne, plastyczne, sportowe, muzyczne, komputerowe. Zorganizowane zostały imprezy okolicznościowe kształtujące świadomość kulturową, wyjścia do kina, aktywności sportowe oraz wycieczki. Udzielono również pomocy w sytuacjach kryzysowych, problemach szkolnych, rodzinnych, osobistych dziecka. Organizowane były również spotkania międzypokoleniowe z Klubem Seniora. Na bieżąco przeprowadzane były rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci, co najmniej jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce.

Zadanie 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań) oraz popularyzacja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia bez uzależnień pn. „Bon dla pierwszaka” ³	Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa Wydział Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego placówki oświatowo-wychowawcze	– liczba zrealizowanych zajęć pozalekcyjnych	– 26
			– liczba dofinansowanych programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej	– 44
			– liczba odbiorców	– 11 647
2.	Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie placówki oświatowo-wychowawcze podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów	– 4
			– liczba uczestników	– 937

³ Uchwała Nr XVIII/171/2025 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 kwietnia 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026,

3.	Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zrealizowanych, szkoleń, warsztatów	– 2
			– liczba uczestników	– 53
4.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń (m.in. dot. Problematyki uzależnień behawioralnych, FASD) dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, szkoleń	– 1
			– liczba odbiorców	– 31
5.	Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem, uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– ilość zakupionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych	– 0

6.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Wydział Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa	– liczba osób biorących udział w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych	– 620
7.	Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.cus.pl podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno-kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie		– 1

Ad. 1 Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań) oraz popularyzacja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia bez uzależnień pn. „Bon dla pierwszaka”)

1. Realizacja Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2025

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, tarnowskie szkoły podstawowe

Okres realizacji zadania: 28 czerwca 2025 r. – 31 sierpnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 1 021 700,00 zł, w tym 1 013 000,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz wpłat rodziców oraz 8 700,00 zł środki NGO

Opis realizacji zadania:

W czasie przerwy wakacyjnej w 12 tarnowskich szkołach podstawowych w ramach Programu „Lato w mieście bezpieczne wakacje 2025 r.” zostały zorganizowane półkolonie, w których wzięło udział łącznie 629 uczniów.

Ponadto Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa przeprowadził otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych dotyczący realizacji zadania pn. „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2025”. Łączna liczba uczestników – 6 825. Wykaz realizatorów zadania przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Podmiot	Kwota przyznana	Liczba uczestników
1.	Tarnowski Klub Tenisowy	10 000,00 zł	498
2.	Fundacja Climbing UP	10 000,00 zł	240
3.	Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	10 000,00 zł	402
4.	Uczniowski Klub Sportowy Westovia	8 500,00 zł	180
5.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	8 500,00 zł	200
6.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Kościele bł. Karoliny w Tarnowie	10 000,00 zł	1458
7.	Miejski Klub Sportowy Tarnovia	15 000,00 zł	50
8.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	20 000,00 zł	2000
9.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej DELFIN w Tarnowie	6 000,00 zł	248
10.	Klub Sportowy Iskra Krzyż	7 000,00 zł	192
11.	Fundacja Górnik Tarnów	6 000,00 zł	125
12.	Klub Sportowy Sportiva	10 000,00 zł	394
13.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	25 000,00 zł	600
14.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	4 000,00 zł	238
Razem:		150 000,00 zł	6 825

2. Sportowe talenty - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Okres realizacji zadania: 7 lutego 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 1 415 027,10 zł, w tym 833 764,67 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml., 466 235,33 zł środki budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz 115 027,10 zł środki NGO

Opis realizacji zadania:

Podmioty realizujące zadanie prowadziły nabór i selekcję dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich. Dofinansowanych zostało 43 programy realizowane w zakresie kultury fizycznej. W 43 zajęciach uczestniczyło 4125 uczniów.

Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych w ramach Zadania 3, działania od 1 do 2 wyniosła 69. W zajęciach udział wzięło 11 579 uczniów. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 2 436 727,10 zł.

W ramach realizacji zadań od 1 do 2 opisanych powyżej realizowane były również działania profilaktyczne skierowane do uczestników poszczególnych przedsięwzięć. W ramach akcji Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2025 poszczególni wykonawcy przeprowadzili pogadanki na temat szkodliwego działania alkoholu i substancji psychoaktywnych. Podczas zajęć sportowych w ramach przyznanych dotacji dla organizacji pozarządowych, trenerzy i instruktorzy wyjaśniali szkodliwość spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych dla organizmów młodych sportowców.

3. „Bon dla pierwszaka” w roku szkolnym 2025/2026

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 września 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 38 209,53 zł.

Opis realizacji zadania:

Zadanie stanowiło formę wsparcia finansowego dla rodzin i miało na celu popularyzację aktywności fizycznej wśród uczniów klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych oraz promocję zdrowego stylu życia. Realizacja zadania polegała na refundacji przez Gminę Miasta Tarnowa kosztów uczestnictwa uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w zajęciach sportowych trwających, co najmniej trzy miesiące, organizowanych przez podmioty mające siedzibę na terenie Gminy Miasta Tarnowa i prowadzące tego typu działalność. W ramach zadania w 2025 r. zrealizowano refundację kosztów zajęć sportowych dla 68 dzieci uczęszczających do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 38 209,53 zł.

Ad. 2 Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież

W realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży oraz przemocy rówieśniczej bardzo aktywnie włączyły się tarnowskie placówki oświatowe. Pedagodzy i psychologowie pracujący w tarnowskich szkołach oraz przedszkolach w ramach bieżącej działalności oraz lekcji wychowawczych realizowali z uczniami zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego odżywiania, radzenia sobie z trudnymi emocjami czy panowania nad gniewem i złością. Poruszone zostały również tematy związane z aktywnością fizyczną, higieną osobistą i dbaniem o zdrowie w szczególności zdrowie psychiczne. Organizowano spotkania z rodzicami i nauczycielami na

teamt zagrożeń wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych, internetu, social mediów, itp. W tarnowskich placówkach oświatowych organizowane były dni profilaktyki, podczas których uczniowie włączani byli w różnego rodzaju aktywności poruszające temat uzależnień, konkursy, wykłady, warsztaty i pogadanki, otrzymując informacje jak radzić sobie z różnego rodzaju trudnościami, emocjami a także praktyczne wskazówki dotyczące zdrowego stylu życia.

1. Program profilaktyczny „Blog Szymona”

Realizator: Epsilon Non-Profit Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 25 września 2025 r. - 12 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 14 760,00 zł

Opis realizacji zadania:

Celem programu była profilaktyka uzależnień, w tym w szczególności uzależnień od narkotyków. Działania programu miały na celu uświadomienie przyczyn oraz konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, kształtowanie świadomości zagrożeń związanych z kontaktem z narkotykami oraz budowanie w ramach zespołu klasowego grupy rówieśniczej skoncentrowanej wokół pozytywnych postaw i wartości, jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi. W 2025 r. przeprowadzono 12 realizacji programu, w których wzięło udział łącznie 238 uczniów oraz 23 nauczycieli.

2. Warsztaty muzyczno-profilaktyczne pn.: „Nowy rytm – profilaktyka pozytywna z Ornette”

Realizator: Loud33 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowana przez Pana Grzegorza Stępnia

Okres realizacji zadania: 28 październik 2025 r. oraz 5, 6 i 21 listopad 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 13 200,00 zł

Opis realizacji zadania:

Celem warsztatów była edukacja młodzieży na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz promowanie pozytywnych wartości, w tym w szczególności zwiększenie świadomości na temat uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, uzależnienie od Internetu), promowanie zdrowego stylu życia i estetyki muzycznej, zwalczanie mowy nienawiści, hejtu, cyberprzemocy i wulgaryzmów, a także wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach. W 2025 r. zrealizowano łącznie 4 warsztaty muzyczno-profilaktyczne, w których wzięło udział 600 uczniów.

3. Realizacja programu „Przyjaciele Zippiego”

Realizator: osoby posiadające uprawnienia do realizacji programu zatrudnione w tarnowskich przedszkolach

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Program profilaktyczny „Przyjaciele Zippiego” skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat. Ma on na celu promocję zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia małych dzieci, poprzez rozwój ich umiejętności komunikacyjnych i społecznych, ułatwiających dobre funkcjonowanie w grupie, nawiązywanie przyjaźni, radzenie sobie z problemami i trudnościami. W 2025 r. pracownicy przedszkoli realizowali program, w którym uczestniczyło łącznie 25 dzieci.

4. Realizacja programu „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”

Realizator: osoby posiadające uprawnienia do realizacji programu zatrudnione w tarnowskich szkołach podstawowych

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Opis realizacji zadania:

Program profilaktyczny „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” jest rekomendowanym programem profilaktycznym dla dzieci w wieku 8-12 lat. Program uczy radzenia sobie z trudnymi

emocjami, budowania odporności psychicznej, umiejętności społecznych i emocjonalnych, uczy pozytywnych postaw i optymizmu. W 2025 r. program realizowany był przez nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych, udział w nim wzięło 51 uczniów.

Ad. 3 Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież

1. Szkolenia organizowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Realizator: Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 13 marca 2025 r.

Opis realizacji zadania:

W dniu 13 marca 2025 r. pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy przeprowadzili spotkanie z uczniami VII Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie dotyczące realizacji procedury „Niebieskiej Karty”. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób. W czasie spotkania uczniom dostarczono wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz informacje dotyczące procedury „Niebieskiej Karty”. Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników CUS.

2. Program profilaktyczny „Blog Szymona”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 2 ppkt 1 (str. 20).

Ad. 4 Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń (m.in. dot. problematyki uzależnień behawioralnych, FASD) dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

1. Szkolenie dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Grup Diagnostyczno-Pomocowych

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 4 grudnia 2025r. i 5 grudnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 8 400,00 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej obejmowało następujące zagadnienia: dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze „Niebieskiej Karty”, procedurę udzielenia dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zadania Grup Diagnostyczno-Pomocowych w procedurze „Niebieskiej Karty” w świetle znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zasady dokumentowania działań Grup Diagnostyczno-Pomocowych od wszczęcia procedury do zakończenia monitoringu, a także sytuacje niestandardowe w procedurze „Niebieskiej Karty”. W szkoleniu uczestniczyło 31 osób.

Ad. 6 Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych.

1. Kampania Społeczna „Biała wstążka”

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przy współpracy z Domem Kultury Westerplatte

Okres realizacji zadania: 1 grudnia 2025 r. – 5 grudnia 2025 r.

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. po raz czternasty odbyła się kampania społeczna przeciwko przemocy „Biała Wstążka”. Hasłem kampanii było: „Świat pełen mocy bez przemocy”. Głównym celem kampanii było przeciwdziałanie przemocy oraz pokazanie społeczeństwu, że takie zachowania nie są akceptowane. Organizatorzy dążyli również do zwrócenia uwagi mieszkańców, w tym młodzieży, na skalę i powagę problemu przemocy oraz zachęcenia do niepozostawiania obojętnym, wobec tego zjawiska. Poprzez kampanię oraz towarzyszące jej działania organizatorzy pokazali także osobom doznającym przemocy, że nie są pozostawione same sobie i mogą liczyć na wsparcie, a w mieście funkcjonują instytucje gotowe nieść im pomoc.

W ramach kampanii Centrum Usług Społecznych zorganizowało konkurs plastyczny pn. „Świat pełen mocy bez przemocy”. Jego celem było podniesienie świadomości dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy, promowanie postaw opartych na szacunku i empatii, a także kształtowanie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów oraz uwrażliwienie na ten problem. Do konkursu przystąpiło 14 placówek oświatowych z terenu Tarnowa. Nadesłanych zostało ponad 100 prac plastycznych przygotowanych przez dzieci i młodzież. Prace można było oglądać do 15 grudnia 2025 r. w Domu Kultury Westerplatte.

Działania realizowane w ramach kampanii obejmowały również kolportaż ulotek skierowanych zarówno do osób doświadczających przemocy, jak i do osób ją stosujących — zachęcających do podjęcia pracy nad sobą. Zorganizowano także dyżury specjalistów oraz mobilne punkty konsultacyjne. Ponadto w dniu 3 grudnia 2025 r. przeprowadzono bezpłatne zajęcia z samoobrony dla mieszkańców Tarnowa, prowadzone przez senseia Janusza Wdowiaka (3 dan).

W działania kampanii włączyły się również instytucje pomocowe działające na terenie miasta, m.in.: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

2. Organizacja „X Tarnowskiego Biegu Trzeźwości”

Realizator: Rada Osiedla Nr 6 Gumniska - Zabłocie, Błękitni Tarnów, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 17 sierpnia 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 5 000,10 zł

Opis realizacji zadania:

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wspólnie z Radą Osiedla Gumniska–Zabłocie oraz Stowarzyszeniem „Błękitni Tarnów” zorganizowało w dniu 17 sierpnia 2025 r. w Parku Biegowym Marcinka w Tarnowie piknik trzeźwości połączony z Jubileuszowym X Biegiem Trzeźwości. Wydarzenie miało charakter sportowo-profilaktyczny i było ukierunkowane na promocję zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień oraz kształtowanie postaw abstynenckich wobec alkoholu i narkotyków. W wydarzeniu udział wzięło około 170 osób, w tym dzieci, seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami. Program pikniku obejmował: bieg górski na dystansie 10 km, bieg dla dzieci na dystansie 1,2 km, marsz dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami na dystansie 2,4 km oraz marsz nordic walking na dystansie 10 km, a także elementy o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, promujące ideę trzeźwości i zdrowego stylu życia. Zrealizowane działania sprzyjały integracji społecznej oraz popularyzacji aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego.

3. Realizacja zadania „Trzeźwy Start! – gwarantujemy udany sezon”

Realizator: Uczniowski Klub Sportowy UKS „Sokół-Mościce” Tarnów przy Szkole Podstawowej Nr 20 w Tarnowie, ul. Zbylitowska 7

Okres realizacji zadania: 28 kwietnia 2025 – 15 lipca 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 3 900,00 zł

Opis realizacji zadania:

Celem zadania było promowanie zdrowego stylu życia, odpowiedzialnych postaw społecznych oraz profilaktyki trzeźwości wśród mieszkańców Tarnowa. Wydarzenie miało charakter integracyjno-edukacyjny, angażując społeczność lokalną do aktywnego uczestnictwa i wspólnej zabawy, przy jednoczesnym podkreśleniu znaczenia bezpieczeństwa na drogach. Zadanie skutecznie zrealizowało swoje założenia poprzez zwiększenie świadomości mieszkańców na temat wpływu alkoholu na zdolność prowadzenia pojazdów, promocję zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej, budowanie postaw odpowiedzialności wśród dzieci, młodzieży i dorosłych użytkowników dróg, integrację społeczności motocyklowej z mieszkańcami miasta wokół idei bezpieczeństwa i trzeźwości. Odbiorcami zadania byli mieszkańcy Tarnowa. W ramach zadania zorganizowano quiz wiedzy o zdrowym stylu życia, przepisach ruchu drogowego oraz symulacji po alkoholu, w którym wzięło udział 70 osób.

4. Kampania informacyjno-edukacyjna pod hasłem „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”

Realizator: pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowali kampanię informacyjną pod hasłem „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”. Celem przedsięwzięcia było zapobieganie powstawaniu uzależnień oraz minimalizowanie ich skutków, poprzez edukację i podnoszenie świadomości na temat zagrożeń związanych z różnymi formami uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia. W czasie kampanii profilaktycznej pracownicy Centrum wskazywali jak ważna jest świadomość zdrowych nawyków, w tym regularna aktywność fizyczna, zdrowia dieta, odpowiednia ilość snu, a także unikanie stresu, które mogą pomóc w zapobieganiu uzależnieniom. W trakcie kampanii udzielano również informacji na temat instytucji udzielających pomocy, dostępnych form wsparcia i terapii. Kampanii towarzyszył kolportaż broszur, ulotek i materiałów informacyjnych na temat uzależnień, a także owoców.

5. Realizacja kampanii profilaktyczno-edukacyjnej dotyczącej uzależnień

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2025 r.

Kwota na realizację zadania: 29 000,00 zł

W 2025 r. lokalne media w Tarnowie realizowały kampanię o charakterze profilaktycznym oraz społecznym, pełniąc istotną rolę informacyjną i edukacyjną. Publikowane materiały koncentrowały się przede wszystkim na zagadnieniach związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom, wsparciem rodzin, integracją społeczną oraz promocją zdrowego stylu życia. Istotnym elementem kampanii było informowanie o dostępnych formach wsparcia oferowanych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. W publikacjach zwracano uwagę na możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy dla osób zmagających się z uzależnieniami, w tym konsultacji specjalistycznych, grup wsparcia oraz poradnictwa prawnego. Celem kampanii było nie tylko informowanie o realizowanych działaniach, lecz także kształtowanie postaw społecznych, zwiększanie świadomości zagrożeń oraz zachęcanie mieszkańców Tarnowa do angażowania się w życie lokalnej społeczności.

Ad. 7 Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.cus.tarnow.pl podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno-kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA

Opis sposobu realizacji:

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 3 (str. 6).

Zadanie 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:</p> <p>a) zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu,</p> <p>b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania,</p> <p>c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Tarnowie</p> <p>Stowarzyszenie „Po prostu razem”</p> <p>Stowarzyszenie Siemacha</p> <p>Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży Kana</p> <p>Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej</p> <p>Policja, Straż Miejska</p>	<p>– liczba współpracujących, organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień</p>	<p>– 4</p>
2.	<p>Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu poprzez zapewnienie pomocy osobom nietrzeźwym, w tym osobom w kryzysie bezdomności (Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi – PONON prowadzony całodobowo przez siedem dni w tygodniu)⁴</p>	<p>Stowarzyszenie „Po Prostu Razem”</p>	<p>– liczba osób objętych wsparciem</p>	<p>– 1 493</p>

⁴ Uchwała Nr LXXXVI/830/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026

3.	Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych	Caritas Diecezji Tarnowskiej	– liczba osób objętych wsparciem	– 251
4.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie	– liczba zorganizowanych konferencji narad, seminariów, szkoleń	– 1
5.	Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	Komenda Miejska Policji w Tarnowie Straż Miejska w Tarnowie		– opis współpracy str. 35

Ad. 1 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:

- a) zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu,
- b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania,
- c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie.

Na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa w 2025 r. organizacje pozarządowe realizowały niżej wymienione zadania, których koordynatorem było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie:

- 1. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park**
Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 ppkt 1 (str. 13).
- 2. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA**
Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 ppkt 2 (str. 13-14).
- 3. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób nietrzeźwych przyjętych do punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi oraz ich rodzin**
Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 2 (str.26-27).
- 4. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych.**
Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 3 (str.27).

Ad. 2 Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu poprzez zapewnienie pomocy osobom nietrzeźwym, w tym osobom w kryzysie bezdomności (Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi – PONON prowadzony całodobowo przez siedem dni w tygodniu),

- 1. Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi**
Realizator: Stowarzyszenie „Po Prostu Razem”

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. - 31 grudnia 2025 r.

Kwota dotacji: 1 050 000,00 zł całość kwoty ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Prowadzenie punktu nad osobami nietrzeźwymi (PONON) realizowało Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Zadanie zostało zleczone w ramach otwartego konkursu ofert. Celem zadania było zapewnienie bezpieczeństwa osobom nietrzeźwym z terenu miasta Tarnowa, znajdującym się w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, a także podejmowanie działań profilaktycznych i motywujących do ograniczania szkód związanych z nadużywaniem alkoholu. Zadanie realizowano całodobowo, przez wszystkie dni tygodnia, również w dni wolne od pracy i święta, utrzymując stałą gotowość do przyjęcia 20 osób. Opiekę zapewniała wykwalifikowana kadra ratowników medycznych i opiekunów, a w ramach działań profilaktycznych dostępny był terapeuta uzależnień, organizowano grupę wsparcia dla osób trzeźwiejących oraz umożliwiano korzystanie z porad prawnych. Osobom przyjętym do Punktu zapewniano bezpieczne warunki pobytu, opiekę, możliwość wykonania zabiegów higieniczno-sanitarnych oraz dostęp do środków higieny osobistej i odzieży zastępczej. Grupę docelową stanowiły osoby nietrzeźwe z terenu miasta Tarnowa, dowożone przez Policję, Straż Miejską i Transport Sanitarny oraz – w uzasadnionych przypadkach – zgłaszające się

samodzielnie. Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego, ograniczenia ryzyk zdrowotnych oraz umożliwiła osobom objętym wsparciem dostęp do działań o charakterze profilaktycznym i motywującym do podjęcia leczenia uzależnienia. W 2025 r. wsparciem objęto łącznie 1 493 osoby.

Ad. 3 Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych

Realizator: Caritas Diecezji Tarnowskiej

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r.

Kwota dotacji: 1 378 783,20 zł, w tym 969 111,60 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizowało zadanie publiczne pn. „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym” na podstawie umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2024–2026. Celem zadania było zapewnienie osobom bezdomnym oraz osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności całodobowego schronienia, zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych oraz prowadzenie działań wspierających proces usamodzielniania i reintegracji społecznej.

Zadanie realizowano poprzez prowadzenie zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896 z późn. zm.):

- a) schroniska dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie z obowiązującymi standardami, w ramach, którego zapewniano całodobowy pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach, wyżywienie, dostęp do zaplecza sanitarnego (kąpiel, pranie i suszenie odzieży), środki higieny, odzież i obuwie, opiekę medyczną i psychologiczną, pomoc w podjęciu leczenia od uzależnienia oraz wsparcie w sprawach socjalnych i zawodowych;
- b) noclegowni na 20 miejsc, zapewniającej tymczasowe schronienie, posiłek i gorący napój, możliwość skorzystania z prysznica oraz wymiany lub dezynfekcji odzieży.

Pobyt w schronisku był odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni był nieodpłatny.

W 2025 r. z pomocy Domu dla Bezdomnych skorzystało ogółem 251 osób w wymiarze 35 213 osobodni, w tym ze Schroniska – 132 osoby (30 069 osobodni), z Noclegowni – 171 osób (5 144 osobonocy). Z łaźni korzystały wszystkie osoby zgłaszające się do noclegowni oraz inne osoby pozbawione dostępu do podstawowych zabiegów higienicznych.

Ad. 4 Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 (str.21).

Ad. 5 Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

1. Prowadzenie procedury „Niebieska Karta”

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026 przedstawiciele Gminy Miasta Tarnowa podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W 2025 r. w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego wchodziło 14 osób, w tym przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorów sądowych. W 2025 r. odbyło się 51 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2025 r. sporządzono 353 Niebieskie Karty, w tym założonych przez:

- Policję – 247,
- pracowników socjalnych – 56,
- Oświatę – 31,
- Ochronę Zdrowia – 6,
- Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej – 9,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 4.

W ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty” odbyło się 1 495 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. W 2025 r. pracownicy socjalni monitorowali łącznie 327 rodzin.

2. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. - 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

W realizację Gminnego Programu wpisują się działania prowadzone przez Komendę Miejską Policji w Tarnowie (KMP). W ramach zadań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży, tarnowscy policjanci prowadzili kampanię informacyjną w placówkach oświatowych, gdzie podczas spotkań z młodzieżą szkolną, rodzicami i gronem pedagogicznym informowali o szkodliwości spożywania alkoholu, istotnych konsekwencjach prawnych wynikających z przepisów kodeksu karnego, kodeksu wykroczeń oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2025 r., w ramach spotkań w szkołach poruszono tematykę przeciwdziałania alkoholizmowi 48 razy i przeszkolono łącznie 1 332 osoby, w tym:

- 1 238 uczniów,
- 54 nauczycieli,
- 40 rodziców.

Ponadto podczas rad pedagogicznych policjanci poruszali tematykę uprawnień i postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia w placówce oświatowej nieletniego będącego pod wpływem alkoholu. Do działań profilaktycznych włączano wielokrotnie lokalne media, przekazując za ich pośrednictwem informacje na temat przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie umieszczano informacje dotyczące przeciwdziałania patologiom społecznym. Liczba spotkań z młodzieżą intensyfikowana była w okresie poprzedzającym ferie i wakacje. Na bieżąco prowadzona była kampania edukacyjna, związana z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach i debatach społecznych.

3. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

W ramach zadań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałaniu narkomani wśród dzieci i młodzieży policjanci prowadzili kampanię informacyjną w placówkach oświatowych, gdzie podczas spotkań z młodzieżą szkolną, rodzicami i gronem pedagogicznym informowali o skali zagrożenia, przepisach prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności karnej za posiadanie, udzielenie i sprzedaż środków odurzających. W minionym roku, w ramach spotkań w szkołach poruszono tematykę przeciwdziałania 34 razy i przeszkolono łącznie 650 osób, w tym:

- 524 uczniów,
- 42 nauczycieli,
- 84 rodziców.

Na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie na obecną chwilę nie funkcjonują żadne placówki handlowe, posiadające w swojej ofercie substancje, których spożycie może zagrażać życiu i zdrowiu ludzkiemu, tzw. „dopalacze”. Niemniej jednak na bieżąco monitorowane są sklepy, w których można zakupić tzw. liquidy – substancje wykorzystywane w e-papierosach, jak również susz roślinny i inne produkty konopne pozyskiwane z konopi siewnych, w których zawartość substancji czynnej THC wynosi poniżej 0,2%. Placówki te pozostają pod stałym nadzorem funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, którzy na zasadzie asysty uczestniczą w kontrolach wspólnie z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Tarnowie.

Zadanie 5: Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	<p>Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj.:</p> <p>a) udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.),</p> <p>b) udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach,</p> <p>c) przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania,</p> <p>d) informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia od narkotyków,</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Tarnowie</p> <p>Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Tarnowie</p>	– liczba osób uzależnionych, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych	– 197
			– liczba osób współuzależnionych lub mających w rodzinie osobę uzależnioną od narkotyków, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych	– 18
			– liczba osób, którym udzielono wsparcia i pomocy psychologicznej	– 44
			– liczba przeprowadzonych interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania	– 5

<p>e) współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami w przypadku osoby nieletniej zagrożonej uzależnieniem lub uzależnionej od narkotyków, za zgodą i na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego,</p> <p>f) współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie,</p> <p>g) powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające narkotyków, prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”,</p> <p>h) motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu, w tym zawieranie kontraktów socjalnych</p>	– liczba powołanych grup roboczych	– 220 grup diagnostyczno - pomocowych
	– liczba zawartych kontraktów socjalnych	– 2
	– liczba osób którym udzielono informacji o możliwości leczenia odwykowego	– 100
	– liczba mieszkańców m. Tarnowa którzy korzystali ze wsparcia Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	– 398

Ad. 1 Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj.:

1. Udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, gorące posiłki, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.):

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników CUS w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

Zakres zadania obejmował:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych w formie pieniężnej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych w formie pieniężnej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie pieniężnej (w tym na żywność z programu „Posiłek w szkole i w domu”),
- finansowanie obiadów dla dzieci w szkołach i przedszkolach,
- przyznawanie pomocy w formie gorącego posiłku.

Wskaźniki uzyskane podczas realizacji zadania:

- udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe 197 osobom uzależnionym od alkoholu (tylko uzależnieni wnioskodawcy),
- liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, a którym udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe wynosi 194 rodziny (wnioskodawcami były najczęściej osoby uzależnione, a w pozostałych przypadkach członkowie rodziny, w której jest osoba uzależniona); łącznie w rodzinach tych znajdowało się 291 osób,
- udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe 18 osobom uzależnionym od narkotyków,
- liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków, a którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych wynosi 18 rodzin, łącznie 27 osób.

Pomoc finansowa dla osób uzależnionych od alkoholu w 2025 r. wynosiła:

- zasiłek stały: 1 074 829 zł,
- zasiłek okresowy: 234 068 zł,
- zasiłek celowy w tym przyznany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”: 84 452zł,
- gorące posiłki: 23 581 zł.

Pomoc finansowa dla osób, u których występuje problem uzależnienia od narkotyków w 2025 r. wynosiła:

- zasiłek stały: 97 047 zł,
- zasiłek okresowy: 15 403 zł,
- zasiłek celowy w tym przyznany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”: 5 442zł,
- gorące posiłki: 894 zł.

Powyższe środki pochodziły z dotacji z budżetu państwa i budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

2. Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach:

Realizator: Psycholog i asystenci rodziny zatrudnieni w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników CUS.

Opis realizacji zadania:

Wsparcie i pomoc psychologiczna została udzielona 44 osobom. Asystenci rodziny udzielili wsparcia 59 rodzinom (udzielanie informacji, podnoszenie świadomości ryzyka niekorzystnych zachowań, motywacja do zmiany, motywacja do zachowywania trzeźwego stylu życia). Ponadto do

zadań realizowanych w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie należało:

- przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania. W 2025 r. przeprowadzonych zostało 5 interwencji,
- informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia, w tym od narkotyków. W ramach zadania 100 osobom została udzielona szczegółowa informacja o możliwościach leczenia odwykowego oraz udostępnione adresy ośrodków leczenia uzależnienia,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami w przypadku osoby nieletniej zagrożonej uzależnieniem lub uzależnionej od narkotyków, za zgodą i na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego. W 2025 r. na rzecz 2 rodzin współpracowano ze specjalistami w związku z uzależnieniem osoby nieletniej,
- współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii, w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w sprawach osób dotkniętych uzależnieniem współpracowało z Ośrodkiem w sytuacjach 3 osób,
- powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające narkotyków, prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”. W 2025 r. powołanych zostało 220 grup diagnostyczno–pomocowych w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione od alkoholu lub narkotyków,
- motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu, w tym zawieranie kontraktów socjalnych. W 2025 r. zawarto 2 kontrakty socjalne z osobami z problemem uzależnienia.

3. Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie

Realizator: Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. - 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy Ośrodka

Opis realizacji zadania:

Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia funkcjonuje w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie. W skład Ośrodka wchodzi jednostki lecznicze:

- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Dzielny Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia (Stacjonarny).

Terapię indywidualną lub grupową w powyższych jednostkach Ośrodka objęte są osoby uzależnione od alkoholu lub kilku substancji (w tym alkoholu), a także osoby uzależnione od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych. W 2025 r. do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia zgłosiło się (lub zostały skierowane) z terenu miasta Tarnowa łącznie 398 osób, w tym:

- do Poradni 319 osób, w tym 260 osób uzależnionych od alkoholu, 40 osób uzależnionych od narkotyków, 19 osób z zaburzeniami nawyków i popędów, (uzależnione od hazardu),
- do Oddziału Dzielny 40 osób, w tym 34 osób uzależnionych od alkoholu i 5 osób uzależnionych od narkotyków, i 1 osoba z zaburzeniami nawyków i popędów, (uzależnienie od hazardu),
- do Oddziału Stacjonarnego 39 osób, w tym 36 osób uzależnionych od alkoholu, 3 osoby uzależnione od narkotyków.

Zgłaszający się do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia pacjenci, uczestniczą w terapii grupowej i indywidualnej. Ponadto objęci są opieką lekarską i całodobową opieką pielęgniarską.

Zadanie 6: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Komenda Miejska Policji w Tarnowie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba kontroli przeprowadzonych w placówkach handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	- opis str. 35

1. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji przeprowadzali kontrole lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu i ich otoczenia pod kątem m.in. respektowania przez właścicieli sklepów i lokali obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz nietrzeźwym. Pod tym względem kontrolowane były również miejsca grupowania się młodych ludzi. Jednocześnie należy zaznaczyć, że funkcjonariusze Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie na bieżąco monitorowali przypadki spożywania alkoholu przez osoby nieletnie, nieprawidłowej opieki nad dziećmi, gdzie występował w rodzinie problem z nadużywaniem alkoholu, czy też zgłoszenia czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Tarnowscy policjanci prowadzili szereg działań mających na celu wyeliminowanie nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego, łącznie ujawnili 319 nietrzeźwych kierowców. 260 w związku z art. 178a §1 kk. i art. 87§1 kw. (pojazdy mechaniczne) oraz 59 w związku z art. 87§1a kw. i art. 87§2 kw. (inne pojazdy).

Aktualnie w Tarnowie nie funkcjonują żadne placówki handlowe, które posiadają w swojej ofercie „dopalacze”. Niemniej jednak na bieżąco monitorowane są sklepy, w których można zakupić tzw. liquidy – substancje wykorzystywane w e-papierosach, jak również susz roślinny i inne produkty konopne pozyskiwane z konopi siewnych, w których zawartość substancji czynnej THC wynosi poniżej 0,2%. Działania profilaktyczne prowadzone w tarnowskich szkołach i placówkach oświatowych przez funkcjonariuszy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie zostały przedstawione w Zadaniu 4 pkt 5 ppkt 2 i 3 (str. 28-29).

2. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie

Realizator: Straż Miejska w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r. - 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

W 2025 r. strażnicy miejscy interweniowali 1 163 razy w związku ze spożywaniem lub usiłowaniami spożywania alkoholu oraz nieobyczajnymi wybrykami w miejscach publicznych. W wyniku powyższych interwencji nałożono 382 mandaty karne, 146 osób zostało pouczone. W 569 przypadkach skierowane zostały wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie, przed którym w charakterze oskarżyciela publicznego występowali funkcjonariusze Straży Miejskiej. 363 osoby zostały odwiezione do PONON lub miejsca zamieszkania, w 29 przypadkach do osób nietrzeźwych strażnicy wzywali pogotowie ratunkowe.

W okresie zimowym strażnicy przeprowadzili 171 kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych, 7 kontroli tych miejsc odbyło się wspólnie z przedstawicielami fundacji „Zielona Przystań” oraz pracownikami Centrum Usług Społecznych.

Ponadto Straż Miejska w Tarnowie na bieżąco monitorowała m. in. za pomocą kamer Centrum Monitoringu Miejskiego jak i podczas codziennych patroli miejsca grupowania się osób, gdzie dochodziło do przypadków spożywania alkoholu, popełniania wykroczeń o charakterze porządkowym, takich jak: nieobyczajne wybryki, zakłócanie spokoju i porządku publicznego, spożywanie alkoholu i inne. Działania w tym zakresie były także reakcją na zgłoszenia płynące bezpośrednio od mieszkańców do dyżurnego. W wakacje, realizując projekt dedykowany głównie dzieciom i młodzieży, mający na celu poprawę ich bezpieczeństwa w ruchu drogowym strażnicy poza codziennymi, licznymi patrolami

prewencyjnymi byli w Parku Strzeleckim ponad 60 razy, co miało wpływ na znaczne ograniczenie przebywania w okolicach Ogrodu Jordanowskiego osób bezdomnych, które w latach ubiegłych właśnie w tym rejonie przesiadywały na ławkach, spożywały alkohol, popełniały inne wykroczenia.

3. Działania prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizator: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Realizacja zadania została przedstawiona w zadaniu 2 pkt 1 (str. 9)

Zadanie 7: Nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Prowadzenie monitoringu liczby udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, jak również ich przestrzennego rozkładu na terenie miasta	Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	– 456
2.	Przestrzeganie zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym, jako minimum, katalogu obiektów chronionych wymienionych w uchwale Nr LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie wydanych przez MKRPA	– 114
3.	Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych poprzez prowadzenie szkoleń i warsztatów dot. obowiązujących zasad obrotu napojami alkoholowymi	Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa	– liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów	– opis realizacji zadania str. 39

1. Prowadzenie monitoringu liczby udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, jak również ich przestrzennego rozkładu na terenie miasta.

Zgodnie z art. 12 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz.2151 z późn.zm.) rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych z uwzględnieniem przeznaczenia do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Od 1 sierpnia 2018 r. na terenie Tarnowa obowiązuje Uchwała Nr LVII/589/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miasta Tarnowa maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Małop. poz.5168). Uchwała ta została zmieniona Uchwałą Nr LXXXII/774/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Poz. 1786). Aktualnie obowiązuje następująca maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa na 320, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 120,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -200;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) na 270, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 85,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -185;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu na 270, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 80,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 190.

Według stanu na 31.12.2025 r. liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa - 294, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 99,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 195;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 260, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 76,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 184;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 245, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 69,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 176.

W 2025 r. wydano łącznie 456 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 1) do spożycia poza miejscem sprzedaży – 218, z tego:
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 78,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 69,
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 71;
- 2) do spożycia w miejscu sprzedaży – 50, z tego:
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 22,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 15,
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 13,
- 3) jednorazowe – 160, z tego:
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 52,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 91,
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 17;
- 4) cateringowe -28, z tego:
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 10,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 9,

c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 9.

Liczba wydanych zezwoleń obejmuje zarówno nowe punkty sprzedaży jak i punkty sprzedaży, którym w ciągu 2025 r. kończył się termin ważności poprzednio wydanych zezwoleń. Na bieżąco prowadzony jest monitoring liczby udzielonych zezwoleń. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła ogółem 313, w tym sklepy – 214, lokale gastronomiczne – 99.

2. Przestrzeganie zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym, jako minimum, katalogu obiektów chronionych wymienionych w Uchwale LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wymieniona wyżej uchwała została uchylona natomiast w jej miejsce Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwałę Nr XCVI/907/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W roku 2025 r. prowadzono 272 postępowania administracyjne o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn.zm.) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach lub zakładach gastronomicznych zostały wydane po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z zapisami wyżej wymienionej Uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie. W 2025 r. Komisja wydała 114 pozytywnych opinii.

3. Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych.

Wszyscy przedsiębiorcy wraz z zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych otrzymują wypis najważniejszych dla nich przepisów z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 8: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Wspomaganie działalności centrów integracji społecznej poprzez wsparcie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających oraz ich rodzin	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Spółdzielnia Socjalna Serwis, Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej	– liczba osób uzależnionych objętych wsparciem centrów integracji społecznej	– 11

Realizator: Pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2025 r.- 31 grudnia 2025 r.

Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników CUS.

Opis realizacji zadania:

Pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządzali wnioski o uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez centra integracji społecznej działające na terenie miasta Tarnowa. Liczba uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających objętych wsparciem centrów integracji społecznej w 2025 roku wyniosła 9 osób, natomiast liczba osób objęta wsparciem klubu integracji społecznej wyniosła 2 osoby.

Wydatki poniesione na realizację zadań w 2025 roku ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026 ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml

L.p.	Nazwa działania	Kwota
1.	Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W Punkcie Konsultacyjnym udzielono łącznie 155 porad.	277 140,56
2.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi). Komisja rozpatrzyła 114 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego oraz wydała 91 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	
3.	Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy osobom w trudnej sytuacji życiowej, w tym członkom rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Liczba osób objętych wsparciem: 3 655	
4.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy. W szkoleniach i konferencjach udział wzięło 53 osoby.	
5.	Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież. W realizowanych programach wzięło udział łącznie 937 osób.	
6.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych. W przeprowadzonych kampaniach wzięło udział łącznie 620 osób.	
7.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą: – Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park	

	<ul style="list-style-type: none"> – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA – Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” <p>Łączna liczba dzieci uczęszczających do placówek 249.</p>	
8.	<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu, – wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania, – przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie. <p>W zadaniach gminy realizowanych przez organizacje pozarządowe udział wzięło 2 263 osoby.</p>	2 019 111,60
9.	<p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu (profilaktyka alternatywna: zajęcia sportowo-rekreacyjne, koła zainteresowań itp.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i innych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, – wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury, kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego. <p>Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych wyniosła 70. W zajęciach udział wzięło 11 647 uczniów.</p>	871 974,20
Razem:		4 006 016,73

Opracowano: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI W 2025 ROKU

**GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY
MIASTA TARNOWA NA LATA 2023 - 2026**

MARZEC 2026

I. Wprowadzenie

Gmina Miasta Tarnowa, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), od kilkunastu lat prowadzi szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działań podejmowanych w 2025 r., zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026, przyjętym Uchwałą Nr LXXXI/762/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 stycznia 2023 r., zmienioną Uchwałą Nr XCVI/911/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach Programu działania obejmowały cztery obszary:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu i zawiera dane za rok 2025, dotyczące sposobu realizacji zadań przez instytucje działające w Tarnowie, w obszarze przeciwdziałania przemocy.

II. Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026” w 2025 roku.

1. Cel szczegółowy – Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Przemoc jest zjawiskiem destruktywnym dla wszystkich jej uczestników, niezależnie od tego, po której stronie się znajdują. Dlatego w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku niezbędne jest podejmowanie działań profilaktycznych, które stanowią istotne uzupełnienie całego procesu pomagania. Niezwykle ważnym jest, aby podejmować te działania we wszystkich obszarach i środowiskach. Chodzi tu między innymi o propagowanie właściwych postaw i mechanizmów, już w najwcześniejszym okresie życia. Pozwolą one w późniejszym życiu skutecznie bronić się przed przemocą, rozwiązywać konflikty bez użycia agresji oraz w sposób właściwy na nią reagować i nie dopuszczać się jej stosowania.

Działania profilaktyczne realizowane były na poziomie informacyjnym, edukacyjnym i obejmowały:

1. diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa;
2. organizację kampanii społecznych kierowanych do mieszkańców miasta dotyczących zjawiska przemocy domowej;
3. nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia
4. elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania
5. poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk

6. przedmażeńskich;
7. współpracę między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
8. opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem było promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
9. prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców
w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka;
10. wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej;
11. organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Ad. 1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Działania wobec osób uwikłanych w przemoc planowane są w oparciu o diagnozę zjawiska przemocy domowej. Diagnoza przemocy oparta jest na podstawie danych Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz o raport pn. „Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Mieszkańców Miasta Tarnowa”. Ostatnia Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Mieszkańców Miasta Tarnowa została przeprowadzona w roku 2022 w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 r. W dokumencie uwzględniona została tematyka zjawiska przemocy domowej. Badania zostały przeprowadzone we wrześniu i październiku 2022 r. i wzięło w nich udział 1489 osób.

Ad. 2. Organizacja kampanii społecznych, kierowanych do mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa, dotyczących zjawiska przemocy domowej.

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie po raz czternasty włączyło się w międzynarodową Kampanię przeciwko przemocy pn. „Biała Wstążka”. Jest to największa na świecie kampania będąca symbolem sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet. Kampania w mieście Tarnowie obchodzona była pod hasłem „**Świat pełen mocy bez przemocy**” a jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe.

Organizatorem Kampanii było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przy współpracy z Domem Kultury Westerplatte. Głównym celem Kampanii w Tarnowie było przeciwdziałanie przemocy, pokazanie społeczeństwu, że takie zachowania nie są akceptowane. Dodatkowo organizatorzy chcieli zwrócić uwagę i uświadomić mieszkańcom, w tym również młodzieży, jak poważnym problemem jest przemoc oraz zachęcić do tego, aby nie pozostawać obojętnym wobec problemu. Poprzez kampanię oraz prowadzone w czasie jej trwania działania organizatorzy chcieli pokazać osobom doświadczającym przemocy, że nie pozostają same z problemem przemocy, że są wspierane, a w naszym mieście istnieją instytucje, które niosą im pomoc. Kampania trwała od 1 do 5 grudnia 2025 r. W ramach Kampanii Centrum Usług Społecznych zorganizowało konkurs plastyczny pn.: „Świat pełen mocy bez przemocy”. Celem Konkursu było podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy, promowanie postaw szacunku, empatii i rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy, uwrażliwienie na problem oraz zachęcenie do działania na rzecz tworzenia bezpiecznych przestrzeni. Do konkursu przystąpiło 14 placówek oświatowych z terenu

miasta Tarnowa a wpłynęło ponad 100 prac plastycznych przygotowanych przez tarnowską młodzież. Prace dzieci i młodzieży można było oglądać do 15 grudnia 2025 r. w Domu Kultury Westerplatte. Działania w ramach kampanii obejmowały: kolportaż ulotek skierowanych do osób doświadczających przemocy oraz kolportaż ulotek skierowanych do osób stosujących przemoc, zachęcających do pracy nad sobą; dyżury specjalistów oraz mobilne punkty konsultacyjne. W dniu 3 grudnia 2025 r. przeprowadzono bezpłatne zajęcia z samoobrony dla mieszkańców miasta Tarnowa prowadzone przez sensei Janusza Wdowiak 3 dan. W dniach od 4 do 5 grudnia 2025 r. w ramach kampanii odbyło się szkolenie dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Tematyka szkolenia obejmowała: dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze NK. Procedura udzielenia dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art.12a uoppd i zadania GDP w procedurze NK w świetle znowelizowanej uoppd. Zasady dokumentowania działań GDP od wszczęcia procedury do zakończenia monitoringu. Sytuacje niestandardowe w procedurze NK. W szkoleniu uczestniczyło 31 osób. Szkolenie prowadził dr Marek Mudant – doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, certyfikowany (Certyfikat Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Rady ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, emerytowany funkcjonariusz Policji w stopniu nadkomisarza (ostatnio zajmowane stanowisko – Naczelnik Wydziału Prewencji KPP w Węgrowie), specjalista Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Węgrowie. Pracuje od ponad 23 lat z zarówno z osobami doznającymi przemocy jak również z osobami stosującymi przemoc. W działania kampanii włączyły się również instytucje pomocowe działające na terenie miasta Tarnowa m.in.: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Podczas Kampanii mieszkańcy miasta mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem oraz prawnikiem. Porady udzielane były w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem prowadzonym przez Fundację im. H.J. Tarnowskiego, Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej jak i w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2025 r. po raz kolejny włączył się w ogólnopolską kampanię społeczną przeciw przemocy wobec kobiet pn. **„Nazywam się Miliard” (One Billion Rising)**, która została zapoczątkowana w 2011 r. w USA. W dniu 15 lutego 2025 r. przy Domu Kultury Westerplatte mieszkańcy wspólnie zaprezentowali układ taneczny, by sprzeciwić się przemocy seksualnej wobec kobiet. Ośrodek zorganizował kolportaż ulotek informacyjnych dot. działalności TOIKiWODPD oraz na swojej stronie internetowej jak i w mediach społecznościowych zamieścił materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej.

W dniach od 17 lutego do 23 lutego 2025 r. w Tarnowie obchodzono **„Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”**, którego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przystępstwem. Kampania koordynowana była przez Ministerstwo Sprawiedliwości. W obchody Kampanii na terenie miasta Tarnowa włączył się Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej. Ośrodek umieścił informacje na swojej stronie internetowej www.oik.tarnow.pl oraz portalu społecznościowym TOIKiWODPD, a także przesłał informacje do innych jednostek nt. dyżurów TOIKiWODPD w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem.

Centrum Usług Społecznych oraz Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w dniach od 6 października do 19 listopada 2025 r., przystąpił do Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy. W ramach kampanii Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zrealizował szereg działań m.in.:

- przeprowadzenie wraz z lokalnymi szkołami, przedszkolami, placówkami opiekuńczo-

wychowawczymi na terenie miasta Tarnowa akcji „Miś”. Organizatorzy powyższej akcji w różnych punktach miasta zostawiali pluszowe misie. Każda maskotka miała zabandażowaną łapkę i naklejone plastry. To po to, by zwrócić uwagę na krzywdę dzieci, wobec których stosowana jest przemoc. O idei akcji można było przeczytać również na karteczkach, które były przyklejone do każdego misia,

- tworzenie z uczniami szkoły podstawowej „kartek dla świata”, które zawierały przesłania dla dorosłych przeciw przemocy,
- przeprowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców „Jestem z Ciebie dumny”,
- spotkanie grupy wsparcia dla młodzieży #Jest Ok.

Symbolicznym momentem kampanii był jej finał 19 listopada w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynek Centrum Usług Społecznych i Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zostały podświetlone na czerwono, aby w ten sposób wyrazić sprzeciw wobec krzywdzenia dzieci.

Ad. 3. Nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmatżeńskich.

W roku 2025 r. nie podejmowano współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.

Ad. 4. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Działanie to realizowane jest poprzez organizowanie wspólnie z różnymi podmiotami wspólnych przedsięwzięć. W 2025 r. realizowano takie inicjatywy jak:

- kampania społeczna pn. „Biała Wstążka”,
- kampania społeczna pn. „Nazywam się Miliard” (One Billion Rising),
- kampania społeczna pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiwstwem”,
- Akcja Miś „Nie bij mnie kochaj mnie”,
- udział w cyklicznych wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych dla kobiet pn. „Babski poniedziałek”,
- udział w Dniu Kobiet organizowanym przez Dom Kultury Westerplatte,
- cykliczne spotkania z młodzieżą w Ośrodku Kuratorskim.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W ramach działań profilaktycznych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie organizowało warsztaty edukacyjne dla rodziców pn. „Wychowanie bez klapsa”- zajęcia adresowane były do rodziców – klientów Centrum przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz zagrożonych problemem przemocy domowej. Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Podczas spotkań uczestnicy

warsztatów mieli możliwość m.in. poszerzenia wiedzy na temat etapów rozwoju dziecka, poznawali metody umożliwiające wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Rodzice w trakcie spotkań zwiększali również świadomość własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działań oraz uczyli się rozpoznawać własne emocje i je kontrolować.

W warsztatach uczestniczyły łącznie 4 osoby.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym zagrożonym przemocą domową mogły skorzystać ze wsparcia **asystenta rodziny**.

Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin, przede wszystkim poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, m.in. w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dzieckiem, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym gospodarowania budżetem oraz funkcjonowania społecznego.

W 2025 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 88 rodzin. Osób objętych wsparciem było 301 w tym 25 mężczyzn, 83 kobiety oraz 193 dzieci.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2025 r. prowadził spotkania „**Grupy wsparcia dla rodziców**”. Grupa adresowana była do rodziców zainteresowanych wprowadzaniem zmian w swoich relacjach z dziećmi. Celem grupy było wsparcie rodziców w ich codziennym funkcjonowaniu. Podczas spotkań rodzice mieli możliwość poszerzania kompetencji rodzicielskich, zwiększenia sieci kontaktów społecznych, dostarczania sobie nawzajem pożytecznych informacji, porad oraz wymiany doświadczeń. **W 2025 r. w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło 5 osób.**

Centrum Usług Społecznych w 2025 r. realizowało również warsztaty pn. „**Trening Budżetowy**”. Celem warsztatów było zdobywanie i doskonalenie umiejętności prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami. W trakcie spotkań można było uzyskać wiedzę m.in. na temat: jak prawidłowo zarządzać posiadanym budżetem, jak planować wydatki i robić zakupy, aby nie popaść w długi, jakie zagrożenia i konsekwencje niosą ze sobą kredyty i pożyczki. **W ramach warsztatów uczestniczyło 7 osób.**

W działania profilaktyczne zaangażowane były placówki oświatowe z terenu miasta Tarnowa, które w 2025 r. realizowały projekty adresowane do wychowanków, uczniów szkoły oraz ich rodziców.

Szkoły podstawowe, średnie oraz przedszkola realizowały następujące programy i warsztaty profilaktyczne:

- „**Zmieniamy świat na lepsze**” – program promował życzliwość, zgodną współpracę i pomoc wobec innych,
- „**Kolorowe uczucia Gucia**” - to międzynarodowy projekt edukacyjny dla przedszkolaków. Jego celem jest pomoc dzieciom w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji a także uczył jak radzić sobie z emocjami,
- „**Czuciaki z krainy emocji**” – celem projektu było wsparcie rozwoju inteligencji emocjonalnej,
- „**Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej**” - celem realizowanego programu było rozwijanie u dzieci i ich rodziców podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnymi emocjami, nauka pozytywnej motywacji,
- „**Sztuka emocji**” – ogólnopolski projekt, którego celem było rozwijanie emocji u dzieci i budowanie pozytywnego postrzegania własnej osoby z wykorzystaniem różnych dziedzin sztuki,
- „**Bajkowe odkrywanie siebie**” – autorski program z zakresu bajkoterapii, którego celem była nauka w rozpoznawaniu emocji i rozwiązywaniu konfliktów,
- „**Przedszkolne ABC życzliwości**” – celem programu było kształtowanie postaw opartych na szacunku, pomocy i radości. Kluczowe zasady to używanie "magicznych słów" (proszę, dziękuję, przepraszam), dzielenie się zabawkami, uśmiech, oferowanie pomocy kolegom oraz wyrażanie dobroci poprzez rysunki lub miłe słowa,
- „**Bieg po zdrowie**” - jest to program antynikotynowej edukacji zdrowotnej. Celem programu było pokazywanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, opóźnienie lub zapobieganie

inicjacji tytoniowej i dzieci i młodzieży,

- „**Blog Szymona**” - program miał na celu kształtowanie świadomości młodzieży nt. zagrożeń wynikających z kontaktu z narkotykami, możliwych przyczyn sięgania oraz konsekwencji; uczył także umiejętności odmawiania,

- „**ARS czyli jak dbać o miłość**” - celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodząca w dorosłe życie,

- „**Przyjaciele Zippiego**” - program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci.

Łączna liczba uczestników warsztatów i programów profilaktycznych w roku 2025 wynosiła: 4472 osób.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców oraz nauczycieli realizowała działania takie jak:

- prelekcja dla rodziców pn. „**Trudności emocjonalne-skuteczne oddziaływania wychowawcze**” i „**Trudne zachowania dzieci w wieku przedszkolnym**”,

- szkolenie rady pedagogicznej: „**Relacje nauczyciel-rodzic-uczeń**” i „**Uczeń z ADHD – rola nauczyciela w dostosowaniu wymagań**”.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie realizowała ponadto spotkania grupy wsparcia:

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z zaburzeniami spektrum autyzmu,

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci przybyłych do Polski z Ukrainy,

W spotkaniach uczestniczyło łącznie 335 osób,

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie realizowała działania takie jak:

- program zapobiegania zachowaniom suicydalnym „**W stronę życia**” oraz program zapobiegania przemocy rówieśniczej „**Mocni w relacji**”,

- szkoła dla rodziców i wychowawców,

- grupa wsparcia dla rodziców,

- szkolenie dla rodziców w rozstaniu.

Łączna liczba uczestników powyższych działań w roku 2025 r wynosiła: 1246 osób.

Ad. 6. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2025 r. podejmowało działania profilaktyczne i edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców poprzez:

- udzielanie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,

- prowadzenie w środowisku intensywnej pracy socjalnej.

Placówki oświatowe z terenu miasta Tarnowa podjęły szereg inicjatyw mających na celu pedagogizację rodziców, które miały wspomóc rodziców w wychowaniu. Placówki realizowały między innymi:

- Rozmowy, porady pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego dla rodziców, opiekunów prawnych i uczniów,
- Organizowanie dla rodziców konsultacji specjalistów,

- Prelekcje na temat metod wychowawczych, zabaw z dziećmi w czasie wolnym, bezpiecznego korzystania z internetu,
- Opracowania gazetek skierowanych do rodziców „Jak rozpoznać uzależnienie od ekranów/zagrożenia dla zdrowia psychicznego, budowa relacji, komunikacji rodzic-dziecko”; „Jak zrozumieć i reagować na wybuchy gniewu dziecka”; „7 empatycznych wskazówek jak pomóc dziecku radzić sobie ze stresem”,
- Organizowanie zespołów wychowawczych,
- Udzielanie porad i wsparcia rodzinom wymagającym poprawy kompetencji wychowawczych

Instytucje oświatowe z terenu miasta (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) podczas organizowanych spotkań dla rodziców (indywidualne konsultacje, zebrania rodziców) również udzielają indywidualnego wsparcia rodzicom.

Ad. 7. Wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej.

W roku 2025 nie przeprowadzono mediacji rodzinnych.

Ad. 8. Organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

W 2025 r. podjęto szereg działań profilaktycznych, prewencyjnych, interwencyjnych i pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc, mających na celu ograniczenie tego zjawiska:

- W dniu 13.03.2025 r., pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy przeprowadzili spotkanie z uczniami VII Liceum Ogólnokształcącego i zapoznali ich z tematem przeciwdziałania przemocy domowej oraz z procedurą Niebieskie Karty. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób,
- W dniu 02.06.2025 r. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej przeprowadził szkolenie rady pedagogicznej na temat: „Dziecko krzywdzone. Jak rozpoznawać? Jak reagować? **W spotkaniu uczestniczyło 41 osób.**
- W dniu 25.04.2025 r. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej przeprowadził szkolenie dla studentów Akademii Tarnowskiej na temat: „Symptomy krzywdzenia dziecka. Jak identyfikować? Jak reagować? **W spotkaniu uczestniczyło 17 osób.**

W działania informacyjno – edukacyjne włączyła się również Komenda Miejska Policji w Tarnowie. Tarnowska Policja zrealizowała jedno spotkanie dla nauczycieli na temat zjawiska przemocy oraz jego zwalczania. Podczas tych spotkań odniesiono się do procedury Niebieskie Karty, uprawnień Policji w zakresie zwalczania zjawiska przemocy domowej oraz środków, które Policja może zastosować w formie nakazów/zakazów wobec sprawców przemocy domowej.

W spotkaniach uczestniczyło 5 nauczycieli.

Działania profilaktyczne obejmują również szereg działań i inicjatyw realizowanych na terenie tarnowskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, które zostały opisane w podpunkcie 5.

2. Cel szczegółowy – Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.

Przemoc domowa jest zjawiskiem, które powoduje degradację psychiczną i społeczną jej członków. Najwięcej szkód ponosi osoba doświadczająca przemocy domowej. Charakteryzuje ją niska samoocena,

bierne strategie radzenia sobie ze stresem, silna zależność od osoby stosującej przemoc, obniżony nastrój, izolacja społeczna. Osoby doświadczające przemocy przeżywają silne poczucie winy związane z przypisywaniem sobie odpowiedzialności za akty przemocy, są przekonane, że to ich zachowanie wyzwała przemoc sprawcy. Silne powtarzające się akty przemocy powodują, że osoba która doznaje przemocy nie jest w stanie właściwie ocenić swojej sytuacji i szukać rozwiązań, skupiając się jedynie na przetrwaniu. Pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej należy do priorytetowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy. Efektywna i profesjonalna pomoc na rzecz osób, które doświadczają przemocy powinna obejmować wielopłaszczyznowe, interdyscyplinarne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odbudowy poczucia sprawstwa.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej na terenie Miasta Tarnowa podjęto m. in. następujące działania:

1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego;
2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia;
3. Nawiązanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową;
4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową;
5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej;
6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej;
8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań;
9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
10. Realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
11. Dostępność mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy domowej;
12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Ad. 1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z 2026 r. poz. 160), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2025 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego wchodziło 14 osób (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Policji, 2 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów

sądowych). Nadmieniam się, iż w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2025 r. odbyło się 51 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęły łącznie 353 Niebieskie Karty. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1495 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. Skład grup diagnostyczno-pomocowych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzona Niebieska Karta. Grupa diagnostyczno-pomocowa, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami, ma obowiązek spotkania się minimum dwa razy w prowadzonej procedurze, celem opracowania planu pomocy oraz jego realizacji w obszarach: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, prowadzącego do minimalizowania skutków przemocy w wymiarze jednostkowym, rodzinnym i społecznym. W spotkaniach tych brali udział pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, kuratorskiej służby sądowej oraz oświaty. Zadaniem członków grupy diagnostyczno-pomocowej było ustalenie planu pomocy rodzinie, który miał na celu przerwanie przemocy domowej. Plan pomocy powstawał przy czynnym udziale osoby doznającej przemocy. Zadania wynikające z nałożonych przez ustawodawcę obowiązków związanych z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowane są przez dziewięcioosobowy Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy, wchodzący w skład Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Do zadań Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy należy: koordynowanie pracy grup diagnostyczno-pomocowych, prowadzenie dokumentacji dotyczącej poszczególnych procedur „Niebieskie Karty”, składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. składanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację rodziny oraz o wydanie zarządzeń dotyczących małoletnich dzieci, kierowanie osób zarówno doznających przemocy, jak i stosujących przemoc do specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, lekarz psychiatra, terapeuta uzależnień. Osoby otrzymywały kompleksową informację na temat działalności instytucji, które pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ad. 2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej jest placówką dofinansowaną z budżetu państwa – i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje zadania:

- a) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) – w ramach którego udzielał pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu do 3 miesięcy) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych - mieszkańcom miasta Tarnowa,
- b) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (SOWODPD) – w ramach którego udzielał kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym, schronienia osobom – ofiarom przemocy domowej do 6 miesięcy: prowadził działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto do jego zadań należy:

- opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
- opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.

W 2025 r. z oferty Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej skorzystało 1058 osób, w tym z problemem przemocy domowej 313 osób.

W celu zapewnienia całodobowego schronienia osobom doświadczającym przemocy

domowej Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej dysponuje 20 miejscami noclegowymi w sześciu pokojach oraz czterema miejscami noclegowymi w ramach ośrodka interwencji kryzysowej. W 2025 r. z możliwości całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej skorzystało 30 osób (15 kobiet, 1 mężczyzna i 14 dzieci).

Ad. 3. Współpraca pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gmina Miasta Tarnowa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, instytucją odpowiadającą za organizowanie i nadzorowanie Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, współpracują :

- *Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (udział w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom uwikłanym w przemoc (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne), udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej, realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,*
- *Policja – udział w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, prowadzenie monitoringu rodzin dotkniętych przemocą domową,*
- *Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie - udział w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,*
- *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - udział w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych – motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,*
- *Oświata – udział w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych - współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie podopiecznym i ich rodzicom wsparcia pedagogicznego lub psychologicznego,*
- *Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna – udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja,*
- *Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja,*
- *Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego*
- *udzielanie osobom doświadczającym przemocy domowej specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, finansowego, zawodowego, medycznego,*

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej jako specjalistyczna placówka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej w ramach swojej działalności współpracuje z:

- Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- Policją,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie,
- sądami,
- Prokuraturą,
- Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- szkołami, przedszkolami m.in. poprzez szkolenia dla uczniów, grona pedagogicznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy.

Ad. 4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową.

W ramach tego zadania w 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podejmowało następujące działania:

- prowadzono stronę internetową www.cus.tarnow.pl na której utworzono zakładkę pn. „Przeciwdziałanie przemocy”, gdzie osoby miały możliwość zapoznania się z informacjami na temat uzyskania wsparcia i pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy domowej,
- pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w indywidualnym kontakcie informowali o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy i wsparcia na terenie miasta, a także w kilku przypadkach pomagali w poszukiwaniu podobnych informacji osobom spoza miasta Tarnowa,
- udzielano informacji o możliwości specjalistycznej pomocy i wsparcia podczas kampanii społecznej pn. „Biała Wstążka”.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w celu upowszechnienia informacji na temat swojej działalności prowadzi stronę internetową. Na stronie można znaleźć informacje o dostępnej aktualnie ofercie pomocowej oraz kontakt telefoniczny do Ośrodka. Zamieszczono również podstawowe informacje dot. zjawiska przemocy. Placówka posiada również profil na portalu społecznościowym Facebook.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

W 2025 r. pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie opracowali i realizowali projekt socjalny pn.: **Zajęcia edukacyjne dla osób doświadczających przemocy domowej**. Projekt socjalny adresowany był do dorosłych osób doznających przemocy domowej, mieszkańców miasta Tarnowa. Wśród tej grupy mogły znaleźć się osoby, które w przeszłości doznawały przemocy lub obecnie doświadczały przemocy. Grupa dostępna była dla wszystkich osób doznających przemocy domowej, które chciały uzyskać wiedzę na temat zjawiska przemocy i możliwość jej przerwania. Realizatorami projektu, zgodnie z założeniami, byli pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy. Założeniem dotyczącym realizacji programu było przeprowadzenie spotkań otwartej grupy uczestników liczącej do 6 osób, odbywających się co tydzień, których czas trwania wynosił około 120 minut. Zajęcia rozpoczęły się 12 listopada 2025 r. i trwały do 11 lutego 2026 r. Spotkania odbywały się co tydzień (w środę) w godzinach od 15:00 do 17:00 w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Tarnowie przy ul. E. Goldhammera 3. Odbyło się 10 spotkań, w których łącznie udział wzięły 4 osoby.

Ad. 6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Na terenie miasta Tarnowa specjalistyczne poradnictwo udzielane jest w następujących miejscach:

- Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Tarnowie,

- Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej w Tarnowie,
- Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- placówkach oświatowych.

Lp.	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	Liczba osób objętych poradnictwem 564 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 73 • prawnym 0 • socjalnym 558 • zawodowe i rodzinne 558
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba osób objętych poradnictwem 478 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 2 • psychologicznym 220 • prawnym 104 • socjalnym 116 • zawodowym 9 • rodzinnym 27
3.	Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Liczba osób objętych poradnictwem 884 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 396 • prawnym 322 • socjalnym 162 • zawodowym 4 • rodzinnym 0
4.	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Liczba osób objętych poradnictwem 3457 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 1965 • pedagogicznym 1155 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 337 • rodzinnym 0
5.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno - Terapeutyczna	Liczba osób objętych poradnictwem 952 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 949 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 3
6.	Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych poradnictwem 155 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 0 • prawnym 123 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 0 • udzielanie porad przez konsultanta ds. uzależnień, certyfikowanego instruktora terapii uzależnień – 32 porady.
8.	Placówki oświatowe	Liczba osób objętych poradnictwem 86 w tym:

		• medycznym 3 • psychologicznym 60 • prawnym 3 • socjalnym 7 • zawodowym 28 • rodzinnym 28 • pedagogicznym 97

*Dane z poszczególnych instytucji nie sumują się z uwagi na możliwość korzystanie jednej osoby z kilku form wsparcia a także z powodu świadczenia przez placówki innych niż wymienione wyżej form poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w ramach prowadzonej działalności prowadzi całodobowy telefon informacyjno – interwencyjny. W 2025 r. pracownicy TOIKiWODPD przeprowadzili 298 rozmów i interwencji telefonicznych.

Okręgowy Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem prowadzony przez Fundację im. H. J. Tarnowskiego w ramach swojej działalności prowadził telefon interwencyjny oraz informacyjny. Telefon był dostępny w tygodniu (pon. 9.00 – 16.00, wt. 9.00 – 16.00, śr. 13.00 – 20.00, czw. 10.00 – 17.00, pt. 9.00 – 16.00, sb. 8.00 – 13.00).

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie - Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w godzinach urzędowania (pon. - pt. 7.30 – 15.30) telefonicznie udziela porad oraz przeprowadza interwencje.

Ad. 8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023, 2447) przesłuchania małoletnich przeprowadza się w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach w siedzibie sądu lub poza jego siedzibą. W Tarnowie tego typu pomieszczenia znajdują się w siedzibie Sądu Rejonowego w Tarnowie. Sąd dysponuje aktualnie jednym przyjaznym pokojem przesłuchań. W 2025 r. w związku z prowadzonymi postępowaniami na wniosek Prokuratury Rejonowej w Tarnowie w przyjaznych pokojach przesłuchań przesłuchano łącznie 159 dzieci (61 chłopców i 98 dziewczynek).

Ad. 9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej „W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej”.

W 2025 r. pracownicy z Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie pięciokrotnie zastosowali procedurę z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w stosunku do osób małoletnich i zabezpieczyli 10 dzieci.

Ad. 10. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2025 r. realizował **grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej pn. „Droga”**. W roku sprawozdawczym zrealizowano 12 spotkań grupy wsparcia, w których uczestniczyło 29 osób. Ponadto Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2025 r. prowadził grupę terapeutyczną pn.: „Ukryta siła”. Grupa była skierowana do kobiet. W 2025 r. odbyło się 9 spotkań, w których w sumie uczestniczyło 5 osób. Grupa terapeutyczna miała na celu pracę w obszarze podnoszenia poczucia własnej wartości, zaspakajania potrzeb emocjonalnych, życiowych, wsparcie w przeżywaniu trudnych emocji, podnoszenie kompetencji w obszarze pełnionych ról życiowych oraz psychoedukację w obszarze przemocy.

Ad. 11. Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026, działania zmierzające do uregulowania prawnego umożliwiającego osobom dotkniętym przemocą domową otrzymania mieszkań socjalnych zostały zapisane w Uchwale Nr VII/72/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 września 2024 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa umożliwia osobom opuszczającym ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży nie mające możliwości powrotu do lokalu, w którym przed przyjęciem do placówki zamieszkiwały. Osoby samotne za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej przy weryfikacji wniosku otrzymują w systemie punktacji dodatkowe punkty. Uzyskana punktacja decyduje o kolejności realizacji listy i terminie otrzymania lokalu z zasobu Gminy Miasta Tarnowa. W 2025 r., zostały złożone dwa wnioski o najem socjalny lokalu z Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, które zostaną ostatecznie rozpatrzone w terminie nie dłuższym niż do 30 czerwca 2026 r. Natomiast nie było osób doznających przemocy, które otrzymały mieszkanie o najmie socjalnym z zasobu Gminy Miasta Tarnowa.

Ad. 12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc prowadzone są w sposób interdyscyplinarny. Taka formuła pozwala działać efektywniej w kwestii przeciwdziałania przemocy domowej, zwłaszcza w zakresie diagnozy rodziny oraz działań inicjowanych na rzecz jej przerwania. Skuteczność podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej widoczna jest zwłaszcza podczas analizy zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

W 2025 r. do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie 353 Niebieskie Karty, kontynuowanych procedur wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy było 127. Zakończono łącznie 203 procedury, z czego 166 procedur zakończono z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, w 37 procedurach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań. Natomiast w 17 procedurach odstąpiono od dalszych działań nie

potwierdzając informacji o stosowaniu przemocy domowej oraz 14 procedur przekazano do innego Zespołu Interdyscyplinarnego celem kontynuowania procedury.

3. Cel szczegółowy – Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Osoba stosująca przemoc działa zawsze z intencją wobec osoby która jest od niej słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Osoba stosująca przemoc ma najczęściej w deklaracjach i we własnym mniemaniu dobre intencje. Jest przekonana, że nie miała innego wyjścia i musiała „użyć przemocy”, jednak to osoba stosująca przemoc powinna podjąć decyzję oraz działania zmierzające do zmiany swojego zachowania. Tak więc skuteczna pomoc specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej musi opierać się o działania w stosunku do osoby stosującej przemoc, zarówno działania interwencyjne jak i pomoc psychologiczno – terapeutyczną. Interwencja przedstawicieli służb w stosunku do osoby stosującej przemoc powinna wywołać u takiej osoby motywację (wewnętrzną bądź zewnętrzną) do szukania specjalistycznej pomocy. Pomoc specjalistyczna ukierunkowana jest na naukę samokontroli oraz naukę zastępowania agresji.

W celu intensyfikacji działań wobec osób stosujących przemoc domową Gmina Miasta Tarnowa podjęła m.in. następujące działania:

1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne i programy psychologiczno-terapeutyczne.
2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.
3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc.
4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc oraz monitoring skuteczności tych programów.
5. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.
6. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
7. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc domową zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.
8. Rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc.
9. Monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

Ad 1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.

Zgodnie z Uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie opracowało informator instytucji, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc

osobom stosującym przemoc . Informatory w formie elektronicznej przekazane zostały do Sądu Rejonowego w Tarnowie, Prokuratury Rejonowej w Tarnowie, Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie oraz do Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Krakowie.

Ad. 2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.

Oddziaływania korekcyjne wobec osób stosujących przemoc ukierunkowane były na zmianę zachowań przemocowych poprzez rozwijanie umiejętności kontroli własnych zachowań agresywnych, minimalizowanie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz kształtowanie postawy szacunku i empatii wobec osób krzywdzonych.

W 2025 r. oddziaływania korekcyjne realizowane były na terenie Zakładu Karnego w Tarnowie przy ul. Konarskiego 2.

Zakład Karny w Tarnowie w 2025 r. realizował trzy edycje programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc:

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie „Incepcja”,
2. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie „Umysł ponad nastrojem” – dwukrotna edycja.

Do udziału w powyższych edycjach przystąpiło 40 osadzonych, z czego 37 ukończyło program.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2025 r. zrealizował dwie edycje programu korekcyjno – edukacyjnego. Do programu przystąpiło 25 osób (22 mężczyzn i 3 kobiety), z czego 19 osób ukończyło program (16 mężczyzn i 3 kobiety).

Dotychczas zgromadzone dane wskazują na skuteczność oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Osoby przystępujące do programu w zdecydowanej większości powstrzymują się od zachowań przemocowych. Obrazuje to poniższa tabela.

Lp.	Miejsce realizacji warsztatów	Liczba osób objętych oddziaływaniami korekcyjno - edukacyjnymi	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Zakład Karny w Tarnowie	40	- liczba osób stosujących przemoc, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy,	0
2.	Edycja „wolnościowa” programu korekcyjno – edukacyjnego realizowana przez TOIKiWODPD	25	- liczba osób stosujących przemoc, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy,	Brak danych

Ad.3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc.

W 2025 r. na terenie miasta Tarnowa Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej realizował 2 edycje programu korekcyjno – edukacyjnego, którego dostępność była możliwa przez cały rok.

Ad.4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc oraz monitoring skuteczności tych programów.

W 2025 r. nie realizowano programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.

Ad.5. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

W 2025 r. na terenie miasta Tarnowa nie realizowano oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

Ad.6. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywało się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymagało zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieskie Karty” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz. U. 2023, poz. 1870) wydane na podstawie art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z 2026 r. poz. 160).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy dany podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej.

Instytucja inicjująca procedurę „Niebieskie Karty”	Rok 2025 ilość
Pomoc Społeczna – pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych	56
Policja	247
Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	9
Oświata	31

Ochrona zdrowia	6
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*	4
łącznie	353

*Członkowie MKRPA podejmują m.in. czynności w stosunku do osób z rodzin, w których już została założona procedura „Niebieskiej Karty”

Jak pokazują poniższe dane spośród wszystkich prowadzonych postępowań związanych z przemocą domową jedynie ok. 48 % spraw kończy się sporządzeniem aktu oskarżenia.

Lp.	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową	208
2.	Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową	57
3.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia	65
4.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania	93

Ad. 7. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc domową zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.

Lp.	Działania	Wartości liczbowe
1.	Liczba zatrzymań sprawców przemocy domowej	82
2.	Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową	68
3.	Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą	43
4.	Zastosowanie tymczasowego aresztowania	4
5.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach	1
6.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym	6
7.	Liczba zastosowanych nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazów zbliżania do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	101

Ad. 8. Rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	Wskaźniki
1.	Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy domowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • osadzonych – 133 • skazanych – 105 • uniewinnionych – 6 • warunkowe umorzenie postępowania – 14 • umorzenie postępowania – 7 • odstąpiono od wymierzenia kary - 1
2.	Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których orzeczono kary, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • grzywny – 12 • ograniczenia wolności – 30 • pozbawienia wolności – 18 • pozbawienie wolności z warunkowym zawieszeniem – 42 • kara mieszana – 3
3.	Liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc domową obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych - 9
4.	Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy domowej , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie władzy rodzicielskiej (art.109§2 kro) – 69 (liczba dzieci 144) • pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 kro) – 1 (liczba dzieci 4)

Zgodnie z art. 11a ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej „jeżeli osoba stosująca przemoc domową wspólnie zajmująca mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba doznająca tej przemocy może żądać, aby sąd, właściwy według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz.1805, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym, zobowiązał ją do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia”.

W 2025 r. do sądu złożono łącznie 34 tego typu wnioski. Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia w 2025 r. wyniosła 56.

Ad. 9. Monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

Lp.	Instytucja	Działania	Wartości liczbowe
1.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą domową (art. 207 k.k.)	0
2.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków prokuratora do sądu o odwołanie warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą domową (art. 207 k.k.)	0

3.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	Liczba zawiadomień złożonych przez pracowników socjalnych o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. wobec osoby uprzednio skazanej za tego typu przestępstwo.	16
----	--------------------------------------	--	----

4. Cel szczegółowy – Podniesienie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Tarnowa musi opierać się o wyspecjalizowaną i profesjonalną kadre. W związku z powyższym w Programie zostały ujęte działania również w tym zakresie. Każdy przedstawiciel służb zobowiązany do działań na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, aby działać skutecznie powinien posiadać umiejętności z zakresu rozpoznawania, diagnozy, reagowania oraz metod i narzędzi pracy z osobami uwikłanymi w przemoc. Nieodzowną sprawą jest również zapewnienie osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej wsparcia w postaci superwizji, grup wsparcia lub coachingu.

Przedstawione poniżej dane pokazują, że osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uwikłanymi w przemoc w ramach procedury „Niebieskie Karty” regularnie podnoszą wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach, konferencjach i warsztatach.

Lp.	Instytucja	Opis realizacji	Wskaźniki
1.	Policja	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, - Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń, 	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">7</p> <p style="text-align: right;">7</p> <p>1. „Zadania grup D-P w procedurze NK w świetle znowelizowanej Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Sytuacje niestandardowe w procedurze NK”,</p> <p>2. Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze NK. Procedura udzielania dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art.. 12a Ustawy,</p> <p>3. „Niebieska Karta” – praktyczne aspekty, podejmowanie interwencji policji i sporządzanie dokumentacji dot. przemocy domowej w świetle nowo obowiązujących przepisów.</p> <p style="text-align: right;">18 godzin</p> <p style="text-align: right;">4</p> <p style="text-align: right;">57</p>
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych,	

		<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń, 	25	<ul style="list-style-type: none"> 1."Niebieska Karta – praktyczne aspekty podejmowania interwencji policji i sporządzania dokumentacji dot. przemocy domowej w świetle nowo obowiązujących przepisów" 2."Moc Tak Przemoc Nie – przemoc domowa w rodzinach policyjnych" 3. Przemoc Domowa - nowelizacja zapisów Kodeksu cywilnego-techniczne i praktyczne aspekty w ramach uprawnień policjanta przy wydawaniu nakazu-zakazu, podejmowanie interwencji"
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	10	
2.	Ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, - Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń. - ilość godzin szkoleń/konferencji 	0	
			0	
			0	
			0	
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych,	1	
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji,	25	
		- tematyka szkoleń,		1.Szkolenie wewnętrzne z zakresu Standardów Ochrony Małoletnich
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	2	
3.	Oświata	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych i wewnętrznych - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, - Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń 	51	
			234	
			1	

- Procedury interwencji w szkole,
- Dobrostan i zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży – profilaktyka i wsparcie w sytuacjach trudnych,
- Dziecko krzywdzone – rodzaje przemocy, symptomy krzywdzenia, procedury postępowania.
- Prawo rodzinne w szkole – wskazówki postępowania dla nauczycieli;
- Sposoby rozumienia ucznia - jak nie być manipulatorem w procesie wychowania;
- szkolenie: Dziecko lękowe, wycofane, nie wierzące w siebie, samokrytyczne - jak je wesprzeć?;
- szkolenie: Rola szkolnych specjalistów w zapobieganiu zachowaniom samobójczym wśród dzieci i młodzieży” (Fundacja „Życie warte jest rozmowy)
- szkolenie 3-dniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla nowo powołanych członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w Tarnowie.
- szkolenie dla członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie oraz dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej „Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze NK. Procedura udzielania dziecku ochrony w związku z przemocą domową art.12a (CUS)
- Agresywne zachowania u dzieci. Analiza przyczyn i praktyczne strategie reagowania dla nauczycieli
- szkolenie on-line: Doświadczenie kryzysu i traumy oraz ich znaczenie w rozwoju dzieci i młodzieży –(Krakowski Instytut Rozwoju Edukacji);
- szkolenie on-line: Pomoc uczniowi z zaburzeniami zachowania (Centrum Kompetencji Vulcan);
- szkolenie on-line: Dziecko lękowe, wycofane, nie wierzące w siebie, samokrytyczne – jak je wesprzeć? (Centrum Kompetencji Vulcan);
- szkolenie on-line: Sztuka skutecznej

			<p>komunikacji z rodzicami (Krakowski Instytut Rozwoju);</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkolenie warsztatowe: Zachowania ryzykowne młodzieży – alkohol i inne substancje psychoaktywne a kondycja psychiczna - Joanna Burnat (Pracownia Rozwoju Osobistego). – Konferencja: Krzyk w ciszy - wczesne symptomy, powody i profilaktyka samobójstw wśród dzieci i młodzieży – konferencja dla pedagogów szkolnych (CKZiU); – XXXIV Miejska Konferencja Wychowawcza pt. Zrozumieć przemoc rówieśniczą - konstruktywne sposoby przeciwdziałania (SPPT); – Konferencja naukowa z okazji 35-lecia SPPT w Tarnowie (SPPT) – Rola pracowników oświaty w przeciwdziałaniu demoralizacji i przestępczości nieletnich (COS) – Ewaluacja Standardów Ochrony Małoletnich w praktyce: narzędzia i terminy dla nauczycieli (COS) – Standardy Ochrony Małoletnich - sprawdź, czy zrobiłeś wszystko i czy zrobiłeś to dobrze (Edumaster) – Osoby o niestandardowych potrzebach w szkole i pracy. Prawa dziecka/nastolatka w kontekście standardów ochrony małoletnich (WSB University in Cracow) – Jak współpracować z rodzicami trudnymi i o niższych kompetencjach wychowawczych? (Edumaster) – Jak pracować z trudną klasą oraz trudnym rodzicem. – Jak sobie radzić z roszczeniowym rodzicem (Educado) – „Mocni w relacji” o przemocy rówieśniczej, szkolenie dla członków rady pedagogicznej
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	Brak danych
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń,	0 0 0

		- ilość godzin szkoleń/konferencji	0
5.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych, - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń,	29 8 1/7 1. Trening Umiejętności Społecznych dla dzieci i osób dorosłych. 2. Trening Umiejętności Społecznych dla osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu 3. Rodzina w sieci zagrożeń – jak budować bezpieczeństwo i relacje 4. Praca ze sprawcami przemocy z wykorzystaniem elementów metody z DULUTH 5. Praca z pacjentem doświadczającym przemocy domowej” 6. Od smutku do motywacji, czyli jak wspierać dzieci i młodzież w kryzysie 7. Jak pracować z osobami stosującymi przemoc domową w oparciu o Model Duluth 8. Puzzle odporności psychicznej – jak otrzymać dobrze funkcjonującą całość, czyli ucznia odpornego psychicznie 9. Autyzm i zespół aspergera w przedszkolu/szkole 10. Animatora czasu wolnego – fundament pracy 11. Diagnoza ADHD u osób dorosłych 12. Sprawdzone zabawy z chustą animacyjną 13. Kreatywne animacje na wakacje 14. Jak diagnozować zaburzenia osobowości? Klasyfikacja i rozpoznawanie wg ICD-11 15. Skuteczna interwencja kryzysowa u dzieci i młodzieży – narzędzia, techniki i strategie postępowania 16. Zrozumieć przemoc rówieśniczą - konstruktywne sposoby przeciwdziałania 17. Studium przeciwdziałania przemocy domowej

			<p>18. Ocena ryzyka i podejmowanie skutecznych interwencji w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, w szczególności w sytuacji przemocy domowej</p> <p>19. Psychologiczne aspekty pracy z osobami z doświadczeniem migracji</p> <p>20. Wsparcie osób w kryzysie samobójczym w kontekście osób uzależnionych</p> <p>21. 20 lat ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p> <p>22. Wsparcie ofiar handlu ludźmi</p> <p>23. Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy domowej wraz z superwizją w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p> <p>24. Powiat odporny na kryzys. Znaczenie ośrodków interwencji kryzysowej w budowaniu silnych społeczności lokalnych</p> <p>25. Uzależnienia w praktyce interwencji kryzysowej- diagnoza, działanie, wsparcie</p> <p>26. Zarządzanie komunikacją i skuteczny przepływ informacji w instytucji</p> <p>27. Szkolenie dla Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych</p>
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	397
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych,	2
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji,	19
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych	1/11
		- tematyka szkoleń	<p>1." Interwencja kryzysowa w kontekście zdarzeń nagłych, losowych, masowych.</p> <p>2. Udzielanie Pierwszej Pomocy resuscytacja krążeniowo-oddechowa</p>
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	14
6.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych	6
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	6
		- Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych	6
		- tematyka szkoleń	1.,,Szkolenie dla Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-

			Pomocowych” 2.”Pomoc Psychologiczna osobom ze społeczności LGBT+” 3.”Metodyka działania w profesjonalnym pomaganiu w pogłębionej pracy socjalnej” 4.”Zarządzanie stresem w miejscu pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu” 5.”Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej” 6. „Etapy pracy z osobą doznającą i stosującą przemoc”
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	207
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych,	1
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji,	31
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych	31
		- tematyka szkoleń	1.” Zadania grup diagnostyczno-pomocowych w procedurze Niebieskie Karty w świetle znowelizowanej Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady dokumentowania działań grupy D-P od wszczęcia procedury do zakończenia monitoringu. Sytuacje niestandardowe w procedurze Niebieskie Karty”. 2. Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze Niebieskie Karty. Procedura udzielenia dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art.. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	10

Przedstawione poniżej dane wskazują w jakim stopniu osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej poddawane są różnym formom wsparcia służącym wzmocnieniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałającym wypaleniu zawodowemu.

Lp.	Instytucja	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Miejska Komisja		Członkowie MKRPA w 2025 roku nie byli objęci

	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych</p> <p>ilość godzin superwizji</p> <p>Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego</p> <p>Ilość godzin poradnictwa</p>	<p>14</p> <p>10</p> <p>44</p> <p>14</p> <p>44</p>
3	Oświata	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ilość godzin superwizji <p>Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba uczestników liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych ilość godzin grupy wsparcia <p>Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego</p> <p>Ilość godzin poradnictwa</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>22</p> <p>Brak danych</p> <p>42</p>
4.	Policja	-	Przedstawiciele Policji w 2025 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
5.	Ochrona zdrowia	-	Pracownicy ochrony zdrowia w 2025 roku nie byli objęci superwizją,

			coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
6.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin superwizji 	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>

III. Wnioski do dalszych działań

Gmina Miasta Tarnowa od kilkunastu lat prowadzi różnorodne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Na terenie Miasta realizowane są – przez instytucje świadczące profesjonalną pomoc osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom – programy adresowane do osób doznających przemocy oraz do osób stosujących przemoc.

Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej podnoszą swoje kwalifikacje, w tym pracownicy „pierwszego kontaktu” m.in pracownicy socjalni, nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, policjanci, pedagodzy, psychologowie.

W celu podniesienia świadomości społecznej od czternastu lat organizowana jest na terenie Gminy Miasta Tarnowa kampania społeczna dotycząca zjawiska przemocy. Jej efekty, w tym większe zainteresowanie mieszkańców Tarnowa problemem przemocy wskazuje na to, jak ważna jest stała edukacja społeczeństwa. W głównej mierze mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne są również: stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szerzenie postawy traktującej dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne z szacunkiem.

1. Analiza skuteczności podejmowanych działań w szczególności osobom doświadczającym przemocy.

Pomimo podejmowanych licznie działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy domowej stanowi jeden z istotnych problemów społecznych diagnozowanych na terenie miasta Tarnowa. W dalszym ciągu liczba zakładanych „Niebieskich Kart”, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jest wysoka. Ujawnione nowe przypadki przemocy domowej są efektem zwiększonej świadomości mieszkańców miasta Tarnowa, dzięki organizowanej przez Centrum Usług Społecznych kampanii „Biała Wstążka”, a także coraz większej wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i determinacji do niwelowania jej negatywnych skutków.

Od kilku lat w mieście rocznie prowadzonych jest około 300 procedur „Niebieskie Karty”.

W dalszym ciągu notuje się stosunkowo dużo postępowań prowadzonych w stosunku do osób małoletnich. W 2025 r. liczba małoletnich osób doświadczających przemocy domowej, objętych działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty wynosiła ogółem 230 dzieci. Większość procedur „Niebieskie Karty” wszczynana jest podczas interwencji policji.

Ważnym elementem wpływającym na skuteczność podejmowanych działań na terenie Gminy Miasta Tarnowa jest działalność dobrze rozwiniętej sieci instytucji świadczących profesjonalną, interdyscyplinarną pomoc osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc. Niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz ich rodzinom jest zadaniem realizowanym przez różne instytucje, służby społeczne i organizacje pozarządowe.

Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” posiadają więc bogatą ofertę pomocową i dostęp do specjalistów w postaci:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,
- pomocy socjalnej,
- pomocy w formie pracy socjalnej,
- pomocy w formie usług asystenta rodziny,
- dostępu do uczestnictwa w organizowanych warsztatach i treningach zwiększających kompetencje wychowawcze.

Wszystkie informacje zawarte w niniejszym materiale wskazują na to, jak ważna jest współpraca wszystkich służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Stanowi to klucz do osiągnięcia oczekiwanych efektów w walce ze zjawiskiem przemocy, a także rozłożenie odpowiedzialności za zadania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą. Decydujące znaczenie ma tu tworzenie sieci współpracy przedstawicieli różnych instytucji opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega bowiem powielaniu działań przez poszczególne służby, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Praca w Zespole (grupach diagnostyczno-pomocowych), daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy i głębszego wglądu w sytuację osoby doświadczającej przemocy domowej, dyskusji nad problemem klienta, opracowania odpowiedniego planu pomocy i przede wszystkim pozwala rozdzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Poprzez wspólne działanie rodzina otrzymuje kompleksową pomoc, wykorzystując doświadczenie i wiedzę członków grupy diagnostyczno-pomocowej reprezentujących różne profesje.

2. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

Czynniki **utrudniające** skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- Niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej i przerywania przemocy osób bezpośrednio z nią związanych. Osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych często pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności.
- Mała liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, które noszą znamiona przemocy domowej. Osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań.
- Niewielki odsetek zastosowanych środków probacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc domową (nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania i zakaz kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy, dozór policyjny, nakaz uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc). W ostatnim czasie można jednak zaobserwować tendencje do częstszego stosowania tego typu środków.

- Brak ścisłej współpracy z Sądem oraz Prokuraturą
- Długi czas postępowań sądowych.
- Duża ilość prowadzonych procedur może prowadzić do nadmiernego obciążenia pracowników zaangażowanych w realizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Mała ilość specjalistycznego wsparcia w formie superwizji/coachingu osób bezpośrednio zaangażowanych w pracę z osobami uwikłanymi w przemoc, może przyczynić się do obniżenia jakości świadczonej pomocy oraz wypalenia zawodowego.
- Brak jednolitej interpretacji przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Czynniki **sprzyjające** skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- Bogata oferta pomocowa na terenie miasta Tarnowa dla osób doznających przemocy. Osoby dotknięte przemocą domową mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (CUS, TOIKiWODPD), a także innych instytucjach państwowych jak SPPT, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna. W Tarnowie działa również szereg instytucji pozarządowych, działających na rzecz osób uwikłanych w przemoc (Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, Fundacja Auxilium), itp.
- Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy domowej, wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Osoby te nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje oraz umiejętności.
- Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, gdzie osoby znajdujące się w kryzysie mogą uzyskać natychmiastowe wsparcie.
- Większe możliwości izolacji osób stosujących przemoc domową, co ma bezpośrednie przełożenie na zwiększenie bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej.
- Zdecydowany wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej i jej skutków.

Zatwierdzam

Prezydent Miasta Tarnowa

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE TARNOWIE
NA LATA 2021-2025”
W 2025 ROKU**

Tarnów, marzec 2026 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisami art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W myśl tego zapisu, Uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r., został przyjęty „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025”, który stanowi kontynuację działań realizowanych od wielu lat na terenie Tarnowa na rzecz osób niepełnosprawnych.

Głównym celem Programu jest tworzenie warunków do pełnego i niezależnego życia, indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantując pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym i zawodowym. Realizacja tego celu odbywa się za pomocą wdrożenia powiązanych ze sobą działań, pozwalających przybliżyć się do osiągnięcia celu głównego. Obszarami priorytetowymi są:

- 1) kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
- 2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 3) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 4) zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej,
- 5) zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb,
- 6) dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami - likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostęp do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 7) zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Koordynatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Monitoring Programu prowadzony jest w ciągu roku na bieżąco. Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 w 2025 r. jest przedstawiane Radzie Miejskiej w Tarnowie w Raporcie o Stanie Miasta za 2025 rok, po uprzedniej opinii Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. Przedmiotem ewaluacji są wybrane wskaźniki efektów realizacji założonych celów szczegółowych.

---

¹ Dz.U. 2025 poz. 913 z późn. zm.

Cel szczegółowy nr 1

Prawa osób niepełnosprawnych.

Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych.

1. Realizacja programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Program „Aktywny samorząd”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowała Program „Aktywny samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- dodatek na opłaty za energię elektryczną
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2025 r. dofinansowanie otrzymało 59 osób niepełnosprawnych, którym do 30 stycznia 2026 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 272 195,00 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2025 r., będą dokonywane do dnia 15 kwietnia 2026 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2024 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 116 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 437 057,00 zł.

Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kontynuowała realizację:

- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta, którego celem było wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań,
- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Dostępne mieszkanie, którego celem był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” realizowany był w latach 2022-2025. Kwota przeznaczona na realizację Programu wyniosła 525 000,00 zł. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025² uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, autyzmem, zespołem Aspergera oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mogli otrzymać pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych - bez względu na kryterium dochodowe w rodzinie.

Przedmiotowe wsparcie było jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. W roku szkolnym 2025/2026 „Wyprawką szkolną dla uczniów niepełnosprawnych” objętych zostało łącznie 250 osób, w tym:

- 1) 178 osób – uczniowie szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) 72 osoby – uczniowie szkół niepublicznych.

Wśród osób, które skorzystały ze wsparcia, byli uczniowie uczęszczający do szkół specjalnych przysposabiających do pracy – 71 osób, liceów ogólnokształcących – 67 osób, branżowych szkół I stopnia – 65 osób, szkół technicznych – 46 osób oraz branżowych szkół II stopnia – 1 osoba. Wartość dofinansowania zakupu podręczników była zwracana wnioskodawcom do wysokości przedłożonych dowodów zakupu, w kwocie od 225 zł do 445 zł. Gmina Miasta Tarnowa, dzięki dotacji celowej przekazanej przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie przeznaczyła w 2025 r. na ten cel kwotę 81 823,61 zł.

2. Wspieranie działań Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa w realizacji zadań ustawowych. Zapewnienie konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Wszystkie realizowane działania dotyczące osób niepełnosprawnych na etapie planowania podlegają opiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Skład Rady powołany na lata 2024-2027 przedstawia się następująco:

Przewodnicząca Rady: Dorota Budzyńska,
Wiceprzewodniczący Rady: Mateusz Śliwa
Sekretarz Rady: Sylwia Borowińska,
Członek Rady: Lucyna Cichoń,
Członek Rady: Kazimierz Curyło.

W 2025 r. odbyło się 9 posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. W toku posiedzeń Rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała 4 opinie do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

---

² Dz. U. z 2023 r., poz. 1046

- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2025 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) uczestniczyła w konsultacjach projektu pn.: „Rewitalizacja Parku „Plant Jakubowskiego” oraz „Kantoria Centrum Wypoczynku i Rekreacji – Budowa Amfiteatru wraz z budową parkingu” realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2030 i zgłosiła uwagi do ww. projektów,
- 4) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025” w 2024 r.,
- 5) dokonywała w ciągu roku analizy i oceny złożonych w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON i zajęła w ww. sprawach stanowisko.

3. Udzielanie informacji i pomocy w uzyskaniu przez osoby niepełnosprawne różnych form pomocy i wsparcia, świadczonych przez urzędy, instytucje i organizacje dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym w ramach programów celowych PFRON.

W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in.: programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych. Pracownicy punktu udzielali również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogły skorzystać również z nieodpłatnej pomocy prawnej w jednym z czterech Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej zorganizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa, a finansowanych z budżetu państwa. Z pomocy takiej mogła skorzystać każda osoba fizyczna, która przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej złożyła pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Niepełnosprawne osoby uzależnione lub współuzależnione mogły skorzystać z porad dyżurujących w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych specjalistów z zakresu terapii uzależnień i prawa.

4. Prowadzenie kampanii medialnych oraz organizacja, wsparcie i promowanie integracyjnych imprez okolicznościowych, kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych w zakresie kształtowania właściwych postaw społeczeństwa wobec problematyki osób niepełnosprawnych. Przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych.

W 2025 r. zrealizowano szereg inicjatyw integracyjno-edukacyjnych kształtujących właściwe postawy społeczne wobec problematyki osób z niepełnosprawnościami. W ramach podejmowanych działań zorganizowano m. in. niżej wymienione wydarzenia:

- „Tarnów na NIEBIESKO” – wydarzenie zorganizowane w ramach obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu mające na celu zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat autyzmu, kształtowanie postaw akceptacji wobec osób w spektrum autyzmu oraz integrację lokalnej społeczności. Głównym punktem wydarzenia był niebieski przemarsz ulicami miasta, zakończony w Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”,
- „Kolorowy Świat – Dzień Dziecka w Spektrum” – wydarzenie integracyjne skierowane do dzieci w spektrum autyzmu oraz ich rodzin, zorganizowane w Kinie Marzenie. Spotkanie miało na celu umożliwienie dzieciom udziału w obchodach Dnia Dziecka w warunkach dostosowanych

do ich potrzeb sensorycznych oraz stworzenie przestrzeni sprzyjającej integracji i budowaniu pozytywnych doświadczeń społecznych,

- „DobroDzień’25” – wydarzenie integrujące osoby z niepełnosprawnościami i osoby pełnosprawne, którego celem było przełamywanie barier społecznych, wzmacnianie postaw akceptacji oraz budowanie poczucia wspólnoty w środowisku lokalnym. Wydarzenie obejmowało działania integracyjne, animacyjne i edukacyjne oraz prezentację podmiotów ekonomii społecznej i organizacji działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- „Dotyk życia – profilaktyka raka piersi” – międzypokoleniowe spotkanie edukacyjno-profilaktyczne, którego celem było zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców w zakresie profilaktyki raka piersi. Podczas wydarzenia przedstawiono zasady samobadania oraz znaczenie badań profilaktycznych, a także zaprezentowano doświadczenia osób, które przeszły proces leczenia choroby.

5. Organizacja konferencji i sympozjów dotyczących problematyki osób z niepełnosprawnościami, opiekunów i ich rodzin.

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, przy współpracy z Akademią Tarnowską, zorganizowało konferencję poświęconą włączaniu osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, pracodawcy, eksperci oraz osoby z doświadczeniem niepełnosprawności.

Program konferencji obejmował prezentacje merytoryczne oraz panel dyskusyjny dotyczący współpracy instytucjonalnej, dobrych praktyk i realnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym. Konferencja stanowiła również przestrzeń do wymiany wiedzy i doświadczeń, nawiązywania kontaktów oraz budowania partnerstw na rzecz integracji i równości. Wydarzenie przyczyniło się do upowszechnienia dobrych praktyk w zakresie dostępności, równości szans i integracji społecznej.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów poza rentowych.

Do głównych zadań Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie należy orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia, orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność oraz wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

ILOŚĆ ROZPATRZONYCH SPRAW PRZEZ MIEJSKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W TARNOWIE W 2025 R.	
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia	3 036
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia	173
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	1 065
legitymacje osób niepełnosprawnych	1 198

Źródło: Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności są upośledzenia narządu ruchu (2025 r. - 859), choroby układu oddechowego i krążenia (w 2025 r. – 712) oraz choroby neurologiczne (2025 r. – 480).

Najczęstszym powodem wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16-stego roku życia są całościowe zaburzenia rozwojowe (w 2025 r. – 61), choroby neurologiczne (w 2025 r. - 24) oraz inne choroby, w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwiotwórczego (w 2025 r. – 17).

2. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom; przyznawanie pomocy materialnej na cele zdrowotne i socjalne osobom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2025 r. udzieliło pomocy i wsparcia 917 osobom z powodu ich niepełnosprawności, co stanowiło niespełna 28% ogółu beneficjentów Centrum.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną i pozamaterialną dla osób niepełnosprawnych, wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Wysokość wypłaconych świadczeń w 2025 r. (w zł)
1.	zasiłki stałe	571	6 132 773,00
2.	zasiłki okresowe	328	399 900,00
3.	zasiłki celowe	87	16 655,00
4.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	500	498 938,00
5.	pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach realizacji programu osłonowego „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2024-2028” oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	734	527 012,00
łącznie:		2 220	7 575 278,00

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

3. Udzielanie pomocy osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez przyznawanie świadczeń pielęgnacyjnych.

Pomoc finansowa udzielana osobom niepełnosprawnym lub osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, aktów wykonawczych do niej, ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wydatkowana w 2025 r. (w zł)
1.	świadczenie pielęgnacyjne	7 856	25 865 667,00
2.	specjalny zasiłek opiekuńczy	87	53 940,00
3.	zasiłek pielęgnacyjny	31 674	6 836 516,00
4.	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2 164	224 395,63

5.	zasitek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej	121	71 920,00
6.	jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu	7	28 000,00
łącznie:		41 909	33 080 438,63

Źródło: Centrum usług Społecznych w Tarnowie

4. Zapewnienie usług opiekuńczych w domach osobom chorym, niepełnosprawnym, pozbawionym opieki rodzinnej.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot wydatkowanych na ten cel oraz ilość osób objętych tym świadczeniem.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatkowana w 2025 r. (w zł)
1.	usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	227	2 640 312,50
2.	usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich	133	431 816,00 *
3.	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	171 185,76
łącznie:		370	3 243 314,26

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

* finansowane ze środków GMT oraz z projektu grantowego „Premia społeczna” w ramach Działania 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

W 2025 r. podstawowe usługi opiekuńcze realizowane były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa na podstawie umowy zawartej w drodze ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania”.

Ponadto w 2025 r. usługi opiekuńcze w ramach usług sąsiedzkich realizowało Stowarzyszenie Po prostu Razem, al. Piaskowa 59, 33-100 Tarnów, w okresie od 1 stycznia do 31 października, a od 1 listopada do 31 grudnia Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa, na podstawie umów zawartych w drodze otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa na realizację zadania publicznego Gminy Miasta Tarnowa pt. „Świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich”.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. przez EDU-IT Augustyn, Pieprzycki spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów, na podstawie umowy zawartej w trybie określonym w ustawie prawo zamówień publicznych.

5. Zapewnienie miejsc, opieki i godnych warunków życia w domach pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym nie mogącym samodzielnie funkcjonować.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu były kierowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie do domów pomocy społecznej i dziennych ośrodków wsparcia.

W 2025 r. na terenie Tarnowa funkcjonowały 4 domy pomocy społecznej, w których przebywało łącznie 391 osób – w tym 294 w domach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, a 97 w domach prowadzonych na zlecenie Gminy.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53 (liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekle somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej opieki oraz pielęgnacji. Ponadto Dom do 31 sierpnia 2025 r. świadczył usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (Dom Dziennego Pobytu). Z usług tego typu korzystały osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego. Osoby korzystające miały zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno–kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej, naukę obsługi komputera, terapię ruchem oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dom Dziennego Pobytu dysponował 50 miejscami. Łącznie z oferty Domu w 2025 r. skorzystało 38 osób.

2) Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 (liczba miejsc statutowych – 87). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo (liczba miejsc statutowych – 80). Dom zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Obecnie Dom jest przeznaczony dla 52 dzieci i młodzieży oraz 28 osób dorosłych.

2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie (liczba miejsc statutowych – 17). Dom funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe. Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze. Zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno–terapeutycznych.

Liczbę osób umieszczonych w 2025 r. w domach pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa Domu	Liczba umieszczonych osób
1.	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53	51
2.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie ul. Czarna Droga 48	19

3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4	0 1 osoba oczekująca
4.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48	0 3 osoby oczekujące

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

W sytuacji braku możliwości zapewnienia miejsca w domach pomocy społecznej na terenie Tarnowa, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kieruje osoby niepełnosprawne do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów. W 2025 r. do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów zostało skierowanych 27 osób.

6. Wsparcie opiekunów osób niesamodzielných poprzez zapewnienie usługi opieki wytchnieniowej stacjonarnej i w środowisku oraz udział w warsztatach i szkoleniach dotyczących opieki nad osobą zależną. Zapewnienie możliwości skorzystania z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizowała projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. Okres trwałości projektu trwa do 31 grudnia 2025 r.

Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielných pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W budynku Centrum znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). W 2025 r. z całodobowej opieki zastępczej skorzystało 184 opiekunów. Ponadto zawarto 1 725 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

7. Dofinansowanie działalności mieszkań wspomaganych jako formy rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwa mieszkania wspomagane przeznaczone dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet i mężczyzn. Mieszkania prowadzone są przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie. Prawo do pobytu w mieszkaniu wspomaganym wspieranym mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Mieszkania te są formą pomocy przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia i stanowią alternatywę dla pobytu w placówce opieki całodobowej. Pobyt w mieszkaniu daje możliwość osobom niepełnosprawnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, przygotowuje do prawidłowego pełnienia ról społecznych oraz stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. W 2025 r. przebywało w nich łącznie 10 osób, w tym 5 kobiety oraz 5 mężczyzn, a Gmina Miasta Tarnowa na ich prowadzenie udzieliła dotacji w łącznej wysokości 187 500,00 zł. Pobyt w mieszkaniu wspomaganym ma charakter odpłatny³.

³ Uchwała Nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych

Ponadto Centrum Usług Społecznych w Tarnowie prowadzi 15 mieszkań wspomaganych dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie. Skierowane są do nich osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej lub osoby oczekujące na umieszczenie w tego typu instytucjach. Mieszkania funkcjonują od 8 września 2023 r. i zostały wyposażone dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz środków z budżetu państwa. Bieżące utrzymanie mieszkań finansowane jest ze środków pochodzących z budżetu GMT.

8. Wspieranie działalności środowiskowego domu samopomocy dla osób psychicznie chorych i z zaburzeniami psychicznymi.

W Tarnowie działają dwa środowiskowe domy samopomocy, których prowadzenie Gmina Miasta Tarnowa zleciła w drodze otwartego konkursu ofert:

- Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska z siedzibą w Krakowie, ul. Nazaretańska 1,
- Fundacji Zielona Przystań ul. Piotra Skargi 29.

Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 6, przeznaczony dla 60 osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym. Uczestnicy Domu mają zapewnioną opiekę odpowiednią do rodzaju schorzenia, biorą udział w różnych formach terapii i zajęciach integracyjnych mających na celu poprawę stanu zdrowia, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Prowadzona jest także aktywizacja zawodowa. W 2025 r. z oferty domu skorzystało łącznie 68 osób.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań”, prowadzonego przez fundację Zielona Przystań, jest udzielanie wsparcia osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym poprzez: wspomaganie rozwoju psychofizycznego i społecznego, rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie zjawisk i procesów w nim zachodzących oraz związków przyczynowo-skutkowych, rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, udział w życiu społecznym, utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, maksymalne usprawnienie psychofizyczne oraz rehabilitację funkcji poznawczych. Zajęcia odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, samoobsługi, rękodzielniczo-plastycznej, rekreacyjno-rehabilitacyjnej i relaksacyjnej. Adresatami usług świadczonych w placówce są osoby przewlekle psychicznie chore (m. in. schizofrenia, zaburzenia psychotyczne, afektywne zaburzenia nastroju, zaburzenia nerwicowe) – typ A oraz osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (m.in. zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, zaburzenia osobowości, zaburzenia psychiczne towarzyszące zespołom otępiennym oraz chorobom neurodegeneracyjnym, zaburzenia zachowania, zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych) – typ C. W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wydało 11 nowych decyzji administracyjnych kierujących uczestników do ŚDS typ C oraz 5 decyzji administracyjne kierujące uczestników do ŚDS typ A. Łącznie z usług ŚDS w 2025 r. skorzystały 72 osoby.

9. Wykorzystanie pracy socjalnej w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej w uniezależnieniu się, stymulowanie do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów życiowych, pomoc asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

W 2025 r. w ramach pracy socjalnej pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podjęli liczne działania prowadzące do:

- poprawy stanu zdrowia osób niepełnosprawnych, poprzez pomoc w: uzyskaniu świadczeń zdrowotnych, realizacji recept, załatwianiu wizyty lekarza w domu, rejestracji do lekarzy

- specjalistów oraz współpracę z pracownikami placówek medycznych (lekarz, pielęgniarka), edukację i profilaktykę w zakresie higieny zdrowotnej,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez: działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, potrzebującej pomocy, a także wezwanie pogotowia ratunkowego, policji, poszukiwanie rodzin osób wymagających opieki,
  - wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w uzyskaniu: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niezdolności do pracy (pomoc w wypełnianiu wniosku), skierowania na turnus rehabilitacyjny, dofinansowań do zakupu sprzętów medycznych oraz do wyjazdu na turnusy rehabilitacyjne,
  - poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez: zapewnienie konsultacji psychiatrycznej, nawiązanie współpracy z Zespołem Leczenia Środowiskowego - bezpłatne wizyty domowe psychiatrów, wystąpienie z wnioskiem do Sądu o leczenie w szpitalu psychiatrycznym lub umieszczenie w domu pomocy społecznej, podejmowanie interwencji w środowisku w sprawie nieprawidłowego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin, opiekunów, przyjaciół, jak również całych społeczności lokalnych, w których żyją osoby z niepełnosprawnościami. W 2025 r. po raz trzynasty podjęto działania w zakresie uczestnictwa w ogólnopolskiej inicjatywie „Opłatka Maltańskiego”, której organizatorem przy współudziale ośrodków pomocy społecznej z całej Polski był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich. W Tarnowie finał akcji odbył się 17 grudnia 2025 r. W uroczystej kolacji wzięło udział 70 osób.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2025 r. z usługi asystencji osobistej skorzystały 103 osoby z niepełnosprawnością. Na realizację Programu wydatkowano kwotę 1 580 994,22 zł. W ramach świadczonych usług osoby z niepełnosprawnością skorzystały łącznie 32 716 godzin wsparcia.

Wyszczególnienie	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
	103	32 716
	w tym:	w tym:
Dzieci do 16-go roku życia	21	4 409
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	82	28 307

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Program „Opieka wytchnieniowa”

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowało program „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2025”, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym

stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na załatwienie niezbędnych spraw życiowych oraz odpoczynku i regenerację.

W 2025 r. usługami opieki wytchnieniowej objętych zostało 119 opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: 1 270 142,76 zł. W ramach usług opieki wytchnieniowej zrealizowano łącznie 26 794 godzin i 30 minut wsparcia.

10. Dofinansowanie ze środków PFRON do:

- a) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w celu rozwijania umiejętności społecznych oraz poprawy psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych,
- b) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z ich potrzebami.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie udzielało wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w ramach środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych zgodnie z algorytmem. Szczegółowe informacje na ten temat obrazuje poniższa tabela, a także informacje zawarte w pkt 11 oraz w celu szczegółowym nr 7 pkt 4.

Forma wsparcia	Liczba osób	Wydatkowana kwota (w zł)
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	348	625 572,00
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 521	2 733 868,93
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	132	618 965,02
łącznie:	2 001	3 978 405,95

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

11. Finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej dla osób potrzebujących rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz podejmowanie starań w celu dostosowania liczby miejsc w warsztatach do występujących potrzeb.

Istotną część środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano na finansowanie działalności 3 warsztatów terapii zajęciowej prowadzonych przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ul. Klikowskiej 190 – (59 uczestników),
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b – (40 uczestników),
- Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI, przy ul. Hodowlanej 6 – (45 uczestników).

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej, sprawności fizycznej oraz zdrowia psychicznego. Uczestnikami warsztatów według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. były 144 osoby niepełnosprawne intelektualnie ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w tym 84 mieszkańców Tarnowa). Ponadto 11 mieszkańców Tarnowa, na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Tarnowskim uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej.

Wysokość dofinansowania działalności poszczególnych warsztatów terapii zajęciowej w Tarnowie w 2025 r. obrazuje poniższa tabela.

Lp.	Jednostka prowadząca WTZ	Liczba uczestników	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON (w zł)	Wysokość dofinansowania z budżetu Gminy Miasta Tarnowa (w zł)	Wysokość dofinansowania łącznie (w zł)
1.	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji w Tarnowie	45	1 583 820,00	175 980,00	1 759 800,00
2.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Tarnowie	40	1 337 448,00	148 605,34	1 486 053,34
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E Gierat w Tarnowie	59	2 076 564,00	230 729,34	2 307 293,34
4.	Warsztat Terapii Zajęciowej „Piast” w Woli Rzędzińskiej	11	-	39 779,61	39 779,61
łącznie:		155	4 997 832,00	595 094,29	5 592 926,29

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

W 2025 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie, Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Koordynatorem Programu na terenie Miasta jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. W 2025 r. z Programu skorzystało łącznie 29 osób z niepełnosprawnościami. Całkowity koszt realizacji Programu ze środków PFRON wyniósł 191 545,00 zł.

12. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w celu zapewnienia mieszkańcom Tarnowa w szczególności osobom z niepełnosprawnościami kompleksowej organizacji usług społecznych.

Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Jednym z podejmowanych działań było wspieranie osób z niepełnosprawnościami. W 2025 r. w ramach działań Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało następujące formy wsparcia:

1) Usługi społeczne w ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026

W 2025 r. w ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026” realizowano następujące usługi społeczne skierowane do dzieci i młodzieży poniżej 18. roku życia, w tym do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności: usługa dogoterapii, usługa hipoterapii, zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży w tym: zajęcia indywidualne z elementami integracji sensorycznej, indywidualne sesje logopedyczne oraz indywidualne poradnictwo pedagogiczne oraz psychologiczne. Natomiast dla osób dorosłych, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami realizowano usługi hipoterapii, a także indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz indywidualne sesje neurologopedyczne. Ponadto dla tej grupy realizowane były mobilne usługi społeczne takie jak: usługi fryzjerskie, podologiczne, porządkowe oraz pomoc w nagłych usterkach domowych. W 2025 r. w ramach Programu przyjęto 770 wniosków o realizację usług społecznych.

2) Usługa społeczna „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”.

Istotnym elementem działań Centrum Usług Społecznych w 2025 r. było wdrożenie i realizacja usługi teleopieki pn. „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”. Ta bezpłatna forma wsparcia miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz wspieranie samodzielnego funkcjonowania seniorów i osób z niepełnosprawnościami w ich miejscu zamieszkania. Uczestnikom przekazano opaski bezpieczeństwa z funkcją monitorowania parametrów życiowych i przyciskiem alarmowym. W okresie od września do grudnia 2025 r. w ramach tej usługi przyjęto 78 wniosków.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

1. Obejmowanie najmłodszych wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka.

Wczesnym wspomaganie rozwoju zostają objęte dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Dzieci są obejmowane wsparciem na podstawie opinii o potrzebie objęcia wczesnym wspomaganie rozwoju wydawanej przez Zespół Orzekający działający w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej mieszczącej się przy ul. Chyszowskiej 3 w Tarnowie. W roku szkolnym 2024/2025 Zespół orzekający wydał 69 opinii.

W Tarnowie działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. E. Gierat w Tarnowie.

2. Włączanie dzieci przedszkolnych i uczniów niepełnosprawnych do kształcenia, wychowania i opieki we wszystkich typach przedszkoli, szkół i placówek (edukacja włączająca w elastycznym systemie kształcenia)

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,

- prowadzenie: wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oddziałów integracyjnych i specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego dowozu do szkół i przedszkoli lub zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Gmina Miasta Tarnowa w roku szkolnym 2024/2025 była organem prowadzącym dla 64 szkół i placówek oświatowych. Na terenie miasta działają 3 szkoły specjalne: Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E. Gierat w Tarnowie oraz Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych - dla dzieci i uczniów leczących się w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie. Ponadto dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mogą uczyć się w oddziałach integracyjnych i specjalnych w szkołach ogólnodostępnych.

W roku szkolnym 2024/2025, wg danych na dzień 31 grudnia 2025 r., w tarnowskich przedszkolach i szkołach (publicznych i niepublicznych) uczyło się 1 245 dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 773 dzieci i uczniów w placówkach publicznych.

Miasto Tarnów zapewnia uczniom niepełnosprawnym możliwość nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i/lub specjalnymi, szkołach integracyjnych oraz szkołach specjalnych.

3. Tworzenie sieci oddziałów integracyjnych i specjalnych w szkołach i przedszkolach stosownie do występujących potrzeb w zakresie niepełnosprawności dzieci i młodzieży w mieście.

Liczbę oddziałów integracyjnych i specjalnych w przedszkolach i szkołach wraz z liczbą uczących się w nich dzieci przedstawia poniższa tabela.

Typ oddziału	rok szkolny 2023/2024			rok szkolny 2024/2025		
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów		Liczba oddziałów	Liczba uczniów	
		ogółem	w tym niepełnosprawnych		ogółem	w tym niepełnosprawnych
integracyjny	51	860	195	52	885	205
specjalny	5	18	18	5	16	16

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Liczba oddziałów integracyjnych i specjalnych w roku szkolnym 2024/2025 wzrosła o jeden oddział w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Liczbę oddziałów integracyjnych i specjalnych w Tarnowie w roku szkolnym 2024/2025 wraz z liczbą uczących się w nich dzieci przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów integracyjnych	Liczba oddziałów specjalnych
1.	Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi	3	-
2.	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym	3	-
3.	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	5	-
4.	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym	3	-
5.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	6	-

6.	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	8	-
7.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	8	4
8.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	11	1
9.	XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	4	-
RAZEM:		51	5

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Szkoły specjalne

W roku szkolnym 2024/2025 na terenie miasta Tarnowa funkcjonowały 3 szkoły specjalne:

- 1) **Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących (łącznie 20 oddziałów):**
  - Szkoła Podstawowa Specjalna dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
  - Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
  - Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
  - Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących.
- 2) **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (łącznie 41 oddziałów):**
  - Przedszkole Specjalne,
  - Szkoła Podstawowa Specjalna,
  - Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia,
  - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.
- 3) **Zespół Specjalnych Szkół Przystosowanych (łącznie 6 oddziałów):**
  - Przedszkole Specjalne,
  - Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Liczba uczniów		2023/2024	2024/2025
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Przedszkole Specjalne	10	14
	Szkoła Podstawowa Specjalna	100	113
	Rewalidacja głęboko upośledzonych	20	20
	Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia	26	27
	Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	63	60
	Razem:	219	234
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	Szkoła Podstawowa Specjalna dNiSS	27	28
	Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dNiSS	21	21
	Liceum Ogólnokształcące Specjalne dNiSS	8	8
	Technikum Specjalne dNiSS	3	1
	Razem:	59	58
Razem:		278	292

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Liczba uczniów w powyższych szkołach specjalnych w roku szkolnym 2024/2025 wykazuje tendencję wzrostową w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

W Tarnowie funkcjonuje również Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych (ZSSP), a w nim 6 oddziałów specjalnych dla dzieci chorych, w tym: 1 oddział przedszkola specjalnego oraz 5 oddziałów szkoły podstawowej. Siedziba szkoły oraz zajęcia odbywają się w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie, ul. Lwowska 178a. W roku szkolnym 2024/2025 liczba dzieci chorych korzystająca z oferty ZSSP wyniosła 886 osoby, w tym: przedszkola – 367 osób oraz szkoły podstawowej – 519 osób (dla porównania - w roku szkolnym 2023/2024 – ogółem korzystało 892 osoby, w tym: przedszkole – 419 osób oraz szkoły podstawowej – 473 osoby).

4. Wydawanie orzeczeń, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i skierowań do kształcenia specjalnego i oddziałów integracyjnych. Realizacja nauczania indywidualnego w domu na każdym poziomie edukacji.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Zakres działań przedstawia poniższa tabela.

Działania	2024 r.	2025 r.
Skierowania do nauczania indywidualnego	165	140
Skierowania do oddziałów integracyjnych	50	52
Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszających i Słabo Słyszających		
liczba skierowań	3	7
skierowania do nauczania indywidualnego	0	0
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW)		
liczba skierowań	55	55
skierowania do zajęć rewalidacyjnych	6	3
skierowania do nauczania indywidualnego	2	6
Resocjalizacja i socjoterapia		
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS)	10	4

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

W mieście Tarnowie funkcjonują dwie poradnie publiczne:

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP) jest placówką, której głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz udzielanie im adekwatnej do potrzeb pomocy. Poradnia prowadzi również działalność diagnostyczną, terapeutyczną i profilaktyczną. Poradnia udziela pomocy dzieciom i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie terapii logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej, neuroterapii EEG Biofeedback oraz z zakresu doradztwa zawodowego. Oferta Poradni skierowana jest również do rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych osób zaangażowanych w rozwój i wychowanie dzieci. W Poradni organizowane są zajęcia warsztatowe, grupy wsparcia, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, konsultacje, szkolenia, sieć współpracy i wspomaganie dla nauczycieli.

W roku szkolnym 2024/2025 poradnia wykonała 3 743 diagnoz specjalistycznych, udzieliła 7 797 porad i konsultacji oraz wydała 1 187 opinii. Przeprowadzono także 474 przesiewowe badania psychologiczne sześciolatków w tarnowskich przedszkolach. W ramach pomocy terapeutycznej zrealizowano 1 986 zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, 2 050 zajęć logopedycznych, 270 zajęć psychoterapeutycznych oraz 632 treningi EEG Biofeedback. W warsztatach uczestniczyło 1 853 dzieci i uczniów, a 112 objęto innymi formami pomocy indywidualnej. Poradnia wydała 153 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego, 5 opinii o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz 69 opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Ponadto wydano pisemne opinie w innych sprawach m.in:

- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia oraz objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 795,
- specyficznych trudnościach w uczeniu się – 272,
- inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka – 250
- odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 52,
- informacje o wynikach diagnoza – 50.

W Poradni działa II. Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog specjalny, logopeda i neurologopeda.

Poradnia pełni także rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na terenie Gminy Miasta Tarnowa, realizującego program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ramach programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju otrzymują bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów i innych specjalistów. W roku szkolnym 2024/2025 z programu skorzystało 119 dzieci i ich rodzin.

Poradnia realizuje projekt „Małopolska Akademia Rodzica”, którego celem jest zwiększenie dostępu dzieci, młodzieży i rodziców do pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez działania mobilnych konsultantów. Projekt jest współfinansowany z budżetu Województwa Małopolskiego.

2) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (SPPT) specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji oraz mediacjach. Poradnia przeprowadziła dla dzieci i młodzieży m.in.: terapię psychologiczną, socjoterapię, zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych - zajęcia profilaktyczne, zajęcia integracyjne, zajęcia w ramach programu zapobiegania zachowaniom suicydalnym, a także biofeedback i terapię dla osób zagrożonych uzależnieniami. Rodzice/opiekunowie prawni korzystali w poradni z terapii rodzinnej i konsultacji, uczęszczali na warsztaty, wykłady i szkolenia. Dodatkowo przeprowadzono warsztaty, prelekcje i szkolenia skierowane do nauczycieli i pedagogów.

W roku szkolnym 2024/2025 Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna objęła działaniami 2 540 dzieci i młodzieży oraz 1 391 osób dorosłych. W poradni przeprowadzono 3 106 godzin psychoterapii indywidualnej, 1 000 godzin porad, 310 sesji terapii rodzinnej dla 25 rodzin, 68 treningów biofeedback, a także zajęcia socjoterapeutyczne i grupowe. Dodatkowo odbyły się warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla 2 112 uczniów, 605 nauczycieli i 235 rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 Zespół Orzekający działający w SPPT wydał 3 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, 2 orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, 16 opinii oraz 2 zezwolenia na praktyki w Szkole Branżowej. Wydano również 31 zaświadczeń.

5. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (wg stanu na dzień 31 lipca 2025 r.) we wszystkich tarnowskich przedszkolach i szkołach pomocą psychologiczno-pedagogiczną było objętych 9 153 dzieci i uczniów, co stanowi 48% z ogółu 19 130 uczniów (liczba uczniów podana bez szkół policealnych).

Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole wynika m.in.: z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, zaburzeń zachowania lub emocji, deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych, choroby przewlekłej, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi, trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą, ze szczególnych uzdolnień lub specyficznych trudności w uczeniu się.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w szkole i placówce rodzicom uczniów i nauczycielom. Polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom.

Wsparciem edukacji dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych była organizacja różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej m.in.:

- zajęć rozwijających uzdolnienia,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- innych: warsztatów, porad i konsultacji.

6. Organizowanie dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli i placówek szkoleniowo-rehabilitacyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (upo)⁴ obowiązkiem gminy jest zapewnienie:

- uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym z afazją - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia (art. 39 ust. 4 upo),
- dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim uczestniczącym w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą: 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności

---

⁴ Dz.U. 2025 poz. 1043 z póź. zm.

jest niepełnosprawność intelektualna; 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (art. 39 ust. 4 upo),

- niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom, którym odroczone realizację obowiązku szkolnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego (art. 32 ust. 6 upo).

Gmina Miasta Tarnowa organizuje bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów we własnym zakresie albo zwraca rodzicom koszty przewozu dzieci, młodzieży i uczniów. Łączna kwota wydatków na dowóz dzieci niepełnosprawnych do przedszkoli i szkół w 2025 r. wyniosła 1 704 556,47 zł.

7. Zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej w zdobyciu wyższego wykształcenia.

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych realizowało program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON. W ramach modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, studenci posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności mogli uzyskać następujące rodzaje dofinansowań:

- do opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym,
- dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- dodatek na pokrycie kosztów kształcenia.

Z tej formy pomocy w 2025 r. skorzystały 34 osoby, którym łącznie wypłacono dofinansowanie w wysokości 114 570,00 zł. Zgodnie z zasadami Programu, dofinansowane na podstawie wniosków złożonych w 2025 r. będzie wypłacane do 15 kwietnia 2026 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej.

Na terenie miasta Tarnowa w 2025 r. funkcjonowało łącznie 106 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (publiczne i niepubliczne). W zakresie lecznictwa szpitalnego na terenie Tarnowa opiekę medyczną zapewniają 2 wieloprofilowe szpitale: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika dysponujące łącznie 966 łózkami oraz 2 placówki realizujące świadczenia w ramach zespołu chirurgii jednego dnia. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej opiekę medyczną mieszkańcom zapewnia 26 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej 23 takie podmioty. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną mieszkańcom Tarnowa zabezpieczają 2 podmioty lecznicze: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika.

W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc na terenie miasta zabezpieczają zespoły ratownictwa medycznego działające w strukturze Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Na terenie Tarnowa PSPR dysponuje 2 zespołami ratownictwa medycznego typu specjalistycznego, 2 zespołami typu podstawowego funkcjonującymi całodobowo, 1 zespołem typu podstawowego funkcjonującym 12 godzin dziennie i 1 zespołem typu podstawowego funkcjonującym 16 godzin dziennie. Pacjentom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego udzielane są świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza SPZOZ oraz na izbie przyjęć w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika. System ratownictwa medycznego w

Polsce jest systemem państwowym, a jego organizacja, funkcjonowanie i finansowanie należy do kompetencji organów administracji rządowej.

Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze, a także opieki paliatywnej i hospicyjnej mogą być realizowane w warunkach: stacjonarnych, ambulatoryjnych oraz w warunkach opieki domowej. Świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych w ramach kontraktów NFZ udziela 6 podmiotów leczniczych, natomiast świadczeń z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej – 4 podmioty. W formie stacjonarnej w Tarnowie świadczenia te realizowane są w dwóch zakładach opiekuńczo-leczniczych (w strukturach Specjalistycznego Szpitala im. Szczeklika oraz Mościckiego Centrum Medycznego), a także w formie stacjonarnego hospicjum w strukturach Mościckiego Centrum Medycznego oraz w stacjonarnym hospicjum Via Spei. Łącznie dla realizacji obydwu rodzajów świadczeń, podmioty te dysponują 141 łózkami.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają 3 podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

1. Poprawa dostępności do lekarzy specjalistów, do świadczeń rehabilitacji leczniczej oraz zwiększenie efektywności procesu leczenia.

Rehabilitacja lecznicza na terenie Tarnowa realizowana jest zarówno w formie stacjonarnej przez obydwa tarnowskie szpitale jak też w formie ambulatoryjnej przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze. Wykaz świadczeniodawców w zakresie rehabilitacji leczniczej i wysokość kontraktów z NFZ w 2024 r. i 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Kwota kontraktu z NFZ (w zł) 2024 r.	Kwota kontraktu z NFZ (w zł) 2025 r.
1.	Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SPZOZ A ⁵	1 958 046,34	1 905 917,17
2.	Fizjoterapia REMAKS	2 270 479,58	2 540 563,48
3.	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	5 959 500,86	6 490 012,81
4.	„GERONIMO” M. Mielak, S. Zwolenik s.j.	7 956 888,73	8 348 338,82
5.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	2 027 056,69	2 086 225,13
6.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr VI NZOZ	35 298,70	69 256,08
7.	Centrum Medyczne „KOL-MED” SPZOZ	2 064 393,98	2 228 769,02
8.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie	481 844,31	566 689,48
9.	MY ZROBIMY Sp. z o.o.	1 054 938,91	1 988 824,48
10.	Caritas Diecezji Tarnowskiej	1 008 455,80	990 845,09
Razem:		24 816 903,90	27 215 441,56

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie wg. stanu na dzień 19.01.2026 r.

⁵ Kontrakt na rehabilitację stacjonarną oraz świadczenia ambulatoryjne

Świadczenia w zakresie rehabilitacji leczniczej na terenie Tarnowa realizowane były w 2025 r. przez 10 podmiotów leczniczych. Łączna wysokość kontraktów w 2025 r. wynosiła **27 215 441,56 zł** i była wyższa o 2 398 537,66 zł od kwoty w poprzednim roku.

2. Rozwój stacjonarnych form opieki długoterminowej.

Wykaz podmiotów leczniczych realizujących usługi z zakresu opieki długoterminowej i wysokość kontraktów z NFZ w 2025 r. przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa świadczeniodawcy	Typ świadczeń	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)
1.	Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika ul. Szpitalna 13	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	4 032 479,72
		w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek - 31	
2.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. ul. Kwiatkowskiego 15	w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek – 81¹	8 499 720,48
3.	Via Spei ul. Bystra 17, 33-100 Tarnów	w hospicjum stacjonarnym liczba łóżek - 29	7 051 815,02
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia „MARO-MED” Barbara Malinowska ul. Zagumnie 23 A	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	2 363 816,41
5.	Centrum Medyczne „KOL-MED” Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej pl. Dworcowy 6	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	1 064 386,68
6.	Centrum Medyczne CenterMed Sp. z o.o. pl. Sobieskiego 2	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	98 516,40
7.	Caritas Diecezji Tarnowskiej	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	10 107 712,20
łącznie:			33 218 446,91

1) 81 łóżek to ogólna liczba łóżek w Oddziale Opieki Długotrwałej i Hospicyjnej – obejmującego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Hospicjum Stacjonarne

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie wg. stanu na dzień 19.01.2026 r.

W 2025 r. kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenia w zakresie opieki długoterminowej posiadało świadczeniodawców z terenu miasta Tarnowa. Łączna wartość kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia przez podmioty lecznicze w mieście Tarnowie na usługi z zakresu opieki długoterminowej w 2025 r. wyniosła **33 218 446,91 zł**.

3. Wspomaganie organizacji pozarządowych, działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

Mówiąc o rehabilitacji leczniczej nie sposób pominąć roli organizacji pozarządowych działających na terenie Tarnowa, reprezentujących interesy osób niepełnosprawnych z określonymi schorzeniami nabytymi lub wrodzonymi. Osoby niepełnosprawne zrzeszone w organizacjach to potencjalni pacjenci lecznictwa rehabilitacyjnego. Działalność organizacji zajmujących się problemami zdrowotnymi osób w nich zrzeszonych jest różnorodna, skupia się jednak przede wszystkim na pomocy w powrocie do zdrowia, a także w umożliwieniu aktywniejszego życia społecznego osób chorych pomimo trwającego procesu chorobowego. Inicjatorzy tych działań mają świadomość ogromnych potrzeb zdrowotnych zrzeszonych osób, w związku z czym podejmują współpracę z wieloma instytucjami i osobami indywidualnymi, od których uzyskują pomoc, w tym także finansową. Taka współpraca rozwija się od wielu lat pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a Gminą Miasta Tarnowa. Organizacje realizują zadania, na wykonanie których pozyskują dofinansowanie.

4. Zapobieganie powstawaniu i pogłębianiu się niepełnosprawności poprzez wspieranie realizacji zadań i programów zdrowotnych ukierunkowanych na edukację i rehabilitację pacjentów niepełnosprawnych.

Ważnym segmentem działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami były 4 organizacje pozarządowe. W ramach współpracy zrealizowano 4 zadania skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i osób dorosłych. Na realizację zadań wydatkowano łącznie

W 2025 r. działaniami w ramach zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe objęto łącznie 279 osób, w tym 144 dzieci. Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych zadań przedstawiono w poniższej tabeli.

Zadania publiczne (1 -3 zadania realizowane w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, 4 zadanie realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym)				
L.p.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Liczba uczestników	Koszt zadania (w zł)
1.	Klub dla osób ze spektrum autyzmu	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie	10	50 000,00
2.	Prowadzenie „Klubu zdrowej mamy i dziecka”	Fundacja Zielona Przyszań	224, w tym 144 dzieci	248 868,13
3.	Wakacyjny Klub Malucha	Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO	10	9 400,00
4.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	35	10 000,00
OGÓŁEM:			279	318 268,13

Źródło: Dział Organizowania Usług Społecznych oraz Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Ponadto w 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało projekty ukierunkowane na wsparcie osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów, rozwój usług społecznych w środowisku lokalnym oraz działania edukacyjne, terapeutyczne i aktywizujące, obejmujące także integrację społeczną i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu:

1) Projekt „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 października 2024 r. i potrwa do 30 czerwca 2029 r.

Jednym z kluczowych celów realizowanego projektu jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia, w szczególności poprzez możliwość dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, podejmowanie działań na rzecz integracji społecznej, rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym oraz wdrożenie systemu asystentów osobistych osób niepełnosprawnych. W ramach realizacji projektu w 2025 roku podjęto działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami, osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz członków gospodarstw domowych sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia. Formy wsparcia przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Forma wsparcia	Liczba osób objętych wsparciem
1.	usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami	27
2.	indywidualne wsparcie psychologiczne	23
3.	usługi fryzjerskie	43
4.	konsultacje fizjoterapeutyczne	23
5.	konsultacje podologiczne	10
6.	konsultacje dietetyczne	32
7.	konsultacje pielęgniarские	35
8.	trening budżetowy	43
9.	trening spędzania wolnego czasu	45
10.	grupy wsparcia	48
łącznie		329

2) Projekt pn. „PoMOCNY Tarnów”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa zawarła umowę o dofinansowanie Projektu pt. „PoMOCNY Tarnów”, który realizowany jest przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Stowarzyszenia Aglomeracja Tarnowska. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 lipca 2025 r. i potrwa do 30 czerwca 2029 r.

Celem projektu jest zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych oraz usług zgodnych z zasadą deinstytucjonalizacji, w zakresie zapewnienia opieki osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy. W ramach projektu realizowane będą różnorodne działania edukacyjne, terapeutyczne i aktywizujące, dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników.

W 2025 r. została ogłoszona rekrutacja do projektu dla osób, które wymagają pomocy w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego oraz wsparcia w aktywizacji społecznej i integracji z otoczeniem. Kontynuacja działań w ramach projektu nastąpi w 2026 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5

Zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowanych było 300 niepełnosprawne osoby bezrobotne oraz 41 niepełnosprawnych osób poszukujących pracy z terenu miasta Tarnowa. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Status	Liczba osób		Wiek			Wykształcenie		Stopień niepełnosprawności (znaczny lub umiarkowany)
	Ogółem	w tym kobiety	18 - 24	25 - 29	powyżej 50 roku życia	co najmniej średnie	specjalne	
bezrobotni	300	131	20	14	147	146	18	187
poszukujący pracy	41	17	1	2	23	22	1	38

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

1. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług instytucji rynku pracy - możliwość korzystania z pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego

a) pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych:

Szczególną rolę wśród działań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych pełni pośrednictwo pracy. Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia. Powiatowy Urząd Pracy wychodzi naprzeciw indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom osób niepełnosprawnych tak, aby ta grupa mogła otrzymać odpowiednią pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 429 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych. Spośród realizowanych w 2025 r. ofert pracy i aktywizacji zawodowej 131 miejsc było subsydiowane, w tym 1 miejsce pracy ze środków PFRON.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na bieżąco świadczy pomoc osobom niepełnosprawnym zainteresowanym pozyskaniem zatrudnienia. Obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności prowadzona jest na specjalnie wyodrębnionych stanowiskach pracy. Doradcy klienta posługują się językiem migowym, dzięki czemu obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy przebiega sprawnie i zapewnia komfort osobom z dysfunkcją słuchu. Formy aktywizacji zawodowej dostosowywane są indywidualnie do każdej osoby zgodnie z orzeczeniem określonym we wskazaniach zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności oraz w warunkach pracy chronionej.

W celu pozyskania wolnych miejsc pracy dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie podejmują współpracę poprzez osobiste i telefoniczne kontakty z pracodawcami reprezentującymi zakłady pracy chronionej, jak również z pracodawcami deklarującymi gotowość zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Podczas wizyt

przedstawiano także pracodawcom możliwość współfinansowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz tworzenia nowych miejsc w ramach środków PFRON.

Wszystkie działania realizowane dotychczas przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie mają na celu aktywizację zawodową oraz zwiększenie szans na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, doświadczeniem zawodowym oraz możliwościami i predyspozycjami zdrowotnymi osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych:

W 2025 r. w ramach poradnictwa zawodowego zrealizowano 257 działań z zakresu aktywizacji zawodowej dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, w tym:

- 155 osób skorzystało z indywidualnych porad zawodowych,
- 57 osób wzięło udział w spotkaniach w ramach grupowej informacji zawodowej,
- 15 osób wzięło udział w zajęciach w ramach grupowej porady zawodowej,
- 2 osoby wykonało testy określające zainteresowania i predyspozycje zawodowe,
- 14 osób uzyskało indywidualną pomoc w opracowaniu dokumentów aplikacyjnych.

Ponadto 5 osób z terenu miasta Tarnowa uczestniczyło w szkoleniu w ramach Ośrodka Doradczego skierowanego do osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej. W trakcie spotkania uczestnik miał możliwość poznania m. in.: zagadnień związanych z zakładaniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, form opodatkowania, wzorów formularzy podatkowych, przysługujących ulg i uprawnień.

Od 2011 r. doradcy zawodowi realizują program „Perspektywy na lepsze jutro”, którego zadaniem jest udzielanie pomocy osobom z niepełnosprawnością w celu ułatwienia im wejścia lub powrotu na rynek pracy. Każda osoba zainteresowana może liczyć na indywidualną pomoc doradcy zawodowego, ustalenie odpowiedniego do swoich możliwości planu działania, a także objęcie wybranymi formami aktywizacji realizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie. W ramach programu organizowano grupowe wyjazdy osób niepełnosprawnych do zakładów pracy chronionej w celu poznania warunków pracy oraz procedur związanych z zatrudnianiem pracowników z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Do końca grudnia 2025 r. udział w programie zadeklarowało 990 osób, w tym 573 z terenu miasta Tarnowa.

W ramach Tarnowskiej Akademii Pracy Aktywnych Seniorów działaniami aktywizacyjnymi zostały objęte osoby w wieku emerytalnym, które zakończyły karierę zawodową, a są zainteresowane podjęciem aktywności zawodowej. Uczestnicy programu zostali objęci wsparciem doradców klientów, doradców zawodowych, a także indywidualnym oraz grupowym poradnictwem. Spośród 56 uczestników programu, 13 osób posiadało ustalony stopień niepełnosprawności, w tym 10 zamieszkuje na terenie miasta Tarnowa.

Ponadto w 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie rozpoczął realizację autorskiego programu doradców zawodowych „Pracuj, rozwijaj się, działaj!”, skierowanego do osób młodych, w tym osób z niepełnosprawnością. Udział w Programie wzięło 3 mieszkańców z terenu Miasta Tarnowa.

Osobom niepełnosprawnym na bieżąco udzielane były konsultacje i porady między innymi w zakresie: sytuacji na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy, możliwości uzyskania nowych lub dodatkowych kwalifikacji zawodowych, opracowania dokumentów aplikacyjnych, wyboru miejsca zatrudnienia, przygotowania autoprezentacji zawodowej oraz możliwości uczestniczenia w projektach mających na celu aktywizację zawodową.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie brał udział w wydarzeniach o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym oraz światowym, takich jak: Małopolski dzień uczenia się oraz Ogólnopolski Tydzień Kariery. Osoby niepełnosprawne były motywowane do uczestniczenia w organizowanych

wydarzeniach w celu ułatwienia im pokonywania barier na rynku pracy oraz skuteczniejszego rozwoju kariery zawodowej.

Wspieraniem z zakresu poradnictwa zawodowego zostali ponadto objęci uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie, dla których przeprowadzono spotkanie informacyjne na temat sytuacji na rynku pracy, form wsparcia oraz zasad aktywnego poszukiwania pracy.

2. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród lokalnych pracodawców -pozyskiwanie subsydiowanych miejsc pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy (staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i inne formy aktywizacji przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

W 2025 r. w ramach uzupełnienia na utworzonych ze środków PFRON w latach wcześniejszych stanowiskach pracy, zatrudniona została 1 osoba z lekkim stopniem niepełnosprawności na stanowisku pracznka. Ponadto na stanowiskach pracy utworzonych ze środków Funduszu Pracy zatrudnionych zostało:

- 1) w ramach kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 1 osoba niepełnosprawna na stanowisku bufetowa,
- 2) w ramach prac interwencyjnych – 3 osoby niepełnosprawne na następujących stanowiskach pracy: pracownik administracyjno-biurowy, doradca klienta, sprzedawca.

Do odbycia stażu w 2025 r. skierowano 4 osoby niepełnosprawne, a do wykonywania prac społecznie użytecznych 8 osób niepełnosprawnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

3. Organizacja szkoleń zawodowych i przekwalifikowań uwzględniających aktualne potrzeby rynku pracy.

W 2025 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie skierował 12 osób niepełnosprawnych na szkolenia zawodowe z zakresu: sprzedawca ze znajomością Pakietu MS Office, kasjer – fakturzysta, obsługa programu finansowo – księgowego Optima.

4. Doradztwo i pomoc osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą, udzielanie dotacji na rozpoczęcie takiej działalności.

W 2025 r. zawarto 1 umowę o przyznanie środków PFRON na zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy na łączną kwotę 60 975,00 zł. Ponadto zawarto 1 umowę o przyznanie środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej na kwotę 33 000,00 zł. Środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymała 1 osoba z lekkim stopniem niepełnosprawności. Osoba ta rozpoczęła działalność gospodarczą w zakresie zagospodarowania terenów zielonych, odśnieżania.

5. Wspieranie podmiotów prowadzących zakłady aktywności zawodowej, wspieranie działalności Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, na chronionym rynku pracy i na otwartym rynku pracy. W ramach prowadzonej działalności w Centrum świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne, wynajmu

sal w celu organizacji szkoleń i konferencji. Funkcjonowanie tego typu placówki przyczyniło się do poszerzenia oferty usług społecznych na terenie Tarnowa. Ponadto od 2025 r., w sezonie letnim, funkcjonuje domek do apiterapii, stanowiący element rozszerzonej oferty działań prozdrowotnych i rehabilitacyjnych Centrum.

W 2025 r. działalność Centrum koncentrowała się również na zdobywaniu doświadczeń oraz wymianie dobrych praktyk w obszarze rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez organizację i udział w wizytach studyjnych zakładów aktywności zawodowej. Zrealizowano także pierwszą zagraniczną wycieczkę integracyjną dla pracowników, która miała istotne znaczenie w zakresie wzmocnienia samodzielności uczestników oraz budowania relacji zespołowych.

Centrum stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem. Na koniec 2025 r. ZAZ zatrudniał 55 osób co stanowi istotny krok w kierunku budowania bardziej dostępnego rynku pracy i aktywnego włączania osób z niepełnosprawnościami w życie zawodowe. Źródłami finansowania jednostki są: środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Województwa Małopolskiego i środki Gminy Miasta Tarnowa oraz środki wypracowane przez ZAZ.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 6

Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami - likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostępu do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwość komunikacji międzyludzkiej.

1. Zatrudnienie koordynatora do spraw dostępności.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami⁶, w Urzędzie Miasta Tarnowa oraz Centrum Usług Społecznych w Tarnowie został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 2) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do świadczonych usług,
- 3) monitorowanie działalności w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 4) opracowanie raportów o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Gmina Miasta Tarnowa konsekwentnie realizowała zadania mające na celu poprawę dostępności oraz bezpieczeństwa osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach podjętych działań wyposażono zarówno Urząd Miasta Tarnowa jak i Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w przenośne pętle indukcyjne. Ponadto zakupiono krzesła ewakuacyjne, które zostały rozmieszczone w budynkach przy ul. Nowej 4 oraz ul. Mickiewicza 2 oraz we wszystkich budynkach CUS. Lokalizacje tych urządzeń zostały odpowiednio oznakowane poprzez umieszczenie tabliczek informacyjnych w przestrzeniach korytarzowych, ułatwiających ich szybkie odnalezienie. W trosce o dostępność dla osób z niepełnosprawnościami oznaczono wszystkie budynki UMT tabliczkami informującymi o możliwości wejścia z psem asystującym. Podjęte działania stanowią istotny krok w kierunku

---

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1411

podniesienia standardów dostępności, funkcjonalności oraz bezpieczeństwa infrastruktury użytkowanej przez jednostkę.

2. Finansowanie usług tłumacza języka migowego.

Zgodnie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się⁷, w Urzędzie Miasta Tarnowa osoby niesłyszące, głuchonieme i głuchoniewidome mają zapewniony dostęp do usługi tłumacza języka migowego, pozwalającej na komunikowanie się w załatwianiu spraw administracyjnych.

Usługa tłumaczenia migowego przy załatwianiu spraw urzędowych jest bezpłatna. Mogą z niej skorzystać osoby uprawnione, tj. osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się. W 2025 r. z usług tłumacza skorzystało 63 osoby.

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tarnowa pod adresem: <https://bip.malopolska.pl/umtarnow,a,897998,dla-osob-nieslyszacych-gluchoniemych-i-gluchoniewidomych.html>.

3. Pozyskiwanie środków PFRON w ramach programów celowych na likwidację barier architektonicznych i transportowych.

„Program wyrównywania różnic między regionami III”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jest koordynator Programu na terenie Miasta Tarnowa, a w 2025 r. realizowało następujące projekty:

1. Obszar F Programu:

- 1) „Wymiana i modernizacja instalacji centralnego ogrzewania oraz wyposażenie Sali rehabilitacyjnej w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego się w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5”. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 254 077,28 zł, w tym ze środków PFRON 201 500,00 zł oraz 52 577,28 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu 31 czerwca 2026 r.

4. Wyposażenie istniejących i nowobudowanych sygnalizacji świetlnych w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w Tarnowie w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię wyposażone są 42 sygnalizacje świetlne. Ponadto w mieście funkcjonują tablice Dynamicznej Informacji Pasażerskiej. System ten ma na celu ułatwienie podróży osobom niepełnosprawnym, aby miały kontrolę nad informacjami dotyczącymi ich podróży. Ponadto na każdym przystanku autobusowym w mieście umieszczone zostały kody QR i zbliżeniowe tagi NFC. Powstały system jest wsparciem dla funkcjonującej już dynamicznej informacji pasażerskiej opartej na elektronicznych tablicach świetlnych pokazujących rzeczywisty czas przyjazdu autobusu określonej linii. System ten ma na celu ułatwienie podróży osobom niepełnosprawnym.

---

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 20

5. Wydzielanie i oznakowanie miejsc postoju dla uprawnionych osób niepełnosprawnych na parkingach miejskich i przed gmachami użyteczności publicznej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w Tarnowie wyznaczonych jest 430 miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych, z których 19 utworzonych zostało w 2025 r.

6. Przystosowanie mieszkań dla osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2025 r. 52 osoby niepełnosprawne uzyskały dofinansowanie ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych w swoich domach i mieszkaniach. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 368 125,65 zł.

7. Zapewnienie dostępności taboru komunikacji miejskiej dla osób niepełnosprawnych oraz korzystania z komunikacji miejskiej na preferencyjnych warunkach.

W ramach działań na rzecz poprawy dostępności komunikacji miejskiej w Tarnowie, wdrożono szereg rozwiązań ułatwiających korzystanie z transportu publicznego przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym osoby niewidome i niedowidzące, w tym m.in.:

- 1) na tablicach informacyjnych w autobusach zamontowano przycisk na słupie nośnym, który umożliwia uruchomienie głosowej informacji o trasie przejazdu. Dodatkowo, przycisk został opisany w języku Braille'a, co stanowi ułatwienie dla osób niewidomych,
- 2) we wszystkich autobusach komunikacji miejskiej zamontowano wyświetlacze elektroniczne oraz monitory wewnętrzne, które informują pasażerów o kierunku i trasie jazdy. Dzięki tym rozwiązaniom, podróżni mogą łatwiej orientować się w trasie przejazdu,
- 3) w autobusach komunikacji miejskiej zamontowano urządzenia głosnomówiące, które przekazują informacje o trasie przejazdu. Te urządzenia zostały zaprojektowane z myślą o osobach niewidomych, umożliwiając im łatwiejsze poruszanie się po mieście,
- 4) wszystkie przyciski STOP w autobusach komunikacji miejskiej zostały oznaczone w języku Braille'a, co pozwala osobom niewidomym na bezpieczne i wygodne korzystanie z tej funkcji podczas podróży,
- 5) w ramach budowy i przebudowy zatok autobusowych, na 66 przystankach miejskich zamontowano płytki ostrzegawcze i prowadzące. Te elementy infrastruktury stanowią istotne udogodnienie dla osób niewidomych, umożliwiając im bezpieczne poruszanie się w obrębie przystanków i dojście do pojazdów komunikacji miejskiej.

Działania te stanowiły istotny krok w kierunku zapewnienia pełnej dostępności transportu publicznego dla osób z niepełnosprawnościami, a także poprawy komfortu podróży i bezpieczeństwa pasażerów.

Ponadto zgodnie z uchwałą nr XIII/161/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich⁸ z komunikacji miejskiej mogą korzystać bezpłatnie:

- 1) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji lub niezdolność do samodzielnej egzystencji (dawna I grupa inwalidzka) wraz z opiekunem towarzyszącym im w pojeździe,
- 2) niewidomi lub niedowidzący posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka) z wpisem symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O,
- 3) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do czasu ukończenia 18 roku życia,

---

⁸ Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5626, z 2020 r. poz. 8455 oraz z 2022 r. poz. 2777

- 4) jedno z rodziców lub pełnoletni opiekun dzieci i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej do czasu ukończenia 18 roku życia, towarzyszący dziecku w podróży,
- 5) osoby, którym przysługuje specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne przyznane przez Prezydenta Miasta Tarnowa na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłek dla opiekuna przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w okresie ważności decyzji przyznającej świadczenie.

Ponadto z ulgowych przejazdów mogą korzystać:

- 1) renciści pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, rentę socjalną lub rentę rodzinną,
- 2) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu,
- 3) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu, posiadające Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium.

8. Udział w programach zmierzających do ułatwienia dostępności nowoczesnych rozwiązań likwidacji barier w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z ich potrzebami.

W ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” osoby niepełnosprawne posiadające:

- znaczny stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub obu kończyn górnych lub narządu słuchu, lub
- umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub dysfunkcję narządu słuchu

mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego oraz specjalistycznego oprogramowania. O takie dofinansowanie w 2025 r. ubiegało się 22 osoby, z czego 19 otrzymało dofinansowanie. Osoby niepełnosprawne mogły zakupić sprzęt elektroniczny zgodny z ich potrzebami, np. specjalistyczne klawiatury i myszy elektroniczne z powiększonymi klawiszami, lupy elektroniczne, duże monitory, specjalistyczne oprogramowanie dla osób niedowidzących lub niewidomych, urządzenia brajlowskie. Kwota wypłaconego dofinansowania w 2025 r. wyniosła 70 058 zł. Dofinansowanie ze środków PFRON stanowił 90% kosztów zakupu danego sprzętu lub oprogramowania. Zgodnie z zasadami Programu, dofinansowanie na podstawie wniosków złożonych w 2025 r. będzie wypłacane do 15 kwietnia 2026 r.

9. Zwiększanie liczby mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa oraz bazy mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnościami oraz utrzymanie odpowiedniego standardu już istniejących.

W 2025 r. Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie podpisał aneks do umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na udzielenie finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat w ramach rządowego programu budownictwa komunalnego, na realizację inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie. W nowym budynku zaplanowano 88 lokali mieszkalnych. Termin rozpoczęcia budowy planowany jest na 2026 r., natomiast zakończenie inwestycji i proces zasiedlania budynku na 2027 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 7

Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

1. Wsparcie oraz promowanie integracyjnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

W 2025 r. Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start zorganizowało dwie imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych pn.:

- 1) XVII Turniej LELIWA 2025 w podnoszeniu ciężarów – 18.10.2025 r.,
- 2) V Pływacki Memoriał im. Andrzeja Ziembowskiego – 22.11.2025 r.

Ogółem kwota przeznaczona na organizację ww. wydarzeń sportowych dla osób niepełnosprawnych wyniosła 6 120,00 zł. W wydarzeniach wzięło udział 313 osób.

2. Upowszechnianie i rozwijanie kultury fizycznej i turystyki z uwzględnieniem problematyki środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start w Tarnowie, ul. Rozwojowa 47a, 33-100 Tarnów Nazwa zadania:	Kwota (w zł)	Liczba uczestników
Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym letnie zgrupowania sportowe) – pływanie i lekka atletyka dzieci i młodzieży niepełnosprawnych	20 000,00	110
Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa – realizacja Programu Sport bez barier	85 000,00	230
„Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	10 000,00	20
Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	15 000,00	30
Stypendia sportowe - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	22 000,00	11
Razem:	152 000,00	401

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze” 33-100 Tarnów, ul. Paderewskiego 3B/26 Nazwa zadania:	Kwota	Liczba uczestników
Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa – zajęcia sportowe w dyscyplinach: kręgle klasyczne, bowling	30 000,00	65
Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	15 000,00	30
Stypendia sportowe - Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągnięcia przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	2 000,00	1
Razem:	47 000,00	96

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Ogółem kwota dotacji wyniosła 199 000,00 zł. Liczba odbiorców w zadaniach objętych dotacjami: 497 osób.

3. Uwzględnienie w ofercie turystycznej i wypoczynkowej potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tarnowskie Centrum Informacji (TCI) jako jedno z nielicznych centrów informacji turystycznej w Polsce jest w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Tarnów zwiedzać można z audio przewodnikiem lub ze sprzętem i materiałami dedykowanymi osobom niepełnosprawnym. Udogodnienia dostępne w Tarnowskim Centrum Informacji:

1) dla osób niedowidzących i słabowidzących:

- Navigo City Tarnów - nowoczesny przewodnik po Tarnowie oparty o technologię lokalizacji satelitarnej GPS (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odbiornika GPS oraz pobrania aplikacji do samodzielnej instalacji na własnym urządzeniu GPS),
- Audio przewodnik po Tarnowie (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odtwarzacza mp3 z przewodnikiem; Audio przewodnik można także pobrać ze strony internetowej TCI),
- Przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych, jak i reliefowych grafik dotykowych,
- specjalnie przystosowane stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu.

2) dla osób poruszających się na wózkach:

- materiały promocyjne opracowane pod kątem potrzeb osób poruszających się na wózkach, również do pobrania na stronie internetowej TCI w wersji PDF,
- punkt informacji turystycznej wyposażony został w wiele udogodnień dla osób niepełnosprawnych: położenie na parterze, pochylnia w hallu, szerokie drzwi, biurko z regulowaną wysokością blatu z napędem elektrycznym (nawet do 1,5 m), zainstalowany program odczytujący treść wyświetlaną na ekranie, obniżona lada do obsługi turystów, toaleta przystosowana dla niepełnosprawnych.

4. Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach zmierzających do realizacji prawa osób niepełnosprawnych do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce – odpowiednio do ich zainteresowań i potrzeb.

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. W 2024 r. złożono 29 wniosków na kwotę 253 392,00 zł. Ich realizacja nastąpiła w 2025 r., z czego odbyło się 26 wydarzeń, w których łącznie wzięło udział 1065 osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 188 684,81 zł.

5. Stosowanie ulgowych opłat za korzystanie przez osoby niepełnosprawne z obiektów sportowych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Preferencyjne opłaty za korzystanie z obiektów sportowych TOSIR przysługiwały osobom niepełnosprawnym ruchowo i intelektualnie posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz wskazania dotyczące korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w zakresie rehabilitacji wraz z opiekunami. W 2025 r. z ulgowych wstępów na obiekty sportowe TOSIR skorzystało 7 960 osób niepełnosprawnych oraz 2 345 opiekunów.

W ramach zajęć organizowanych przez Polski Komitet Paraolimpijski, PZSN START, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Tarnowie i Stowarzyszenie Prometeusz, z obiektów sportowych skorzystało 4 063 osób na łączną kwotę 56 551,00 zł.

Opracowano: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

**RAPORT
MONITORINGOWY**

**STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA - TARNÓW 2030**

ZA 2025 ROK

Tarnów, marzec 2026 rok

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	3
2. WERYFIKACJA WYBRANYCH WSKAŹNIKÓW OGÓLNYCH DOTYCZĄCYCH DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNO–DEMOGRAFICZNEJ TARNOWA ORAZ OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	4
3. MONITORING CELÓW STRATEGICZNYCH PROJEKTOWANYCH ZMIAN I KIERUNKÓW NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ, SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU NAJWAŻNIEJSZYCH ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ TARNOWA	5
4. KONTROLA WSKAŹNIKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ/ZADAŃ PROGRAMOWYCH WPISUJĄCYCH SIĘ W CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ.....	9
5. OCENA STOPNIA I EFEKTYWNOŚCI WDRAŻANIA STRATEGII, DOKONANA PORZEZ CZŁONKÓW ZESPOŁU ORAZ ZAPROSZONYCH INTERESARIUSZY MAJĄCYCH WPŁYW NA JEJ OPRACOWANIE I REALIZACJĘ	15
6. ANALIZA BUDŻETU, RAM FINANSOWYCH ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA STRATEGII	16
7. UWAGI KOŃCOWE	22
8. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU	24
9. SPIS TABEL	24

1. WPROWADZENIE

Obligatoryjność wdrażania, koordynacji i monitoringu strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 165).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030, przyjęta uchwałą nr LXVII/657/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 r., identyfikuje zarówno atuty, jak i obszary wymagające poprawy w kluczowych sferach życia społecznego mieszkańców Tarnowa. Wyznacza kierunki działań oraz określa priorytety na najbliższy okres, aby skutecznie przeciwdziałać istniejącym problemom społecznym, a także reagować na nowe wyzwania i zagrożenia.

Działania ujęte w dokumencie strategicznym są adresowane do wszystkich mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz już zmagających się z różnorodnymi problemami społecznymi i korzystających z różnych form wsparcia w ramach systemu zabezpieczenia społecznego. Obejmują one także osoby i rodziny, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych, mimo wykorzystania przysługujących im praw, zasobów i możliwości, w tym m.in. osoby z niepełnosprawnościami, beneficjentów pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej), osoby bezrobotne oraz osoby doświadczające przemocy domowej lub ją stosujące, itd.

Wdrażanie zapisanych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań Strategii¹, będzie prowadzone na przestrzeni najbliższych lat z uwzględnieniem inicjatyw zapisanych w programach lokalnych z zakresu polityki społecznej zarówno kontynuowanych jak i nowych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka oraz programów branżowych.

Zgodnie z definicją przywołaną w Podręczniku metodycznym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - część praktyczna - „monitoring to sprawdzenie osiągniętych wyników, w odniesieniu do określonych wcześniej oczekiwań. Obejmuje systematyczne zbieranie informacji o użytych zasobach i uzyskanych efektach”. Monitoring spełnia zatem funkcję sprawdzającą i korygującą. Pozwala na selekcjonowanie informacji o postępach w realizacji Strategii. Monitoring oparty jest na procedurach administracyjnych. Polega na zbieraniu i przetwarzaniu danych ilościowych.

Przeprowadzony monitoring umożliwi ocenę, czy Strategia jest realizowana zgodnie z przyjętymi założeniami. Stanowi on również podstawę do określenia potrzeb oraz zakresu wprowadzenia korekt, które pozwolą osiągnąć zakładane efekty w obszarze zdiagnozowanych problemów społecznych mieszkańców Tarnowa. Raport monitoringowy stanowi zatem podstawowy dokument umożliwiający ocenę, czy działania określone w Strategii są realizowane we właściwym kierunku i przynoszą oczekiwane rezultaty. Coroczny Raport monitoringowy Strategii ma ujednolicony schemat obejmujący między innymi: analizę stopnia realizacji celów strategicznych, kierunków działań, wskaźników oraz wydatkowanych środków finansowych.

Opracowany w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Raport monitoringowy za 2025 rok zawiera między innymi informacje na temat:

---

¹ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030

- wybranych wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa oraz obszarów problemowych, wskazane zarówno w dokumencie głównym Strategii oraz w załącznikach nr 1 i 2,
- wskaźników realizacji zadań zapisanych w dokumencie,
- działań jakie podejmowano w ramach programów lokalnych, osłonowych i branżowych, w zakresie realizacji celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań,
- budżetu, ram finansowych oraz źródeł finansowania Strategii.

W niniejszym Raporcie wskazane zostały faktycznie osiągnięte wartości poszczególnych wskaźników, dokonana została również analiza porównawcza wskaźników za rok 2024 i 2025 oraz określono trendy poszczególnych wskaźników (spadkowy, wzrostowy lub stały). Dane zbierane corocznie tą metodą pozwalają ustalić oraz zobrazować rzeczywisty stopień realizacji działań strategicznych zapisanych w dokumencie. Raport zawiera także ocenę stopnia i efektywności wdrażania Strategii, dokonaną przez członków Zespołu ds. wdrażania, monitorowania i aktualizacji Strategii, a także zaproszonych interesariuszy, mających wpływ na jej opracowanie i realizację. Raport obejmuje piąty rok realizacji zapisów strategicznych.

2. WERYFIKACJA WYBRANYCH WSKAŹNIKÓW OGÓLNYCH DOTYCZĄCYCH DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNEJ TARNOWA ORAZ OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

W ramach corocznego monitoringu weryfikacji poddawane są wskaźniki ogólne według podziału na obszary tematyczne wyodrębnione w analizie wybranych zagadnień tarnowskiego systemu pomocy i wsparcia zawartej w załączniku nr 1 do Strategii: „Diagnoza demograficzno-społeczna Tarnowa”. Porównanie osiągniętych w roku sprawozdawczym wskaźników w stosunku do roku poprzedniego pozwala określić trend wskaźnika oraz zobrazować rozmiar tych zmian.

Tabela nr 1 - Analiza wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji społeczno-demograficznej Tarnowa oraz wybranych obszarów problemowych

Wskaźnik	2024 r. wartość osiągnięta	2025 r. wartość osiągnięta	Trend wskaźnika
Liczba mieszkańców miasta	98.885	97.602	spadkowy
Pomoc społeczna			
Liczba osób i rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	1.869 liczba rodzin 3.369 liczba osób	1.887 - liczba rodzin 3.313 - liczba osób	liczba rodzin - wzrostowy liczba osób - spadkowy
Liczba osób w tych rodzinach	3.222	2.879	spadkowy
Ochrona zdrowia			
Liczba funkcjonujących podmiotów wykonujących działalność leczniczą publicznych i niepublicznych	120	106	spadkowy

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Liczba aptek funkcjonujących w mieście	58	59	wzrostowy
Edukacja			
Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych i niepublicznych	Publicznych: 64 Niepublicznych: 64	Publicznych: 64 Niepublicznych: 67	Publiczne - stały Niepubliczne - wzrostowy
Liczba uczniów uczących się w tych placówkach	Publicznych: 20.026 Niepublicznych: 5.726	Publicznych: 19.999 Niepublicznych: 6.123	Publiczne - spadkowy Niepubliczne - wzrostowy
Sport i rekreacja			
Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w mieście	104	106	wzrostowy
Kultura			
Liczba Miejskich Instytucji Kultury	4	4	stały
Liczba udzielonych stypendiów artystycznych	6	6	stały
Bezpieczeństwo publiczne i przeciwdziałanie przemocy oraz zjawiskom patologii społecznej			
Liczba podmiotów zapewniających bezpieczeństwo publiczne mieszkańcom	8	8	stały
Liczba jednostek działających w obszarze przeciwdziałania przemocy i zapewniających wsparcie osobom uzależnionym	4	4	stały
Zatrudnienie			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	4,2 %	5,0 %	wzrostowy
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wg. stanu na koniec roku	2.134	2.563	wzrostowy

Źródło: opracowanie własne

3. MONITORING CELÓW STRATEGICZNYCH PROJEKTOWANYCH ZMIAN I KIERUNKÓW NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ, SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU NAJWAŻNIEJSZYCH ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ TARNOWA

W Strategii wyznaczono siedem głównych celów strategicznych projektowanych zmian, do których przyporządkowano konkretne kierunki niezbędnych działań, konieczne do rozwiązywania najważniejszych zdiagnozowanych problemów społecznych. W ramach działań monitoringowych, analizie poddano zestaw wypracowanych na potrzeby Strategii, kluczowych wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian. Po analizie zgromadzonych danych, można zauważyć w jakim stopniu w 2025 roku mieszkańcy skorzystali z różnych działań realizowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, zmierzających do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych oraz jak kształtowały się te wartości w stosunku do roku 2024.

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Tabela nr 2 - Monitoring wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian

Wskaźnik	Wartość osiągnięta w 2024 r.	Wartość osiągnięta w 2025 r.	Trend wskaźnika	Źródło danych
Cel strategiczny 1				
Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia				
Liczba osób i rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	1.869 - liczba rodzin 3.369 - liczba osób	1.887 - liczba rodzin 3.313 - liczba osób	liczba rodzin - wzrostowy liczba osób - spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba rodzin zastępczych	97	91	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba bezrobotnych mieszkańców miasta	2.134	2.563	wzrostowy	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
Cel strategiczny 2				
Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej				
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	94	97	wzrostowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych	162	147	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba dzieci i młodzieży przebywających placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej	55	102	wzrostowy	Centrum Usług Społecznych
Cel strategiczny 3				
Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta				
Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	usługi opiekuńcze - 364 osoby (+ 1 osoba pochodzenie ukraińskiego) usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 8 osób usługi opiekuńcze świadczone w Domu Dziennego	usługi opiekuńcze - 227 osób usługi sąsiedzkie - 133 osoby usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 10 osób usługi opiekuńcze świadczone w Domu Dziennego	usługi opiekuńcze – spadkowy usługi sąsiedzkie – wzrostowy usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi – wzrostowy usługi opiekuńcze świadczone w Domu	Centrum Usług Społecznych

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

	Pobytu - 41 osób	Pobytu - 38 osób	Dziennego Pobytu - spadkowy	
Liczba łóżek w placówkach opieki całodobowej w tym Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych, Hospicjach	112	112	stały	Centrum Usług Społecznych
Liczba osób objętych wsparciem w ramach środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia	ŚDS: typ A - 28 osób typ B - 70 osób typ C - 54 osoby Razem ŚDS - 152 osoby Klub Senior+ - 49 osób	ŚDS: typ A - 27 osób typ B - 68 osób typ C - 45 osób Razem ŚDS - 140 osób Klub Senior+ - 45 osób	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji				
Liczba uczniów biorących udział w programach feryjnego i wakacyjnego wypoczynku	15.450	16.333	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba mieszkańców miasta korzystająca z miejskich obiektów sportowych	839.326	860.000	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba mieszkańców miasta biorących czynny udział w amatorskich sportowych i rekreacyjnych imprezach i zajęciach współorganizowanych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe	18.200	19.200	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin				
Liczba osób objętych działaniami na rzecz integracji międzypokoleniowej	28.021	40.873	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba projektów z zakresu kultury skierowana do seniorów	194	234	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba wydarzeń promujących twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych i umożliwiających im uczestnictwo również, jako twórcom	1	2	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba zajęć mających na celu	526	745	wzrostowy	Urząd Miasta

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

rozwój zainteresowań i aktywności twórczej szczególnie dla dzieci i młodzieży				Tarnowa
Liczba zadań realizowanych na tarnowskich osiedlach	412	367	spadkowy	Urząd Miasta Tarnowa
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy				
Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych.	26	25	spadkowy	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej
Liczba programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie	4	3	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie	2.221	929	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego				
Liczba informacji zamieszczonych w Serwisie dla organizacji pozarządowych na stronie www.tarnow.pl	59	53	spadkowy	Centrum Dialogu – Idea Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa
Liczba informacji przesłanych do tarnowskich organizacji pozarządowych zamieszczonych w bazie mailingowej	98	77	spadkowy	
Liczba przedsięwzięć prowadzonych przez organizacje, objętych przez Prezydenta Miasta Tarnowa honorowym patronatem	59	72	wzrostowy	
Liczba nowych organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Tarnowie	25	12	spadkowy	
Liczba organizacji pozarządowych wpisanych do bazy organizacji zamieszczonej	197	201	wzrostowy	

na stronie www.tarnow.pl				
Liczba spotkań zorganizowanych dla organizacji pozarządowych	2	2	stały	

Źródło: opracowanie własne

4. KONTROLA WSKAŹNIKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ/ZADAŃ PROGRAMOWYCH WPISUJĄCYCH SIĘ W CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI NIEZBEDNYCH DZIAŁAŃ

Monitorowane wskaźniki realizacji działań strategicznych były spójne z zapisami prowadzonych programów lokalnych z zakresu polityki społecznej, programów wspierania osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka oraz programów branżowych miejskich instytucji. Z danych wskazanych w poniższej tabeli wynika, że wszystkie programy lokalne, osłonowe i branżowe były realizowane w 2025 r., w związku z tym większość celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań, udało się zrealizować zgodnie z zamierzeniami zawartymi w Strategii.

Tabela nr 3 - Monitoring wskaźników realizacji działań/zadań programowych

Cel strategiczny	Nazwa programu	Nazwa wskaźnika do osiągnięcia	Wartość wskaźnika osiągnięta w 2025 r.	Podmiot realizujący
Programy lokalne w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	Liczba wydanych Kart Tarnowskiej Rodziny	3.500	Centrum Usług Społecznych
		Liczba podmiotów realizujących Program	88	Centrum Usług Społecznych
	Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa	Liczba zrealizowanych programów, projektów na rzecz rodziny	238	Centrum Usług Społecznych
		Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z miastem na rzecz rodziny	11	Centrum Usług Społecznych
		Liczba uczestników programów, projektów na rzecz rodzin	Liczba uczestników programów – 285 Liczba uczestników projektów – 185	Centrum Usług Społecznych
	Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy	5	Centrum Usług Społecznych

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

		zastępczej		
		Liczba zrealizowanych projektów na rzecz rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci	19	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz liczba rodzin pomocowych	20	Centrum Usług Społecznych
	Program osłonowy Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania	Liczba osób objętych programem	2.131	Centrum Usług Społecznych
		Liczba wydanych posiłków	43.584	Centrum Usług Społecznych
		Liczba świadczeń pieniężnych na zakup żywności	2.579	Centrum Usług Społecznych
Programy lokalne w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	Liczba rodzin, które przystąpiły do Programu	745	Centrum Usług Społecznych
		Liczba osób, które skorzystały z ulg w ramach Programu	3.500	Centrum Usług Społecznych
	Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa	Liczba miejsc/dzieci w żłobkach publicznych i niepublicznych, placówkach wsparcia dziennego	Żłobki - 705 miejsc (w tym żłobki publiczne 475, niepubliczne 230) Placówki wsparcia dziennego - 216 miejsc Razem 921	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zrealizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka	238	Centrum Usług Społecznych
		Wysokość środków z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczonych na	1.021.327,35 zł	Centrum Usług Społecznych

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

		realizację zadań publicznych na rzecz rodziny i dziecka		
	Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	102	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych, Centrum Usług Społecznych
		Liczba udzielonych porad i konsultacji	530	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zorganizowanych szkoleń, grup wsparcia, warsztatów dla rodzin zastępczych	16	Centrum Usług Społecznych
Programy lokalne w tym programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie	Liczba imprez, spotkań, programów realizowanych przy współpracy organizacji pozarządowych w zakresie pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce	8	Jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa Urząd Miasta Tarnowa
		Liczba osób niepełnosprawnych objęta finansowymi formami wsparcia mającymi na celu aktywizację zawodową	30	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
		Liczba zadań i programów prozdrowotnych, adresowanych do osób niepełnosprawnych, realizowanych przy współpracy	1	Centrum Usług Społecznych

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

		z organizacjami pozarządowymi.		
	Program „Karta Tarnowskiego Seniora”	Liczba wydanych Kart Tarnowskiego Seniora	830	Centrum Usług Społecznych
		Liczba podmiotów będących partnerami programu Karta Tarnowskiego Seniora	83	Centrum Usług Społecznych
Programy lokalne w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji	Uchwała nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa	Liczba uczestników zadania pn. Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa oraz organizacja zajęć pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat	315	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży, szkoły publiczne oraz organizacje pozarządowe
		Liczba uczniów biorących udział w programach zimowego i wakacyjnego wypoczynku organizowanego na terenie Tarnowa	16.333	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży oraz organizacje pozarządowe
		Liczba mieszkańców miasta biorących czynny udział w amatorskich sportowych i rekreacyjnych imprezach organizowanych na terenie Tarnowa	23.500	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży, szkoły publiczne oraz organizacje pozarządowe
Programy branżowe interesariuszy mających wpływ na opracowanie i wdrażanie Strategii, w tym programy, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty	Program branżowy - Osiedle Cooltura	Liczba wydarzeń	319	Miejska Biblioteka Publiczna,

Raport monitoringowy

„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin				Urząd Miasta Tarnowa
	Program branżowy - Stypendia artystyczne	Liczba udzielonych stypendiów	6	Urząd Miasta Tarnowa
	Program branżowy - Książka na telefon	Liczba wypożyczeń	91	Miejska Biblioteka Publiczna
	Program branżowy - Edukacja kulturalna	Liczba zajęć	4.605	Miejskie Instytucje Kultury, Urząd Miasta Tarnowa
Programy lokalne w tym programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla miasta Tarnowa	Czas reakcji na zgłoszenie/ wezwanie	KMP – interwencje pilne: 8.53 min, interwencje zwykłe: 16.57 min	Urząd Miasta Tarnowa
		Liczba kamer systemu monitoringu miejskiego oraz kamer w autobusach miejskich	Monitoring miejski: 52 kamery, monitoring w autobusach: 588 kamer Razem 640	Urząd Miasta Tarnowa
		Liczba przestępstw i wykroczeń	KMP – liczba przestępstw: 3.079, liczba wykroczeń: 54.725 SM – liczba wykroczeń: 5.099	Urząd Miasta Tarnowa
	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa	Liczba osób objęta programami profilaktycznymi	929	Centrum Usług Społecznych
		Liczba osób objęta specjalistycznym wsparciem psychologicznym, terapeutycznym i prawnym	162	Centrum Usług Społecznych
		Liczba działań (kampanii, szkoleń)	6	Centrum Usług Społecznych
	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar	Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury	327	Centrum Usług Społecznych

Raport monitoringowy

„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

	Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa	„Niebieskie Karty”		
		Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie karty”	555	Centrum Usług Społecznych
		Liczba realizowanych programów/ warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	4	Centrum Usług Społecznych, Placówki oświatowe /organizacje pozarządowe
Programy lokalne w tym programy, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego	Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Liczba organizacji działających na terenie Tarnowa - fundacje, stowarzyszenia, organizacje kultury fizycznej	535	Centrum Dialogu – Idea Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa
		Liczba podpisanych umów w trybie konkursowym na realizację zadań przez organizacje pozarządowe - dotyczy także umów wieloletnich	127 – umowy zawarte w 2025 r. 15 – aneksy do umów wieloletnich, podpisane w 2025 r.	
		Liczba podpisanych umów w trybie pozakonkursowym na realizację zadań przez organizacje pozarządowe	20 (w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	
	Wieloletni program współpracy	Liczba umów zawartych na okres dłuższy niż jeden	20	

	Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025	rok realizowanych w danym roku		
		Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne o charakterze wieloletnim	12	

Źródło: opracowanie własne

5. OCENA STOPNIA I EFEKTYWNOŚCI WDRAŻANIA STRATEGII, DOKONANA PORZEZ CZŁONKÓW ZESPOŁU ORAZ ZAPROSZONYCH INTERESARIUSZY MAJĄCYCH WPŁYW NA JEJ OPRACOWANIE I REALIZACJĘ

Dokonana ocena odnosi się do działań czy zadań zapisanych w celach strategicznych projektowanych zmian i kierunkach niezbędnych działań, które zostały wyznaczone w Strategii. Zestawienia dokonanych ocen przedstawione zostały w poniższych tabelach. Członkowie Zespołu i zaproszeni interesariusze Strategii w zdecydowanej większości ocenili przebieg jej realizacji na wysokim poziomie. Najczęściej wybieraną odpowiedzią na postawione pytania było „w większości się zgadzam”. Z zebranego do Raportu materiału wynika, że większość działań zapisanych w celach strategicznych, przewidzianych do realizacji przez różne podmioty w mieście, w 2025 r. została zrealizowana w dużym stopniu.

Tabela nr 4 - Ocena przebiegu realizacji Strategii

Wskaźnik oceny	Trend oceny
Podjęmowane w związku z realizacją Strategii działania w ramach programów lokalnych, osłonowych i branżowych, wpływają pozytywnie na poprawę sytuacji mieszkańców Tarnowa	w większości się zgadzam
Wdrażanie zapisów Strategii nie jest zagrożone	w większości się zgadzam
Działalność programowa, konieczna do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społeczności lokalnej Tarnowa, realizowana jest zgodnie z przyjętymi terminami	zdecydowanie się zgadzam
Realizacja działań/zadań zapisanych w programach lokalnych, osłonowych i branżowych, przebiega bez utrudnień	w większości się zgadzam
Wskaźniki monitoringowe niezbędne w procesie opracowywania Raportu monitoringowego, są dostępne	zdecydowanie się zgadzam

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Użyte wskaźniki, odzwierciedlają wpływ działań na realizację celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań	w większości się zgadzam
Współpraca z interesariuszami mającymi wpływ na realizację Strategii, przebiega sprawnie	w większości się zgadzam
Opracowywanie Raportu monitoringowego, nie przysparza problemów	w większości się zgadzam

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 5 - Ocena skuteczności realizowanych działań w osiągnięciu założonych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań

Cel strategiczny	Trend oceny
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	zrealizowany w średnim stopniu
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego	zrealizowany w dużym stopniu

Źródło: opracowanie własne

6. ANALIZA BUDŻETU, RAM FINANSOWYCH ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA STRATEGII

Głównymi źródłami finansowania podejmowanych w ramach dokumentu strategicznego przedsięwzięć były środki pochodzące z:

- budżetu Gminy Miasta Tarnowa,
- środków własnych realizatorów poszczególnych programów, w tym również organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego (wkład finansowy, rzeczowy i osobowy),

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

- środków zewnętrznych pochodzących z budżetu państwa, funduszy europejskich, funduszy celowych (PFRON, Fundusz Pracy), od sponsorów prywatnych itp.

Szczegółowe dane dotyczące wydatkowanych środków zawarte zostały w tabeli nr 6 i 7.

Tabela nr 6 - Analiza szczegółowych ram finansowych realizacji kierunków działań zapisanych w celach strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowania w 2025 r.

Cel strategiczny 1		
Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia		
Kierunek działań	Źródła finansowania	Koszty (w zł)
		Wykonanie
Kierunek nr 1 Realizacja lub współdziałanie w realizacji przedsięwzięć zmierzających do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości	Budżet GMT	4.761.121,53
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	5.791.365,80
Razem:		10.552.487,33
Kierunek nr 2 Rozbudowa systemu wsparcia na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców miasta oraz lokalnych pracodawców	Budżet GMT	187.432,45
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	5.000.000,00
Razem:		5.187.432,45
Kierunek nr 3 Diagnozowanie, monitorowanie i wdrażanie procedur zmierzających do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w tym dla osób z grup szczególnego ryzyka	Budżet GMT	651.983,50
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		651.983,50
Kierunek nr 4 Rozwijanie i udoskonalanie systemu wsparcia tarnowskich rodzin zastępczych, w ramach rodzinnej pieczy zastępczej	Budżet GMT	2.994.591,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	174.771,24
Razem:		3.169.362,24
Kierunek nr 5 Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	Budżet GMT	1.564.098,55
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	197.911,69
Razem:		1.762.010,24
Cel strategiczny 2		
Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej		

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Kierunek nr 1 Zintegrowanie działań wzmacniających tarnowskie rodziny, w szczególności rodziny wychowujące małe dzieci. Promowanie prawidłowego modelu rodziny	Budżet GMT	5.949.077,38
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	299.725,88
Razem:		6.248.803,26
Kierunek nr 2 Wspomaganie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju i kształceniu, wyrównywanie szans edukacyjnych	Budżet GMT	2.188.795,05
	Środki własne realizatora zadania	37.988,35
	Środki zewnętrzne	1.099.882,65
Razem:		3.326.666,05
Kierunek nr 3 Poszerzenie dostępności wsparcia specjalistycznego (psychologiczno-pedagogicznego i profilaktyczno-terapeutycznego) na rzecz dzieci i młodzieży w tym z rodzin dysfunkcyjnych	Budżet GMT	3.588.380,60
	Środki własne realizatora zadania	1.657.658,16
	Środki zewnętrzne	879.798,39
Razem:		6.125.837,15
Kierunek nr 4 Zintensyfikowanie działań na rzecz i młodzieży, w tym z rodzin dotkniętych bezradnością opiekunów - wychowawczą, w zakresie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Budżet GMT	1.135.097,41
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	84.173,36
Razem:		1.219.270,77
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta		
Kierunek nr 1 Promowanie i wdrażanie działań profilaktyczno-wspierających na rzecz długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Budżet GMT	24.209.377,95
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	7.589.248,24
Razem:		31.798.626,19
Kierunek nr 2 Podnoszenie jakości usług medycznych, w tym rehabilitacyjnych dla mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych	Budżet GMT	2.833.684,21
	Środki własne realizatora zadania	1.322.013,58
	Środki zewnętrzne	8.892.070,81
Razem:		13.047.768,60
Kierunek nr 3 Dostosowywanie i rozwój systemu usług opieki długoterminowej,	Budżet GMT	24.209.377,95
	Środki własne realizatora zadania	1.811.995,24

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

świadczonych na rzecz osób długotrwale i przewlekle chorych	Środki zewnętrzne	14.837.229,21
Razem:		40.858.602,40
Kierunek nr 4 Rozwijanie aktywnych form uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	Budżet GMT	804.182,81
	Środki własne realizatora zadania	0
	Środki zewnętrzne	10.178.084,59
Razem:		10.982.267,40
Kierunek nr 5 Ograniczanie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców miasta	Budżet GMT	1.340.609,06
	Środki własne realizatora zadania	1.322.013,58
	Środki zewnętrzne	13.950.877,81
Razem:		16.613.500,45
Kierunek nr 6 Dobre praktyki na rzecz osób długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych, starszych, ich rodzin i przyjaciół	Budżet GMT	3.215.886,47
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	5.180.252,59
Razem:		8.396.139,06
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie turystyce i rekreacji		
Kierunek nr 1 Aktywizacja i integracja sportowa mieszkańców Tarnowa	Budżet GMT	150.000,00
	Środki własne realizatora zadania	25.000,00
	Środki zewnętrzne	8.000,00
Razem:		183.000,00
Kierunek nr 2 Organizacja bezpiecznych i atrakcyjnych imprez sportowo – rekreacyjnych	Budżet GMT	350.000,00
	Środki własne realizatora zadania	35.000,00
	Środki zewnętrzne	5.000,00
Razem:		390.000,00
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin		
Kierunek nr 1 Rozwój działań na rzecz integracji międzypokoleniowej	Budżet GMT	860.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		860.000,00
Kierunek nr 2 Organizacja i wspieranie wydarzeń integrujących społecznie i ukazujących znaczenie i wartość osób niepełnosprawnych	Budżet GMT	0,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	22.810,00
Razem:		22.810,00
Kierunek nr 3	Budżet GMT	20.950.800,00

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Zapewnienie całorocznej oferty kulturalnej dla mieszkańców	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		20.950.800,00
Kierunek nr 4 Wspieranie amatorskich działań kulturalnych/twórczych szczególnie dzieci i młodzieży	Budżet GMT	48.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		48.000,00
Kierunek nr 5 Odbudowa więzi sąsiedzkich i przywracanie funkcji kultury na osiedlach	Budżet GMT	492.280,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		492.280,00
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy		
Kierunek nr 1 Monitorowanie, reagowanie oraz eliminowanie zagrożeń bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na terenie miasta Tarnowa	Budżet GMT	100.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		100.000,00
Kierunek nr 2 Zintensyfikowanie działań promujących aktywne postawy wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa	Budżet GMT	100.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		100.000,00
Kierunek nr 3 Zwiększenie efektywności i skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych w zakresie ograniczenia przestępczości i wykroczeń uciążliwych dla mieszkańców	Budżet GMT	1.050.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		1.050.000,00
Kierunek nr 4 Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i wsparcia specjalistycznego, kontynuacja poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy	Budżet GMT	184.480,54
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	290.373,11
Razem:		474.853,65
Kierunek nr 5 Zintensyfikowanie w mieście działalności profilaktycznej,	Budżet GMT	3.224.497,95
	Środki własne realizatora zadania	0,00

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

edukacyjnej i interwencyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy i innych patologii społecznych	Środki zewnętrzne	84.173,36
Razem:		3.308.671,41
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego		
Kierunek nr 1 Promowanie działalności oraz tworzenie warunków do rozwoju tarnowskich organizacji pozarządowych	Budżet GMT	150.000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		150.000,00
Kierunek nr 2 Doskonalenie współpracy z sektorem pozarządowym oraz aktywizacja społeczności lokalnej do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych	Budżet GMT	329.999,95
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		329.999,95

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 7 - Zestawienie zbiorcze ram finansowych w realizacji celów strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowych w 2025 r.

Cele strategiczne	Źródła finansowania	Koszty (w zł)
		Wykonanie 2025 r.
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	Budżet GMT	10.159.227,03
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	11.164.048,73
Razem		21.323.275,76
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	Budżet GMT	12.861.350,44
	Środki własne realizatora zadania	1.695.646,51
	Środki zewnętrzne	2.363.580,28
Razem		16.920.577,23
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Budżet GMT	56.613.118,45
	Środki własne realizatora zadania	4.456.022,40
	Środki zewnętrzne	60.627.763,25
Razem		121.696.904,10
Cel strategiczny 4	Budżet GMT	500.000,00

Raport monitoringowy
„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030” za 2025 rok

Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie turystyce i rekreacji	Środki własne realizatora zadania	60.000,00
	Środki zewnętrzne	13.000,00
Razem		573.000,00
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin	Budżet GMT	22.351.080,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	22.810,00
Razem		22.373.890,00
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	Budżet GMT	4.658.978,49
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	374.546,47
Razem		5.033.524,96
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego	Budżet GMT	479.999,95
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem		479.999,95

Źródło: opracowanie własne

7. UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030 to jeden z najważniejszych dokumentów Gminy Miasta Tarnowa, stanowiących o realizowaniu lokalnej polityki społecznej. Określa ona cele, zadania, wybór kierunków działań oraz alokację środków niezbędnych dla jej realizacji. Strategia obejmuje szeroki zakres kluczowych obszarów, zagadnień i problemów wpływających na jakość życia mieszkańców, a jednocześnie wyznacza kierunki działań ograniczających zagrożenia utrudniające zrównoważony rozwój. Jej wdrażanie opiera się na partnerstwie lokalnym, co sprzyja rozwojowi oraz zacieśnianiu współpracy między instytucjami, organizacjami samorządowymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej.

Realizowane działania miały duże znaczenie dla mieszkańców miasta, choć nie zawsze skutkowały trwałym rozwiązaniem problemów czy przynosiły wyraźne, mierzalne rezultaty. Należy jednak podkreślić, że problemy – zarówno społeczne, jak i indywidualne – nie zanikają całkowicie, lecz dzięki wdrażanym inicjatywom, zwłaszcza w ramach programów lokalnych, ośtonowych i branżowych, ich odczuwalność jest ograniczana – zarówno na poziomie jednostek, jak i całych grup czy środowisk społecznych. Realizowane dotychczas i planowane do realizacji w przyszłości programy i projekty, szczególnie programy lokalne, ośtonowe i programy branżowe oraz projekty socjalne, służą bowiem nie tylko rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych mieszkańców społeczności lokalnej, ale wzmacniają osoby i rodziny w uzyskaniu samodzielności.

Korzystając z bogatego doświadczenia z dotychczasowej działalności programowej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, planowane jest dalsze podejmowanie podobnej działalności w celu osiągnięcia założonych celów strategicznych i kierunków działań do 2030 r. Należy w tym

miejscu podkreślić, iż wszechstronne możliwości w tym zakresie stworzyło przekształcenie instytucjonalne, w wyniku którego z dniem 1 stycznia 2022 r. utworzone zostało Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, co wpłynęło na umocnienie i rozszerzenie roli miasta jako inicjatora, realizatora i koordynatora usług społecznych, rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi podmiotami działającymi w różnych sektorach oraz wykreowanie jakościowej zmiany w obsłudze mieszkańców i jej zakresie.

Niniejszy Raport został skonstruowany na podstawie kwestionariuszy monitoringowych nadesłanych przez poszczególnych realizatorów i współrealizatorów Strategii. To oni w pierwszej kolejności dokonywali oceny poziomu wdrożenia poszczególnych działań. Z przeprowadzonej analizy zebranych danych wynika, że zakładane na 2025 r. cele i zadania strategiczne realizowano zgodnie z przyjętymi założeniami, a pozostałe są lub będą w trakcie realizacji. Świadczy to o ciągłym wypełnianiu założonych działań, które mają charakter długofalowy, dlatego ich wykonanie rozłożone jest na kolejne lata, aż do 2030 r.

Zrealizowany monitoring pozwolił na określenie stopnia wdrożenia zapisanych celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań, postępów w osiąganiu zaplanowanych wartości wskaźników. Dostarczył wszystkim interesariuszom, informacji o postępach prac wdrożeniowych Strategii oraz osiągniętych efektach.

Reasumując stwierdzić należy, iż Gmina Miasta Tarnowa prowadzi bardzo aktywną politykę społeczną. Wiąże się to z realizacją polityki prorodzinnej państwa jak również podejmowaniem inicjatyw adekwatnych do potrzeb lokalnego środowiska. Realizuje zaplanowane działania w sposób rzetelny i efektywny. W większości obszarów zauważalny jest prawidłowy przebieg wdrażania oraz zgodność zadań z wyznaczonymi celami. Prowadzone są działania odpowiadające na diagnozowane na bieżąco potrzeby osób wymagających wsparcia, w tym rodzin, osób niesamodzielnych, starszych, chorych czy niepełnosprawnych. Następuje rozwój w obszarze mieszkalnictwa wspomaganego dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Można dostrzec także zwiększanie dostępności usług społecznych, w tym usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, rozwój dziennych form opieki, jak również podejmowanie działań aktywizujących seniorów i przeciwdziałających ich izolacji społecznej, zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powinna uwzględniać nie tylko zmieniający się obraz „świadчениobiorcy”, który ewoluuje od biernego klienta do aktywnego uczestnika procesu wychodzenia z kryzysu, czy odbiorcy usług społecznych, ale również przeobrażenia zachodzące w systemie pomocy społecznej oraz wzrastające znaczenie podmiotów niepublicznych, w tym podmiotów ekonomii społecznej i podmiotów pożytku publicznego. Wiele działań realizowanych jest bowiem w partnerstwie, bądź przy współpracy z innymi jednostkami zarówno działającymi w sektorze samorządowym, jak i organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej. Współpraca prowadzona z różnorodnymi podmiotami daje możliwość udoskonalenia systemu pomocy i wsparcia a także wymiernego rozwiązywania problemów społeczności lokalnej.

Uzyskane wyniki w ramach monitoringu Strategii potwierdzają, że podejmowane przez Gminę Miasta Tarnowa przedsięwzięcia przyczyniają się do realizacji celów strategicznych.

8. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030
2. Sprawozdania z realizacji programów lokalnych, ostonowych i branżowych
3. Dane zebrane w ramach Kwestionariusza danych liczbowych i wskaźników oraz Kwestionariusza oceny stopnia i efektywności wdrażania SRPS

9. SPIS TABEL

Tabela nr 1 - Analiza wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji społeczno-demograficznej Tarnowa oraz wybranych obszarów problemowych.....	4
Tabela nr 2 - Monitoring wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian.....	6
Tabela nr 3 - Monitoring wskaźników realizacji działań/zadań programowych	9
Tabela nr 4 - Ocena przebiegu realizacji Strategii	15
Tabela nr 5 - Ocena skuteczności realizowanych działań w osiągnięciu założonych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań	16
Tabela nr 6 - Analiza szczegółowych ram finansowych realizacji kierunków działań zapisanych w celach strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowania w 2025 r.	17
Tabela nr 7 - Zestawienie zbiorcze ram finansowych w realizacji celów strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowych w 2025 r.	21

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

„PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY - TARNÓW 2025”

ORAZ

**„PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA GMINY MIASTA
TARNOWA NA LATA 2024 - 2026”**

W 2025 ROKU

Tarnów, marzec 2026 r.

Wstęp

Sprawozdanie dotyczy realizacji Programu Wspierania Rodziny za 2025 rok i jednocześnie stanowi podsumowanie całego, trzyletniego okresu jego obowiązywania. Przedstawia zakres działań podejmowanych na rzecz rodzin oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej w oparciu o „Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024–2026”, uwzględniając stopień osiągnięcia celów, realizację zadań, wartości wskaźników oraz wnioski na przyszłość.

„Program Wspierania Rodziny - Tarnów 2025”¹, przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r., koncentruje się na tworzeniu spójnego systemu wsparcia rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, w szczególności w sytuacjach, gdy rodzina napotyka trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zakłada on równoczesne prowadzenie działań wspierających codzienne funkcjonowanie rodzin, inicjatyw profilaktycznych zapobiegających powstawaniu problemów oraz form pomocy naprawczej kierowanych do rodzin znajdujących się w kryzysie.

System wsparcia ma charakter kompleksowy i obejmuje różnorodne obszary życia społecznego – od pomocy finansowej i prawnej, poprzez działania edukacyjne, wychowawcze i psychologiczne, aż po inicjatywy zdrowotne, kulturalne i sportowe. Podejmowane działania służą wzmocnieniu potencjału rodzin, poprawie jakości życia mieszkańców oraz wyrównywania szans rozwojowych dzieci i młodzieży. Ich zakres został określony w oparciu o wnioski z „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”².

Program podlega corocznemu monitoringowi, który polega na gromadzeniu i analizie danych przekazywanych przez podmioty realizujące poszczególne zadania. Pozwala to ocenić efektywność działań oraz poziom realizacji przyjętych celów i wskaźników. Funkcję Koordynatora Programu pełni Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, które jednocześnie odpowiada za organizację i prowadzenie procesu jego monitoringu.

Sprawozdanie z wykonania Programu przedkładać jest Radzie Miejskiej w Tarnowie do końca marca każdego roku, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), która nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny.

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026”³, przyjęty uchwałą Nr C/945/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lutego 2024 r., stanowi rozwinięcie i kontynuację dotychczasowych działań w obszarze pieczy zastępczej. Dokument zawiera diagnozę sytuacji w tym zakresie, wyznacza kierunki i priorytety działań oraz określa przedsięwzięcia mające na celu dalszy rozwój systemu pieczy zastępczej w mieście. Koordynację realizacji PRPZ powierzono Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Monitorowanie realizacji PRPZ odbywa się poprzez systematyczną analizę stopnia wykonania zaplanowanych zadań oraz ocenę osiągniętych efektów przy wykorzystaniu wskaźników. Sprawozdanie z jego realizacji jest również corocznie przedstawiane Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Ze względu na zbliżoną problematykę obu programów, sprawozdania za rok 2025 zostały połączone w jednym dokumencie, co umożliwi pełną i spójną ocenę działań podejmowanych w obszarze wsparcia rodzin oraz rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Miasta Tarnowa.

---

¹ Zwany dalej Programem.

² Diagnoza została przyjęta uchwałą Nr LXX/686/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.

³ Zwany dalej PRPZ.

**1. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY – TARNÓW 2025”
W 2025 ROKU**

Monitoring celu głównego i celów szczegółowych oraz zadań Programu

W 2025 r. podejmowano działania mające na celu wsparcie rodzin w codziennym funkcjonowaniu oraz rozwój systemu pomocy dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zestawienie obejmuje opis zaplanowanych zadań, osiągnięte wskaźniki oraz wykaz realizatorów działań. Pod tabelami przedstawiono charakterystykę działań w odniesieniu do celów Programu, które stanowią główny przedmiot niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2025 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą				
Cel szczegółowy				
1.	Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą			
	1.1. Stworzenie zintegrowanego systemu koordynacji wsparcia na rzecz rodziców z dziećmi, dziećmi i młodzieżą	• Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach wspierania na rzecz rodzin z dziećmi	1349	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej ⁴
		• Liczba organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na rzecz rodzin z dziećmi i współpracujących z Gminą Miasta Tarnowa	11	
		• Liczba zrealizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym tych realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	238	
	1.2. Organizowanie warunków umożliwiających współuczestnictwo rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą w tworzeniu oferty wsparcia adekwatnej do ich potrzeb	• Liczba przeprowadzonych ankiet wśród rodzin, dziećmi i młodzieżą nt. propozycji oferty wsparcia adekwatnej do ich potrzeb	1.600	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe, Poradnia
		• Liczba zorganizowanych spotkań z rodzinami, dziećmi i młodzieżą nt. stworzenia oferty wsparcia	550	

⁴ TOIKiWODPD.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

				Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie ⁵
1.3. Zwiększenie dostępu do informacji na temat oferty adresowanej do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży	• Liczba odsłon portalu/zakładki informacyjnej o usługach dedykowanych rodzinie – www.tarnow.pl , www.cus.tarnow.pl	4.015.707	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe	
	• Liczba wydanych materiałów informacyjnych dla tarnowskich rodzin (plakaty, ulotki, zaproszenia, itp.)	10.264		
	• Liczba zorganizowanych działań promocyjnych	266		
	• Liczba zorganizowanych kampanii/akcji	163		
1.4. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym poprzez prowadzenie zajęć umożliwiających rozwój ich zainteresowań, uzdolnień	• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano stypendia w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”	85	Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe	
	• Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych, jednostkach organizacyjnych GMT, przez organizacje pozarządowe	6.474		
	• Liczba dzieci uczestniczących w zorganizowanych zajęciach pozalekcyjnych	12.557		
1.5. Wspieranie integracji rodziny w czasie wolnym, przybliżenie dziedzictwa kulturowego miasta	• Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych dla rodzin, w tym organizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	206	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, instytucje kultury, organizacje pozarządowe	
	• Liczba zorganizowanych „Spacerów po Tarnowie”	19 + 52 dyżury przewodników w tarnowskiej Katedrze		

⁵ PPP.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin odwiedzających instytucje kultury 	145.022	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin, dzieci, młodzieży odwiedzających tarnowski Pasaż Odkryć 	22.289	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych potańcówek letnich 	5	
1.6. Wsparcie rodzin z dziećmi w zakresie ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży 	2	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba i rodzaj grup populacyjnych objętych działaniami programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego 	2 (dzieci i osoby dorosłe)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, objętych działaniami programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego 	114 (dzieci)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony zdrowia we współpracy z lokalnym samorządem 	0	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów leczniczych, realizujących programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego we współpracy z lokalnym samorządem dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży 	10	
1.7. Wsparcie rodzin z dziećmi w rozwoju ich kompetencji wychowawczych, w tworzeniu i poszerzaniu sieci wsparcia społecznego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych warsztatów/szkoleń dla rodziców, dzieci i młodzieży wzmacniających kompetencje wychowawcze 	592	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Komenda Miejska Policji w Tarnowie, Straż Miejska w Tarnowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodziców, dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach/szkoleniach 	10.175	
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydanych broszur, ulotek z ofertą sieci wsparcia społecznego 	8.241	

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		<ul style="list-style-type: none"> Liczba warsztatowych spotkań z pedagogami szkolnymi i nauczycielami specjalistami 	397	
1.8. Tworzenie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem, w tym rodziny wielodzietnej poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, wspierających oraz kampanii społecznych	<ul style="list-style-type: none"> Liczba konferencji, seminariów, debat i warsztatów służących podnoszeniu wiedzy, umiejętności oraz wymianie informacji i doświadczeń pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz tarnowskich rodzin 		84	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, inne jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, instytucje kultury, organizacje pozarządowe
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych pikników rodzinnych/impres plenerowych dla rodzin z dziećmi 		89	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych i wspierających rodziny 		1.819	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników konferencji, seminariów, debat, warsztatów, pikników itp. 		18.591	
1.9. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w tarnowskich placówkach edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przygotowanych miejsc w przedszkolach i szkołach 		20.080	Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie ⁶ , Pałac Młodzieży w Tarnowie
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba otwartych oddziałów szkolnych i przedszkolnych 		887	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba doradców zawodowych w szkołach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie w Pałacu Młodzieży 		0,75 etatu + 3,21 etatu na prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowanego zgodnie z ramowymi planami nauczania	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów korzystających z porad Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz 		5.149	

⁶ SPPT.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej		
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli w Tarnowie, w tym mianowanych i dyplomowanych (% wszystkich nauczycieli) 	<p style="text-align: center;">2.704 w tym mianowanych i dyplomowanych 2.260 (84%)</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba niepełnosprawnych osób korzystających z dowozu do szkoły 	<p style="text-align: center;">60</p>	
	1.10. Kształcenie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> Liczba oddziałów integracyjnych lub oddziałów specjalnych 	<p style="text-align: center;">117 integracyjnych – 51, specjalnych – 5, oddziały specjalne w szkołach specjalnych: SOSW – 46 oddziałów, ZSSdNiSS⁷ – 15 oddziałów</p>	Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci/uczniów niepełnosprawnych w oddziałach integracyjnych lub specjalnych 	<p style="text-align: center;">644 w oddziałach integracyjnych i specjalnych – 359, szkoły specjalne (włącznie oddziały specjalne) – ZSSdNiSS – 69 uczniów, SOSW⁸ – 216 uczniów</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego, 	<p style="text-align: center;">158</p>	

⁷ Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabosłyszących w Tarnowie.

⁸ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		w tym indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego		
		• Liczba uczniów objętych indywidualnym tokiem i programem nauczania	3	
		• Liczba wydanych orzeczeń i opinii przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną	1.789	
		• Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w danym roku szkolnym	3.037	
		• Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka	82	
	1.11. Wsparcie rodziców w organizowaniu opieki nad dzieckiem	• Liczba miejsc w żłobkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa/niepubliczne podmioty	705 (w tym żłobki publiczne 475 , niepubliczne 230)	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, organizacje pozarządowe, niepubliczne podmioty prowadzące żłobki
		• Liczba dzieci w żłobkach	584	
		• Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego, liczba miejsc w tych placówkach	4 placówki, 216 miejsc	
		• Liczba dzieci objętych wsparciem placówki wsparcia dziennego	259	

Cel szczegółowy 1., czyli „Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą”, był realizowany m.in. poprzez świadczenie usług dedykowanych dzieciom, młodzieży oraz rodzinom w ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2025 rok pn. „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026. Celem tych działań było wspieranie rozwoju rodzin, poprawa ich codziennego funkcjonowania oraz stworzenie warunków sprzyjających wzmocnieniu ich kondycji psychofizycznej, co umożliwiła lepsze radzenie sobie w życiu codziennym. Z 18 różnych rodzajów usług skorzystało łącznie 442 osoby. Każda z nich mogła uczestniczyć w kilku działaniach, co w sumie przełożyło się na około 1.500 zrealizowanych warsztatów, konsultacji, spotkań i innych form wsparcia w ramach usług społecznych. W ciągu 2025 r. zrealizowano różnorodne formy wsparcia dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz dorosłych mieszkańców, w tym indywidualne poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, zajęcia usprawniająco-rozwojowe z elementami integracji sensorycznej, indywidualne sesje logopedyczne i neurologopedyczne, dogoterapię i hipoterapię oraz mobilne usługi podologiczne, porządkowe, fryzjerskie i pomoc konserwatorską w drobnych usterkach domowych.

W strukturze CUS funkcjonuje organizator społeczności lokalnej, którego działania stanowią istotny element realizacji Programu Wspierania Rodziny dla miasta. Podejmowane inicjatywy koncentrują się na budowaniu i wzmacnianiu lokalnych sieci wsparcia, integracji rodzin, promocji rodzicielstwa zastępczego oraz rozwijaniu kompetencji społecznych dzieci, młodzieży i opiekunów. W 2025 roku zrealizowano szereg działań skierowanych do rodzin z terenu miasta. Jednym z kluczowych wydarzeń był Piknik „Zdrowa Rodzina”, który odbył się na terenie Miejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”. Wydarzenie zgromadziło mieszkańców w różnym wieku, promując aktywny i zdrowy styl życia, profilaktykę zdrowotną oraz wspólne spędzanie czasu w gronie rodziny. W organizację pikniku zaangażowały się organizacje pozarządowe oraz miejskie jednostki organizacyjne, co sprzyjało integracji środowiska lokalnego i wzmacnianiu współpracy międzyinstytucjonalnej. Duże zainteresowanie mieszkańców potwierdziło potrzebę realizacji inicjatyw o charakterze integracyjnym i prozdrowotnym. Kolejnym ważnym działaniem była Akcja „Tarnów na NIEBIESKO”, zorganizowana w ramach obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu. Wydarzenie obejmowało m.in. niebieski przemarsz z różnych części miasta do Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”. Celem inicjatywy było wyrażenie solidarności, wsparcia i zrozumienia dla osób w spektrum autyzmu oraz ich rodzin, a także budowanie społecznej wrażliwości i akceptacji. Działanie to wpisuje się w założenia Programu w zakresie wzmacniania integracji społecznej rodzin wychowujących dzieci ze szczególnymi potrzebami oraz kształtowania postaw otwartości i empatii wśród mieszkańców.

Realizowane inicjatywy przyczyniają się do wzmacniania potencjału rodzin, rozwijania kapitału społecznego oraz budowania przyjaznego, wspierającego środowiska lokalnego w Tarnowie.

Rozwojowi rodzin na co dzień sprzyjały placówki oświatowe, które wspierały rodziny poprzez bogatą ofertę wsparcia adresowaną do dzieci i młodzieży. Tym samym rodzice byli odciążeni w opiece nad dziećmi, a dzieci mogły się rozwijać w bezpiecznej atmosferze, zdobywając wiedzę i rozwijając swoje talenty. Wsparcie w zakresie edukacji realizowane było na wielu płaszczyznach. Przede wszystkim różnorodna oferta edukacyjna dawała uczniom o różnych możliwościach intelektualnych i psychofizycznych szansę znalezienia odpowiedniej szkoły. Wielość szkół oraz wysoka jakość podejmowanych przez nie działań, w tym w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wpływała na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci pochodzących z różnych środowisk oraz wymagających kształcenia specjalnego. GMT w roku szkolnym 2024/2025 była organem prowadzącym dla 64 szkół i placówek oświatowych. Wśród placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa są następujące samodzielne podmioty: 24 przedszkola publiczne, 14 szkół podstawowych, 7 liceów ogólnokształcących, 11 zespołów szkół, 3 szkoły specjalne i 5 pozostałych placówek (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie, Bursa Międzyszkolna, Pałac Młodzieży oraz Centrum Kształcenia Zawodowego). W roku szkolnym 2024/2025

w tarnowskich szkołach uczyło się 19.581 uczniów, a do przedszkoli uczęszczało 2.827 dzieci. Na koniec roku szkolnego 2024/2025 (31.08.2025 r.) zatrudnionych było 2.961 nauczycieli (2.724 etatów przeliczeniowych). Placówki oświatowe, dysponując obiektami wraz z wyposażeniem, prowadziły działalność edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą. Corocznie podejmowane są działania inwestycyjne mające na celu podwyższenie jakości bazy edukacyjnej i dostosowanie do potrzeb dzieci i uczniów niepełnosprawnych. Z uwagi na rosnącą liczbę diagnozowanych dzieci potrzebujących specjalistycznej pomocy w Tarnowie działały trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka (WWR): w Przedszkolu Publicznym Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Eugenii Gierat. Oprócz publicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, których organem prowadzącym była GMT, na terenie miasta działało także 67 niepublicznych szkół i placówek, w tym 24 przedszkola, do których uczęszczało średniomiesięcznie 1.159 dzieci. Z niepublicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych (36 jednostek) oraz niepublicznych placówek wsparcia (1 poradnia, 4 bursy, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii oraz Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy) korzystało średniomiesięcznie 4.964 uczniów. W ramach kształtowania warunków sprzyjających poprawie jakości życia oraz wspieraniu rozwoju rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, placówki oświatowe organizowały dla rodziców i dzieci różnorodne działania wspierające. Były to m.in. warsztaty i spotkania dotyczące rozwoju dziecka, konsultacje z psychologami i pedagogami, a także szkolenia i wykłady poświęcone tematyce rozwoju dzieci, radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz problemami wychowawczymi. Realizowano także liczne projekty edukacyjne rozwijające kompetencje emocjonalne, społeczne, ekologiczne i poznawcze dzieci, m.in. „Kolorowe uczucia Gucia”, „Sekrety dobrego zachowania”, „Przedszkolak w świecie emocji i wartości”, „Czyściochowa Akademia”, „Mali Wielcy Odkrywczy”, „Podróż z emocjami”, „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”, „Staropolska Akademia Ekonomiczna dla Najmłodszych”, „Porwani przez Ekonomię” oraz „Dzieci uczą rodziców”. W celu wsparcia nauczycieli oraz podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych organizowano również szkolenia i warsztaty dotyczące metod pracy z dziećmi i ich rodzinami, tak aby mogli skuteczniej odpowiadać na pojawiające się wyzwania w pracy z dziećmi i młodzieżą oraz wspierać ich prawidłowy rozwój.

Dzieci i młodzież miały możliwość korzystania również z wielu zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez placówki oświatowo-wychowawcze, jednostki organizacyjne GMT, jak również przez organizacje pozarządowe. Dawało im to możliwość rozwijania swoich zainteresowań i pasji oraz zdobywania wiedzy i podnoszenia swoich stopni w nauce. Bogatą ofertę wsparcia dla dzieci i młodzieży oferował w 2025 r. Pałac Młodzieży. To placówka pracująca w systemie edukacji narodowej. Była interdyscyplinarnym centrum oświatowo-kulturalnym dzieci i młodzieży. Specyfika tej placówki to przenikanie i uzupełnianie działalności politechnicznej, artystycznej, naukowej i sportowej, co dawało szansę na pełny, nieskrępowany rozwój młodego człowieka. Była miejscem niekonwencjonalnych przedsięwzięć rozwijających talenty i zainteresowania młodych ludzi. Bardzo szeroka formuła programowa Pałacu Młodzieży, otwarcie na dokonujące się zmiany i aktualne potrzeby, powodowały, że była to placówka w pełni żywa, użyteczna i odpowiadająca na potrzeby dzieci i młodzieży. Placówka była organizatorem imprez o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Z oferty stałej 163 grup korzystało przez cały rok szkolny 2024/2025 około 1.800 dzieci i młodzieży.

W rozwoju dzieciom i młodzieży pomagały na co dzień również placówki wsparcia dziennego. Na terenie Tarnowa w 2025 r. funkcjonowały dwie placówki w formie specjalistycznej prowadzone przez: Stowarzyszenie Siemacha i Katolickie Centrum Edukacji KANA oraz „Akademia Aktywności” funkcjonująca w strukturze CUS, a także placówka MobilEduPark.

Placówki w formie specjalistycznej realizowały zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” dla dzieci i młodzieży z miasta Tarnowa. Przyznana kwota dotacji z budżetu GMT za 2025 r. wyniosła 907.200 zł. Placówki działały we wszystkie dni robocze, również w okresie wakacji i ferii zimowych. Oferta skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej

sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny, psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Organizowano również dzieciom wycieczki, półkolonie, wyjścia do kina, na basen, zapewniono rozwój zainteresowań m. in. zajęcia plastyczne, taneczno-muzyczne, naukę gry na instrumentach. Wychowankowie mieli zapewnioną opiekę, liczne gry i zabawy. Każdy z uczniów otrzymywał wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki współpracowały z rodzicami/opiekunami, CUS w Tarnowie i innymi podmiotami, do zadań których należy podejmowanie działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

„Akademia Aktywności” jest placówką typu opiekuńczo-podwórkowego, która działa w ramach struktury organizacyjnej CUS. Placówka oferowała wsparcie dzieciom w wieku od 6 do 18 lat. Z jej oferty korzystało 25 dzieci. Każde dziecko posiadało teczkę Indywidualnego Planu, który zakładał codzienne zajęcia wychowawcze, czas wolny dla dzieci, a także kontakt z ich rodzicami. Działalność placówki miała za zadanie zwiększenie zakresu wsparcia dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w ich codziennym życiu. Wszystkie zaplanowane działania ukierunkowane były na poprawę warunków życia, rozwoju osobistego, integrację z rówieśnikami, a przede wszystkim wzmocnienie poczucia własnej wartości dzieci. Dzieci uczestniczyły w zajęciach profilaktycznych, edukacyjnych, plastycznych, sportowych, muzycznych, komputerowych, a także mogły liczyć na pomoc w nauce. W ramach integracji placówka zorganizowała piknik z okazji „Dnia Dziecka” w którym uczestniczyły również dzieci z placówki opiekuńczo-wychowawczej „Słoneczny Dom”. Dzieci wychodziły także do kina, uczestniczyły w imprezach sportowych, jeździły na wycieczki i spotykały się z seniorami w ramach „integracji międzypokoleniowej”. Na bieżąco przeprowadzane były także rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Udzielona była pomoc w sytuacjach kryzysowych, problemach szkolnych, rodzinnych i osobistych dziecka. Każdemu z wychowanków zapewniono też wyżywienie. Źródłem finansowania placówki były środki własne GMT oraz środki z dotacji celowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Łączna kwota funkcjonowania placówki w 2025 r. wyniosła 248.098,50 zł.

Placówka MobilEduPark prowadzona była przez Kongregację Oratorium św. Filipa Neri w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki własne Kongregacji. Prowadzona była w formie podwórkowej. W ramach placówki opieką objęte były dzieci i młodzież z Tarnowa w wieku 6 – 18 lat, a także ich rodziny. Oferowane wsparcie było adekwatne do zdiagnozowanych przyczyn wykluczenia, takich jak: trudna sytuacja życiowa wynikająca z niepełnosprawności (zarówno tej przeżywanej przez dziecko, jak i przeżywanej w rodzinie), trudności jakie dotyczyły rodzinę z powodu występującego w rodzinie bezrobocia, sieroctwa i euro-sieroctwa, trudności wychowawczych i adaptacyjnych, materialnych czy spowodowanych uzależnieniami. Roczny koszt prowadzenia placówki w 2025 r. wyniósł 109.000 zł. Z zajęć organizowanych przez MobilEduPark korzystało średnio 10 dzieci.

Z myślą o wsparciu rodzin w budowaniu bliskich i zdrowych relacji Centrum Usług Społecznych zorganizowało wyjazdowe warsztaty dla rodzin z dziećmi pod hasłem „Rodzinny Kompas – jak się nie pogubić w relacjach”, realizowane ze środków GMT w ramach Budżetu Obywatelskiego. Celem warsztatów było wzmocnienie więzi rodzinnych oraz rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Warsztaty umożliwiły uczestnikom lepsze rozpoznawanie i wyrażanie emocji, naukę jasnego komunikowania potrzeb oraz skuteczną współpracę w codziennych wyzwaniach. W wydarzeniu wzięło udział 148 osób, w tym 84 dzieci i 64 dorosłych. Spotkanie dostarczyło rodzinom praktycznych narzędzi wspierających rozwój relacji i kompetencji rodzicielskich.

W ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”, realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Centrum Usług Społecznych podejmowało także działania ukierunkowane na wzmacnianie potencjału rodzin oraz wsparcie dzieci i rodziców w zakresie przewyższania trudności opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane inicjatywy miały na celu poprawę funkcjonowania rodzin poprzez rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, a także zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju. Wsparcie obejmowało różnorodne formy pomocy dostosowane do indywidualnych potrzeb rodzin, w tym działania o charakterze edukacyjnym, doradczym oraz integracyjnym. Realizowane działania przyczyniły się do wzmocnienia zasobów rodzin oraz zwiększenia ich zdolności do samodzielnego radzenia sobie z pojawiającymi się trudnościami.

W ramach projektu zorganizowano szereg działań integracyjnych i edukacyjno-kulturalnych. Rodziny uczestniczyły w 16 wyjściach do instytucji kultury, które miały na celu ich aktywizację oraz wzmacnianie relacji pomiędzy ich członkami poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych. Działania te sprzyjały integracji rodzin, budowaniu pozytywnych doświadczeń oraz promowaniu konstruktywnych form spędzania czasu wolnego.

Ponadto zrealizowano 5 zajęć i wydarzeń dla dzieci, w tym m.in. zabawę andrzejkową oraz spotkanie mikołajkowe. Zorganizowano również jednodniowy wyjazd integracyjny do Chorzowa, który stanowił okazję do integracji rodzin uczestniczących w projekcie, wzmacniania relacji rodzinnych oraz budowania pozytywnych doświadczeń związanych ze wspólnym spędzaniem czasu.

Uzupełnieniem prowadzonych działań było przeprowadzenie 9 warsztatów edukacyjno-kreatywnych dla dzieci, których celem było rozwijanie zainteresowań, kreatywności oraz aktywności twórczej uczestników. Zajęcia sprzyjały także kształtowaniu kompetencji społecznych dzieci oraz budowaniu poczucia własnej wartości w bezpiecznym i wspierającym środowisku.

Realizowane działania stanowiły istotny element wsparcia rodzin uczestniczących w projekcie oraz przyczyniły się do wzmacniania ich zasobów, integracji społecznej oraz rozwijania kompetencji wychowawczych, rodzicielskich i społecznych.

Podczas letnich wakacji 2025 roku tarnowskie rodziny, jak i turyści mieli okazję uczestniczyć w „Spacerach po Tarnowie i regionie”, poznając ciekawostki miasta i okolic. W wydarzeniu wzięło udział około 5 000 osób. Projekt został zrealizowany przez Tarnowską Organizację Turystyczną we współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji. Uczestnicy mieli szansę zgłębić historię średniowiecznej starówki oraz poznać sylwetki słynnych tarnowian, takich jak hetman Jan Tarnowski, wynalazca Jan Szczepanik, poeta Tadeusz Tertil czy generał Józef Bem. Nie zabrakło zwiedzania gotyckiej Bazyliki Katedralnej i poznawania fascynujących losów tarnowskich rodów – Tarnowskich i Ostrogskich, których pomniki zdobią wnętrze świątyni. Spacerom towarzyszyły również opowieści o życiu tarnowskich Żydów podczas II wojny światowej oraz o pierwszym transporcie więźniów politycznych do hitlerowskiego obozu zagłady KL Auschwitz. Podczas wycieczek po regionie uczestnicy odwiedzali także winnice w gminach Pleśna i Ryglice, podróżując przy tym „złotym enomeleksem”. Głównymi celami projektu było przybliżenie historii i dziedzictwa kulturowego Tarnowa i okolic, w tym mniej znanych postaci i wydarzeń, budowanie pozytywnego wizerunku regionu jako atrakcyjnego turystycznie, zwiększenie liczby odwiedzających lub wydłużenie czasu ich pobytu oraz umożliwienie udziału osobom ze szczególnymi potrzebami w wydarzeniach kulturalnych i turystycznych.

W ramach działań z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób, Fundacja „Zielona Przystań” kontynuowała w 2025 r. realizację zadania publicznego pn. „Klub Zdrowej Mamy i Dziecka 2024-2025”, finansowanego w całości ze środków GMT w ramach Budżetu Obywatelskiego. Projekt skierowany był do kobiet w ciąży, kobiet po porodzie, kobiet planujących macierzyństwo, kobiet po stracie dziecka oraz rodziców wychowujących małe dzieci. Jego celem było wzmacnianie kompetencji rodzicielskich oraz edukacja zdrowotna

poprzez działania wspierające rodzicielstwo i prawidłowy rozwój dziecka. W ramach zadania prowadzono m.in. grupy wsparcia dla kobiet w ciąży i po porodzie, indywidualne i grupowe wsparcie psychologiczne, warsztaty przygotowujące do opieki nad noworodkiem i niemowlęciem (w tym z zakresu pielęgnacji, karmienia piersią oraz prawidłowego odżywiania), a także zajęcia aktywizujące dla kobiet w ciąży i po porodzie. Organizowano również zajęcia rozwojowe dla dzieci, obejmujące ćwiczenia sensoryczno-motoryczne, korekcyjno-ruchowe oraz ogólnorozwojowe. Dodatkowo funkcjonowała „kawiarenka edukacyjna”, w ramach której prowadzono zajęcia edukacyjne m.in. z zakresu udzielania pierwszej pomocy dzieciom oraz profilaktyki zdrowotnej kobiet. Na realizację zadania w 2025 r. przeznaczono środki w wysokości 250.000 zł. Łącznie z oferowanych form wsparcia skorzystały 224 osoby, w tym 144 dzieci oraz 80 rodziców.

Rodzice i opiekunowie mieli okazję zgłębić tajniki wspierania rozwoju dzieci podczas konferencji „Wsparcie fizyczne i emocjonalne dziecka na każdym etapie życia”, zorganizowanej przez Fundację „Zielona Przystań”. Spotkanie łączyło teorię z praktyką – uczestnicy mogli wysłuchać wykładów specjalistów, w tym psychologa dziecięcego, pedagoga, fizjoterapeutki oraz dietetyczki, którzy omawiali m.in. prawidłowy rozwój ruchowy, znaczenie odżywiania i uważności rodziców oraz sygnały wczesnego niepokoju rozwojowego. Uczestnicy mieli także możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji, co stanowiło praktyczne wsparcie w codziennym wychowywaniu dzieci. Konferencja promowała holistyczne podejście do wychowania i praktyczne metody wspierania dzieci na różnych etapach życia.

O poprawę jakości życia, samopoczucia i zdrowia rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży dbały publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze oraz lekarze i pielęgniarki działający w ramach indywidualnych i grupowych praktyk zawodów medycznych. Na terenie miasta Tarnowa w 2025 r. funkcjonowało łącznie 106 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 3, dla których GMT była organem założycielskim. W 2025 r. świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Tarnowa udzielało 26 podmiotów leczniczych.

Miasto Tarnów realizowało zadania o charakterze specjalistycznych terapii rehabilitacyjnych oraz profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do wybranych grup społecznych mieszkańców Tarnowa. Realizowane zadania stanowiły uzupełnienie dla świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Szczególnie ważną inicjatywą z punktu widzenia rodziny była realizacja zadań obejmujących swymi działaniami dzieci i młodzież.

Miasto Tarnów w 2025 r. brało udział w realizacji programu „Bezpieczni, bo zaszczepieni – Program polityki zdrowotnej dotyczący profilaktyki zakażeń meningokokowych w Małopolsce na lata 2020–2027”, Program opracowany został na zlecenie Województwa Małopolskiego, a jego wykonanie odbywa się we współpracy z małopolskimi powiatami. Celem programu było ograniczenie liczby zachorowań poprzez zwiększenie dostępności do szczepień ochronnych wśród dzieci oraz wzmocnienie działań profilaktycznych w zakresie zdrowia publicznego. Na realizację zadania w 2025 r. przeznaczono kwotę 55.814,90 zł, w tym 34.995,96 zł stanowiły środki z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, a 20.818,94 zł pochodziło z dotacji Samorządu Województwa Małopolskiego. W ramach programu zaszczepiono 114 dzieci, podając łącznie 150 dawek szczepionki, co przyczyniło się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego najmłodszych mieszkańców miasta.

Ponadto w roku ubiegłym realizowany był dla mieszkańców Tarnowa program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego. Niepłodność jest zaburzeniem, które spotyka coraz większą liczbę par. Problemy z niepłodnością, dotykając młodych ludzi w okresie ich największej aktywności, wywierają silnie negatywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, stan emocjonalny pary, jej funkcjonowanie społeczne i zawodowe. Niepłodność stanowi również istotny czynnik wpływający na stan demograficzny i wskaźniki makroekonomiczne kraju. Ze względu na globalny rozmiar problemu Światowa

Organizacja Zdrowia (WHO) zalicza obecnie niepłodność do chorób cywilizacyjnych. Rada Miejska w Tarnowie w styczniu 2022 r. przyjęła program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców GMT na lata 2022 - 2026. Celem głównym programu jest obniżenie wskaźnika bezdzietności wśród mieszkańców Tarnowa poprzez zapewnienie dostępu do leczenia niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, obowiązującymi przepisami prawa oraz określonymi standardami postępowania i procedurami medycznymi. W roku sprawozdawczym urodziło się troje dzieci, a łącznie od początku programu na świat przyszło 10 dzieci wśród par uczestniczących w programie (2023 r. – 5 dzieci, 2024 r. – 2 dzieci, 2025 r. – 3 dzieci). Od 2022 r. w programie udział wzięło 29 par. Całkowita kwota poniesionych wydatków od początku realizacji projektu wyniosła na koniec 2025 r. 121.405,60 zł.

W 2025 roku wsparciem objęto także dorosłych mieszkańców Tarnowa ze spektrum autyzmu. W ramach cyklicznych, kilkumiesięcznych warsztatów zaktywizowano 10 osób powyżej 18. roku życia. Uczestnicy brali udział w zajęciach prowadzonych przez psychologa, rehabilitanta oraz terapeutę. Podczas spotkań rozwijali umiejętności potrzebne w codziennym funkcjonowaniu. Uczyli się radzenia sobie z obowiązkami dnia codziennego, a także podejmowali różne aktywności sprzyjające większej samodzielności. Ważnym elementem warsztatów było również rozwijanie kompetencji społecznych – uczestnicy ćwiczyli budowanie pozytywnych relacji z innymi, uczyli się rozwiązywać codzienne trudności oraz w odpowiedni sposób organizować swój czas wolny. Klub dla osób ze spektrum autyzmu prowadzony był przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie. Na realizację zadania przeznaczono kwotę w wysokości 50.000 zł.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie nieustannie działa na rzecz bezpieczeństwa i dobrostanu młodzieży. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom i potrzebom, w 2025 roku zorganizowało serię warsztatów dla uczniów tarnowskich szkół średnich, w których łącznie wzięło udział 98 uczniów. Młodzież mogła aktywnie poznawać mechanizmy przemocy rówieśniczej oraz uczyć się, jak tworzyć relacje oparte na empatii i tolerancji. Zajęcia były prowadzone w formie warsztatowej, z wykorzystaniem dyskusji panelowych, pracy w grupach, analiz studiów przypadku, tworzenia map myśli oraz elementów psychoedukacji. Warsztaty pozwoliły młodzieży zwiększyć świadomość na temat przemocy, rozwijać umiejętność rozpoznawania zagrożeń, kształtować postawy empatii i tolerancji oraz wzmacniać kompetencje społeczne i komunikacyjne.

Dzięki aktywnemu uczestnictwu młodzieży warsztaty pozwoliły na refleksję nad własnym zachowaniem i postawami wobec rówieśników. Doświadczenie zdobyte podczas zajęć pokazało, że działania CUS są nie tylko odpowiedzią na potrzebę edukacji antyprzemocowej, ale również inspiracją do tworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego.

W kształtowaniu warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin służyło również organizowanie imprez o charakterze kulturalnym, integracyjnym i świątecznym. Wśród nich była m. in. organizacja Opłatka Maltańskiego. To ogólnopolska akcja organizowana od ponad 22 lat przez Zakon Maltański przy współpracy z lokalnymi ośrodkami pomocy społecznej. Celem opłatka było wsparcie psychiczne i materialne potrzebujących rodzin, osób samotnych oraz niepełnosprawnych w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Tarnowskie spotkanie odbyło się po raz 13. i zgromadziło 70 osób, które wymagały pomocy i wsparcia w trudnym dla nich okresie świątecznym.

Podsumowanie realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” w latach 2023-2025 w ramach celu szczegółowego „Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą”.

W latach 2023–2025 miasto Tarnów systematycznie rozwijało działania wspierające rodziny z dziećmi oraz dzieci i młodzież. Liczba realizowanych przedsięwzięć na rzecz rodzin z dziećmi wzrosła z 413 w 2023 roku do 1.349 w 2025 roku, co pokazuje rosnące zaangażowanie instytucji i podmiotów lokalnych oraz skuteczność koordynacji działań w ramach zintegrowanego systemu wsparcia.

W analizowanym okresie zwiększyła się liczba dzieci i młodzieży objętych stypendiami w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” – z 38 w 2023 roku do 85 w 2025 roku. Wzrost ten odzwierciedla rozwój działań wspierających potencjał edukacyjny młodych mieszkańców oraz większą rozpoznawalność i aktywność w zakresie zgłaszania kandydatów do programu.

Systematycznie rosła także liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych – z 8.733 w 2023 roku do 12.557 w 2025 roku, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu rozwijaniem pasji i umiejętności wśród dzieci i młodzieży oraz o zwiększonej dostępności zajęć edukacyjno-wychowawczych.

W obszarze kultury i integracji utrzymuje się stałe zainteresowanie mieszkańców, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie organizowanych wydarzeń plenerowych, pikników i inicjatyw edukacyjno-kulturalnych. Potwierdza to również frekwencja w Pasażu Odkryć, który pozostaje atrakcyjną przestrzenią do wspólnego spędzania czasu i odkrywania dziedzictwa kulturowego miasta. Analiza danych z lat 2023–2025 wskazuje, że Pasaż Odkryć odwiedzało średnio ponad 23 tysiące osób rocznie, co potwierdza jego ugruntowaną pozycję jako istotnej przestrzeni do aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców.

W zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w analizowanym okresie w tarnowskich szkołach odnotowano spadek liczby uczniów korzystających z pomocy bezpośrednio w placówkach. Równocześnie wzrosła liczba dzieci i młodzieży korzystających z porad oferowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. To wyraźnie pokazuje, że poradnia pełni kluczową rolę w zapewnianiu profesjonalnego wsparcia edukacyjnego i emocjonalnego dla uczniów o specjalnych potrzebach. Jej działania uzupełniają pomoc szkolną, gwarantując kompleksową opiekę i umożliwiając rozwój zarówno w sferze edukacyjnej, jak i społecznej. Dodatkowo wzrost liczby dzieci uczących się w oddziałach integracyjnych i specjalnych świadczy o rozbudowie oferty edukacyjnej dostosowanej do indywidualnych potrzeb uczniów, co wzmacnia efektywność systemu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w mieście.

W latach 2023-2025 zaobserwowano spadek liczby tarnowskich rodzin z dziećmi oraz dzieci i młodzieży objętych działaniami programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego. Tendencja ta może być związana m.in. z równoległą realizacją działań przez inne podmioty systemu ochrony zdrowia publicznego oraz stopniowym wzmacnianiem roli szkoły w zakresie edukacji zdrowotnej.

W analizowanym okresie zmniejszyła się liczba uczniów z niepełnosprawnościami korzystających z dowozu do szkoły osiągając poziom 60 osób w 2025 roku, co może wskazywać na zwiększającą się samodzielność uczniów i skuteczność działań wspierających mobilność.

Znaczący wzrost liczby uczniów w oddziałach integracyjnych i specjalnych w 2025 roku w porównaniu z 2023 rokiem wskazuje na rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz większe możliwości ich nauki w odpowiednio dostosowanych placówkach. Dane te pokazują, że tarnowskie placówki edukacyjne skutecznie odpowiadają na rosnące potrzeby uczniów wymagających wsparcia, zapewniając im dostęp do nauki w bezpiecznym i integrującym środowisku.

Istotnym elementem wsparcia rodzin było również stopniowe zwiększanie liczby miejsc opieki nad najmłodszymi dziećmi. Wzrost liczby miejsc w żłobkach w 2025 roku w porównaniu z rokiem 2023 wskazuje na rozwój oferty, w szczególności w sektorze niepublicznym. Dzięki temu coraz więcej rodzin ma możliwość skorzystania z profesjonalnej opieki dla dzieci, co wspiera rodziców w łączeniu obowiązków zawodowych

z wychowaniem i sprzyja lepszemu funkcjonowaniu rodzin w mieście.

Pozostałe wskaźniki monitorujące realizację celu szczegółowego w latach 2023–2025 kształtowały się na zbliżonym poziomie, co świadczy o stabilności realizowanych działań.

Podsumowując, dane z lat 2023-2025 pokazują, że miasto Tarnów konsekwentnie rozwija lokalny system wsparcia dla rodzin, dzieci i młodzieży, zapewniając szeroki dostęp do edukacji, opieki nad dziećmi, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz działań integracyjno-kulturalnych.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2025 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
2.	Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego			
	2.1. Objęcie tarnowskich rodzin wsparciem pracownika socjalnego poprzez realizację pracy socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej 	129	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	2.2. Realizacja projektów socjalnych na rzecz rodzin z dziećmi, w tym rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	<ul style="list-style-type: none"> Liczba projektów socjalnych 	4	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin biorących udział w projektach socjalnych 	23	
	2.3. Świadczenie wsparcia w formie asystenta rodziny (AS)	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych wsparciem AS 	97	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób w rodzinach objętych AS 	341	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem AS 	217	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba zatrudnionych asystentów rodziny 	9	
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych wsparciem AS w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” 	0	

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

2.4. Zwiększanie dostępności różnych form specjalistycznego wsparcia dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystają z poradnictwa specjalistycznego w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i poza nim (psychologiczne, pedagogiczne, zdrowotne, z doradcą zawodowym, prawne) 	568	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym 	7.111	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób uczestniczących w psychoterapii indywidualnej oraz terapii rodzin 	1.030	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z terapii pedagogicznej 	1.227	
2.5. Organizowanie grup wsparcia i samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji	<ul style="list-style-type: none"> Liczba prowadzonych grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych 	23	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych 	47	
2.6. Organizowanie usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych 	368 w tym 225 – usługi opiekuńcze, 133 - usługi sąsiedzkie, 8 – specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin, w których wychowują się dzieci, korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych 	0	

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

2.7. Udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym problemem uzależnień oraz zjawiskiem przemocy	<ul style="list-style-type: none"> Liczba ośrodków udzielających wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie 	6	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej 	831	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin, osób, dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie, którym udzielono poradnictwa specjalistycznego 	482	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba założonych „Niebieskich kart” 	353	
2.8. Prowadzenie działań profilaktycznych w formie programów, szkoleń, wykładów skierowanych do dzieci, młodzieży i pracowników placówek oświatowych z obszaru profilaktyki uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów profilaktycznych zrealizowanych wśród uczniów, rodziców i pracowników placówek oświatowych 	193	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Komenda Miejska Policji w Tarnowie, Straż Miejska w Tarnowie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) w Tarnowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych 	76.658	
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba pracowników oświaty biorących udział w programach profilaktycznych 	1.918	
2.9. Objęcie rodzin wsparciem poprzez zapewnienie lokali mieszkalnych będących w zasobach Gminy Miasta Tarnowa	<ul style="list-style-type: none"> Liczba lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa 	2.465	Urząd Miasta Tarnowa, Miejski Zarząd Budynków w Tarnowie
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin, którym zapewniono lokal z mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa 	30	
2.10. Udzielanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pomocy	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, które uczestniczyły 	8.188, w tym	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

	<p>w znalezieniu pracy bezrobotnym członkom rodzin poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizowanie szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i stażu, robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego</p>	<p>w działaniach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc świadczona w ramach pośrednictwa pracy. 4.535 2. Pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego. 2.007 3. Objęcie osób aktywnymi formami wsparcia. 515 4. Realizacja programów wewnętrznych PUP. 736 5. Realizacja lub udział w przedsięwzięciach o zasięgu regionalnym, krajowym, a także międzynarodowym. 128 6. Organizacja ośrodka doradczego. 99 7. Rozwój przedsiębiorczości oraz przygotowanie do wejścia na rynek pracy uczniów kończących edukację w szkołach podstawowych. 168 		
	<p>2.11. Objęcie mieszkańców Miasta Tarnowa bezpłatną pomocą prawną zgodnie z Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego organizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa 4 • Liczba osób, które skorzystały z pomocy prawnej 1.932 		<p>Urząd Miasta Tarnowa</p>

Zadania realizowane w 2025 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na rzecz tarnowskich rodzin w ramach celu szczegółowego 2. - „Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego” - obejmowały realizację wielu zadań – począwszy od przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) aż po udzielanie informacji rodzinom o prawach i uprawnieniach pomocnych przy wychodzeniu z trudnej sytuacji życiowej. To także pomoc w dożywianiu dzieci i młodzieży, wsparcie socjalne rodzin w sytuacjach zdarzeń losowych, pomoc rodzinom w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę socjalną, umożliwienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, a także do psychologa, terapeutów, wsparcie rodzin borykających się z problemami alkoholowymi, narkomanii czy przemocy w rodzinie. Rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły korzystać ze wsparcia asystenta rodziny, podejmowano działania mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz rozwiązywano już dotyczące rodzinę kryzysy. Rodziny przeżywające różnorakie trudności mogły również znaleźć pomoc w organizowanych grupach wsparcia, warsztatach edukacyjnych, programach i projektach socjalnych, a także szkoleniach czy konsultacjach. Praca socjalna realizowana była również z rodziną biologiczną, której dzieci zostały umieszczone w systemie rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2025 roku działania w ramach Programu Wspierania Rodziny koncentrowały się na wzmacnianiu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz zapewnieniu im kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich potrzeb.

Jednym z kluczowych elementów było wdrożenie zmian organizacyjnych w Centrum Usług Społecznych, polegających na rozdzieleniu pracy socjalnej od pomocy finansowej, co umożliwiło prowadzenie bardziej pogłębionej i ukierunkowanej pracy z rodzinami. W tym celu utworzono dwa zespoły, w tym jeden zespół ds. problemów opiekuńczo-wychowawczych, realizujący intensywną pracę socjalną z rodzinami dysfunkcyjnymi oraz rodzinami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy zastępczej, ukierunkowaną na umożliwienie powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Wsparcie rodzin było również realizowane poprzez program „Asystent rodziny w 2025 r.”, którego celem było wzmocnienie pracy asystentów rodziny, w tym realizacji zadań wynikających z ustawy „Za życiem”. Program obejmował dofinansowanie dodatków do wynagrodzeń oraz kosztów zatrudnienia asystentów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r., a jego łączna wartość wyniosła 535.852,83 zł, w tym finansowana z budżetu GMT (410.631,39 zł) oraz budżetu państwa (125.221,44 zł).

Uzupełnieniem działań była realizacja projektów socjalnych, takich jak „Trening budżetowy”, warsztaty „Wychowanie bez klapsa”, „Grupa wsparcia dla rodziców” oraz zajęcia dla osób doznających przemocy domowej, które służyły wzmacnianiu kompetencji wychowawczych, poprawie funkcjonowania rodzin oraz zwiększeniu ich samodzielności.

Jednym z istotnych działań realizowanych w ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” było prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców doświadczających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W ramach tych działań pracownicy socjalni zorganizowali łącznie 20 spotkań, w których uczestniczyło 6 osób. Spotkania koncentrowały się na wzmacnianiu kompetencji wychowawczych, rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi oraz wspieraniu rodziców w budowaniu prawidłowych relacji z dziećmi.

Ważnym aspektem prowadzonych spotkań było stworzenie bezpiecznej przestrzeni do dzielenia się doświadczeniami oraz uzyskiwania wzajemnego wsparcia w gronie osób znajdujących się w podobnej sytuacji życiowej. Udział w spotkaniach sprzyjał również zwiększeniu poczucia sprawczości uczestników, ograniczeniu ich izolacji społecznej oraz wzmocnieniu motywacji do wprowadzania pozytywnych zmian w funkcjonowaniu rodziny.

Realizacja poradnictwa psychologicznego stanowiła ważny element wsparcia dla osób dorosłych, a także dzieci i młodzieży. Działania te zostały przeprowadzone w ramach Budżetu Obywatelskiego, co przyczyniło się do zwiększenia dostępności profesjonalnej pomocy psychologicznej dla mieszkańców. Łącznie z oferowanego wsparcia skorzystały 74 osoby, w tym 38 dorosłych oraz 36 dzieci i młodzieży. Udział w spotkaniach umożliwił uczestnikom uzyskanie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami emocjonalnymi, a także rozwijanie umiejętności społecznych i wzmacnianie dobrostanu psychicznego. Na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 81.612,51 zł, co pozwoliło na zapewnienie kompleksowego i profesjonalnego wsparcia psychologicznego.

O zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, a także rodziców, dbały dwie tarnowskie poradnie, które oferowały im pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie (ul. Chyszowska 3) świadczyła usługi w zakresie: diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, doradztwa zawodowego, orzecznictwa i wskazywania form kształcenia wspomagających rozwój dzieci i młodzieży oraz opiniowania. Z usług poradni korzystać mogli zarówno uczniowie, jak i młodzież, a także rodzice i nauczyciele z przedszkoli, szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych i placówek związanych z wychowaniem i kształceniem mających siedzibę na terenie miasta Tarnowa. W przypadku dzieci nieuczęszczających do przedszkola, szkoły lub placówki, poradnia udzielała pomocy osobom zamieszkałym na terenie miasta Tarnowa. Pomocą były obejmowane dzieci od momentu urodzenia do 25. roku życia. Dzieci i młodzież, a także rodzice i nauczyciele, mogli korzystać z pomocy psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Poradnia realizowała szereg działań na rzecz wsparcia rodzin i dzieci przeżywających różnorakie trudności psychologiczno-pedagogiczne. Wśród nich były: prowadzenie diagnozy dzieci i młodzieży oraz terapii jako jednej z bezpośrednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom; realizacja działań w zakresie profilaktyki oraz wspierania wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych; organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego dla dzieci i młodzieży oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka; prowadzenie Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka realizującego wsparcie dla dzieci i ich rodzin od momentu wykrycia niepełnosprawności do rozpoczęcia nauki szkolnej. To również realizacja programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” finansowanego z budżetu państwa (zajęcia terapeutyczne z psychologiem, pedagogiem specjalnym, neurologopedą, fizjoterapeutą, dogoterapeutą). Prowadzone były także grupy wsparcia dla: rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z mutyzmem wybiórczym, z FAS czy powracających z zagranicy.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (ul. Józefa Szujskiego 25) w Tarnowie była jedną z 5 poradni oświatowych o takim profilu działalności w Polsce. Jej zadaniem było wspieranie rodzin. Działania skierowane były głównie do uczniów, rodziców i nauczycieli w obszarze psychoterapii, poradnictwa, profilaktyki, edukacji i innych rodzajów terapii. Jako jedyna placówka w Tarnowie prowadziła terapię rodzin wg standardów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego i Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Zespół specjalistów złożony był głównie z psychologów i pedagogów, którzy ukończyli całościowe szkolenia w zakresie psychoterapii lub byli w ich trakcie, przygotowując się do certyfikatów. Poradnia była też jedyną placówką oświatową, w której zatrudniony był certyfikowany psychoterapeuta Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Większość pracowników odbyła również staże kliniczne oraz inne specjalistyczne szkolenia m.in. z seksuologii. Dzięki temu pomoc psychoterapeutyczna i profilaktyczna były świadczone profesjonalnie. Poradnia aktywnie współpracowała ze szkołami, nie tylko w zakresie profilaktyki, psychoedukacji, ale również wsparcia szkół w kryzysach dotyczących konfliktów, nagłych zdarzeń losowych, udzielając realnego wsparcia, w tym realizując

działania interwencyjne. Zakres działań to: psychoterapia indywidualna, poradnictwo, terapia rodzinna, trening Biofeedback, grupy socjoterapeutyczne, zespoły superwizyjne dla pedagogów, psychologów, profilaktyka zachowań ryzykownych w szkołach, psychoedukacja dla uczniów, rodziców, nauczycieli oraz aktywny udział w grupach roboczych (stały członek zespołu), a także podejmowanie działań w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie.

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych szkodliwych substancji, podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich przedszkoli i szkół oraz ich rodziców i nauczycieli placówek. Zadania realizowane były w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023 - 2026 r.” W swych działaniach Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dążyło do realizacji programów i szkoleń wyposażających ucznia w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących optymizmu, życzliwości i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności psychicznej. W wybranych programach uczestniczyli również nauczyciele oraz rodzice uczniów w ramach wzmocnienia roli wychowawcy i rodzica, jako osób znaczących w życiu dzieci i młodzieży. W 2025 roku CUS przeprowadziło szereg działań profilaktycznych skierowanych do uczniów tarnowskich szkół, nauczycieli oraz rodzin z terenu Tarnowa, w tym:

1. Program profilaktyczny „Blog Szymona” - celem programu była profilaktyka uzależnień, w tym w szczególności uzależnień od narkotyków. Działania programu miały na celu uświadomienie przyczyn oraz konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, kształtowanie świadomości zagrożeń związanych z kontaktem z narkotykami, budowanie w ramach zespołu klasowego grupy rówieśniczej skoncentrowanej wokół pozytywnych postaw i wartości jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi oraz kształtowanie postawy asertywnej. W programie wzięło udział 238 uczniów oraz 23 nauczycieli. Koszt realizacji zadania wyniósł 14.760 zł
2. Warsztaty muzyczno-profilaktyczne pn. „Nowy rytm – profilaktyka pozytywna z Ornette” - miały na celu edukację młodzieży w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień oraz promowanie pozytywnych postaw i wartości. Szczególny nacisk położono na podniesienie świadomości dotyczącej uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, uzależnienie od Internetu), propagowanie zdrowego stylu życia i wrażliwości muzycznej, przeciwdziałanie mowie nienawiści, hejtowi, cyberprzemocy i wulgaryzmem, a także wzmacnianie relacji rodzinnych poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach. W 2025 roku zrealizowano łącznie cztery warsztaty muzyczno-profilaktyczne. Koszt realizacji zadania wyniósł 13.200 zł.
3. „Bon dla pierwszaka” w roku szkolnym 2025/2026 - stanowi formę wsparcia finansowego dla rodzin oraz ma na celu popularyzację aktywności fizycznej wśród uczniów klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych, a także promocję zdrowego stylu życia. Realizacja zadania polega na refundacji przez GMT kosztów uczestnictwa uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w zajęciach sportowych trwających co najmniej trzy miesiące, organizowanych przez podmioty mające siedzibę na terenie GMT i prowadzące tego typu działalność. W ramach zadania w 2025 r. zrealizowano refundację kosztów zajęć sportowych dla 68 dzieci uczęszczających do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 38.209,53 zł.

Na realizację działalności profilaktycznej w 2025 r. wydatkowano łącznie 66.169,53 zł

W 2025 roku na terenie Miasta Tarnowa realizowane były działania wspierające osoby i rodziny dotknięte

problemem uzależnień oraz promujące zdrowy i aktywny styl życia. Inicjatywy umożliwiały zdobycie wiedzy, wymianę doświadczeń i wzmacnianie relacji rodzinnych, m.in.:

1. Grupa edukacyjno-motywacyjna „Czas uzdrowić swoje życie” – zajęcia skierowane były do osób żyjących w relacjach z osobami nadużywającymi alkoholu. Podczas zajęć uczestniczki poznawały objawy, fazy i mechanizmy choroby alkoholowej oraz miały możliwość dzielenia się swoimi doświadczeniami. Spotkania pozwalały lepiej zrozumieć trudności w kontaktach z osobą uzależnioną i szukać sposobów wsparcia zarówno dla siebie, jak i dla bliskich. Celem zajęć było rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, budowanie poczucia własnej wartości oraz wzmacnianie autonomii uczestniczek. W programie wzięło udział 7 kobiet z terenu Miasta Tarnowa. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 2.200 zł.
2. Piknik Trzeźwości – Jubileuszowy X Bieg Trzeźwości - w Parku Biegowym Marcinka w Tarnowie odbył się Jubileuszowy X Bieg Trzeźwości połączony z piknikiem promującym zdrowy styl życia i postawy abstynenckie. W wydarzeniu wzięło udział około 170 osób – dzieci, seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami. Program obejmował bieg górski, bieg dla dzieci, marsz dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz nordic walking. Dodatkowo odbywały się działania edukacyjno-profilaktyczne, sprzyjające integracji społecznej i popularyzacji aktywnego, zdrowego wypoczynku.

W 2025 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. od 15.00 do 18.00. Dyżurujący specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy: udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, świadczyli pomoc terapeutyczną, udzielali wsparcia po odbytych leczeniu, wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe, świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych. Osoby dyżurujące w punkcie posiadały wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie udzielono 155 porad, w tym 123 prawne i 32 porady z zakresu terapii uzależnień.

Działaniami profilaktycznymi adresowanymi do dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli zajmowała się również tarnowska Policja. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, realizując profilaktykę społeczną, przeprowadzili w 2025 r. szereg prelekcji dla dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców oraz innych podmiotów. Spotkania dotyczyły głównie tematyki: przeciwdziałania alkoholizmowi oraz odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 35 działań, 144 spotkania z 3.334 osobami; przeciwdziałania narkomanii i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 35 działań, 144 spotkania z 3.334 osobami; handlu ludźmi, wykorzystywania seksualnego i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 9 działań, 39 spotkań z 1.106 osobami; zwiększania świadomości społecznej - głównie wśród młodzieży - w zakresie zachowań bezprawnych występujących podczas imprez masowych np. meczów sportowych i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie – 7 działań, 19 spotkań z 674 osobami; przeciwdziałania mowie nienawiści, przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość oraz propagowania faszystów i innych ustrojów totalitarnych i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie - 5 działań, 83 spotkania z 1.761 osobami; w zakresie programu „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie” dotyczącego bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym cyberprzemocy, cyberzagrożeń, przestępczości komputerowej i odpowiedzialności prawnej w tym zakresie - 8 działań, 474 spotkania z 12.226 osobami (11.515 dzieci i młodzieży, 646 rodziców, 65 nauczycieli); bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym działania „Bezpieczne Wakacje - Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, „Bezpieczne Ferie - Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo przedszkolaków – w sumie 52 działania, 1.879 spotkań z 42.522 osobami (podana liczba dzieci i młodzieży dotyczy zarówno przedszkolaków i uczniów z tarnowskich szkół i przedszkoli, jak i z powiatu tarnowskiego.

Wynika to ze sposobu prowadzonych statystyki policyjnej.)

Programy profilaktyczne na rzecz tarnowskich rodzin realizowane były także przez tarnowską Straż Miejską, która regularnie prowadziła działania profilaktyczne, organizując spotkania edukacyjne dla dzieci i młodzieży w lokalnych szkołach i przedszkolach. W roku ubiegłym jednostka wzięła także udział w konkursie grantowym programu „Drogowskaz” i otrzymała dofinansowanie na realizację projektu „MINI kursy drogowego bezpieczeństwa”. Zajęcia w ramach tego projektu odbywały się podczas wakacji w Parku Strzeleckim, a uczestnikami byli nie tylko mieszkańcy Tarnowa, lecz także osoby odwiedzające Ogród Jordanowski. W ramach działalności edukacyjnej realizowała następujące programy:

1. „MINI kursy drogowego bezpieczeństwa” – program miał na celu edukację w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, ale także dorosłych. Szczególny nacisk kładziono na promowanie właściwego zachowania na drodze.
2. „Jestem świetlikiem na drodze” – celem programu było zwiększenie bezpieczeństwa i widoczności dzieci na drodze oraz kształtowanie prawidłowych nawyków w ruchu drogowym.
3. „Obcy” – program miał za zadanie zwrócić uwagę dzieci na zagrożenia związane z kontaktem z osobami nieznanymi, w tym także podczas korzystania z mediów, zwłaszcza z internetu.
4. „Agresja, przemoc, cyberprzemoc” - celem programu było uświadomienie dzieciom różnicy między złością, agresją i przemocą, a także zapoznanie ich z różnymi formami przemocy oraz konsekwencjami, jakie ponoszą jej ofiary. Program miał na celu wzmacnianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, ograniczanie zachowań agresywnych wśród uczniów oraz zwrócenie ich uwagi na zjawisko cyberprzemocy i uwrażliwienie na specyfikę tego problemu.
5. „Odpowiedzialność karna nieletnich” - głównym celem programu było zapoznanie młodzieży z ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Uczestnicy poznali m.in. okoliczności świadczące o demoralizacji nieletniego oraz działania podejmowane wobec osób, które dopuszczały się takich zachowań. Podczas spotkań przekazywane były również informacje dotyczące prawa miejscowego, w tym uchwał Rady Miasta określających nakazy i zakazy obowiązujące mieszkańców (np. zakaz palenia papierosów pod wiatami przystankowymi, zakaz wnoszenia alkoholu na place zabaw dla dzieci czy zakaz sprzedaży alkoholu w godzinach nocnych).

Istotną pomocą dla dzieci, młodzieży oraz rodzin były zadania realizowane przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, który pomagał rodzicom, dzieci i młodzieży w odzyskaniu dobrej kondycji psychicznej i wyjściu z sytuacji kryzysowych. W 2025 r. placówka realizowała następujące zadania:

1. Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK), który działał całodobowo i w ramach którego udzielana była bezpłatna pomoc prawna, psychologiczna i socjalna osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (np. żałoba, kryzys samobójczy, rozwód, trudne relacje rodzinne, problemy wychowawcze, traumatyczne zdarzenia itp.). Ośrodek świadczył wsparcie osobiste, telefoniczne, mailowe. W uzasadnionych przypadkach udzielał schronienia do 3 miesięcy. Dysponował 4 miejscami.
2. Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOWdODPD), który realizował całodobową, bezpłatną pomoc specjalistyczną wobec osób doznających przemocy (dzieci, dorosłych), świadków przemocy oraz poszukujących informacji na temat zjawisk i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej. Dyżury pełnili psychologzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, specjalista pracy z rodziną, prawnik. W sytuacji zagrożenia zapewniał: schronienie całodobowe - 20 miejsc (po zgłoszeniu lub uzgodnieniu z działającym, przy właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym/grupą diagnostyczno-pomocową lub w wyniku interwencji Policji). W uzasadnionych sytuacjach - także po bezpośrednim zawiadomieniu lub zgłoszeniu się osoby potrzebującej wsparcia. Ponadto prowadził grupę wsparcia dla osób doznających

- przemocy; opracowywał i realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc.
3. TOIKiWODPD prowadził grupę socjoterapeutyczną dla dzieci.
  4. Na podstawie postanowień sądów na terenie ośrodka odbywały się spotkania rodziców z mieszkającymi z drugim rodzicem dziećmi.
  5. Ośrodek współpracował z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zarówno w kwestiach dotyczących „wspólnych” klientów, jak i w ramach specjalistycznych konsultacji.
  6. Pracownicy przyjmowali także połączenia z numeru 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego), które były przekierowywane do ośrodka.

Problemy najczęściej zgłaszane do ośrodka przez osoby potrzebujące pomocy w 2025 r. to: przemoc, choroby, zaburzenia psychiczne, przemoc rówieśnicza, handel ludźmi, trudności wychowawcze, rozwód, utrata, rozstanie, zdrada, uzależnienia i współuzależnienia, wykorzystanie seksualne, konflikty rodzinne, kryzysy małżeńskie, depresja, myśli samobójcze, trudności finansowe, kryzys wartości, bezdomność, wypalenie zawodowe, brak pracy, brak wiedzy o instytucjach, procedurach i zasadach udzielania pomocy, brak wiedzy prawnej, problemy zdrowotne, utrata dobytku.

TOIKiWODPD brał również udział i organizował różne kampanie dotyczące przeciwdziałania przemocy, handlowi ludźmi, pomocy osobom doświadczającym kryzysu psychicznego (m. in. „Dzień kobiet w DomKu”, „One Billion Rising”, „Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem”, „Babski poniedziałek”, „DobroDzień”, „Dzieciństwo bez przemocy”, „Akcja Miś – Nie bij mnie kochaj mnie”). Realizował również zajęcia profilaktyczne w placówkach edukacyjnych, współpracował z klubami seniora, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, instytucjami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi, realizował zajęcia dla studentów czy organizował warsztaty dla różnych grup zawodowych.

Po raz czternasty w 2025 r. odbyła się kampania społeczna „Biała Wstążka”, której symbolem jest wyrażenie sprzeciwu wobec przemocy i agresji kierowanej do drugiego człowieka. Odbyła się pod hasłem „Świat pełen mocy bez przemocy”. Inicjatywa miała na celu nie tylko zwrócenie uwagi na skalę problemu przemocy w społeczeństwie, ale także zachęcenie mieszkańców Tarnowa do reagowania i niepozostawiania obojętnym wobec krzywdy innych. Kampania podkreślała znaczenie wzajemnego szacunku, empatii oraz odpowiedzialności społecznej, pokazując, że każdy z nas może przyczynić się do budowania bezpieczniejszego i bardziej życzliwego otoczenia.

W Tarnowie przez cały 2025 r. funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w formie stacjonarnej oraz – w szczególnych przypadkach – przy użyciu środków porozumiewania się na odległość). Zorganizowany został przez Urząd Miasta Tarnowa na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Finansowany był z budżetu państwa. Z darmowej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mogły korzystać osoby fizyczne, które oświadczyły pisemnie na formularzu określonym w ustawie, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, lub osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, jeśli oświadczyły, że w ciągu ostatniego roku nie zatrudniały innych osób. Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w czterech lokalizacjach na terenie miasta. W Urzędzie Miasta przy ul. Nowej 4 porad udzielali zarówno adwokaci i radcy prawni wskazani przez Okręgową Radę Adwokacką w Krakowie i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie (pokój 313), jak i specjaliści ze Stowarzyszenia SursumCorda z Nowego Sącza – adwokaci, radcy prawni i doradcy obywatelscy (pokój 314). Dodatkowo wsparcie prawne było dostępne w siedzibach rad osiedli Mościce (ul. Chemiczna 2) i Westerplatte (ul. Westerplatte 18) oraz w Szkole Podstawowej nr 14 im. Stefana Jaracza (ul. Krzyska 118). Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta miała charakter wyłącznie konsultacyjny. Polegała na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu

prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym, i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym. Można też było uzyskać pomoc w sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Mieszkańcy mogli uzyskać także pomoc w postaci informacji o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową. Zakres udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej obejmował również nieodpłatną mediację. Uprawnieni mogli uzyskać informacje między innymi z dziedziny prawa: rodzinnego, cywilnego, pracy, karnego, administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Przez cały rok funkcjonowania łącznie udzielono 1.932 darmowe porady prawne. Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (1.126 porad), prawa rodzinnego (368 porad) oraz prawa karnego (165 porad). Największą popularnością cieszyły się punkty porad zlokalizowane w Urzędzie Miasta Tarnowa, gdzie udzielono 1.448 darmowych porad prawnych, tj. ok. 75% wszystkich porad.

Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi to również pomoc GMT poprzez zapewnienie mieszkań z zasobów miasta. W 2025 r. kontynuowano realizację miejskiego programu „Mieszkanie za remont”, skierowanego do mieszkańców miasta, którzy nie dysponują środkami na zakup lokalu mieszkalnego, jednak posiadają możliwości finansowe pozwalające na przeprowadzenie remontu we własnym zakresie. W ramach XI edycji programu, do której nabór wniosków prowadzono od 4 listopada do 3 grudnia 2024 r., do remontu przeznaczono 17 pustostanów. W wyznaczonym terminie wpłynęły 33 wnioski. W styczniu 2025 r. wydano 12 skierowań do zawarcia umów na czas remontu. Jedna rodzina zrezygnowała z podpisania umowy dotyczącej lokalu przy ul. Dwernickiego 6/7, w związku z czym lokal pozostał wolny z uwagi na brak kolejnej osoby spełniającej kryteria. Kolejna rezygnacja nastąpiła po podpisaniu umowy na remont mieszkania przy ul. Brodzińskiego 24/6 – w tym przypadku skierowanie przekazano następnej rodzinie zgodnie z uzyskaną punktacją. Ostatecznie po XI edycji pozostało 6 wolnych lokali. W okresie od 2 czerwca 2025 r. do 1 lipca 2025 r. przeprowadzono XII edycję programu. Lista pustostanów obejmowała 18 lokali, a liczba złożonych wniosków wyniosła 39. Wydano 12 skierowań do zawarcia umów. Spośród złożonych wniosków 7 zostało wycofanych przez wnioskodawców, 1 rozpatrzono negatywnie z uwagi na niespełnienie warunków określonych w uchwale, natomiast 1 pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu braków formalnych. Wnioski spełniające wymogi podlegały ocenie punktowej, która stanowiła podstawę ustalenia kolejności przydziału lokali. W przypadku dwóch mieszkań, przy ul. Szpitalnej 7/6 oraz ul. Kołłątaja 15/34, zastosowano procedurę losowania zgodnie z obowiązującymi zasadami. Na sześć lokali (ul. Dąbrowskiego 32/3, ul. Cegielniana 6/18, ul. Cegielniana 6/25, ul. Dwernickiego 10/8, ul. Kupiecka 4/14, ul. 1-go Maja 3/8) nie wpłynęły żadne wnioski, w związku z czym pozostały one wolne.

Program „Mieszkanie za remont” stanowi istotne uzupełnienie działań w zakresie wspierania rodzin, ponieważ umożliwia przyspieszenie procesu uzyskania lokalu mieszkalnego osobom znajdującym się na listach oczekujących. W XI edycji w tej formule wynajęto 5 lokali osobom objętym listami, natomiast w XII edycji – 7 lokali. Działanie to przyczyniło się do efektywniejszego wykorzystania zasobu mieszkaniowego miasta oraz wzmocnienia stabilizacji mieszkaniowej rodzin. Program będzie kontynuowany w kolejnych latach jako element lokalnej polityki społecznej i mieszkaniowej.

W 2025 roku kontynuowano działalność Społecznej Agencji Najmu (SAN) w Tarnowie, pozyskując kolejne lokale do swojego zasobu – głównie od prywatnych właścicieli. Prowadzono nabór wniosków oraz działania ukierunkowane na wsparcie rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji mieszkaniowej, spełniających kryteria określone w obowiązującej uchwale. SAN realizowała również działania prewencyjne, pomagając w uzyskaniu dofinansowania do czynszu oraz wspierając wnioskodawców w ubieganiu się o najem lokalu

z mieszkaniowego zasobu GMT. Na podstawie umowy o współpracy zawartej 28 marca 2024 r. z GMT działalność SAN prowadzi Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. W analizowanym okresie Gmina przekazała do dzierżawy jeden lokal będący wcześniej pustostanem. Tym samym na koniec 2025 roku SAN dzierżawiła od Gminy łącznie 8 lokali. Równocześnie zawarto 6 nowych umów dzierżawy z właścicielami prywatnymi. Łącznie na koniec 2025 roku SAN dysponowała 17 lokalami i wszystkie były zasiedlone. W ciągu roku przeprowadzono jeden nabór wniosków o najem lokali z zasobu SAN. Wpłynęło 14 wniosków, spośród których z dwiema rodzinami zawarto umowy najmu, a jedna rodzina została skreślona z listy. Od początku funkcjonowania SAN odbyły się łącznie trzy nabory – wpłynęło 35 wniosków, 7 rodzin zawarto umowy najmu, natomiast 10 rodzin zrezygnowało lub zostało skreślonych. Aktualnie na przydział lokalu oczekuje 17 wnioskodawców.

Dotatkowo, w trybie § 5 Uchwały Nr XCVII/920/2024 Rady Miejskiej Tarnowa z dnia 18 stycznia 2024 r., dotyczącej zasad i kryteriów wynajmowania lokali z zasobu Społecznej Agencji Najmu, zawarto 4 umowy najmu za zgodą Prezydenta Miasta Tarnowa.

W 2025 roku podjęto również skuteczne działania w celu pozyskania dofinansowania z Funduszy Europejskich poprzez udział w konkursie na Społeczne Agencje Najmu w ramach Działania 5.1 „Innowacje społeczne”.

Projekt „Społeczna Agencja Najmu w Tarnowie” realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 pod nadzorem Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Nowa edycja programu – SAN II – będzie rozwijać działalność Agencji, rozszerzając wsparcie mieszkaniowe o usługi aktywnej integracji społecznej. Celem projektu jest zwiększenie dostępności mieszkań dla wybranych grup, w tym pracowników edukacji i ochrony zdrowia, osób bezrobotnych oraz osób o niskich dochodach, przy planowanym pozyskaniu 25 lokali. W 2026 roku działania będą obejmować pozyskiwanie mieszkań, powiększanie zasobu mieszkaniowego oraz realizację list oczekujących, jednocześnie testując model Społecznej Agencji Najmu jako narzędzie wspierające gminy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych osób w trudniejszej sytuacji życiowej.

W 2025 roku MZB Sp. z o.o. realizowała intensywne działania inwestycyjne i remontowe, koncentrując się zarówno na rozwoju nowych inwestycji mieszkaniowych, jak i na modernizacji istniejącego zasobu. Spółka uzyskała wsparcie finansowe z Funduszu Doptat Banku Gospodarstwa Krajowego, co pozwoliło uruchomić budowę nowego budynku mieszkalnego wielolokalowego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie, w miejscu istniejących budynków przy ul. Krzyska 13 i 13A. W ramach inwestycji powstanie 88 lokali mieszkalnych, garaż podziemny oraz pełna infrastruktura techniczna wraz z zagospodarowaniem terenu. Realizacja tego przedsięwzięcia znacząco zwiększy dostępność mieszkań w gminnym zasobie i wzmocni rozwój lokalnej infrastruktury.

Równocześnie Spółka podejmowała starania o finansowanie remontu i przebudowy budynku przy ul. Tuchowskiej 76. Wniosek spełnił wymagania formalne, a po uzyskaniu wsparcia planowana jest modernizacja budynku, która pozwoli zwiększyć liczbę mieszkań z 19 do 42, jednocześnie zachowując funkcjonującą wcześniej świetlicę. MZB Sp. z o.o. kontynuowała również działania mające na celu pozyskanie środków na remont piętnastu lokali mieszkalnych z gminnego zasobu. Wnioski złożone w poprzednim roku pozostawały w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie, a Spółka była przygotowana do natychmiastowego rozpoczęcia prac po otrzymaniu finansowania.

Ważnym obszarem działalności Spółki był Program TERMO – Fundusz Termomodernizacji i Remontów BGK. W 2025 roku prowadzono przygotowania i realizację działań dotyczących budynków objętych wnioskami z audytami z poprzedniego roku, w tym opracowywanie dokumentacji projektowej, ogłaszanie przetargów oraz wybór wykonawców. Program objął budynki przy ul. Braci Saków, Matejki, Św. Anny, Spytki, Bernardyńskiej, Malczewskiego oraz 1-go Maja, a zakończenie większości prac przewidziano na połowę 2026 roku.

Działania podejmowane przez MZB w 2025 roku stanowią kontynuację strategicznego programu rozwoju lokalnego budownictwa mieszkaniowego i modernizacji zasobu komunalnego, przyczyniając się do poprawy

jakości infrastruktury oraz zwiększenia dostępności mieszkań dla mieszkańców Tarnowa.

Sytuację tarnowskich rodzin odzwierciedla też sytuacja na lokalnym rynku pracy. Według stanu na koniec grudnia 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowanych było 2.563 osoby bezrobotne z terenu miasta, co oznacza wzrost o 20,1% w porównaniu z końcem 2024 r. Analiza lokalnego rynku pracy wskazuje, że wzrost ten był przede wszystkim efektem zmian przepisów prawnych, w tym: umożliwienia rejestracji według miejsca zamieszkania (zamiast zameldowania), dopuszczenia do rejestracji rolników bez względu na wielkość gospodarstwa, zniesienia sankcji za odmowę przyjęcia oferty pracy oraz likwidacji obowiązku osobistego potwierdzania gotowości do jej podjęcia w urzędzie. Mimo wzrostu liczby bezrobotnych, poziom bezrobocia na koniec 2025 r. pozostaje jednym z najniższych od początku monitorowania bezrobocia rejestrowanego, czyli w ciągu ostatnich 35 lat.

W 2025 r. do Urzędu wpłynęły dwie informacje o planowanych zwolnieniach grupowych od pracodawców z Tarnowa. W październiku Spółdzielnia Pracy Tarnowska Odzież zgłosiła zamiar zwolnienia 72 pracowników. W tym samym miesiącu Hymon Fotowoltaika Sp. z o.o. poinformowała o planie redukcji zatrudnienia o kolejne 72 osoby. Ostatecznie zapowiadane redukcje nie zostały zrealizowane.

Wzrost liczby bezrobotnych wynikał głównie ze zmniejszonego odpływu osób z rejestru. W porównaniu z 2024 r. liczba wyrejestrowanych spadła o 526 osób, natomiast liczba nowo rejestrujących się zmniejszyła się o 128 osób. W 2025 r. odnotowano również mniejsze zainteresowanie rejestracją wśród cudzoziemców. Najliczniejszą grupę w tej kategorii stanowili obywatele Ukrainy, co pozostaje w bezpośrednim związku z konsekwencjami agresji Rosji na Ukrainę i napływem uchodźców do Polski. Od początku wojny do 31 grudnia 2025 r. w Urzędzie zarejestrowano 1.182 obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, z czego na koniec 2025 r. aktywny status posiadało 91 osób.

Największą grupę wyłączonych z ewidencji stanowili bezrobotni podejmujący zatrudnienie – 1.753 osoby, jednak liczba podjęć pracy była o 90 niższa niż rok wcześniej. Wyraźnie, bo o niemal 49%, spadła liczba osób wyrejestrowanych z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2025 r. wyniosła 5,0% i była o 0,8 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej.

Wzrost bezrobocia nie objął wszystkich grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. O 16 osób zmniejszyła się liczba bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a o 3 osoby spadła liczba osób posiadających dziecko do 6. roku życia. W pozostałych grupach odnotowano wzrost. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 49,2% ogółu bezrobotnych (spadek o 2,9 pkt proc.), co nadal pozostaje zjawiskiem niekorzystnym społecznie i ekonomicznie. Istotny wzrost dotyczył również osób młodych do 30. roku życia – ich liczba zwiększyła się o 101 osób, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 20,6%.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (wzrost o 104 osoby). Na drugim miejscu znalazły się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (wzrost o 130 osób), a trzecią co do wielkości grupę stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (wzrost o 31 osób).

W 2025 r. do Urzędu zgłoszono 5.015 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 3.291 z terenu Tarnowa. Łączna liczba ofert była niższa o blisko 40% w porównaniu z 2024 r., natomiast liczba ofert z samego miasta zmniejszyła się o 1.983.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców pozostają dochody z pracy najemnej. Od 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Tarnowie systematycznie rośnie. Największy wzrost odnotowano w 2023 r. (13,8%), w 2022 r. wyniósł on 11,4%, a w 2024 r. – 10,4%. Na koniec 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Tarnowie wynosiło 8 446,83 zł, co stanowiło 97,9% średniej krajowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie prowadził szereg działań mających na celu wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym mieszkańców miasta Tarnowa, w ich aktywizacji na lokalnym rynku pracy. Mieszkańcy miasta korzystali z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz różnych aktywnych form wsparcia, takich jak: staże, szkolenia zawodowe, kursy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, prace

interwencyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie, prace społecznie użyteczne oraz zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Ponadto osoby zamieszkałe w Tarnowie chętnie uczestniczyły w programach prowadzonych przez doradców zawodowych oraz korzystały z indywidualnych konsultacji, zwłaszcza w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej, co sprzyjało ich zawodowej aktywizacji.

Podsumowanie realizacji „Programu wspierania Rodziny – Tarnów 2025” w latach 2023-2025 w ramach celu szczegółowego „Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego”.

Realizacja celu „Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego” w Tarnowie w latach 2023–2025 wskazuje, że system pomocy rodzin funkcjonuje w sposób stabilny i elastyczny, dostosowując się do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

W analizowanym okresie liczba rodzin korzystających z pracy socjalnej pozostawała na zbliżonym poziomie. W 2023 roku pomocą objęto 136 rodzin, w 2024 roku 116 rodzin, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 129 rodzin. Wskazuje to na utrzymujące się zapotrzebowanie na pomoc oraz na społeczne reagowanie systemu pomocy społecznej na potrzeby rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Stabilny poziom wsparcia odnotowano również w przypadku rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. W 2023 roku wsparcie otrzymały 93 rodziny (311 osób), w 2024 roku 94 rodziny (302 osoby), natomiast w 2025 roku 97 rodzin (341 osób). Niewielki wzrost liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy potwierdza znaczenie pracy asystentów rodziny w procesie wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W latach 2023–2025 zauważalny był jednocześnie spadek liczby rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi korzystających z poradnictwa specjalistycznego – z 983 rodzin w 2023 roku do 568 rodzin w 2025 roku. Tendencja ta może wskazywać na efekty wcześniejszych działań pomocowych i profilaktycznych, dzięki którym część rodzin lepiej radzi sobie z pojawiającymi się trudnościami. Mimo spadku liczby korzystających, poradnictwo nadal pozostaje ważnym i dostępnym elementem systemu wsparcia.

Istotną rolę w pomocy rodzinom odgrywa również wsparcie psychologiczno-pedagogiczne. W analizowanym okresie liczba dzieci objętych taką pomocą wzrosła z 5.247 w 2023 roku do 7.071 w 2025 roku. Wzrost ten wynika zarówno z rosnących potrzeb dzieci i młodzieży w zakresie wsparcia psychologicznego i emocjonalnego, jak i z działań podejmowanych na rzecz zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy. W przypadku psychoterapii indywidualnej i terapii rodzin odnotowano przejściowy spadek liczby uczestników w 2024 roku, natomiast w 2025 roku nastąpił ponowny wzrost do 1.030 osób. Liczba dzieci korzystających z terapii pedagogicznej utrzymywała się natomiast na stabilnym poziomie, co potwierdza ciągłość działań wspierających rozwój i edukację dzieci.

W ramach działań mających na celu zapewnienie wsparcia rodzinom z dziećmi poprzez usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w latach 2023–2025 liczba rodzin korzystających z tych usług utrzymywała się na stosunkowo stabilnym poziomie, przy jednoczesnym dostosowywaniu oferty do zmieniających się potrzeb mieszkańców. W tym okresie odnotowano nieznaczny spadek korzystania z tradycyjnych usług opiekuńczych, przy jednoczesnym wzroście zainteresowania nowymi formami wsparcia, takimi jak usługi sąsiedzkie. Zmiany te wskazują na rozwój systemu wsparcia w kierunku bardziej elastycznego i dostępnego modelu świadczenia usług.

Równie istotnym elementem systemu wsparcia rodzin pozostaje pomoc w sytuacjach kryzysowych i interwencjach wobec przemocy. Liczba osób korzystających z usług Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w latach 2023–2025 zmniejszyła się – z 1.403 osób w 2023 r. do 831 osób

w 2025 r. Może to świadczyć zarówno o poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą i problemami uzależnień, jak i o konieczności dalszego zwiększania dostępności i promocji oferowanych form wsparcia. Działania ośrodka pozostają kluczowym elementem kompleksowego wsparcia rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Znaczący rozwój odnotowano również w obszarze działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Liczba uczestników programów skierowanych do dzieci i młodzieży wzrosła z 29.246 w 2023 roku do 76.658 w 2025 roku. W przypadku pracowników oświaty liczba uczestników zwiększyła się z 1.714 w 2023 roku do 1.918 w 2025 roku. Wzrost ten wskazuje na rosnący zasięg programów profilaktycznych oraz skuteczne angażowanie środowisk szkolnych w działania promujące zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom.

W analizowanym okresie liczba lokali mieszkalnych w zasobach Gminy Miasta Tarnowa nieznacznie się zmniejszyła, jednak gmina nadal zapewnia efektywne wsparcie rodzinom w trudnej sytuacji mieszkaniowej. Szczególną rolę odgrywają programy takie jak „Mieszkanie za remont”, które nie tylko udostępniają lokale, ale także angażują mieszkańców w ich modernizację. Dzięki temu gmina nie tylko zwiększa dostęp do mieszkań, lecz także tworzy realne możliwości poprawy warunków życia mieszkańców, łącząc wsparcie materialne z aktywnym udziałem rodzin w poprawie własnego otoczenia.

Widoczne zmiany dotyczyły również obszaru rynku pracy. Liczba członków rodzin korzystających z usług Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie stopniowo malała, co może wskazywać na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz większej aktywności zawodowej mieszkańców. Jednocześnie urząd nadal zapewnia szeroki wachlarz form wsparcia dla osób poszukujących zatrudnienia.

W latach 2023–2025 stabilnie funkcjonował również system nieodpłatnej pomocy prawnej. Liczba mieszkańców korzystających z tej formy wsparcia utrzymywała się na podobnym poziomie, po niewielkim spadku w 2024 roku, co wskazuje na stałe zapotrzebowanie na tego typu pomoc.

Podsumowując, zgromadzone dane wskazują, że system wsparcia rodzin w Tarnowie ma charakter kompleksowy i jest konsekwentnie rozwijany. Obejmuje działania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, profilaktyki, usług opiekuńczych, polityki mieszkaniowej, aktywizacji zawodowej oraz poradnictwa prawnego. Dane z lat 2023–2025 pokazują, że podejmowane działania są dostosowywane do aktualnych potrzeb mieszkańców i w istotny sposób przyczyniają się do wzmacniania funkcjonowania rodzin w lokalnej społeczności.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2025 r.	Realizator
Cel główny				
Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dziećmi i młodzieżą				
Cel szczegółowy				
3.	Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin			
	3.1. Przyznawanie pomocy finansowej w ramach świadczeń z pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	• Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie pieniężne	1.392	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
		• Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie pieniężne	1.363	
		• Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w sytuacji zdarzenia losowego	1	
		• Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach programów obejmujących pomoc żywnościową	1.297 , w tym: 1.017 – zasiłek celowy, 280 – dożywianie w formie gorącego posiłku	
		• Liczba dzieci i młodzieży objętych dożywianiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” lub innego programu samorządowego lub rządowego programu wsparcia rodzin w zakresie dożywiania	400	
		• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano stypendium szkolne	162	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

3.2. Objęcie pomocą finansową uczniów z terenu Gminy Miasta Tarnowa	• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano zasiłek szkolny	7	
	• Liczba dzieci i młodzieży, którym przyznano pomoc w formie rządowego programu „Wyprawka szkolna” lub innego aktualnie obowiązującego programu dofinansowania do zakupu podręczników i materiałów szkolnych	250	
	• Kwota przeznaczona na realizację programu „Wyprawka szkolna” lub innego aktualnie obowiązującego programu	81.823,61 zł	
3.3. Przyznanie tarnowskim rodzinom świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych	• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia rodzinne wraz z dodatkami	3.289	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie rodzicielskie	100	
	• Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego	326	
3.4. Przyznanie rodzinom jednorazowego świadczenia na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	• Liczba rodzin, którym przyznano jednorazowe świadczenie na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	8	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
3.5. Przyznanie tarnowskim rodzinom wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego	• Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	3.966	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
3.6. Przyznanie tarnowskim rodzinom wsparcia w formie	• Liczba rodzin, którym przyznano zryczałtowany dodatek energetyczny	0⁹	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

⁹ W 2025 r. przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

	zryczałtowanego dodatku energetycznego			
	3.7. Objęcie rodzin z terenu Gminy Miasta Tarnowa pomocą rządową w postaci dodatku osłonowego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w postaci dodatku osłonowego 	0¹⁰	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.8. Objęcie rodzin z terenu Gminy Miasta Tarnowa pomocą rządową w postaci dodatku węglowego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w postaci dodatku węglowego 	1	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
	3.9. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży, zakwalifikowanych do wakacyjnej kolonii letniskowej i zimowiska 	0¹¹	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe
<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w półkoloniach letnich 		764		
<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w półkoloniach zimowych 		77		
	3.10. Wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych poprzez realizację Programu „Karta Dużej Rodziny” lub „Karta Tarnowskiej Rodziny”	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny” 	885	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci „Karty Dużej Rodziny” 		473		
<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z „Karty Dużej Rodziny” 		452		
<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych „Kart Tarnowskiej Rodziny” 		3.500		
<ul style="list-style-type: none"> Liczba partnerów Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” 		88		

¹⁰ W 2025 r. nie były wypłacane dodatki osłonowe z uwagi na zakończenie programu.

¹¹ Referat Sportu UMT nie organizował kolonii letniskowej i zimowej, a jedynie półkolonie letnie.

W 2025 r. realizowana była pomoc dla rodzin w ramach gorącego posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci oraz uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należało również zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogły go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy dla osób dorosłych była Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Istotnym elementem wsparcia był również zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028, przyznawany w formie świadczenia pieniężnego na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności. Forma pieniężna wsparcia sprzyjała większej elastyczności oraz wzmacniała poczucie sprawczości osób korzystających z pomocy, jednocześnie zapewniając im bezpieczeństwo żywnościowe w ramach realizacji założeń programu.

Jedną z form wsparcia uczniów było stypendium szkolne. Mógł je otrzymać uczeń mieszkający na terenie miasta Tarnowa, znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Dochód netto rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie mógł przekraczać kwoty 823 zł na osobę, w szczególności, gdy w rodzinie występowało bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. W 2025 r. stypendium szkolne wypłacono 162 uczniom na łączną kwotę 120.272,69 zł, w tym dla uczniów będących obywatelami Ukrainy wypłacono 31 stypendiów szkolnych na kwotę 27.685,29 zł. Dodatkowo, 7 uczniów znajdujących się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu nagłego zdarzenia losowego, którzy zgłosili się o wsparcie w ciągu dwóch miesięcy od jego wystąpienia, skorzystało z zasiłków szkolnych na łączną kwotę 4.340 zł.

Inną formą wsparcia skierowaną do rodzin o najniższych dochodach był system świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodziny przysługiwał rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole. Jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo ukończenia 24 lat, jeżeli dziecko kontynuowało naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymowało się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, pod warunkiem, że dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne 764 zł. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń w 2025 r. wyniosła 17.094, wydatkowane środki to 1.961.672,21 zł.

Z tytułu urodzenia dziecka wypłacane były dodatki do zasiłku rodzinnego. Dodatek przysługiwał matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1. roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000 zł. Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń w 2025 r. wyniosła 54, na ten cel wydatkowano 42.625,88 zł.

Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń rodzicielskich w 2025 r. wyniosła 1.196, wydatkowane środki to 1.111.135 zł. Ponadto obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym wypłacono 61 świadczeń rodzicielskich na kwotę 58.802,40 zł.

W roku sprawozdawczym tarnowskie rodziny korzystały również z dodatku mieszkaniowego, który przysługiwał zarówno mieszkańcom lokali spółdzielczych, komunalnych, zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe, jak i właścicielom mieszkań prywatnych. Wysokość przyznawanego dodatku zależała od osiągniętych dochodów oraz ponoszonych wydatków, a jego wypłaty były finansowane z budżetu GMT. W 2025

r. wsparcie to otrzymało 3.910 gospodarstw domowych na łączną kwotę 9.281.250,27 zł. W porównaniu do 2024 r. zarówno przyznawane kwoty, jak i wydatki GMT na ten cel zmniejszyły się o 9,66%.

Dodatkowo, obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym wypłacono 555 świadczeń w formie dodatku mieszkaniowego, na łączną kwotę 271.154,28 zł, zapewniając im podobne wsparcie mieszkaniowe jak mieszkańcom Tarnowa.

W 2025 r. rodziny mogły skorzystać również ze świadczeń pielęgnacyjnych (przyznawanych na starych i nowych zasadach), z funduszu alimentacyjnego, refundacji podatku VAT, bonu energetycznego oraz z dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start”. Tabela nr 1 przedstawia dane o tych świadczeniach.

Tabela nr 1. Dane o świadczeniach

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2025
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	
Liczba świadczeń	5.112
Kwota świadczeń w złotych	16.431.373
„NOWE” ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	
Liczba świadczeń	2.744
Kwota świadczeń w złotych	9.434.294
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	
Liczba świadczeń	5.030
Kwota świadczeń w złotych	3.079.082
REFUNDACJA PODATKU VAT	
Liczba gospodarstw domowych	3
Kwota świadczeń w złotych	709
BON ENERGETYCZNY	
Liczba gospodarstw domowych	45
Kwota świadczeń w złotych	13.281
DODATEK WĘGLOWY	
Liczba gospodarstw domowych	1
Kwota świadczeń w złotych	3.000
MIESZKANIE NA START	
Liczba gospodarstw domowych	66
Kwota świadczeń w złotych	137.242

W 2025 r. było natomiast wstrzymane przyznawanie dodatku energetycznego, podobnie jak rok wcześniej. Nie było również dodatku ostonowego z uwagi na zakończenie programu.

W roku sprawozdawczym GMT zorganizowała wakacyjny wypoczynek dla dzieci i młodzieży, zapewniając uczestnikom odpowiednią opiekę oraz możliwość relaksu i odpoczynku. W ramach letnich zajęć w 12 tarnowskich publicznych szkołach podstawowych odbywały się półkolonie, w tym jedna przeznaczona wyłącznie dla dzieci autystycznych. Program półkolonii obejmował różnorodne formy aktywności, umożliwiające rozwój zainteresowań, integrację rówieśniczą oraz aktywny wypoczynek w bezpiecznych warunkach. Łącznie w półkoloniach letnich prowadzonych przez GMT uczestniczyło 629 dzieci.

W ramach letniego i zimowego wycieczki dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych również Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zorganizowało półkolonie letnią pn. „Poszukiwacze emocji – wakacyjna ekspedycja po świecie uczuć”, w której uczestniczyło 135 dzieci, a środki na jego realizację pochodziły z Budżetu Obywatelskiego miasta Tarnowa. Wycieczka była okazją do oderwania się od telefonów, tabletów i komputerów oraz spędzenia czasu aktywnie w gronie rówieśników. Pod okiem psychologa mali odkrywcy mieli okazję lepiej poznać świat uczuć, nauczyć się radzić sobie ze stresem i hejtem, a także budować pozytywne relacje z innymi.

Popularną formą pomocy dla tarnowskich rodzin, z których chętnie korzystały, były programy: Karta Tarnowskiej Rodziny oraz Karta Dużej Rodziny. Karta Tarnowskiej Rodziny adresowana była do tarnowskich rodzin wielodzietnych posiadających troje lub więcej dzieci w wieku do 18. roku życia lub do 24 lat, w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje. Aby być posiadaczem karty, w pierwszej kolejności należało uzyskać Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium, na której naklejane były hologramy. Koszt produkcji kart oraz hologramów pokrywany był z budżetu miasta Tarnowa. Posiadanie karty uprawniało rodziny do wielu zniżek zarówno w sklepach, jak i obiektach kultury, sportu, a także w komunikacji miejskiej. W 2025 r. posiadacze Karty Tarnowskiej Rodziny korzystali najczęściej ze zniżek w obiektach sportowych, teatrach oraz w autobusach miejskich.

Karta Dużej Rodziny ma zasięg ogólnopolski i uprawniała posiadaczy do zniżek zarówno w sklepach, instytucjach kulturalnych, sportowych, na stacjach benzynowych, jak również w pociągach i autobusach. To także od 50 do 75% niższa opłata przy wyrobieniu paszportu i bezpłatny wstęp do parków narodowych. W 2025 r. posiadacze karty korzystali najczęściej ze zwolnienia z połowy opłaty za śmieci. Z częściowego zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzin wielodzietnych skorzystało 16.236 osób. Łączna kwota zwolnienia z tego tytułu wyniosła w 2025 r. 2.568.220 zł. Od początku programu do końca 2025 r. wydano w sumie 19.712 kart.

Tabela nr 2: Liczba wstępów osób posiadających ważną Kartę Tarnowskiej Rodziny w 2025 r. do obiektów Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (TOSiR)

Obiekt	Liczba wstępów osób w 2025 r.
Lodowisko, ul. Wojska Polskiego	1.026
Park Wodny, ul. Józefa Piłsudskiego	82
Lodowisko, ul. Romualda Traugutta	3
Pływalnia Kryta – MDS, ul. Romualda Traugutta	0
Letni Park Wodny Mościce, ul. Romualda Traugutta	68
Razem:	1.179

Dodatkowo Letni Park Wodny Mościce - bilety rodzinne do godz. 16.00 – 1500 osób + 584 osoby (dodatkowe dziecko do biletu) , bilety rodzinne po godz. 16.00 – 331 osób + 127 osób (dodatkowe dziecko do biletu). Miejski Dom Sportu w cenniku wprowadził również niedzielny bilet rodzinny 2+1, z którego skorzystało 498 osób + 55 osób (dodatkowe dziecko do biletu).

Podsumowanie realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” w latach 2023-2025 w ramach celu szczegółowego 3 „Poprawa kondycji materialnej rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodzin”.

W latach 2023–2025 działania podejmowane w ramach Celu szczegółowego 3 koncentrowały się na poprawie kondycji materialnej rodzin z dziećmi oraz zapewnieniu im warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych. System wsparcia obejmował pomoc finansową, rzeczową oraz działania skierowane do dzieci i młodzieży, stanowiąc ważny element lokalnej polityki społecznej.

W analizowanym okresie pomoc finansowa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej utrzymywała się na stabilnym poziomie, choć w zakresie liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych można zauważyć umiarkowaną tendencję spadkową. Jednocześnie liczba rodzin objętych wsparciem wskazywała na utrzymujące się zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Pomoc w sytuacjach zdarzeń losowych była udzielana sporadycznie i wykazywała tendencję malejącą, jednak jej dostępność stanowiła ważny element systemu zabezpieczenia społecznego dla rodzin znajdujących się w szczególnie trudnych okolicznościach.

Istotnym elementem wsparcia pozostawała pomoc żywnościowa oraz programy dożywiania dzieci i młodzieży. W latach 2023–2025 liczba rodzin korzystających z pomocy żywnościowej stopniowo malała – 1.611, 1.515 oraz 1.297 rodzin, podobnie jak liczba dzieci objętych dożywianiem w formie ciepłego posiłku – 481 w 2023 r., 459 w 2024 r. oraz 400 w 2025 r. Mimo widocznej tendencji spadkowej skala wsparcia w tym obszarze pozostawała znacząca, co potwierdza utrzymującą się potrzebę realizacji tego typu działań.

Ważnym obszarem działań była również pomoc materialna dla uczniów. Liczba przyznawanych stypendiów szkolnych wykazywała niewielkie wahania w poszczególnych latach, natomiast zasiłki szkolne przyznawane były sporadycznie. Jednocześnie wsparcie w ramach programów dofinansowania zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych utrzymywało się na zbliżonym poziomie w całym analizowanym okresie odpowiednio 78.592,56 zł, 86.732,95 zł oraz 81.823,61 zł, co wskazuje na stałe zapotrzebowanie na tę formę pomocy.

Znaczącą część działań stanowiła realizacja świadczeń rodzinnych. Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wykazywała stopniową tendencję spadkową, jednak nadal obejmowała dużą grupę beneficjentów. Liczba osób korzystających ze świadczeń opiekuńczych utrzymywała się na stabilnym poziomie, natomiast w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego widoczne były niewielkie wahania w poszczególnych latach.

W latach 2023–2025 ważnym elementem systemu wsparcia pozostawały dodatki mieszkaniowe. Liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy utrzymywała się na wysokim i stabilnym poziomie, wynosząc 3.921 w 2023 r., 3.935 w 2024 r. oraz 3.966 w 2025 r., co potwierdza znaczenie tego instrumentu w ograniczaniu kosztów utrzymania gospodarstw domowych. W wybranych latach realizowano również wsparcie związane z kosztami energii i ogrzewania gospodarstw domowych, m.in. w formie dodatków energetycznych, osłonowych oraz dodatku węglowego, których zakres i skala były uzależnione od obowiązujących w danym okresie rozwiązań ustawowych i programów pomocowych.

Program obejmował także działania wspierające rozwój i integrację dzieci i młodzieży poprzez organizację wypoczynku letniego i zimowego. Liczba uczestników półkolonii w poszczególnych latach wykazywała znaczne zróżnicowanie. W półkoloniach letnich uczestniczyło 12.828 dzieci w 2023 r., 554 w 2024 r. oraz 629 w 2025 r., natomiast w półkoloniach zimowych odpowiednio 1.726, 137 i 77 dzieci. Działania te stanowiły ważny element wspierania aktywności dzieci oraz zapewniania im bezpiecznych form spędzania czasu wolnego.

Podsumowując obserwacje z całego okresu 2023–2025, działania podejmowane w Tarnowie tworzyły spójny, stabilny i elastyczny system wsparcia rodzin. Różnorodne formy pomocy finansowej i rzeczowej pozwalały reagować na zróżnicowane potrzeby mieszkańców, wzmacniały bezpieczeństwo socjalne rodzin oraz tworzyły przyjazne warunki do wychowania i rozwoju dzieci, pozostając ważnym narzędziem polityki społecznej

miasta.

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku*

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Wartość wskaźnika za 2025 r.	Realizator
Cel główny Rozwijanie lokalnego systemu wsparcia dla tarnowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży				
Cel szczegółowy				
4.	Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu			
	4.1. Coaching jako metoda wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży	• Liczba przeprowadzonych warsztatów coachingowych	3	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
		• Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach coachingowych	65	
	4.2. Upowszechnianie wyników badań i dobrych praktyk poprawiających jakość usług na rzecz rodzin	• Liczba badań, ewaluacji oraz ekspertyz dotyczących systemu wspierania rodzin	180	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie, organizacje pozarządowe
	4.3. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do instytucji kultury	• Liczba seansów i spektakli dla rodzin oraz dzieci i młodzieży	1.482	Urząd Miasta Tarnowa
		• Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, w tym tych organizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	745	
		• Liczba uczestników warsztatów artystycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży	13.584	
		• Wysokość środków przeznaczonych na zadania z obszaru kultury realizowanych dla rodzin przez organizacje pozarządowe	24.000 zł	

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku*

	4.4. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do sportu i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników zadań z obszaru kultury fizycznej realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe	11.579	Urząd Miasta Tarnowa
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba podmiotów realizujących te zadania	57	
		<ul style="list-style-type: none"> Wysokość środków przeznaczonych na zadania z obszaru kultury fizycznej realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz kluby sportowe	1.450.000 zł	

Ważną rolę w organizacji wolnego czasu oraz rozwijaniu zainteresowań kulturalnych wśród tarnowskich rodzin, dzieci i młodzieży odegrały kina, teatr, biblioteka oraz placówki kultury. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował w 2025 r. bogatą ofertę spektakli oraz wydarzeń kulturalnych, które sprzyjały twórczemu spędzaniu czasu, rozwijaniu wrażliwości artystycznej i budowaniu więzi rodzinnych. W repertuarze teatru znalazły się liczne przedstawienia skierowane zarówno do najmłodszych widzów, młodzieży, jak i dorosłych. Wśród nich były m.in.: „Księga lasu”, „Pan Doremi”, „Momo”, „Ania z Zielonego Wzgórza”, „Mały Książę”, „Jaś i Małgosia”, „Niesamowite Przygody Dziesięciu Skarpetek”, „Tajemniczy Ogród”, „Pożarcie Królowy Bluetki”, „Opowieść wigilijna”, „Auschwitz Tour”, „Śluby panieńskie”, „Piękna Lucynda”, „Tartuffe albo Szalbierz”, „Tango”, „Oskar i Pani Róża”, „Zdążyć przed Panem Bogiem”, „Skąpiec” oraz „Lekkość”. Różnorodność repertuaru pozwalała odbiorcom w każdym wieku znaleźć spektakl odpowiadający ich zainteresowaniom – od klasycznych adaptacji literatury dziecięcej, przez przedstawienia familijne, aż po spektakle poruszające ważne tematy społeczne i historyczne.

Teatr organizował również liczne wydarzenia towarzyszące, często we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jednym z nich był spacer historyczny „Tarnowskie ślady Galicji”, podczas którego uczestnicy mogli poznać historię Tarnowa z czasów panowania Habsburgów. Wydarzenie to towarzyszyło realizacji projektu teatralnego „Po Galicji”. Dużym zainteresowaniem cieszyło się także wydarzenie „Solski Patriotycznie”, organizowane 11 listopada przed teatrem. Było to wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, żołnierskich i harcerskich, w którym brały udział całe rodziny. Współorganizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Solski. Teatr włączył się również w ogólnopolską akcję Weekend Seniora z Kulturą, organizowaną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach tego wydarzenia seniorzy mogli wraz z wnukami bezpłatnie zwiedzić teatr oraz obejrzeć spektakl „Tajemniczy Ogród”, co sprzyjało integracji międzypokoleniowej.

Istotnym elementem działalności teatru były warsztaty teatralne, stanowiące przestrzeń do twórczej zabawy i rozwoju młodych uczestników. Podczas zajęć dzieci i młodzież pracowały z głosem, ruchem i wyobraźnią, uczyły się improwizacji oraz rozwijały kreatywność, pewność siebie i umiejętności komunikacyjne. Warsztaty wspierały także rozwój emocjonalny i społeczny – uczyły współpracy, empatii oraz wyrażania własnych myśli w bezpiecznej i inspirującej atmosferze teatru. Zajęcia obejmowały część aktorską, muzyczną i plastyczną. Uczestnicy nie tylko tworzyli role sceniczne, lecz także przygotowywali scenografię i rekwizyty. Każdy cykl warsztatów kończył się pokazem finałowym, prezentowanym zaproszonym przez uczestników gościom. W 2025 roku odbyły się m.in. warsztaty dla młodzieży w wieku 13–16 lat „Kto mi odda moje zapatrzenie...”, poświęcone pracy z emocjami i poezją, oraz warsztaty dla dzieci w wieku 8–12 lat: „Coś w rodzaju balonika, czyli filozofia życia według Kubusia Puchatka” oraz „Kilka słów o obecności”, których celem było rozwijanie wyobraźni, ekspresji scenicznej i współpracy w grupie.

Działalność teatru znacząco przyczyniła się do wzbogacenia oferty kulturalnej miasta oraz wspierania rozwoju artystycznego młodych mieszkańców Tarnowa. Poprzez spektakle, wydarzenia tematyczne i warsztaty teatralne instytucja nie tylko umożliwiała wartościowe spędzanie czasu wolnego, ale także kształtowała wrażliwość, kreatywność i postawy społeczne wśród dzieci, młodzieży i całych rodzin.

W 2025 roku Tarnowskie Centrum Kultury (TCK) prowadziło także szeroko zakrojoną działalność edukacyjno-artystyczną, realizując liczne projekty skierowane do różnych grup wiekowych. W ramach 15 programów edukacyjnych zorganizowano łącznie 3.607 zajęć, w których uczestniczyło 397 osób. Istotnym elementem oferty była Szkoła Muzyków Rockowych S.M. Rock, gdzie przeprowadzono 3.041 indywidualnych zajęć muzycznych dla średnio 86 uczniów miesięcznie. Dużym zainteresowaniem cieszyła się również Pracownia Sztuki Studio Art, która zrealizowała 289 zajęć grupowych dla blisko 100 uczestników miesięcznie, a także Pracownia Fotograficzna, w której odbyło się 114 spotkań rozwijających kompetencje artystyczne uczestników.

Ważnym miejscem działalności edukacyjnej był również Pasaż Odkryć, oferujący zajęcia w ośmiu

specjalistycznych pracowniach, m.in. astronomicznej, hi-tech i przyrodniczej. W ich ramach odbyło się 495 regularnych zajęć dla 314 uczestników. Z kolei Dom Kultury Westerplatte zapewnił stałą ofertę zajęciową dla 127 uczestników, organizując 272 spotkania obejmujące m.in. zajęcia plastyczne, krawieckie, grupy teatralno-muzyczne oraz zajęcia umuzykalniające dla najmłodszych prowadzone metodą gordonowską.

Działalność TCK obejmowała także bogaty program wydarzeń artystycznych. W ciągu roku zorganizowano 37 wydarzeń, w tym koncerty i spektakl teatralny, które przyciągnęły ponad 13 tysięcy widzów. Dużą popularnością cieszyły się również „Letnie Taneczne Wieczory na Rynku” – pięć edycji tego cyklu zgromadziło łącznie około 3 000 uczestników.

Istotnym elementem oferty była działalność Kina Marzenie, które w 2025 roku zaprezentowało 1.232 seanse filmowe. Wśród nich znalazły się m.in. wydarzenia dedykowane rodzinom, takie jak cykl „Rozmarzone poranki” (10 spotkań), a także różnorodne projekty i programy edukacyjne.

Tarnowskie Centrum Kultury aktywnie angażowało się również w organizację wydarzeń plenerowych i integracyjnych. We współpracy z Radami Osiedli przygotowano 12 pikników rodzinnych i imprez plenerowych, w których uczestniczyło ponad 4.300 osób. Pasaż Odkryć odwiedziło w tym czasie łącznie 22.289 osób, korzystając z ekspozycji stałej, planetarium oraz sezonowych warsztatów edukacyjnych.

Ważnym elementem działań integracyjnych były także spotkania wokół gier planszowych. Cykl „Planszówki młodzieżówki” oraz „Plansza łączy”, organizowany w Domu Kultury Westerplatte, zgromadził łącznie 623 uczestników. Dodatkowo zorganizowano 19 edycji „Bazarku na Starówce”, które sprzyjały integracji mieszkańców oraz budowaniu sąsiedzkich relacji.

O rozwój intelektualny dzieci oraz ciekawe sposoby spędzania wolnego czasu dbała także Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie (MBP). Biblioteka oferowała swoim czytelnikom niemal 350 tys. książek, czasopism, audiobooków, e-booków, kolekcji i zbiorów specjalnych. W 2025 r. z jej zasobów skorzystało 21.807 osób, a łączna liczba odwiedzin w wypożyczalniach, czytelniach i podczas organizowanych wydarzeń wyniosła 185.978. Czytelnicy chętnie korzystali również z punktów dostępu do Internetu i usług elektronicznych, w tym zdalnego dostępu do bazy prawniczej Legalis, platform e-booków Ibuk Libra, Legimi, Empik Go oraz ACADEMICA. Biblioteka pełniła także rolę miejsca spotkań i wydarzeń literackich, edukacyjnych oraz artystycznych, organizując w 2025 r. 998 wydarzeń, w których uczestniczyło 16.243 osób. Szczególną uwagę poświęcono czytelnikom dziecięcym i młodzieży szkolnej, przy równoczesnym zaangażowaniu rodziców i nauczycieli. Działania te uzupełniały proces nauczania, m.in. poprzez pomoc w wyborze lektur, wsparcie w zadaniach domowych i tworzeniu bibliografii, a także zapewniały atrakcyjną rozrywkę intelektualną.

W procesie wspierania prawidłowej adaptacji społecznej dzieci i młodzieży oraz organizowania ich czasu wolnego istotną rolę odgrywały również szkoły i przedszkola. Oferowały szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych, w tym treningi sportowe – piłki nożnej, siatkowej, ręcznej, tenisa stołowego, a także karate i judo – które rozwijały zarówno sprawność fizyczną, jak i umiejętność pracy w zespole. Oferowały one różnorodne zajęcia pozalekcyjne, takie jak treningi piłki nożnej, siatkowej, ręcznej i tenisa stołowego, a także zajęcia karate i judo. Uczniowie mogli także angażować się w koła zainteresowań, takie jak chór, teatr, wolontariat czy inne grupy hobbyistyczne, co pozwalało im rozwijać pasje, kreatywność i umiejętności społeczne. Dzięki temu dzieci i młodzież mogły spędzać czas w sposób ciekawy, bezpieczny i rozwijający ich talenty.

Tarnowskie rodziny, dzieci i młodzież mogły również korzystać z programu ogólnodostępnych zajęć sportowo-rekreacyjnych realizowanego przez GMT przy współpracy z organizacjami pozarządowymi wybranymi w otwartym konkursie ofert. Realizowane było także zadanie publiczne w zakresie sportu dzieci i młodzieży pn. „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie GMT, w tym w formie zgrupowań sportowych - ze szczególnym

uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich. Był to drugi poziom rozwoju sportowego dzieci utalentowanych, podczas którego poszczególne kluby brały udział we współzawodnictwie sportowym o zasięgu ponadlokalnym. Mieszkańcy Tarnowa, dzieci i młodzież przez cały 2025 r. korzystali również z obiektów sportowych należących do Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Z Letniego Parku Wodnego Mościce z biletów rodzinnych skorzystało 2.524 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych była możliwość korzystania z obiektów letnich (pływalnie kryte i Letni Park Wodny za 4 zł, Letni Park Wodny za 5 zł) i zimowych (lodowiska za 5 zł, pływalnie kryte za 4 zł) przez dzieci i młodzież w czasie wolnym od nauki.

Tabela nr 3: Liczba osób korzystających z obiektów sportowych letnich i zimowych w 2025 r. za 4 zł i 5 zł

Lp.	Akcje Letnie i Zimowe 2025 r.	Liczba osób
1	Park Wodny, ul. Józefa Piłsudskiego	954
2	Letni Park Wodny Mościce	3.284
3	Lodowisko, ul. Wojska Polskiego	994
4	Pływalnia Kryta – MDS, ul. Romualda Traugutta	110
5	Lodowisko, ul. Romualda Traugutta 5a	883
Razem:		6.225

Podsumowanie realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” w latach 2023–2025 w ramach celu szczegółowego „Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodzieży oraz wspieranie form organizacji wolnego czasu”.

W latach 2023–2025 Tarnów systematycznie rozwijał działania mające na celu wspieranie dzieci i młodzieży poprzez dostęp do kultury, sportu i rekreacji, tworząc warunki sprzyjające ich prawidłowej adaptacji społecznej, rozwojowi pasji i umiejętności społecznych. W analizowanym okresie widoczny był wzrost zaangażowania młodych mieszkańców w różnorodne formy aktywności – zarówno kulturalnej, jak i fizycznej.

W ramach działań wspierających rozwój kompetencji społecznych młodzieży realizowano warsztaty coachingowe. Wskaźniki w tym obszarze wykazały zmienność w poszczególnych latach – w 2024 r. przeprowadzono 22 warsztaty, w których uczestniczyło około 200 dzieci i młodzieży, natomiast w 2025 r. liczba ta była niższa i wyniosła 3 warsztaty z udziałem 65 uczestników. Oznacza to, że działania te miały charakter uzupełniający wobec innych form wsparcia rozwoju młodych mieszkańców.

Istotnym elementem rozwoju systemu wsparcia było również prowadzenie badań, ewaluacji oraz ekspertyz dotyczących jakości usług na rzecz rodzin. W tym obszarze można zauważyć wyraźną tendencję wzrostową, szczególnie w ostatnim roku analizowanego okresu, co wskazuje na rosnące znaczenie monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia rodzin i dzieci.

Duże znaczenie w realizacji celu miało zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do instytucji kultury oraz wydarzeń artystycznych. Liczba seansów i spektakli kierowanych do młodych odbiorców systematycznie rosła, zwiększając się z 691 w 2023 r. do ponad 1,4 tys. w kolejnych latach. Z kolei liczba wydarzeń kulturalnych wykazywała zróżnicowanie w poszczególnych latach, jednak utrzymywała się na wysokim poziomie, a współpraca z organizacjami pozarządowymi pozwalała na rozwijanie i poszerzanie oferty kulturalnej miasta.

Znaczącym wskaźnikiem aktywności młodych mieszkańców była liczba uczestników warsztatów artystycznych, która wykazywała dużą dynamikę zmian, osiągając szczególnie wysoki poziom w 2025 r. Jednocześnie środki finansowe przeznaczane na zadania kulturalne realizowane przez organizacje pozarządowe dla rodzin i dzieci systematycznie rosły, co świadczy o konsekwentnym wzmacnianiu tego obszaru wsparcia.

Równolegle rozwijały się działania z obszaru sportu i rekreacji. Liczba uczestników zadań z obszaru

kultury fizycznej wykazywała wyraźną tendencję wzrostową, zwiększając się z około 7,2 tys. uczestników w 2023 r. do ponad 11,5 tys. w 2025 r. Programy miejskie, takie jak „Sportowe Talenty”, a także wydarzenia sportowo-rekreacyjne dla dzieci, młodzieży i całych rodzin sprzyjały popularyzacji aktywnego stylu życia. Liczba podmiotów realizujących zadania z zakresu kultury fizycznej, w tym klubów sportowych i organizacji pozarządowych, utrzymywała się na stosunkowo stabilnym poziomie, z niewielkimi wahaniami w poszczególnych latach. Jednocześnie można zauważyć systematyczny wzrost środków finansowych przeznaczanych na realizację tych zadań – z około 1,05 mln zł w 2023 r. do 1,45 mln zł w 2025 r., co potwierdza rosnące znaczenie aktywności fizycznej w polityce miasta.

Działania podejmowane w latach 2023–2025 pokazały, że inwestowanie w kulturę, sport i rekreację to nie tylko możliwość spędzania czasu wolnego, ale przede wszystkim sposób na wsparcie zdrowego rozwoju, kształtowanie pozytywnych nawyków oraz budowanie relacji społecznych wśród dzieci i młodzieży. Rozszerzanie oferty i angażowanie różnych partnerów społecznych zwiększało dostępność i atrakcyjność tych form wsparcia, co przyczyniało się do tworzenia przyjaznego i inspirującego środowiska dla młodych mieszkańców Tarnowa.

Podsumowując, w latach 2023–2025 system wsparcia w zakresie kultury, sportu i rekreacji funkcjonował w Tarnowie w sposób spójny i rozwijający się. Wskaźniki monitoringu wskazują na rosnącą aktywność dzieci i młodzieży w obszarze sportu oraz zwiększanie dostępności wydarzeń kulturalnych, przy jednoczesnym wzmacnianiu współpracy z organizacjami pozarządowymi i systematycznym zwiększaniu nakładów finansowych na działania skierowane do młodych mieszkańców miasta.

Źródła finansowania „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025”

W 2025 r. Program Wspierania Rodziny finansowany był przede wszystkim ze środków budżetu GMT ujętych po stronie wydatków jednostek organizacyjnych gminy, jak również środków przekazywanych w formie dotacji przeznaczonych na realizację zadań zleconych przez gminę. Część zadań finansowana była ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa. Ponadto zadania Programu finansowane były ze środków pochodzących z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, Unii Europejskiej oraz organizacji pozarządowych.

2. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA GMINY MIASTA TARNOWA NA LATA 2024 - 2026” W 2025 ROKU

Poniżej zamieszczono zestawienie tabelaryczne przedstawiające realizację zadań przypisanych do poszczególnych celów programu rozwoju pieczy, informację na temat realizacji działań podejmowanych w ramach projektów socjalnych oraz ogólną ocenę efektywności działań w zakresie pieczy zastępczej podejmowanych w 2025 r.

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

Zestawienie tabelaryczne z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 r.

Nr celu	Zadanie do realizacji	Wskaźnik	Realizator
Cel główny			
Rozwój i deinstytucjonalizacja lokalnego systemu pieczy zastępczej			
Cele szczegółowe			
1.	Wspieranie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej		
	1.1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat rodzicielstwa zastępczego	1. Liczba zrealizowanych projektów na rzecz promowania rodzicielstwa zastępczego 2. Liczba przedsięwzięć i inicjatyw zrealizowanych na rzecz pogłębiania świadomości społeczności lokalnej nt. rodzicielstwa zastępczego (np. przekazy medialne, posty w mediach społecznościowych, imprezy plenerowe, wydarzenia)	6 79
	1.2. Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka	1. Liczba kandydatów którym wydano opinię dotyczącą motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej 2. Liczba pozytywnych opinii dotyczących motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	21 osób 13
	1.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rodzinnego domu dziecka oraz dyrektora placówki typu rodzinnego	1. Liczba zorganizowanych szkoleń 2. Liczba osób, które zakończyły szkolenie 3. Liczba zakwalifikowanych kandydatów	1 10 9
	1.4. Zatrudnienie odpowiedniej do potrzeb liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej dostosowanej do wymagań	1. Liczba zatrudnionych koordynatorów	5

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej		
1.5. Organizacja szkoleń lub innych form podnoszących umiejętności i kwalifikacje rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	1. Liczba zorganizowanych szkoleń lub innych form 2. Liczba osób, które skorzystały z oferowanego wsparcia	16 35
1.6. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin zastępczych (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne)	1. Liczba udzielonych porad i konsultacji 2. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia 3. Liczba dzieci objętych wsparciem/terapią psychologiczną 4. Liczba rodziców zastępczych objętych wsparciem pedagogicznym	530 190 15 37
1.7. Organizowanie zespołów do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	1. Liczba zorganizowanych zespołów 2. Liczba przesłanych do sądu sprawozdań dotyczących sytuacji małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	218 173
1.8. Tworzenie i bieżące modyfikowanie planów pomocy dziecku	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	41
1.9. Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych	1. Liczba dzieci zgłoszonych do przysposobienia 2. Liczba dzieci adoptowanych	8 3
1.10. Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	1. Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych dla rodzin zastępczych 2. Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach	35 117
1.11. Organizowanie wsparcia rodzin pomocowych	1. Liczba złożonych wniosków 2. Liczba zatrudnionych osób	14 14

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		3. Liczba dzieci, którym zapewniono opiekę w rodzinach pomocowych	28
	1.12. Zapewnienie wsparcia osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	1. Liczba złożonych wniosków 2. Liczba zatrudnionych osób	6 6
	1.13. Realizacja świadczeń finansowych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1. Liczba wypłaconych świadczeń 2. Liczba wypłaconych świadczeń fakultatywnych	1.859 99
2.	Zapewnienie dzieciom dostępu do instytucjonalnej pieczy zastępczej przy uwzględnieniu ich indywidualnych potrzeb przy jednoczesnym ograniczeniu udziału liczby dzieci w tej formie na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej		
	2.1. Utrzymanie optymalnych warunków wychowawczo-opiekuńczych umożliwiających prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dzieci i młodzieży	1. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych 2. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	5 102
	2.2. Prowadzenie stałej współpracy pomiędzy przedstawicielami Centrum Usług Społecznych w Tarnowie a placówkami opiekuńczo-wychowawczymi celem monitorowania sytuacji małoletnich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Liczba zespołów oceny sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w których uczestniczyli przedstawiciele Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	14
	2.3. Utrzymanie standardów infrastrukturalnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1. Liczba obiektów po modernizacji, remoncie, doposażeniu, adaptacji	1
	2.4. Tworzenie i bieżące modyfikowanie planów pomocy dziecku	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	96
3.	Powrót wychowanków pieczy zastępczej do rodziny pochodzenia bądź dążenie do przysposobienia (adopcji)		
	3.1. Umożliwienie i pomoc realizacji kontaktów (w tym na terenie siedziby Centrum Usług Społecznych w Tarnowie) pomiędzy rodziną biologiczną a dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej	1. Liczba zrealizowanych spotkań na terenie siedzib 2. Liczba postanowień sądu dotyczących realizacji kontaktu rodziców biologicznych z dziećmi poza rodziną zastępczą/placówką opiekuńczo-wychowawczą	904 47

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

	3.2. Składanie do sądu wniosków celem wydania zarządzeń w zakresie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej	1. Liczba sporządzonych i złożonych do sądu wniosków	66
	3.3. Prowadzenie współpracy z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny celem monitorowania możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej	1. Liczba sporządzonych planów pomocy dziecku	75
	3.4. Monitorowanie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	1. Liczba sporządzonych protokołów okresowej oceny dzieci. 2. Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych celem rozpoczęcia procedury adopcyjnej	254 9
	3.5. Informowanie sądu o całokształcie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	1. Liczba wysłanych do sądu informacji	243
4.	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej		
	4.1. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków w opracowaniu indywidualnych planów usamodzielnienia	1. Liczba sporządzonych indywidualnych planów usamodzielnienia się 2. Liczba wychowanków objętych wsparciem	19 19
	4.2. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków kontynuujących edukację	1. Liczba wychowanków pozostających w dotychczasowej formie pieczy zastępczej i kontynuujących edukację 2. Liczba wychowanków po opuszczeniu pieczy zastępczej kontynuujących edukację 3. Liczba usamodzielnionych wychowanków, którzy powrócili do dotychczasowej formy pieczy zastępczej	25 21 0
	4.3. Wzmacnianie usamodzielnianych wychowanków poprzez realizowanie poradnictwa specjalistycznego	1. Liczba udzielonych porad/konsultacji przez pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga,	211

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		prawnika, wychowawcę, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej 2. Liczba osób korzystających z poradnictwa	50
4.4. Wspieranie procesu usamodzielnienia poprzez realizację działań podnoszenie umiejętności i kompetencji społecznych		1. Liczba przeprowadzonych warsztatów/szkoleń itp. dla usamodzielniających się wychowanków 2. Liczba uczestników działań podnoszących umiejętności i kompetencje społeczne	33 44
4.5. Organizacja spotkań/warsztatów edukacyjnych dla osób rozpoczynających proces usamodzielnienia		1. Liczba spotkań/warsztatów	30
4.6. Realizacja wsparcia finansowego i rzeczowego dla usamodzielnionych wychowanków		1. Liczba osób objętych pomocą 2. Liczba wydanych decyzji administracyjnych	36 31
4.7. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych		1. Liczba miejsc w mieszkaniach wspomaganych/treningowych dla usamodzielnianych wychowanków 2. Liczba wychowanków skierowanych do mieszkań 3. Liczba złożonych przez wychowanków wniosków o przydział mieszkania z zasobów gminy	3 1 12

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

Działania podejmowane w ramach projektów socjalnych w roku 2025

PROJEKTY SOCJALNE DZIAŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ						
Nazwa projektu	Grupa docelowa	Działania	Źródło finansowania	Koszt projektu – w zł	Okres realizacji	Ilość uczestników
„Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa.	Rodziny zastępcze.	Zajęcia warsztatowe dla rodzin zastępczych połączone z grupą wsparcia. Terminy spotkań: 24.02.2025 r., 31.03.2025 r., 28.04.2025 r., 30.06.2025 r., 29.09.2025 r., 24.11.2025 r., 15.12.2025 r.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	I - XII	21
„Grupa wsparcia dla spokrewnionych rodziców zastępczych” – projekt skierowany do funkcjonujących spokrewnionych rodzin zastępczych na terenie Miasta Tarnowa.	Rodziny zastępcze spokrewnione.	Grupa zamknięta. Wsparcie rodziców w codziennym wypełnianiu roli rodzica zastępczego, psychoedukacja, edukacja prawna. Terminy spotkań: 16.05.2025 r., 13.06.2025 r., 19.09.2025 r., 17.10.2025 r., 14.11.2025 r., 19.12.2025 r.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	V-XII	14
„Ania szuka domu” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa.	Na realizację projektu pozyskano środki z Fundacji E&Y. W ramach realizacji projektu w środkach masowego przekazu ukazały się artykuły nt. pieczy	CUS Tarnów, UMT Tarnów	W ramach etatów CUS	I -XII	Działania otwarte – mieszkańcy Miasta

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		<p>zastępczej, wydrukowano materiały promocyjne, które były dystrybuowane na wydarzeniach miejskich.</p> <p>Rodzicielstwo zastępcze było promowane poprzez udział pracowników Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w imprezach/ wydarzeniach/ piknikach realizowanych na terenie Miasta Tarnowa dla mieszkańców m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piknik „Dobrodzień”, - Piknik „Smaki Babiego Lata”, - „Narodowe czytanie”, - Piknik „Pożegnanie lata” z Radą Osiedla Gumniska-Zabłocie, - Piknik „Zdrowa rodzina”, - Piknik „Tarninowe koralobranie i śniadanie na trawie”, - Miejski Dzień Dziecka, - Piknik w Niepublicznym Zespole Szkolno-Przedszkolnym Stowarzyszenia „Siódemka”, - Targi Pracy i Edukacji. <p>W ramach środków z budżetu UMT zrealizowano cykl 5 podcastów na antenie Radia RDN Małopolska:</p> <p>23.05.2025 r. „Jak wspierać rodziny, które przeżywają trudności?”,</p> <p>30.05.2025 r. „Zostań rodziną zastępczą”,</p>				
--	--	---	--	--	--	--

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		06.06.2025 r. „Jak pomóc dziecku w nowej rzeczywistości?” 13.06.2025 r. „Rodzinom zastępczym pomagają koordynatorzy”, 20.06.2025 r. „W Tarnowie potrzeba rodzin zastępczych”.				
„PrzySTAN u Ani” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa.	Utworzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego „PrzySTAN u Ani”. W ramach punktu mieszkańcy Tarnowa mogą uzyskać kompleksowe informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego, jak również wolontariatu. Punkt działa w każdy poniedziałek przy ul. Juliana Goslarskiego 5, w godzinach od 15.00 – 17.00.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	V-XII	Działanie otwarte – mieszkańcy Miasta
„Babskie poniedziałki” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze udział w wydarzeniach realizowanych w Centrum Sztuki Mościce.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa.	Udzielanie informacji dotyczących pieczy zastępczej przybyłym na wydarzenie mieszkańcom, kolportaż ulotek. Udział w wydarzeniach w dniu: 17.02.2025 r., 07.04.2025 r., 15.02.2025 r., 08.09.2025 r., 13.10.2025 r.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	I-XII	Działania otwarte – mieszkańcy Miasta
„Twarzą w twarz z cichym Bohaterem” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa, rodziny zastępcze z terenu Miasta	Udzielanie informacji dotyczących pieczy zastępczej przybyłym na wydarzenie mieszkańcom, kolportaż ulotek, możliwość	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	V	Działania otwarte – mieszkańcy Miasta

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

	Tarnowa.	spotkania i rozmowy z osobami pełniącymi funkcje rodziny zastępczej. Spotkania zorganizowano w przyjaznych dla mieszkańców miejscach na terenie Miasta tj: 09.05.2025 r. - spotkanie w Multimedialnym Centrum Artystycznym. 16.05.2025 – spotkanie w Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej. 23.05.2025 r. spotkanie w Tarnowskim Centrum Kultury. 30.05.2025 r. spotkanie z zawodowymi rodzinami zastępczymi w Tarnowskim Centrum Dialogu.				
„Happening – kolorowy korowód” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa, rodziny zastępcze z terenu Miasta Tarnowa.	Przejście kolorowego korowodu stworzonego przez rodziców zastępczych, dzieci i zaprzyjaźnionych osób ulicami Miasta Tarnowa, które zakończyło się organizacją Sportowego Dnia Dziecka na terenach Centrum Usług Społecznych przy ul. Kazimierza Brodzińskiego 14.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	VI	Działania otwarte – mieszkańcy Miasta
Spoty w Radiu RDN Małopolska promujące rodzicielstwo zastępcze.	Mieszkańcy Miasta Tarnowa.	W miesiącu grudniu na antenie Radia RDN Małopolska wyemitowano 46 spotów promujących rodzicielstwo zastępcze.		W ramach środków z Fundacji EY	XII. 2025 – I.2026	Działania otwarte – mieszkańcy Miasta

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

„Zimowy bal karnawałowy” - projekt dla dzieci.	Dzieci z rodzin zastępczych.	Zabawa karnawałowa zorganizowana we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie. W realizację projektu zaangażowali się uczniowie szkoły, którzy wcielili się w rolę animatorów i zaproponowali uczestnikom różnego rodzaju zabawy i aktywności.	CUS Tarnów/ ZSOiT	W ramach etatów CUS/ ZSOiT	12-25.II	16
„Wakacyjna wyspa” - projekt dla dzieci i młodzieży.	Młodzież z rodzin zastępczych.	Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji, tj. wyjście do kina, zajęcia plastyczne.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	VII-VIII	19
„Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” – projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – rok szkolny 2025/2026	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych.	Pomoc potrzebującym małoletnim w nadrobieniu zaległości w nauce oraz rozwijanie w dzieciach umiejętności spędzania wolnego czasu – rozwój zainteresowań.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	XI 2025 – VI 2026	63
„Wiosna w cukrowej odświeżeniu” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych.	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych.	Warsztaty wiosenne z tworzenia z masy cukrowej.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	IV	14
„Dzień Rodzicielstwa Zastępczego” - projekt dla rodzin zastępczych oraz ich wychowanków.	Rodziny zastępcze, dzieci i młodzież z rodzin zastępczych.	Organizacja pikniku dla rodzin zastępczych, integracja rodzin zastępczych, a także zabawa, którą poprowadziła firma animacyjna.	W ramach projektu realizowanego przez Gminę Miasta Tarnowa	W ramach etatów CUS	VIII	56

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

			– Centrum Usług Społecznych pt. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”, współfinansowanego ze środków EFS Plus			
„Kolorowy świat” - warsztaty plastyczne	Dzieci z rodzin zastępczych.	Organizacja cyklu warsztatów plastycznych prowadzonych przez edukatorkę sztuki.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	IV-VII	29
„Emocje na 5+” - projekt dla młodzieży z rodzin zastępczych.	Młodzież z rodzin zastępczych.	Projekt, którego głównym celem jest wzajemne wsparcie jak i podejmowanie dyskusji i rozmowy na tematy, które nurtują młodych ludzi. Terminy warsztatów/spotkań: „W Krainie emocji” 24.06.2025 r., 15.07.2025 r., 21.08.2025 r., 08.09.2025 r., 19.09.2025 r., 20.10.2025 r., 03.11.2025 r. „Poznajemy siebie i swoje emocje” 25.06.2025 r., 09.07.2025 r., 25.08.2025 r.,	W ramach projektu realizowanego przez Gminę Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”, współfinansowanego ze środków EFS Plus	W ramach etatów CUS	I-XII	57

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

		19.09.2025 r., 22.09.2025 r., 13.10.2025 r., 24.11.2025 r.				
„OdNowa społeczna w Tarnowie, czyli most do samodzielności” projekt dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	Pełnoletni wychowankowie z pieczy zastępczej.	Organizacja cyklu warsztatów wdrażających do podejmowania samodzielnych decyzji oraz warsztatów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i poczuciu osamotnienia. Terminy warsztatów/spotkań: 07.07.2025 r., 22.07.2025 r., 12.08.2025 r., 26.08.2025 r., 09.09.2025 r., 19.09.2025 r., 23.09.2025 r.	W ramach projektu realizowanego przez Gminę Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie pt. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” współfinansowanego ze środków EFS Plus	W ramach etatów CUS	I-XII	39
„Moje miejsce - moja przyszłość. Wsparcie mieszkaniowe młodzieży z pieczy zastępczej.” - projekt dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	Młodzież rozpoczynająca proces usamodzielnienia oraz objęta już tym procesem z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Organizacja zajęć i warsztatów, których głównym jest podniesienie wiedzy i kompetencji młodzieży z pieczy zastępczej przygotowującej się do samodzielności.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	XII.2025 – II.2026	9

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” oraz „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024 - 2026” w 2025 roku

„Piernikowe cuda” - projekt dla dzieci z rodzin zastępczych.	Dzieci z rodzin zastępczych.	Warsztaty kulinarne z dekorowania pierników.	CUS Tarnów	W ramach etatów CUS	XII	10
„Zostań Mikołajem” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych.	Dzieci i młodzież z rodzin zastępczych.	Projekt, którego głównym celem było obdarowanie dzieci i młodzieży z tarnowskich rodzin zastępczych prezentami gwiazdkowymi. Projekt miał również na celu podniesienie świadomości mieszkańców Tarnowa w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej i zwrócenie uwagi na potrzeby dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.	Podmioty komercyjne, osoby prywatne.	Koszt pokryły podmioty komercyjne oraz darczyńcy prywatni, którzy zaangażowali się w realizowaną przez CUS akcję.	XI-XII	65

Ocena efektywności działań podejmowanych w roku sprawozdawczym 2025

W 2025 r. na terenie Miasta Tarnowa utworzono łącznie 9 nowych rodzin zastępczych, w tym 4 rodziny zastępcze spokrewnione, w których umieszczono 4 dzieci, oraz 5 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono 8 małoletnich. Ponadto, w 2025 roku do funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych przyjęto 11 małoletnich.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie Tarnowa funkcjonowały 82 rodziny zastępcze, w tym 45 rodzin spokrewnionych, 30 rodzin niezawodowych oraz 7 rodzin zawodowych. Rodziny te sprawowały opiekę nad łącznie 121 dziećmi i pełnoletnimi wychowankami, z czego 59 przebywało w rodzinach spokrewnionych, 38 w rodzinach niezawodowych oraz 24 w rodzinach zawodowych.

Narastająco w 2025 roku na terenie miasta funkcjonowało ogółem 91 rodzin zastępczych, w tym 51 rodzin spokrewnionych, 33 rodziny niezawodowe oraz 7 rodzin zawodowych. W pieczy zastępczej przebywało łącznie 147 dzieci i pełnoletnich wychowanków, w tym 68 w rodzinach spokrewnionych, 45 w rodzinach niezawodowych oraz 34 w rodzinach zawodowych.

Realizując Cel 1 Programu, tj. „Wspieranie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w mieście Tarnowie”, Centrum Usług Społecznych – Organizator rodzinnej pieczy zastępczej – podjęło w 2025 roku szereg działań mających na celu zarówno wsparcie funkcjonujących rodzin zastępczych, jak i upowszechnianie wiedzy na temat pieczy zastępczej, sprzyjające powstawaniu nowych rodzin zastępczych.

Pracownicy Centrum Usług Społecznych zapewniali rodzinom zastępczym wsparcie dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie Miasta Tarnowa mogła zostać objęta pomocą i wsparciem. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. koordynatorzy obejmowali wsparciem 63 rodziny zastępcze, natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego było to łącznie 73 rodziny.

Rodziny zastępcze miały możliwość uczestniczenia w cyklicznych szkoleniach realizowanych przez pedagoga i psychologa Działu Pieczy Zastępczej, których celem było wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych, a także integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa. W 2025 roku w ramach projektu „Uniwersytet Rodzicielstwa Zastępczego” zrealizowano osiem szkoleń o następującej tematyce:

- 24 lutego – „Czasem warto pobłądzić – czy naprawdę uczymy się na błędach”,
- 31 marca – „Konsekwencja w wychowaniu. Budowanie odpowiedzialności u dzieci”,
- 28 kwietnia – „Słowa ranią, czyli jak unikać krzyku, kpin i obrażania dziecka”,
- 26 maja – „Trudne zachowania dziecka”,
- 30 czerwca – „Wstydlive rozmowy – seksualność”,
- 29 września – „O zewnętrznej motywacji – wpływ emocji na zachowania społeczne”,
- 24 listopada – „Strata – jak się z nią mierzyć”,
- 15 grudnia – „Wzmacnianie samooceny dziecka (oraz własnej)”.

W 2025 roku rozpoczęła również działalność grupa wsparcia dedykowana spokrewnionym rodzicom zastępczym, której celem było wsparcie w codziennym pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, a także psychoedukacja i edukacja prawna ukierunkowana na poniesienie kompetencji w szczególności u dziadków oraz babć sprawujących pieczę zastępczą. W ramach tej inicjatywy odbyło się sześć spotkań o następującej tematyce:

- 16 maja – „Ja i inni podobni do mnie”,
- 13 czerwca – „Dlaczego jestem w tym miejscu, w którym jestem”,
- 19 września – „Status dziecka w rodzinie zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem rodziny zastępczej spokrewnionej”,

- 17 października – „Zagadnienie zaburzeń więzi – style przywiązania”,
- 14 listopada – „Jak pomóc dziecku w zaistniałej sytuacji – psychoedukacja”,
- 19 grudnia – „Samopomoc – rady i sposoby dbania o własne zasoby”.

W ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” współfinansowanego ze środków EFS Plus, zrealizowano dla rodziców zastępczych cykl zajęć edukacyjno-warsztatowych, prowadzonych zarówno w formie stacjonarnej jak i online. Podczas spotkań poruszono zagadnienia związane z syndromem dziecka krzywdzonego, Alkoholowym Zespołem Płodowym, Reaktywnym Zaburzeniem Przywiązania oraz zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Istotnym elementem cyklu były również warsztaty praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ponadto, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych w 2025 roku wzorem poprzedniego roku zorganizowano spotkania z Dyrektorem Centrum Usług Społecznych, podczas których rodziny mogły na bieżąco zgłaszać swoje uwagi oraz dzielić się problemami. W czasie spotkań dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych miały zapewnioną opiekę na terenie siedziby CUS przy ul. Juliana Gosłara 5.

W 2025 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowali 7 projektów skierowanych do dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej. Podejmowane działania miały na celu zapewnienie uczestnikom kreatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, a także promowanie alternatywnych, wartościowych sposobów jego zagospodarowania. Istotnym elementem realizowanych projektów była praca nad rozwojem emocjonalnym dzieci. W tym zakresie przeprowadzono cykl warsztatów dla dwóch grup wiekowych – młodszych oraz starszych dzieci. Warsztaty zostały zrealizowane w ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” i koncentrowały się na rozpoznawaniu oraz wyrażaniu emocji, jak również na wzmacnianiu kompetencji społecznych uczestników.

Ponadto rodziny zastępcze wraz z wychowankami miały możliwość wspólnego spędzenia czasu podczas corocznego spotkania organizowanego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Wydarzenie to sprzyjało integracji środowiska rodzin zastępczych oraz wzmacnianiu więzi rodzinnych.

Rodziny zastępcze zgłaszały pojawiające się trudności, poszukując skutecznych i adekwatnych rozwiązań. W procesie wsparcia mogły liczyć nie tylko na pomoc koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, lecz również na wsparcie specjalistów zatrudnionych w Centrum Usług Społecznych, tj. psychologa, pedagoga oraz prawnika. W 2025 roku specjaliści ci udzielili łącznie 590 porad i konsultacji.

Wszystkie zawodowe rodziny zastępcze, które złożyły wniosek o przyznanie pomocy w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich, otrzymały wnioskowane wsparcie. Z tej formy pomocy skorzystało 6 rodzin zastępczych, a zatrudnionych zostało łącznie 6 osób. Ponadto wszystkie zawodowe rodziny zastępcze, które w 2025 roku wystąpiły z wnioskiem o zapewnienie rodzin pomocowych, otrzymały stosowne wsparcie w okresie przysługującego im, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 30-dniowego urlopu wypoczynkowego. W tym czasie Centrum Usług Społecznych zabezpieczało opiekę nad dziećmi w innych rodzinach zastępczych, wypłacając należne świadczenia oraz wynagrodzenia. Z tej formy pomocy skorzystało 14 rodzin zastępczych (jedna rodzina mogła kilka razy w roku skorzystać ze wsparcia) obejmując wsparciem 28 wychowanków.

Rodziny zastępcze otrzymywały przysługujące im świadczenia obligatoryjne, w tym świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Dodatkowo wypłacane były dodatki na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Rodziny zastępcze, które wystąpiły z wnioskiem o przyznanie świadczeń fakultatywnych w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych mających wpływ na sprawowanie opieki, również otrzymały stosowne wsparcie. Wszystkie zawodowe rodziny zastępcze mogły skorzystać z fakultatywnego świadczenia w postaci dofinansowania do

wypoczynku dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w wysokości średnio 300 zł na dziecko. Ponadto, zgodnie z zapisami zawartymi w umowach, zawodowe rodziny zastępcze korzystały z dofinansowania do pokrycia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego oraz przeprowadzenia niezbędnych remontów. W 2025 roku wypłacono łącznie 1.859 świadczeń, w tym 99 świadczeń fakultatywnych.

W ramach działań mających na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze, w 2025 roku Centrum Usług Społecznych – Organizator rodzinnej pieczy zastępczej – zrealizował 6 projektów promujących rodzicielstwo zastępcze, tj.: „Ania szuka domu”, „PrzySTAŃ u Ani”, „Babskie poniedziałki”, „Twarzą w twarz z cichym bohaterem”, „Happening – kolorowy korowód” oraz kampanię informacyjną w postaci spotów emitowanych na antenie Radia RDN Małopolska.

W ramach realizowanych projektów promocyjnych pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczyli w licznych wydarzeniach sportowych, kulturalnych oraz integracyjnych organizowanych na terenie miasta Tarnowa. Obecność podczas tego typu wydarzeń umożliwiła dotarcie do szerokiego grona odbiorców, prowadzenie indywidualnych rozmów z mieszkańcami, udzielanie szczegółowych informacji oraz dystrybucję materiałów promocyjnych.

W trosce o ułatwienie dostępu do rzetelnych informacji na temat pieczy zastępczej, w 2025 roku uruchomiono stały punkt informacyjny „PrzySTAŃ u Ani”. W punkcie tym, w każdy poniedziałek w godzinach od 15.00 do 17.00, dyżur pełnili koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog i pedagog udzielający mieszkańcom kompleksowych informacji dotyczących rodzicielstwa zastępczego oraz procedur związanych z tworzeniem rodzin zastępczych.

Treści promujące rodzicielstwo zastępcze były również systematycznie publikowane na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych Centrum Usług Społecznych, a także prezentowane w lokalnej prasie i radiu. W grudniu 2025 roku na antenie Radia RDN Małopolska wyemitowano kilkadziesiąt spotów promujących rodzicielstwo zastępcze. Ponadto w 2025 roku zrealizowano cykl pięciu podcastów na antenie Radia RDN Małopolska, które przybliżyły mieszkańcom zagadnienia związane z pieczą zastępczą, w tym różnice pomiędzy adopcją a pieczą zastępczą, proces tworzenia rodzin zastępczych oraz wyzwania i satysfakcje wynikające z pełnienia tej roli.

Dzięki wsparciu zewnętrznemu, w tym środkom pozyskanym z Fundacji EY, możliwe było sfinansowanie szerokiej gamy materiałów promocyjnych, takich jak ulotki, banery, potykanie reklamowe oraz wizytówki, które w istotny sposób wspierały realizację działań informacyjno-promocyjnych.

W 2025 roku do Centrum Usług Społecznych – Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie zgłosiło się łącznie 21 osób zainteresowanych podjęciem się roli rodzica zastępczego. W wyniku przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych wydano 13 pozytywnych opinii psychologiczno-pedagogicznych dotyczących pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej oraz zawodowej. Do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – spokrewnionej, niezawodowej oraz zawodowej – ostatecznie zakwalifikowano 9 osób.

Cel 2 Programu „Zapewnienie dzieciom dostępu do instytucjonalnej pieczy zastępczej przy uwzględnieniu ich indywidualnych potrzeb przy jednoczesnym ograniczeniu udziału liczby dzieci w tej formie na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej” to przede wszystkim zapewnienie dzieciom umieszczonym w instytucjonalnej pieczy zastępczej takich warunków opiekuńczo – wychowawczych, które zapewnią im prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny. W Tarnowie funkcjonuje Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych, które zapewnia pełną i wspólną obsługę ekonomiczno – administracyjną i organizacyjną placówek opiekuńczo - wychowawczych działających na terenie Miasta. W ramach Centrum funkcjonują placówki typu socjalizacyjnego, a wśród nich: Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Słoneczny Dom” przeznaczona dla 10 dzieci, Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Przyjazny Dom” przeznaczona dla 14 dzieci,

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Janusza Korczaka również przeznaczona dla 14 dzieci, Placówka typu interwencyjnego „Pogotowie Opiekuńcze” przeznaczona dla 14 dzieci. W 2021 r. została uruchomiona Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego „Rodzinny Dom” przeznaczona dla 8 dzieci (bądź też w sytuacjach tego wymagających np. z uwagi na konieczność umieszczenia rodzeństwa za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody nie więcej niż 10 dzieci). W okresie sprawozdawczym we wszystkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało w ciągu roku łącznie 102 wychowanków.

Cel 3 Programu stanowi „Powrót wychowanków pieczy zastępczej do rodziny pochodzenia bądź dążenie do przysposobienia”. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza stanowi przejściową formę opieki nad dzieckiem do momentu uregulowania sytuacji małoletniego. Oznacza to, że równoległe do wsparcia i opieki dziecka prowadzona jest praca z rodziną biologiczną, która ma na celu jak najszybsze przywrócenie jej zdolności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej by umożliwić powrót dziecka do rodziny. W przypadku, kiedy nie ma takiej możliwości najlepszym dla dziecka rozwiązaniem jest umieszczenie w rodzinie adopcyjnej (przysposabiającej).

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, jak również Pracownicy Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych wykonując swoje obowiązki współpracowali z pracownikami socjalnymi bądź asystentami rodziny, lokalnymi placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami medycznymi, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

Dla każdego dziecka, które trafiło do rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej opracowany został Plan Pomocy Dziecku. Plan opracowywany był na podstawie informacji dotyczących życia dziecka zawartych w dokumentach pozyskanych z placówek medycznych, edukacyjnych, jak i na podstawie analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego w trakcie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz ocen i efektów pracy socjalnej prowadzonej z rodziną dziecka. W okresie sprawozdawczym koordinatorzy opracowali lub zmodyfikowali 41 planów pomocy dziecku, natomiast w placówkach opiekuńczo – wychowawczych takich planów opracowano 96.

Małoletnim, którzy zostali umieszczeni w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej umożliwiono kontakt z rodziną biologiczną. Na terenie Centrum Usług Społecznych w 2025 r. zrealizowano w sumie 193 spotkania, natomiast na terenie PO-W odbyło się 712 takich spotkań. Ponadto Sąd Rodzinny w Tarnowie wydał 10 zgód na kontakty dzieci z rodzicami biologicznymi poza siedzibą CUS oraz 31 poza placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

CUS - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej oraz zespoły w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w 2025 r. dokonywały oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu: ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej. Spotkania zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej organizowane były w siedzibie Centrum Usług Społecznych - Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Tarnowie przy ul. Juliana Gosłara 5, natomiast dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w siedzibie jednej z tarnowskich Placówek sprawujących opiekę nad dzieckiem tj. w PO-W „Słoneczny Dom” przy ul. Pułaskiego 59, w PO-W „Przyjazny Dom” przy ul. Gruntowej 9a, w PO-W im. Janusza Korczaka przy ul. Chemicznej 10a/2, PO-W „Pogotowie Opiekuńcze” przy ul. Chemicznej 10a/5 oraz w PO-W „Rodzinny Dom” przy ul. Chemicznej 10a/4.

Zespoły organizowane były co najmniej 2 razy w roku dla każdego dziecka powyżej lat trzech (tj. minimum raz na pół roku), a dla dzieci młodszych, tj. poniżej 3 lat co najmniej raz na 3 miesiące. W 2025 r. CUS - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał 218 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie, a po wejściu

w życie nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, również do Ośrodka Adopcyjnego TPD Oddział w Tarnowie. Ocena dzieci w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych została omówiona podczas 14 posiedzeń po których wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz Ośrodka Adopcyjnego TPD Oddział w Tarnowie.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 4 wnioski do III Wydziału Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej oraz dokonał zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego TPD Oddział w Tarnowie 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W przypadku małoletnich umieszczonych w tarnowskich Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych do Sądu sporządzono 62 wnioski o wydanie zarządzeń w zakresie władzy rodzicielskiej i dokonano zgłoszenia 1 małoletniego do Ośrodka Adopcyjnego.

Cel 4 Programu „Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej” stanowi ważny element całego Programu. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletniości przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Jednym z działań przygotowujących wychowanków do procesu usamodzielnienia jest organizacja warsztatów czy spotkań dotyczących procesu usamodzielnienia, których celem jest m.in.: przekazanie informacji na temat przepisów prawnych dotyczących procesu usamodzielnienia, jak i informacji na temat instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa mogących mieć znaczący wpływ na proces usamodzielnienia. W 2025 r. w Centrum Usług Społecznych - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizował projekt pn. „Moje miejsce - moja przyszłość. Wsparcie mieszkaniowe młodzieży z pieczy zastępczej” oraz w ramach projektu „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”, współfinansowanego ze środków EFS Plus, cykl warsztatów wdrażających do podejmowania samodzielnych decyzji oraz warsztatów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i poczuciu osamotnienia pn. „OdNowa społeczna w Tarnowie, czyli most do samodzielności”.

Kolejnym działaniem przygotowującym wychowanków do procesu usamodzielniania jest sporządzenie IPU, czyli indywidualnego programu usamodzielnienia. IPU sporządza się na minimum miesiąc przed uzyskaniem pełnoletniości przez wychowanka dokument ten jest rodzajem kontraktu pomiędzy osobą usamodzielnianą, opiekunem usamodzielnienia i CUS będącym m.in. podstawą do przyznania świadczeń pieniężnych. IPU zawiera przede wszystkim zakres współdziałania wszystkich stron oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia, kwalifikacji zawodowych czy też odpowiednich warunków mieszkaniowych. W okresie sprawozdawczym indywidualny program usamodzielnienia sporządzono z 19 wychowankami rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

CUS - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej objął w 2025 r. wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową, jak i wsparcie niefinansowe. Z wsparcia finansowego tj. z pomocy na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie skorzystało 36 osób, dla których wydano łącznie 31 decyzji.

Dwunastu wychowanków złożyło wniosek o mieszkanie treningowe lub z zasobów gminy oraz 1 osobę skierowano do mieszkania treningowego dla usamodzielnianych wychowanków.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych, natomiast wychowankowie pozostający w placówkach mogli liczyć na pomoc wychowawców PO-W. W okresie sprawozdawczym z wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika ds. usamodzielnień czy też wychowawcy placówki skorzystało w sumie 50 wychowanków, którym udzielono 211 porad i konsultacji.

Podsumowując realizowane w 2025 roku działania, należy stwierdzić, że podejmowane inicjatywy w sposób kompleksowy obejmowały zarówno wsparcie istniejących rodzin zastępczych, jak i działania promocyjne przyczyniając się do wzmacniania systemu pieczy zastępczej.

Jednocześnie, w związku ze wzrastającymi potrzebami w zakresie tworzenia nowych miejsc w pieczy zastępczej, wynikającymi ze zwiększającej się liczby dzieci, wobec których sądy orzekają umieszczenie poza środowiskiem rodzinnym, zasadne jest dalsze kontynuowanie oraz rozwijanie działań na rzecz rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej w mieście Tarnowie.

Potrzeby związane z realizacją zadań na 2026 rok

Biorąc pod uwagę zadania realizowane w 2025 r. na rzecz rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, warto zasygnalizować następujące potrzeby w zakresie wspierania rodzin:

1. Rozwijanie współpracy między jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasta Tarnowa a organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rodzin i dzieci.
2. Prowadzenie systematycznego monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub doświadczających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w oparciu o współpracę interdyscyplinarną.
3. Zapewnienie wsparcia rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę asystentów rodziny oraz zwiększanie ich liczby w odpowiedzi na rosnącą złożoność problemów i wydłużający się proces pracy z rodziną.
4. Zapewnienie rodzinom skoordynowanego wsparcia wynikającego z realizacji przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
5. Rozwijanie systemu specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego i psychiatrycznego dla mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży.
6. Rozszerzanie działań psychoedukacyjnych, warsztatów, webinarów oraz spotkań edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie ze stresem i kryzysami.
7. Realizowanie działań dla dzieci w celu rozwijania kompetencji społecznych, kształtowania kultury osobistej i życzliwości, przeciwdziałania agresji oraz organizowanie warsztatów dotyczących zagrożeń w sieci i uzależnień.
8. Edukacja rodziców w zakresie zdrowia psychicznego dzieci, podnoszenie ich świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu i nadmiernym używaniem smartfonów oraz organizacja spotkań z ekspertami w celu wzmacniania pozytywnych relacji rodzinnych.
9. Wspieranie rodzin w przeciwdziałaniu kryzysom i przemocy poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne i kampanie społeczne.
10. Wzmacnianie i rozwijanie systemu pieczy zastępczej poprzez zapewnienie dzieciom opieki w warunkach jak najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego oraz intensyfikowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze, w tym udział w kampanii „Ania Szuka Domu”.
11. Pozyskiwanie zawodowych rodzin zastępczych i rodzin wspierających.
12. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz rozwijanie kompetencji kadry realizującej zadania w obszarze polityki społecznej poprzez organizowanie szkoleń dla specjalistów i służb pomocowych, w szczególności w zakresie interwencji kryzysowej, pracy z osobami w trudnej sytuacji życiowej oraz budowania odporności psychicznej i społecznej.
13. Tworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń między specjalistami, nauczycielami,

organizacjami pozarządowymi i służbami publicznymi poprzez organizowanie konferencji i spotkań poświęconych skutecznym strategiom wsparcia i przeciwdziałaniu zagrożeniom społecznym.

14. Wspieranie i organizowanie w szkołach dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rozwijających zainteresowania uczniów, w tym warsztatów kompetencji społecznych i kół zainteresowań.
15. Dopuszczenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne do zajęć sensorycznych, logopedycznych i rewalidacyjnych oraz sprzęt audiowizualny dla oddziałów integracyjnych, a także utrzymanie odpowiedniego standardu wyposażenia sal i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w tym sanitariatów i placów zabaw.
16. Zapewnienie nauczycielom szkoleń i wsparcia w zakresie rozpoznawania oraz przeciwdziałania zagrożeniom społecznym, w tym przemocy domowej i cyberprzemocy, a także wzmacnianie ich kompetencji wychowawczych oraz organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców.
17. Współpraca szkół z instytucjami oraz kontynuacja działań edukacyjnych promujących zdrowie i przeciwdziałających uzależnieniom, mająca na celu zwiększenie dostępności bezpłatnych programów profilaktycznych i materiałów edukacyjnych na terenie miasta Tarnowa, a także wsparcie rodzin w przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy poprzez programy profilaktyczne i edukacyjne.
18. Zwiększanie liczby wydarzeń integracyjnych dla rodzin oraz rozwijanie inicjatyw i programów o charakterze międzypokoleniowym.
19. Zapewnienie środków finansowych oraz materiałów edukacyjnych dla jednostek prowadzących zajęcia profilaktyczne na terenie miasta Tarnowa.

Podsumowanie

„Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025” został opracowany z myślą o dzieciach, młodzieży oraz rodzinach wychowujących dzieci, aby wyznaczyć kierunki działań wspierających oraz usprawnić system pomocy kierowanej do tarnowskich rodzin. Jego celem jest określenie skutecznych form wsparcia zarówno dla rodzin przeżywających trudności w opiece i wychowaniu dzieci, jak i dla wszystkich rodzin, poprzez oferowanie różnorodnych form pomocy. Działania te mają na celu poprawę jakości codziennego życia rodzin oraz umożliwienie im prawidłowego wypełniania podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Oferta skierowana do rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży pozwala w możliwie najlepszym stopniu odpowiadać na ich aktualne potrzeby oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów, z którymi się mierzą, wspierając ich rozwój i prawidłowe funkcjonowanie. Dzięki podejmowanym działaniom zaspokajane są potrzeby wychowawcze oraz niwelowane różnego rodzaju deficyty. Coroczne sprawozdania z realizacji Programu wskazują, że dzieci i młodzież mogą korzystać z szerokiego wachlarza form wsparcia, które umożliwiają im rozwijanie zainteresowań i zdolności oraz przyczyniają się do zaspokajania ich potrzeb zarówno indywidualnych, jak i społecznych. Program stanowi również odpowiedź na różnorodne sytuacje kryzysowe doświadczane przez rodziny – zapewnia dostęp do specjalistycznej pomocy oraz wzmacnia ich funkcjonowanie, dzięki czemu są one w stanie skutecznie radzić sobie z codziennymi trudnościami. Oferta wsparcia realizowana w 2025 r., będąca efektem współpracy wielu instytucji działających na rzecz rodziny, przyczyniła się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa oraz stworzenia skutecznego systemu pomocy wspierającego rozwój rodzin. Tym samym cele i zadania Programu w 2025 r. sprzyjały wyrównywaniu szans oraz zapewnieniu rodzinom z dziećmi, dzieciom i młodzieży możliwości równego startu.

Głównym celem „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024–2026” jest zapewnienie dzieciom tymczasowej opieki i wychowania w sytuacji, gdy ich rodzina biologiczna – z powodu różnych kryzysów – nie jest w stanie właściwie realizować swoich funkcji. Wsparcie kierowane do rodzin

zastępczych było dostosowywane do indywidualnych potrzeb zarówno samych rodzin, jak i wychowywanych przez nie dzieci. Rodziny zastępcze miały również możliwość uczestniczenia w szkoleniach wzmacniających ich kompetencje wychowawcze. W codziennym funkcjonowaniu mogły korzystać z pomocy specjalistów, takich jak psycholog, pedagog czy prawnik. Należy podkreślić, że umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej traktowane jest jako rozwiązanie ostateczne, stosowane dopiero po wyczerpaniu wszystkich dostępnych form wsparcia dla rodziny biologicznej.

Realizacja działań w ramach wskazanych programów w 2025 r. przyczyniła się do ograniczenia wielu problemów społecznych dotyczących rodziny, zwiększenia ich poczucia bezpieczeństwa oraz skuteczniejszego rozwiązywania trudności pojawiających się w codziennym funkcjonowaniu. Jednocześnie możliwe było zaspokojenie wielu potrzeb rodzin oraz dzieci.

Sprawozdania z realizacji programów za 2025 r. zawierają zestawienie działań podejmowanych na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży w ramach przyjętych celów głównych i szczegółowych. Stanowią one podsumowanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze wsparcia rodzin. Analiza zgromadzonych danych umożliwia ocenę skuteczności podejmowanych działań, a także planowanie kolejnych inicjatyw oraz dalsze doskonalenie systemu wsparcia.

Opracowano: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PLANU DEINSTYTUCJONALIZACJI
I ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH
DLA MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTA
TARNOWA**

Centrum
Usług Społecznych

Wstęp

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa do 2025 roku” (zwanego dalej „Planem”) za lata 2023–2025 ma na celu przejrzyste przedstawienie działań podjętych w celu realizacji założeń Planu, w tym celu głównego, celów szczegółowych oraz zaplanowanych działań, które zostały wdrożone w okresie sprawozdawczym. Dokument zawiera również analizę przyjętych wskaźników monitorowania wraz z ich wartościami, co pozwala na ocenę stopnia realizacji poszczególnych założeń Planu.

Plan przyjęty uchwałą nr XC/854/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r., stanowił podstawę realizacji działań na rzecz rozwoju nowoczesnych, zintegrowanych i środowiskowych form wsparcia społecznego, zastępujących dotychczas dominujące instytucjonalne modele pomocy. Został on opracowany w ramach projektu grantowego pt. *Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych*, realizowanego w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (Oś priorytetowa II, Działanie 2.8.), co umożliwiło przeprowadzenie diagnozy lokalnych potrzeb oraz wyznaczenie strategicznych kierunków rozwoju usług społecznych, stanowiących punkt odniesienia dla działań wdrażanych po jego przyjęciu.

Realizacja planu w latach 2023–2025 prowadzona była w oparciu o system monitorowania postępów i oceny skuteczności podejmowanych działań. Działania koncentrowały się na osiągnięciu celu głównego, jakim było stworzenie efektywnego, zintegrowanego systemu usług społecznych, dostosowanego do lokalnych potrzeb mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji Planu podejmowano działania ukierunkowane m.in. na wsparcie rodzin i dzieci, poprawę jakości życia osób starszych, zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami, rozwój usług dla osób doświadczających kryzysów psychicznych oraz wsparcie osób w kryzysie bezdomności.

Wdrażane działania obejmowały rozwój usług środowiskowych, zwiększenie dostępności usług specjalistycznych, tworzenie systemów wsparcia dla opiekunów nieformalnych, rozwój mieszkalnictwa wspieranego oraz realizację działań profilaktycznych i integracyjnych. Realizacja Planu uwzględniała także kalkulację kosztów, dostępne źródła finansowania oraz przyjęty system monitorowania skuteczności działań.

Sprawozdanie za lata 2023–2025 zostało przygotowywane zgodnie z harmonogramem określonym w Planie. Wdrażanie zaplanowanych działań rozpoczęto trzy miesiące po jego przyjęciu, natomiast monitoring realizacji prowadzony był raz w roku, w okresie sprawozdawczym. Realizacja, a także ocena skuteczności i efektywności Planu wymagała zapewnienia odpowiedniej koordynacji współpracy pomiędzy jednostkami i podmiotami zaangażowanymi w jego wdrażanie. Funkcję koordynatora pełniło Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

Obszar: Rodzina								
Cel główny			2023		2024		2025	
Stworzenie rozwiniętego i sprawnego systemu wspierania rodzin i opieki nad dziećmi			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						
1. Tworzenie dogodnych warunków opieki nad dziećmi	1.1. Kontynuacja dożywiania dla dzieci i młodzieży w miejskich przedszkolach i szkołach	Liczba dzieci i młodzieży objętych dożywianiem	217.737,00	481	225.434,00	459	209.826,00	400
	1.2. Rozwój sieci lokalnych miejsc wsparcia opieki nad dziećmi, w tym nad dziećmi wymagającymi szczególnej opieki	Liczba dzieci w lokalnych miejscach wsparcia objętych wsparciem w ramach działania	1.041.984,38	373	1.110.132,98	348	1.264.118,50	306
	1.3. Rozwój sieci wsparcia dla rodzin z dziećmi	Liczba potrzebujących objętych wsparciem specjalistów psychologów, terapeutów	22.687.008,00	21.014	33.310.804,00	20.275	35.589.272.51	20.646
	1.4. Wdrożenie platformy opieki nad dziećmi – zastępczy dziadek/babcia	Liczba wdrożonych platform	35.624,99	1	W ramach etatu Zespołu Żłobków ¹	0	W ramach etatów Zespołu Żłobków	0
	Liczba seniorów zarejestrowanych w bazie/na platformie	14		8		6		

¹ Zespół Żłobków w Tarnowie.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

2. Tworzenie warunków do sprawnego funkcjonowania rodzin zastępczych	2.1. Organizacja szkoleń podnoszących kompetencje dla istniejących rodzin zastępczych	Liczba godzin szkoleniowych w zakresie podnoszenia kompetencji dla istniejących rodzin zastępczych	W ramach etatów CUS ²	18	W ramach etatów CUS	50	W ramach etatów CUS	50
	2.2. Organizacja spotkań informacyjnych dla potencjalnych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych	Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych dla potencjalnych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych	W ramach etatów CUS	30	W ramach etatów CUS	23	W ramach etatów CUS	67
	2.3. Realizacja wsparcia psychologicznego dla rodzin zastępczych	Odsetek funkcjonujących rodzin zastępczych objętych wsparciem	W ramach etatów CUS	100%	W ramach etatów CUS	100%	W ramach etatów CUS	100%
	2.4. Zapewnienie zatrudnienia koordynatorów indywidualnej pieczy zastępczej proporcjonalnie do potrzeb funkcjonujących rodzin zastępczych	Odsetek zrealizowanych wniosków o objęcie wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	360.068,21	100%	456.742,13	100%	554.402,93	100%
Cel główny			2023		2024		2025	
Wysoki poziom samodzielności dzieci wchodzących w dorosłość z instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						

² Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz skrót CUS stosowane są zamiennie.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

3. Wsparcie dzieci i młodzieży pozostających pod opieką w placówkach instytucjonalnych lub w rodzinach zastępczych	3.1. Organizacja mieszkań treningowych wprowadzających w dorosłość	Liczba mieszkań treningowych wprowadzających w dorosłość	72.500,00	1	72.500,00	1	72.500,00	1
	3.2. Organizacja kompleksowego wsparcia dla osób usamodzielnianych i opuszczających instytucjonalną i rodzinną pieczę zastępczą	Liczba zrealizowanych godzin wsparcia	W ramach etatów CUS, COPOW ³ , POW RD ⁴	86	W ramach etatów CUS, COPOW, POW RD	786	W ramach etatów CUS, COPOW, POW RD	211
	3.3. Zwiększenie wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży przebywających w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym	10.000,00 oraz w ramach etatów CUS	126	W ramach etatów CUS	135	W ramach etatów CUS	117
	3.4. Organizacja zajęć sportowych, kulturalnych itp. dla dzieci i młodzieży z instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba zajęć sportowych, kulturalnych itp. dla dzieci i młodzieży z instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej	9.891,22 oraz w ramach etatów CUS	138	10.000,00 oraz w ramach etatów CUS	138	W ramach etatów CUS	130

³ Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie.

⁴ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” w Tarnowie.

Obszar: Rodzina

Działania w obszarze wspierania rodzin i opieki nad dziećmi prezentuje szczegółowy przebieg realizacji zadań ukierunkowanych na budowę zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi, obejmującego zarówno tworzenie dogodnych warunków opieki nad dziećmi, jak i rozwój dostępnych form wsparcia dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb rodzin. Szczególny nacisk położono na rozwój usług środowiskowych, sieci lokalnych miejsc wsparcia oraz rozwiązań umożliwiających zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków opieki, wychowania i rozwoju. Przedstawione działania koncentrują się na przeciwdziałaniu dysfunkcjom rodzinnym, wzmacnianiu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, rozwój infrastruktury wsparcia dziennego oraz promowanie rozwiązań sprzyjających integracji i wyrównywaniu szans rozwojowych dzieci i młodzieży.

W zakresie tworzenia dogodnych warunków opieki nad dziećmi kluczowe działania obejmowały kontynuację programu dożywiania dzieci i młodzieży w miejskich przedszkolach i szkołach. W 2023 roku programem objęto 481 dzieci, w 2024 roku - 459, natomiast w 2025 roku - 400. Łącznie wsparcie otrzymało 1.340 dzieci. Wskaźnik realizacji nie tylko został osiągnięty, ale znacząco przekroczony, co potwierdza adekwatność interwencji oraz realne zapotrzebowanie na tę formę wsparcia wśród rodzin. Dane te potwierdzają, że program odgrywa istotną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa żywieniowego najmłodszych mieszkańców miasta.

W latach 2023–2025 Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało kompleksowy pakiet usług wpisujących się w proces deinstytucjonalizacji, którego celem było przeniesienie ciężaru wsparcia z form instytucjonalnych na środowisko lokalne, rodziny oraz usługi dostępne blisko miejsca zamieszkania. Jednym z kluczowych elementów tego procesu był rozwój usług dziennych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży. W ramach tych działań na terenie miasta funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego, realizujące pomoc w opiece i wychowaniu dzieci w formach opiekuńczych, specjalistycznych oraz pracy podwórkowej. Dwie specjalistyczne placówki wsparcia dziennego – SIEMACHA Spot Tarnów oraz KANA, prowadzone były na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez organizacje pozarządowe. Kolejna placówka działała w strukturze Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w formie opiekuńczo-podwórkowej pod nazwą „Akademia Aktywności”. W 2023 roku wsparciem objęto 373 dzieci, przy nakładach finansowych w wysokości 1.041.984,38 zł, w 2024 roku pomocą objęto 348 dzieci, a wydatki wyniosły 1.110.132,98 zł, natomiast w 2025 roku liczba dzieci korzystających ze wsparcia wyniosła 306, przy koszcie realizacji na poziomie 1.273.518,50 zł. Uzupełnieniem oferty była placówka MobilEduPark, realizująca działania w formie pracy podwórkowej, prowadzona ze środków własnych przez Kongregację Oratorium św. Filipa Neri w Tarnowie.

Placówki wsparcia dziennego zapewniały dzieciom opiekę, wsparcie wychowawcze i edukacyjne, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego. W ramach form specjalistycznych realizowano zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne i kompensacyjne, wsparcie logopedyczne oraz programy psychokorekcyjne i psychoprofilaktyczne. Istotnym elementem oferty była również praca podwórkowa, polegająca na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych prowadzonych w naturalnym środowisku dzieci i młodzieży.

Ponadto w okresie sprawozdawczym na terenie Miasta realizowano zadanie publiczne pn. „Wakacyjny klub malucha”, skierowane do dzieci ze spektrum autyzmu, zapewniające wsparcie terapeutyczne

i społeczne oraz bezpieczne, wartościowe formy spędzania czasu wolnego. Działania te stanowią uzupełnienie oferty placówek wsparcia dziennego, wzmacniając zasoby rodzin i społeczności lokalnych.

Istotną częścią usług w zakresie wsparcia rodzin było poradnictwo specjalistyczne dla dzieci, młodzieży i rodzin. W 2023 roku wsparciem psychologów, terapeutów i specjalistów objęto 21.014 osób przy kosztach wynoszących 22.687.008,00 zł. W 2024 roku wsparciem objęto 20.275 osób, a wydatki wzrosły do 33.310.804,00 zł, natomiast w 2025 roku z pomocy skorzystało 20.646 osób przy kosztach na poziomie 35.589.272,51 zł. Poradnictwo obejmowało interwencje kryzysowe, konsultacje emocjonalne, terapię krótkoterminową, wsparcie rodzicielskie oraz działania profilaktyczne. Tak szeroki zakres usług pozwalał na skuteczne przeciwdziałanie problemom wychowawczym i rodzinnym oraz ograniczał ryzyko kierowania dzieci do instytucjonalnych form opieki.

W analizowanym okresie wdrożono również innowacyjną platformę „zastępczy dziadek/babcia”, realizowaną w ramach projektu „Od Juniora do Seniora”. Inicjatywa ta stworzyła przestrzeń do wzajemnego wsparcia – z jednej strony umożliwiła rodzinom z małymi dziećmi uzyskanie dodatkowej, elastycznej opieki, z drugiej zaś dała seniorom szansę na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Istotnym elementem programu był starannie przygotowany proces rekrutacji i szkoleń kandydatów, który zapewniał odpowiedni poziom bezpieczeństwa oraz wysoką jakość świadczonej opieki. Projekt stanowił również odpowiedź na niedobór usług opiekuńczych dla dzieci do lat trzech, jednocześnie wzmacniając więzi międzypokoleniowe i wspierając lokalną społeczność. W 2023 roku uruchomienie platformy wiązało się z kosztem 35.624,99 zł, a w bazie znalazło się 14 seniorów. W kolejnym roku liczba zarejestrowanych uczestników wyniosła 8, natomiast w 2025 roku liczba ta wyniosła 6 osób. Platforma, prowadzona przez Zespół Żłobków w Tarnowie jako koordynatora zadania, umożliwiła rodzinom dostęp do nieinstytucjonalnej, elastycznej formy opieki, odpowiadającej na ich codzienne potrzeby.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie prowadziło działania ukierunkowane na wspieranie funkcjonujących rodzin zastępczych oraz rozwój systemu pieczy zastępczej. Obejmowały one zarówno wsparcie edukacyjne i psychologiczne, jak i działania koordynacyjne oraz informacyjno-konsultacyjne skierowane do kandydatów na rodziny zastępcze. W ramach projektu „Uniwersytet Rodzicielstwa Zastępczego” prowadzono szkolenia dla opiekunów zastępczych, ukierunkowane na rozwój kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych, a także spotkania sprzyjające wymianie doświadczeń w środowisku rodzin zastępczych. Równolegle organizowano spotkania informacyjne i konsultacje dla kandydatów, dotyczące m.in. wymogów formalnych oraz zasad funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. W 2023 roku przeprowadzono 18 godzin szkoleń oraz 30 spotkań informacyjnych, w 2024 roku – 50 godzin szkoleń i 23 spotkania, natomiast w 2025 roku – 50 godzin szkoleń oraz 67 spotkań informacyjnych. W analizowanym okresie wszystkie rodziny zastępcze objęto wsparciem psychologicznym i koordynacyjnym (100%), a zgłoszone wnioski dotyczące przydzielenia koordynatora pieczy zastępczej zostały zrealizowane.

W okresie sprawozdawczym na terenie Miasta funkcjonowało jedno mieszkanie treningowe dla osób usamodzielnianych. Wskaźnik „Liczba mieszkań treningowych wprowadzających w dorosłość”, przypisany do działania „Organizacja mieszkań treningowych wprowadzających w dorosłość”, nie uległ zwiększeniu. Rozszerzenie oferty mieszkań treningowych zostało zaplanowane w ramach projektu realizowanego przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie ze środków Europejskiego Funduszu

Społecznego Plus (EFS+), przy czym uruchomienie kolejnych mieszkań treningowych przewidziano w 2027 roku, po zakończeniu procesu inwestycyjnego.

W latach 2023–2025 działania na rzecz dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej koncentrowały się na kompleksowym wsparciu ich rozwoju oraz przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania. Obejmowały one zarówno proces usamodzielniania, pomoc psychologiczną, jak i organizację zajęć o charakterze integracyjnym, sportowym i kulturalnym. W zakresie przygotowania do usamodzielniania w 2023 roku zrealizowano 86 godzin wsparcia, w 2024 roku 786 godzin, natomiast w 2025 roku 211 godzin. Pomoc psychologiczna miała charakter ciągły i obejmowała znaczną liczbę odbiorców – 126 dzieci w 2023 roku, 135 w 2024 roku oraz 117 dzieci w 2025 roku. Istotnym elementem działań była również organizacja zajęć integracyjnych, sportowych i kulturalnych, których liczba utrzymywała się na zbliżonym poziomie – w latach 2023–2024 realizowano po 138 zajęć rocznie, natomiast w 2025 roku przeprowadzono 130 zajęć.

Realizacja opisanych działań przyczyniła się do ograniczenia instytucjonalizacji dzieci i młodzieży, wzmocnienia kompetencji rodzin, zwiększenia dostępności usług wsparcia w środowisku lokalnym oraz rozwoju alternatywnych form pomocy wobec tradycyjnej pieczy instytucjonalnej, adekwatnych do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

Obszar: Osoby starsze								
Cel główny			2023		2024		2025	
Poprawa warunków życia osób starszych oraz umożliwienie osobom starszym aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i integracji			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						
4. Ograniczenie wykluczenia z życia społecznego osób starszych	4.1. Wspieranie działalności istniejących klubów seniora oraz tworzenie nowych	Liczba funkcjonujących klubów seniora w mieście	573.462,29	6	632.935,08	6	851.282,49	7
	4.2. Organizacja usług opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym, funkcjonowaniu ze względu na wiek, np. usług rehabilitacyjnych, pielęgnacyjno-kosmetycznych itp.	Liczba osób starszych objętych np. usługami rehabilitacyjnymi, pielęgnacyjno-kosmetycznymi itp.	174.922,00	323	191.316,79	662	123.123,00	336
	4.3. Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów dla osób starszych poprzez organizację transportu do placówek medycznych	Liczba osób starszych, które skorzystały z transportu do placówek medycznych	0	0	0	0	0	0
	4.4. Rozwój usług dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym	Liczba osób starszych objętych usługami wspomagającymi	17.848,26	478	14.980,49	2.785	10.457,34 oraz w ramach etatów CUS	1.386

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

	funkcjonowaniu ze względu na wiek, np. „złota rączka dla seniora”, usługa porządkowa itp.							
	4.5. Wdrożenie działań intermentoringowych – wymiana doświadczeń międzypokoleniowych	Liczba spotkań intermentoringowych	0	0	W ramach etatów CUS	4	W ramach etatów CUS	9
5. Rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych	5.1. Organizacja wsparcia psychologicznego dla osób starszych	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologicznego dla osób starszych	W ramach etatów CUS	6	W ramach etatów CUS	7	15.412,63 oraz w ramach etatów CUS	45
	5.2. Kontynuacja wsparcia na odległość – tzw. teleopieka	Liczba osób, które skorzystały z usług teleopieki	52.611,84	107	57.582,49	104	10.348,40	80
	5.3. Organizacja wsparcia psychologicznego dla członków rodzin i opiekunów osób starszych	Liczba rodzin objętych usługami wsparcia psychologicznego dla członków rodzin i opiekunów osób starszych	0	0	0	0	W ramach etatów CUS	6
	5.4. Organizacja usług sąsiedzkich w zakresie wspierania osób starszych	Liczba osób korzystających z usług sąsiedzkich	Liczba zrealizowanych godzin usług sąsiedzkich	0	0	0	0	431.816,00
0		0			11.216			

Obszar: Osoby starsze

Zakres działań skierowany do osób starszych obejmuje inicjatywy mające na celu poprawę jakości życia tej grupy mieszkańców, zwiększenie ich aktywności społecznej oraz zapewnienie dostępu do usług wspierających samodzielność i bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, realizowało w latach 2023–2025 szereg usług i przedsięwzięć, wpisujących się w kierunki lokalnej polityki senioralnej.

W Tarnowie funkcjonuje pięć Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Placówki te oferują zajęcia poprawiające sprawność fizyczną i intelektualną, warsztaty artystyczne, wyjscia kulturalne, wycieczki integracyjne oraz konsultacje medyczne i edukację zdrowotną. Uzupełnieniem tej oferty jest Klub „Senior+” przy ul. Gumniska 25, działający w strukturach Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, który zapewnia osobom starszym codzienne zajęcia edukacyjne, społeczne, ruchowe i kulturalne, w tym działania samopomocowe i międzypokoleniowe. Rozszerzeniem i uzupełnieniem tej formy wsparcia była funkcjonująca w drugiej połowie 2025 roku Klubokawiarnia dla seniorów, będąca miejscem spotkań i integracji osób po 60. roku życia. Jej istotnym wyróżnikiem była możliwość współtworzenia programu przez uczestników, co sprzyjało lepszemu dopasowaniu działań do ich potrzeb oraz wzmacniało poczucie sprawczości i zaangażowania.

Centrum Usług Społecznych prowadzi kompleksowe działania na rzecz osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które samotnie gospodarują. W ramach Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa⁵ oraz projektu pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”⁶ wdrażane są działania ukierunkowane na wsparcie codziennego funkcjonowania oraz poprawę jakości życia odbiorców.

Kluczowym elementem oferty są mobilne usługi świadczone bezpośrednio w miejscu zamieszkania, obejmujące usługi pielęgnacyjno-kosmetyczne, fryzjerskie i podologiczne oraz działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej, w tym indywidualne poradnictwo dietetyczne oraz konsultacje fizjoterapeuty. Uzupełnieniem wsparcia są działania służące poprawie sprawności fizycznej i psychicznej uczestników, takie jak warsztaty ruchowe, ćwiczenia ogólnousprawniające oraz indywidualne sesje neurologopedyczne dla osób dorosłych.

Istotną część realizowanych usług stanowią również działania praktyczne, w tym usługa „Złotej Rączki” oraz mobilne usługi porządkowe. Obejmują one wsparcie w zakresie utrzymania sprawności technicznej oraz porządku w miejscu zamieszkania odbiorców, co realnie wpływa na poprawę bezpieczeństwa oraz wsparcie w codziennym funkcjonowaniu.

Działania te wspiera również oferta rehabilitacyjna skierowana do osób przewlekle chorych oraz kobiet po mastektomii. Obejmuje ona terapię manualną, masaże, ćwiczenia usprawniające oraz edukację zdrowotną, przyczyniając się do poprawy sprawności fizycznej i ogólnego samopoczucia.

---

⁵ Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023; Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok pn. „Od potrzeb do realizacji”; Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026.

⁶ Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+).

Istotnym elementem działalności są także inicjatywy sprzyjające integracji społecznej, takie jak warsztaty świąteczne, wyjazdy tematyczne czy wsparcie rzeczowe w postaci dystrybucji artykułów spożywczych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Wszystkie te działania tworzą spójny system wsparcia, który odpowiada na różnorodne potrzeby odbiorców i realnie podnosi jakość ich życia.

W ramach działań integracyjnych i międzypokoleniowych realizowane były projekty artystyczne i rękodzielnicze, m.in. „SeniorArt” oraz spotkania „Herbaciane Pogadanki”, sprzyjające wymianie doświadczeń między pokoleniami, zapobieganiu osamotnieniu i rozwijaniu więzi społecznych.

W latach 2023–2025 usługa transportu osób starszych do placówek medycznych nie była realizowana, w związku z czym wskaźnik pozostał na poziomie zerowym. Jednocześnie Miasto podjęło działania przygotowawcze w tym zakresie, składając projekt w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast. Jednym z zaplanowanych przedsięwzięć jest zakup busa przystosowanego do transportu osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz uruchomienie usługi „TAXI-HELP”, której realizację przewidziano na 2026 r.

Wsparcie psychologiczne dla osób starszych obejmowało poradnictwo indywidualne oraz pomoc w radzeniu sobie z trudnościami wynikającymi z wieku i zmieniających się potrzeb. Równoległe przewidziano działania w zakresie organizacji wsparcia psychologicznego dla członków rodzin i opiekunów osób starszych. Ponadto Centrum Usług Społecznych na bieżąco udzielało wsparcia członkom rodzin i opiekunom osób starszych zgłaszającym się z różnorodnymi problemami związanymi z opieką nad seniorami, zapewniając informacje, konsultacje oraz kierując do odpowiednich form pomocy, adekwatnie do zgłaszanych potrzeb. Stały kontakt mieszkańców z Centrum Usług Społecznych umożliwiał bieżące rozpoznawanie potrzeb oraz udzielanie adekwatnego wsparcia w sytuacjach kryzysowych, wzmacniając dobrostan psychiczny oraz poczucie bezpieczeństwa i przynależności społecznej.

W latach 2023–2024 CUS realizowało także program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów”. W 2023 roku, w ramach Modułu I i Modułu II, pomocą objęto łącznie 107 seniorów, przy koszcie 52.611,84 zł, natomiast w 2024 roku, w ramach Modułu II, ze wsparcia skorzystało 104 seniorów, a koszt realizacji wyniósł 57.582,49 zł. Łącznie w latach 2023–2024 z programu skorzystało 211 osób, co znacząco przyczyniło się do poprawy ich bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania dzięki dostępowi do usług teleopieki. Kontynuacją tych działań było wdrożenie w 2025 roku usługi „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”, która objęła 80 seniorów, przy łącznym koszcie 10.348,40 zł, stanowiąc rozwinięcie wcześniejszych inicjatyw i umożliwiając dalsze wspieranie ich w codziennym funkcjonowaniu.

W roku 2023 i 2024 usługi sąsiedzkie nie były realizowane, co skutkowało utrzymaniem się wskaźników „Liczba osób korzystających z usług sąsiedzkich” oraz „Liczba zrealizowanych godzin usług sąsiedzkich” na poziomie zerowym. W tym czasie kluczową formę wsparcia stanowiły usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, zapewniające bieżącą pomoc osobom starszym. Wdrożenie usług sąsiedzkich od 2025 r. uzupełniło system wsparcia, przyczyniając się do zwiększenia jego kompleksowości i dostępności dla osób wymagających pomocy.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

Obszar: Osoby z niepełnosprawnościami								
Cel główny			2023		2024		2025	
Wysoki poziom samodzielności osób z niepełnosprawnościami			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						
6. Zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami	6.1. Prowadzenie warsztatów usamodzielniających osoby z niepełnosprawnościami	Liczba warsztatów usamodzielniających dla osób z niepełnosprawnościami	W ramach etatów CUS	4	W ramach etatów CUS	19	W ramach etatów CUS	12
	6.2. Prowadzenie działań asystenckich wspierających w codziennym funkcjonowaniu osoby z niepełnosprawnościami	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych działaniami asystenckimi wspierającymi w codziennym funkcjonowaniu	1.882.272,55	151	2.301.605,83	138	1.815.555,22	130
	6.3. Realizacja warsztatów, zajęć i spotkań integrujących osoby z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców Tarnowa	Liczba warsztatów, zajęć i spotkań integrujących osoby z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców Tarnowa	120.686,59	21	135.808,78	29	192.084,81	31
7. Wsparcie opiekuńcze osób z niepełnosprawnościami	7.1. Organizacja mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dla osób z	Liczba utworzonych mieszkań wspomaganych	370.753,42	15	0	0	0	0

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

	niepełnosprawnościami							
	7.2. Kontynuacja realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	3.881.070,00	417	4.179.271,00	373	2.811.498,26	237
8. Wsparcie rodzin, w których funkcjonują osoby z niepełnosprawnościami	8.1. Zorganizowanie grup wsparcia dla członków rodzin osób z niepełnosprawnościami	Liczba uruchomionych grup wsparcia dla członków rodzin osób z niepełnosprawnościami	1.040,00	2	4.350,00	2	W ramach etatów CUS	1
	8.2. Organizacja usług transportowych dla osób z niepełnosprawnościami	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały z transportu	0	0	0	0	0	0
	8.3. Zwiększenie liczby miejsc, w których świadczona jest opieka wytchnieniowa	Liczba nowych miejsc, w których świadczona jest opieka wytchnieniowa	1.552.170,30	250	1.734.077,43	184	1.270.142,76	119

Obszar: Osoby z niepełnosprawnościami

Obszar dotyczący osób z niepełnosprawnościami obejmował realizację działań mających na celu podniesienie samodzielności uczestników, wspieranie ich aktywności społecznej oraz integrację z lokalną społecznością. W 2023 roku przeprowadzono warsztaty edukacyjno-treningowe, których celem było przygotowanie osoby z niepełnosprawnościami do bardziej samodzielnego, funkcjonowania. Zrealizowano zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i komunikacyjne oraz umiejętności niezbędne w codziennym życiu, w tym trening kulinarny i higieniczny, gospodarowanie budżetem, zarządzanie czasem, rozwój interpersonalny oraz działania artystyczno-teatralne. Zajęcia prowadzone były cyklicznie przez specjalistów, co pozwoliło na utrwalenie nabytych umiejętności i ich praktyczne zastosowanie. W efekcie uczestnicy wzmocnili poczucie własnej sprawczości, pewność siebie oraz motywację do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” zapewniał indywidualne wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz w aktywnym uczestnictwie w życiu społecznym, kulturalnym i edukacyjnym. W analizowanym okresie wsparciem w ramach usług asystenckich objęto łącznie 392 osoby, w tym 151 osób w 2023 r., 138 osób w 2024 r. oraz 130 osób w 2025 r. Zakres usług asystenckich obejmował m.in. pomoc w czynnościach dnia codziennego, wsparcie w aktywnościach poza miejscem zamieszkania, pomoc w sferze społecznej i zawodowej, a także w załatwianiu spraw urzędowych. Realizacja programu przyczyniła się do zwiększenia samodzielności uczestników oraz ich integracji z otoczeniem.

Działania integracyjne i aktywizacyjne realizowane były poprzez różnorodne formy aktywności, takie jak warsztaty, zajęcia artystyczne, teatralne i muzyczne, konkursy, koncerty oraz wydarzenia rekreacyjne. W latach 2023–2025 zorganizowano liczne spotkania integrujące osoby z niepełnosprawnościami z lokalną społecznością, finansowane m.in. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz małych grantów. Wśród podejmowanych działań znalazły się m.in. warsztaty „Piórkiem i pędzlem malowane”, „Świat pieśni i teatru wśród niepełnosprawnych” oraz „Bliżej Teatru z TWK”, które sprzyjały rozwijaniu kompetencji artystycznych, społecznych i integracyjnych uczestników, a także budowaniu relacji opartych na współpracy i wzajemnym zrozumieniu.

Uzupełnieniem tych działań było wydarzenie „DobroDzień”, którego głównym celem była integracja osób pełnosprawnych i osób z niepełnosprawnościami na różnych płaszczyznach życia społecznego. Wydarzenie stworzyło przestrzeń do bezpośrednich kontaktów, wspólnego działania i wzajemnego poznania się uczestników o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach. Program obejmował inicjatywy integracyjne, animacyjne i edukacyjne, które sprzyjały przełamywaniu barier społecznych, budowaniu postaw akceptacji oraz wzmacnianiu poczucia wspólnoty w środowisku lokalnym.

W Tarnowie powstało 15 mieszkań wspomaganych przy ul. Krzyskiej 17B, przeznaczonych dla 20 osób. Skierowano do nich mieszkańców przebywających dotychczas w placówkach opieki całodobowej, a także osoby oczekujące na umieszczenie w tego typu instytucjach. Realizacja przedsięwzięcia, obejmująca również zakup wyposażenia i środków trwałych, została sfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz z budżetu państwa.

Głównym celem zadania było stopniowe odchodzenie od kierowania osób do całodobowych form opieki oraz wspieranie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym. Zakładano ograniczanie umieszczania w instytucjach na rzecz rozwijania alternatywnych, bardziej indywidualnych form wsparcia, które umożliwiają prowadzenie możliwie samodzielnego życia i pozostanie w społeczności.

Ponadto od 2014 roku w Tarnowie funkcjonują dwa mieszkania wspomagane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – jedno dla kobiet, drugie dla mężczyzn. Mieszkańcy, przy wsparciu specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa i pracownika socjalnego), uczą się samodzielności i przygotowują do niezależnego życia w środowisku. W codziennym funkcjonowaniu rozwijają umiejętności społeczne, integrują się ze społecznością lokalną oraz przygotowują do pełnienia ról społecznych i większej niezależności. Prowadzenie obu mieszkań Gmina Miasta Tarnowa powierzyła Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie.

Centrum Usług Społecznych kontynuowało realizację usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Zakres tych działań obejmował pomoc w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności wsparcie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, zapewnienie opieki higienicznej, udzielanie wsparcia terapeutycznego oraz rozwijanie kompetencji społecznych u osób objętych pomocą. W latach 2023–2025 z usług opiekuńczych skorzystało odpowiednio: 409 osób w 2023 roku, 365 osób w 2024 roku oraz 227 osób w 2025 roku. Z kolei ze specjalistycznych usług opiekuńczych korzystało 8 osób w latach 2023–2024, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 10 osób. Realizacja tych form wsparcia pozwoliła na utrzymanie samodzielności uczestników i ograniczyła potrzebę pobytu w placówkach całodobowych.

Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami obejmowały również organizację grup wsparcia dla ich rodzin, m.in. w ramach „Klubu zdrowej mamy i dziecka”. Klub zapewniał rodzicom i opiekunom przestrzeń do wymiany doświadczeń, uczestnictwa w warsztatach tematycznych oraz korzystania ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego.

W ramach planu DI przewidziano utworzenie nowych miejsc świadczenia opieki wytchnieniowej, umożliwiającej okresowe przebywanie osoby wymagającej wsparcia pod zewnętrznym nadzorem, co dawałoby opiekunom możliwość „urlopu od opieki” w sytuacjach konieczności odpoczynku lub tymczasowej niemożności sprawowania pieczy. Jednocześnie przeprowadzona diagnoza potrzeb społeczności lokalnej wykazała, że bardziej adekwatną i oczekiwaną formą wsparcia jest pomoc świadczona w miejscu zamieszkania, odpowiadająca na realne warunki funkcjonowania rodzin. W związku z tym w latach 2023–2025 realizowano program rządowy „Opieka wytchnieniowa”, który wpisywał się w zidentyfikowane potrzeby opiekunów. Program ten umożliwiał osobom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności skorzystanie z czasowego wsparcia w miejscu zamieszkania. W ramach programu opiekun wytchnieniowy przejmował na określony czas obowiązki związane z codzienną opieką, odciążając członków rodzin i umożliwiając im odpoczynek, regenerację sił lub załatwienie niezbędnych spraw. Tego rodzaju wsparcie przyczyniało się nie tylko do poprawy dobrostanu opiekunów, ale również do stabilizacji funkcjonowania całego systemu rodzinnego. W analizowanym okresie z usług programu skorzystały łącznie 553 osoby, co potwierdza zasadność przyjętego kierunku działań oraz wskazuje na potrzebę dalszego rozwijania usług opieki wytchnieniowej w formach dostosowanych do realnych potrzeb lokalnej społeczności.

Podobnie jak w obszarze osób starszych, w latach 2023–2025 nie realizowano usługi transportu dla osób z niepełnosprawnościami, w związku z czym wskaźnik pozostał na poziomie zerowym. Jednocześnie przygotowano działania w tym zakresie w ramach projektu Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast, przewidując zakup busa przystosowanego do przewozu osób z niepełnosprawnościami oraz uruchomienie usługi „TAXI-HELP” w 2026 r.

Powyższe działania przyczyniły się do wzmocnienia samodzielności osób z niepełnosprawnościami, poprawy jakości ich życia, integracji społecznej oraz budowania wspierającego, włączającego środowiska lokalnego.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

Obszar: Osoby w kryzysie psychicznym								
Cel główny			2023		2024		2025	
Wyższy poziom wsparcia osób z problemami zdrowia psychicznego			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						
9. Rozwój usług specjalistycznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego	9.1. Prowadzenie kampanii informacyjnych o problemach zdrowia psychicznego występujących w społeczeństwie oraz o możliwościach wsparcia	Liczba kampanii informacyjnych o problemach zdrowia psychicznego występujących w społeczeństwie oraz o możliwościach wsparcia	23.200,00	2	33.320,00	2	1.800,00	1
	9.2. Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych	Liczba osób w kryzysie zdrowia psychicznego objętych wsparciem terapeutycznym	12.898,67	220	18.849,30	232	15.563,14	155
	9.3. Poszerzenie oferty świadczonych usług poradnictwa psychologicznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego	Liczba osób w kryzysie zdrowia psychicznego objętych wsparciem psychologicznym	0	0	19.976,75	12	0	0
10. Wsparcie dzieci i młodzieży z problemami psychicznymi	10.1. Prowadzenie akcji edukacyjnych w placówkach oświatowych o problemach i przyczynach	Liczba akcji edukacyjnych o problemach i przyczynach problemów ze zdrowiem psychicznym oraz możliwych sposobach wsparcia	W ramach etatów placówek oświatowych ⁷	Realizacja bieżąca	W ramach etatów placówek oświatowych	Realizacja bieżąca	W ramach etatów placówek oświatowych	Realizacja bieżąca

⁷ Szkoły publiczne i niepubliczne, Poradnie psychologiczne.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

	problemów ze zdrowiem psychicznym oraz możliwych sposobach wsparcia wśród młodzieży							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Obszar: Osoby w kryzysie psychicznym

W latach 2023–2025 Centrum Usług Społecznych w Tarnowie prowadziło intensywne działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego oraz zwiększania dostępności do usług terapeutycznych i poradnictwa specjalistycznego. Realizowane inicjatywy miały na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zaburzeń psychicznych występujących w różnych grupach wiekowych, informowanie o dostępnych formach wsparcia, a także bezpośrednio udzielanie pomocy osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym.

W ramach działań związanych z prowadzeniem kampanii informacyjnych na temat problemów zdrowia psychicznego oraz możliwości wsparcia zorganizowano pięć konferencji tematycznych, skierowanych do różnych grup odbiorców i poruszających istotne zagadnienia z tego obszaru.

Pierwsza z nich odbyła się 8 września 2023 roku pod hasłem „Zaburzenia depresyjne dzieci i młodzieży: przyczyny, diagnoza, nowe perspektywy leczenia i wsparcia”. Wydarzenie miało charakter profilaktyczny i edukacyjny, a jego celem było uwrażliwienie uczestników na skalę problemów depresyjnych wśród młodych ludzi oraz zaprezentowanie dostępnych form diagnozy i pomocy.

Kolejne wydarzenie zorganizowano 13 grudnia 2023 roku pod tytułem „Młodzi duchem mimo lat – psychologiczne, medyczne i społeczne aspekty życia seniora”. Konferencja koncentrowała się na specyfice funkcjonowania osób starszych, ich potrzebach psychicznych, zagrożeniach zdrowotnych oraz sposobach poprawy jakości życia w wieku senioralnym.

Trzecia konferencja odbyła się 15 lutego 2024 roku pt. „Potrzeby młodego człowieka – agresja i autoagresja osób ze spektrum autyzmu”. Jej tematyka dotyczyła trudnych zachowań oraz wyzwań w pracy z dziećmi i młodzieżą w spektrum autyzmu, ze szczególnym uwzględnieniem problemów związanych z agresją i autoagresją.

W dniach 9–11 kwietnia 2024 roku przeprowadzono trzydniową konferencję „Problemy zdrowia psychicznego u osób dorosłych oraz w starszym wieku”. Miała ona charakter interdyscyplinarny i obejmowała szeroki zakres zagadnień dotyczących kondycji psychicznej dorosłych i seniorów, a także systemowych działań wspierających te grupy.

Ostatnia konferencja odbyła się 24 czerwca 2025 r. w Tarnowie pt. „Równi w społeczeństwie – nowe drogi włączenia osób z niepełnosprawnościami”, zorganizowana przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie we współpracy z Akademią Tarnowską. Wydarzenie dotyczyło integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy instytucjami i ekspertami.

Równolegle w latach 2023–2025 w strukturach Centrum Usług Społecznych funkcjonował Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który był dostępny dla mieszkańców Tarnowa w każdą środę w godzinach 15:00–18:00. Działalność punktu obejmowała szeroko rozumiane wsparcie w obszarze uzależnień oraz poradnictwo prawne. Oferowana pomoc dotyczyła przede wszystkim problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Udzielano także wsparcia osobom po zakończonym leczeniu, pomagając w utrzymaniu abstynencji i dalszej terapii, a także kierowano do odpowiednich placówek leczenia odwykowego. Istotnym elementem działalności było również poradnictwo w sprawach rodzinnych, pracowniczych i socjalnych, obejmujące m.in. kwestie ubezpieczeń społecznych, przeciwdziałania przemocy oraz sporządzania pism procesowych i formalnych. W okresie objętym analizą udzielono łącznie 607 porad, co wskazuje na stałe i znaczące zapotrzebowanie mieszkańców na tego rodzaju pomoc.

Dodatkowo, w ramach poszerzania oferty poradnictwa psychologicznego dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, zrealizowano projekt pn. „Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”, którego realizatorem był Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. Projekt skierowany był do rodziców i opiekunów prawnych dzieci i młodzieży z problemami w zakresie emocji i zaburzeń zachowania. W ramach zadania przeprowadzono cykl grupowych warsztatów edukacyjnych oraz indywidualne konsultacje psychologiczne. Z projektu skorzystało łącznie 12 osób. Środki na realizację pochodziły z Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa.

W ramach obszaru osób w kryzysie psychicznym przewidziano prowadzenie akcji edukacyjnych w placówkach oświatowych dotyczących problemów ze zdrowiem psychicznym oraz możliwych sposobów wsparcia. W okresie sprawozdawczym działania te były realizowane przez placówki oświatowe w sposób ciągły i systematyczny. Na bieżąco prowadzono aktywności edukacyjne realizowane przez pedagogów, wychowawców i psychologów szkolnych, obejmujące omawianie przyczyn problemów ze zdrowiem psychicznym, rozpoznawanie sygnałów kryzysu oraz wskazywanie dostępnych form wsparcia dla dzieci i młodzieży.

Zrealizowane działania potwierdzają zaangażowanie miasta w tworzenie systemowych i długofalowych rozwiązań wspierających zdrowie psychiczne mieszkańców. Konferencje, poradnictwo specjalistyczne oraz działania psychoedukacyjne umożliwiły zwiększenie świadomości, dostępności wsparcia oraz realną pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych.

Sprawozdanie z realizacji „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa” na lata 2023-2025

Obszar: Osoby w kryzysie bezdomności								
Cel główny			2023		2024		2025	
Ograniczenie skali i skutków bezdomności			Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika	Koszt	Wartość wskaźnika
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźnik						
11. Wsparcie osób zagrożonych lub pozostających w kryzysie bezdomności	11.1. Prowadzenie akcji informacyjnych o przyczynach i skutkach bezdomności	Liczba akcji informacyjnych o przyczynach i skutkach bezdomności	W ramach etatów CUS	Realizacja bieżąca	W ramach etatów CUS	Realizacja bieżąca	W ramach etatów CUS	Realizacja bieżąca
	11.2. Streetworking oraz prowadzenie pracy socjalnej wśród osób będących w kryzysie bezdomności	Liczba osób objętych pracą streetworkerów oraz pracą socjalną	158.019,35	81	195.138,34	94	256.988,79	77
	11.3. Prowadzenie mieszkań wspomaganych dla osób zagrożonych bądź będących w kryzysie bezdomności	Liczba mieszkań wspomaganych dla osób zagrożonych bądź będących w kryzysie bezdomności	13.633,00	1	13.633,00	1	27.266,00	2

Obszar: Osoby w kryzysie bezdomności

W latach 2023–2025 Centrum Usług Społecznych w Tarnowie prowadziło działania wspierające osoby zagrożone lub pozostające w kryzysie bezdomności. Głównym celem tych działań było ograniczenie skali i skutków bezdomności oraz wsparcie procesu reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych.

W ramach prowadzonych działań realizowano indywidualną pracę socjalną, obejmującą zarówno pomoc w zaspokajaniu bieżących potrzeb, jak i wsparcie w zakresie aktywizacji społecznej. W 2023 roku z tej formy wsparcia skorzystało 81 osób, w 2024 roku – 94 osoby, natomiast w 2025 roku – 77 osób, co łącznie daje 252 osoby objęte pomocą w okresie trzech lat. Podejmowane działania obejmowały m.in. pomoc w uzyskaniu dokumentów tożsamości, wsparcie w dostępie do świadczeń socjalnych i zdrowotnych, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz prowadzenie rozmów motywacyjnych. Dodatkowo praca socjalna ukierunkowana była na wzmacnianie kompetencji społecznych i życiowych osób korzystających ze wsparcia, a także na motywowanie ich do podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej i zawodowej.

Indywidualne wsparcie pozwalało osobom w kryzysie bezdomności korzystać z pomocy w miejscu ich pobytu oraz stopniowo odbudowywać poczucie bezpieczeństwa, samodzielności i przynależności społecznej. Elastyczne podejście i dopasowanie działań do potrzeb każdej osoby umożliwiały skuteczną pracę nad poprawą jakości życia oraz wspierały trwałą reintegrację społeczną.

W obszarze wsparcia osób doświadczających kryzysu bezdomności prowadzone były działania informacyjne dotyczące przyczyn oraz skutków bezdomności, stanowiące stały element pracy Centrum Usług Społecznych. Przekaz wiedzy realizowany był w sposób bieżący podczas codziennych kontaktów z osobami w kryzysie, zarówno w środowisku, jak i w trakcie podejmowanych działań interwencyjnych oraz wspierających. Działania te miały charakter ciągły i praktyczny, wynikający bezpośrednio z indywidualnych potrzeb osób korzystających ze wsparcia, a ich celem było zwiększanie świadomości oraz wzmacnianie oddziaływań pomocowych.

W ramach działania polegającego na prowadzeniu mieszkań wspomaganych dla osób zagrożonych lub będących w kryzysie bezdomności, w 2023 roku utworzono 15 mieszkań wspomaganych w ramach projektu pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”. Mieszkania te zostały w większości przeznaczone dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, w tym opuszczających placówki opieki całodobowej. W jednym z mieszkań wspomaganych w latach 2023-2024 zapewniono wsparcie dwóm osobom doświadczającym kryzysu bezdomności, które przeszły z opieki instytucjonalnej tj. Domu dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej. W 2025 roku kolejne dwie osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności skorzystały z tej formy wsparcia.

Realizacja powyższych działań stanowiła istotny element lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanej na przeciwdziałanie marginalizacji oraz wykluczeniu społecznemu osób w kryzysie bezdomności.

Podsumowanie

Realizacja „Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa do 2025 roku” stanowiła istotny etap w procesie transformacji lokalnego systemu wsparcia społecznego. Dzięki przyjęciu modelu opartego na partycypacji społecznej, zaangażowaniu licznych interesariuszy oraz zastosowaniu nowoczesnych narzędzi diagnostycznych i monitoringowych, udało się stworzyć zintegrowaną strukturę wsparcia, odpowiadającą rzeczywistym potrzebom mieszkańców.

W okresie objętym realizacją dokumentu podjęto szereg działań o wysokim stopniu skuteczności i kompleksowości. Wsparciem objęto osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież, rodziny w kryzysie, osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz osoby dotknięte kryzysem bezdomności. Wśród kluczowych osiągnięć należy wymienić rozwój usług środowiskowych i specjalistycznych, wprowadzenie nowych form wsparcia (w tym mieszkań wspomaganych, usług asystenckich, teleopieki), intensyfikację działań profilaktycznych i edukacyjnych, a także rozwój działań integracyjnych i aktywizacyjnych.

Wdrożony system monitoringu umożliwił bieżącą ocenę skuteczności realizowanych działań, wskazanie obszarów wymagających dalszej interwencji oraz formułowanie wniosków na przyszłość. Odnotowano wyraźną poprawę dostępności usług społecznych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb mieszkańców, co przełożyło się na wzrost samodzielności i poprawę jakości życia osób objętych wsparciem.

Podjęte działania stworzyły trwałe fundamenty do dalszego rozwoju systemu usług społecznych w Tarnowie. Wypracowany model współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej może stanowić przykład dobrej praktyki na poziomie krajowym. W kolejnych latach zasadne jest kontynuowanie procesu deinstytucjonalizacji, rozwijanie innowacyjnych form wsparcia oraz wzmacnianie udziału mieszkańców w planowaniu i realizacji usług społecznych, ukierunkowanych na zwiększanie ich samodzielności i niezależności, a także tworzenie warunków umożliwiających pozostawanie w miejscu zamieszkania i środowisku lokalnym, w którym czują się bezpiecznie i mają zapewnione odpowiednie wsparcie.

ZATWIERDZAM

PREZYDENT MIASTA TARNOWA

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE
ZA 2025 ROK**

Tarnów, kwiecień 2026 rok

Spis treści

1. WSTĘP.....	4
2. PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE.....	5
2.1 Obszar działania	5
2.2 Struktura organizacyjna	5
2.3 Zasoby kadrowe	6
2.4 Zasoby lokalowe	7
2.5 Realizowane zadania.....	7
2.6 Udział w realizacji programów lokalnych.....	9
2.7 Wydatkowane środki finansowe	10
3. DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA	12
3.1 Działania wynikające z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych	12
3.2 Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym.....	15
3.3 Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	27
3.4 Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy	27
4. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	29
4.1 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	29
4.2 Mieszkania wspomagane przy ul. Krzyskiej 17B.....	30
4.3 Program „Karta Tarnowskiego Seniora”	31
4.4 Teleopieka – „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”	31
4.5 Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa	31
4.6 Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej	32
4.7 Klubokawiarnia dla seniorów	32
4.8 Klub Senior+.....	33
4.9 Dzienny Dom Senior+.....	33
4.10 Zadania w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.....	33
4.11 Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych	35
4.12 Inne działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	36
5. WSPARCIE RODZINY	36
5.1 Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	36
5.2 Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	39
5.3 Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	41
5.4 Zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty.....	42
5.5 Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	42
5.6 Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	45
5.7 Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.....	45
5.8 Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych	46
5.9 Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne	48
5.10 Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	49
5.11 Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej	50
5.12 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	53
5.13 Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej	54
5.14 Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	57
5.15 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	57
6. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE	58
6.1 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego	58

6.2	Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień.....	60
7.	DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK OBJĘTYCH NADZOREM POMOCNICZYM CENTRUM	62
7.1	Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)	63
7.2	Domy Pomocy Społecznej (DPS)	63
7.3	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD).....	64
7.4	Zespół Żłobków.....	65
7.5	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW)	66
7.6	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.....	67
7.7	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”	68
7.8	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych „Bezpieczna Przystań”.....	68
7.9	Mieszkania wspomagane i treningowe	69
7.10	Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (PONON).....	69
7.11	Placówki Wsparcia Dziennego.....	70
7.12	Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”	71
8.	REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	71
8.1	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025	71
8.2	Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2025.....	72
8.3	Program „Aktywny samorząd”	72
8.4	„Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”	73
8.5	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”	73
8.6	Program „Zajęcia klubowe WTZ”	73
8.7	Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”	74
8.8	Projekt pn. „PoMOCNY Tarnów”	76
9.	KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2026 ROKU	77

1. WSTĘP

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, zwane dalej „Centrum”, realizuje zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej, w szczególności w obszarach polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób z niepełnosprawnością, mieszkalnictwa oraz przeciwdziałania uzależnieniom. Działania Centrum obejmują również inicjowanie i wspieranie aktywności obywatelskiej oraz koordynację lokalnego systemu usług społecznych.

Centrum sprawuje jednocześnie nadzór nad działalnością miejskich jednostek organizacyjnych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodka interwencji kryzysowej, żłobków oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja zadań odbywa się przy współpracy z partnerami lokalnymi, w tym jednostkami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, przedsiębiorcami oraz podmiotami leczniczymi.

Działalność Centrum ukierunkowana jest na rozwój i integrację usług społecznych na poziomie lokalnym, a także wzmacnianie roli samorządu jako koordynatora działań na rzecz mieszkańców. Podejmowane działania służą podnoszeniu jakości życia społeczności lokalnej oraz lepszemu dopasowaniu oferty usług do zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz 165) Dyrektor Centrum przedstawia corocznie Radzie Miejskiej w Tarnowie sprawozdanie z działalności Centrum za poprzedni rok kalendarzowy wraz z wnioskami wynikającymi z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Niniejszy dokument przedstawia działalność Centrum w 2025 roku. Zawiera podstawowe informacje o jednostce, obejmujące m.in. obszar jej działania, strukturę organizacyjną, zasoby, realizowane zadania oraz poniesione wydatki finansowe. W kolejnych rozdziałach szczegółowo omówiono zadania realizowane w 2025 roku w podziale na główne obszary działalności Centrum, takie jak działalność pomocowa i integracyjna, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcie rodziny oraz inne działania wynikające z realizowanych ustaw i programów. Jedną z części dokumentu poświęcono działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta, nad którymi Centrum sprawowało nadzór, a także organizacjom pozarządowym realizującym zadania publiczne na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa. W sprawozdaniu przedstawiono również informacje dotyczące programów i projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Dokument zamyka część zawierająca kluczowe zamierzenia i kierunki działań planowane na rok 2026.

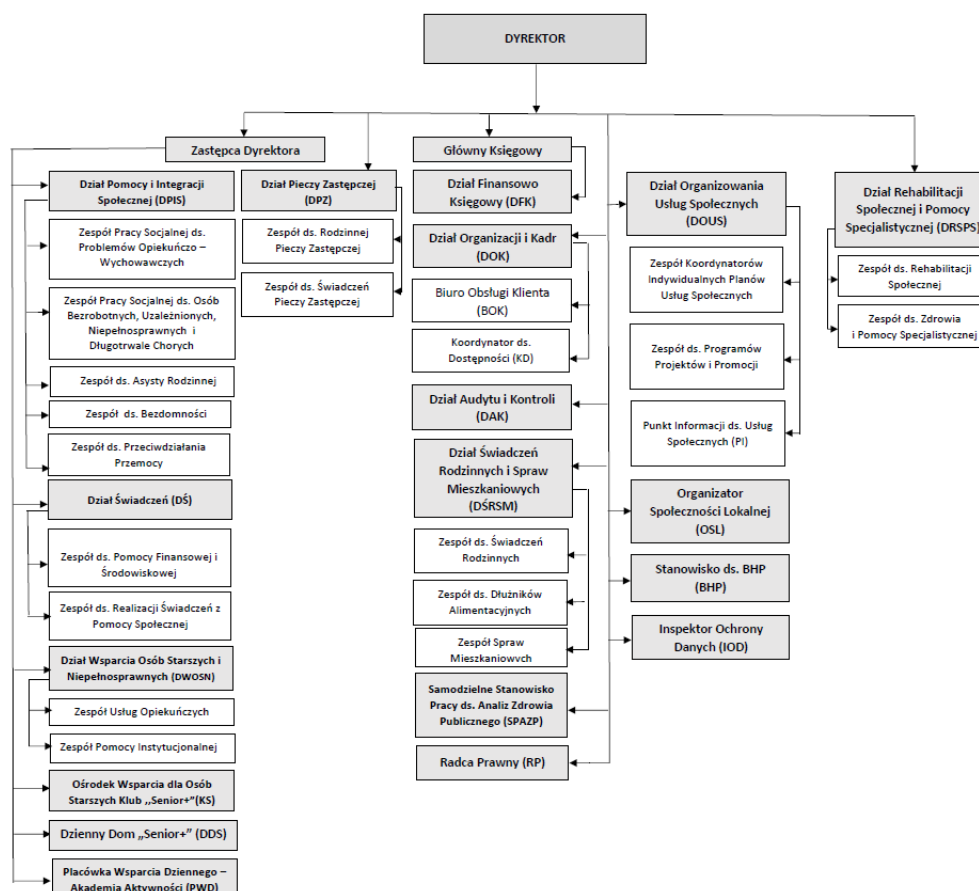
2. PODSTAWOWE INFORMACJE O JEDNOSTCE

2.1 Obszar działania

Obszarem działania Centrum było Miasto Tarnów. Podział terytorialny Tarnowa na rejony pracy socjalnej, który obowiązywał w 2025 r. obejmował 4 rejony. Wykaz ulic przypisanych Zespołom Pracy Socjalnej w poszczególnych rejonach dostępny był na stronie internetowej Centrum.

2.2 Struktura organizacyjna

W strukturze organizacyjnej Centrum wyodrębniono 10 działów, dzielących się w miarę potrzeb na zespoły oraz 5 samodzielnych stanowisk pracy. Ponadto w ramach Działu Organizacji i Kadr wyodrębniono Biuro Obsługi Klienta, działające w formule Sali operacyjnej z elektronicznym systemem przyzywowym, oraz Koordynatora ds. Dostępności. W obrębie struktury organizacyjnej Centrum funkcjonuje również Placówka Wsparcia Dziennego – Akademia Aktywności oraz ośrodek wsparcia dla osób starszych „Klub Senior+”. W ramach Działu Świadczeń powstały dwa zespoły: ds. Pomocy Finansowej i Środowiskowej oraz ds. Realizacji Świadczeń z Pomocy Społecznej. Natomiast w Dziale Pomocy i Integracji Społecznej Zespół Pracy Socjalnej został podzielony na dwie specjalności tj. ds. Problemów Opiekuńczo – Wychowawczych oraz ds. Osób Bezrobotnych, Uzależnionych, Niepełnosprawnych i Długotrwale Chorych. W listopadzie 2025 r. w strukturze został ujęty Dzienny Dom „Senior+”, który rozpoczął swoją działalność od stycznia 2026 r. Schemat organizacyjny Centrum jest przedstawiony na poniższym rysunku (stan na 31 grudnia 2025 r.).

2.3 Zasoby kadrowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. kadra pracowników Centrum (łącznie z osobami zatrudnionymi na zastępstwo) wynosiła 204 osoby (187 etatów). W strukturze zawodowej pracowników najliczniejszą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych oraz pracownicy socjalni.

Lp.	Stanowisko	Liczba osób	Liczba etatów
I	Kierownicze stanowiska urzędnicze, w tym:	16	14,75
1.	Dyrektor	1	1
2.	Zastępca dyrektora	1	1
3.	Główny księgowy	1	1
4.	Kierownik działu	10	8,75
5.	Zastępca kierownika działu	3	3
II	Pracownicy socjalni, w tym:	62	57
1.	Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator	5	4,25
2.	Starszy specjalista pracy socjalnej	10	9,5
3.	Specjalista pracy socjalnej	15	14,25
4.	Starszy pracownik socjalny	13	13
5.	Pracownik socjalny	19	16
III	Specjaliści, w tym:	5	4,05
1.	Psycholog	3	2,60
2.	Pedagog	2	1,45
IV	Koordynator indywidualnych planów usług społecznych	3	3
V	Organizator społeczności lokalnej	3	2,25
VI	Inspektor ochrony danych	1	0,25
VII	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	6	5
VIII	Asystent rodziny	9	8,5
IX	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych	73	69,45
X	Pozostałe stanowiska pomocnicze i obsługi	26	22,75
Ogółem		204	187

Wiek	Liczba osób	w tym liczba pracowników socjalnych
do 25 lat	11	8
26 – 35 lat	49	11
36 – 45 lat	75	23
46 – 55 lat	53	18
56 – 60 lat	11	2
61 i więcej lat	5	0
Ogółem	204	62

Liczba pracowników posiadających wyższe wykształcenie		174
Liczba pracowników posiadających specjalizacje:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	18
	II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego	7
	z organizacji pomocy społecznej	9

Realizacja zadań Centrum wymaga profesjonalnej i wysoko wykwalifikowanej kadry, szczególnie w obliczu dynamicznego rozwoju oferty usług oraz zmieniających się potrzeb społecznych.

W 2025 r. pracownicy aktywnie uczestniczyli w podnoszeniu kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, spotkaniach branżowych oraz platformach e-learningowych. Część form kształcenia była finansowana ze środków własnych, część realizowana bezpłatnie dzięki funduszom unijnym.

W ramach współpracy z Tarnowskim Centrum Integracji Społecznej, Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Spółdzielnią Socjalną Serwis oraz uczelniami przeprowadzono praktyki zawodowe dla 5 osób, praktyki studenckie dla 15 osób oraz staże zawodowe dla 4 osób. Działania te pozwoliły na doskonalenie kompetencji kadry oraz wymianę doświadczeń z instytucjami działającymi na rzecz lokalnej społeczności.

2.4 Zasoby lokalowe

Główna siedziba Centrum Usług Społecznych zlokalizowana jest przy ul. Kazimierza Brodzińskiego 14. W budynku tym działa Biuro Obsługi Klienta, w tym Punkt Informacji ds. Usług Społecznych, gdzie obowiązuje system kolejkowy zapewniający płynną i uporządkowaną obsługę mieszkańców. W głównej siedzibie funkcjonują również Dział Świadczeń Rodzinnych i Spraw Mieszkaniowych, Organizator Społeczności Lokalnej oraz działy administracyjne. Zadania Centrum realizowane są także w budynkach przy Al. Matki Bożej Fatimskiej 9, gdzie mieszczą się Zespoły Pracy Socjalnej, Zespół ds. Bezdomności i Dział Świadczeń, przy ul. Eliasza Goldammera 3, gdzie działają Dział Organizowania Usług Społecznych, Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej, Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych oraz Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy, a także przy ul. Juliana Goslara 5, gdzie znajduje się Dział Pieczy Zastępczej i Zespół ds. Asysty Rodzinnej. Ponadto w strukturze Centrum funkcjonują trzy placówki – Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” oraz Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych Klub „Senior+” mieszczące się przy ul. Gumniska 25, a także Dzienny Dom „Senior+” zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 53 lok. 3, utworzony od 1 stycznia 2026 r. Centrum prowadzi również 15 mieszkań wspomaganych przy ul. Krzyskiej 17B.

2.5 Realizowane zadania

Centrum jest jednostką budżetową utworzoną w celu świadczenia usług społecznych, które stanowią zadania własne Gminy Miasta Tarnowa oraz zadania z zakresu administracji rządowej zlecone Gminie Miasta Tarnowa. Z uwagi na to, że Tarnów jest miastem na prawach powiatu, realizuje zarówno zadania przynależne gminie, jak i powiatowi. **W 2025 roku z usług Centrum skorzystało ponad 32 tys. osób.**

W 2025 roku Centrum realizowało zadania wynikające w szczególności z następujących ustaw:

- ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 165),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.),

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79)
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 149),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512),
- ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2024 r. poz. 506),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1718),
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43),
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1207),
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r. poz. 204),
- ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 21),
- ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1302 z późn. zm.)

Realizacja zadań wynikających z przywołanych ustaw zostanie przedstawiona w dalszych rozdziałach.

2.6 Udział w realizacji programów lokalnych

Wykonując zadania statutowe, Centrum było w 2025 r. realizatorem lub współrealizatorem następujących programów lokalnych, przyjętych w drodze uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta-Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXVII/657/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2022 r.),
- Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030 (przyjęta uchwałą Nr LXX/679/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 września 2022 r.),
- Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026 (przyjęty uchwałą Nr XII/119/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 19 grudnia 2024 r.),
- Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa do 2025 roku (przyjęty uchwałą Nr XC/854/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 września 2023 r.),
- Program Wspierania Rodziny – Tarnów 2025 (przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/737/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r.),
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2024-2026 (przyjęty uchwałą Nr C/945/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lutego 2024 r.),
- Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” (przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r.),
- Program „Karta Tarnowskiej Rodziny Zastępczej”, przyjęty Uchwałą Nr XIX/186/2025 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2025 r.,
- Uchwała Nr IV/35/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 19 czerwca 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Tarnowie oraz wysokości opłat za parkowanie pojazdów w tej strefie i sposobu ich pobierania,
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2021–2025 (przyjęty uchwałą Nr XLIX/441/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r.),
- Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026 (przyjęty uchwałą Nr LXXVIII/736/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r.),
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026 (uchwała NR XCVI/911/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r.)¹,
- Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023-2027 dla miasta Tarnowa (przyjęty uchwałą Nr LXXXII/775/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r.),

---

¹ Poprzedni Program nosił nazwę „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026” (przyjęty uchwałą Nr LXXXI/762/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 stycznia 2023 r.). Z uwagi na zmianę ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadzono uchwałą zmianę tytułu Programu.

- Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r.),
- Program Osłonowy pn. „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2024-2028” (przyjęty uchwałą nr XCIV/880/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 9 listopada 2023 r.)
- Program „Karta Tarnowskiego Seniora” (przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r.),
- Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok (przyjęty uchwałą Nr XI/93/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2024 r.),
- Wieloletni program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025 (przyjęty uchwałą Nr XLII/361/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 r.).

2.7 Wydatkowane środki finansowe

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej i innych realizowanych przez Centrum w 2025 r. pochodziły z budżetu Gminy Miasta Tarnowa (GMT), dotacji celowych z budżetu państwa, Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, Funduszu Pomocy, Funduszu Pracy oraz ze środków Unii Europejskiej (UE).

Środki finansowe na realizację zadań w 2025 r. obejmowały:

Środki finansowe na realizację zadań Centrum	Wydatkowana kwota ogółem (zł)	%
Zadania realizowane w ramach budżetu Centrum w tym:	120.470.733,82	100%
Budżet GMT	48.463.684,61	40,23%
Zadania zlecone – środki dotacji	51.416.875,28	42,68%
Zadania własne dofinansowane środkami dotacji	16.881.829,52	14,01%
Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pomocy, Fundusz Pracy, inne źródła	2.401.036,86	1,99%
Środki UE	1.307.307,55	0,74%

Szczegółowe zestawienie środków wydatkowanych na realizowane przez Centrum zadania przedstawia poniższa tabela.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana (zł)	Środki własne miasta (zł)	Środki dotacji na zadania własne i zlecone (zł)	Środki UE (zł)	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy, Funduszu Pracy, inne źródła (zł)
Utrzymanie Centrum	18.956.959,44	16.243.749,49	2.713.209,95	0,00	0,00

Świadczenia z pomocy społecznej, w tym koszt prowadzenia mieszkań wspomaganych	18.820.473,56	8.607.497,56	10.212.976,00	0,00	0,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie, ustawa „Za życiem” składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne - wraz z kosztami obsługi zadania	45.868.465,23	39.321,01	45.829.144,22	0,00	0,00
Świadczenia wychowawcze 500+ wraz z kosztami obsługi zadania (realizacja wypłat świadczeń objętych koordynacją Wojewody Małopolskiego)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	4.182.702,79	3.533.566,64	174.465,64	0,00	474.670,51
Pomoc dla uchodźców z Ukrainy (świadczenia)	2.008.273,34	131.800,97	0,00	0,00	1.876.472,37
Dodatki mieszkaniowe, bon energetyczny	9.294.531,00	9.281.250,27	13.280,73	0,00	0,00
Pomoc finansowa dla uczniów	96.927,40	20.873,48	76.053,92	0,00	0,00
Wsparcie rodzin wielodzietnych (KDR)	7.885,00	0,00	7.885,00	0,00	0,00
Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie (nr projektu FEMP.06.26-IP.01-0282/24)”	1.266.560,85	94.265,55	0,00	1.172.295,30	0,00
Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus pn. „PoMOCNY Tarnów (nr projektu FEMP.06.33-IP.01-1621/24)”	27.164,54	0,00	0,00	27.164,54	0,00
Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”	248.098,50	227.897,41	20.201,09	0,00	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych	18.011.950,35	9.074.788,25	8.829.314,39	107.847,71	0,00
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii	315.350,09	315.350,09	0,00	0,00	0,00
Refundacja podatku Vat od paliw gazowych	723,59	0,00	0,00	0,00	723,59
Prowadzenie Klubu Senior+ w Tarnowie	207.650,33	131.848,56	75.801,77	0,00	0,00
Utworzenie Dziennego Domu Senior+	371.802,91	74.860,82	296.942,09	0,00	0,00

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (w tym realizacja usług społecznych, dodatek węglowy)	612.827,72	609.767,72	3.060,00	0,00	0,00
Program polityki zdrowotnej In-Vitro	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostałe zadania w zakresie ochrony zdrowia	172.387,18	76.846,79	46.370,00	0,00	49.170,39

Dodatkowo w 2025 r. Centrum realizowało zadania ze środków pozabudżetowych wskazanych w tabeli poniżej.

Środki pozabudżetowe na realizację zadań Centrum	Wydatkowana kwota ogółem (zł)	Źródło finansowania
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej w tym: - realizacja zadania - koszty obsługi	1.580.994,22 1.549.994,33 30.999,89	Fundusz Solidarnościowy
Opieka wytchnieniowa w tym: - realizacja zadania - koszty obsługi	1.270.142,76 1.245.238,00 24.904,76	Fundusz Solidarnościowy
Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”	137.241,82	Fundusz Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego

3. DZIAŁALNOŚĆ POMOCOWA I INTEGRACYJNA

3.1 Działania wynikające z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych

Program Usług Społecznych

Zgodnie z art. 4 ust. 1 z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych został przyjęty przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą Nr XII/119/2024 z dnia 19 grudnia 2024 r. Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025-2026. Projekt Programu podlegał konsultacjom społecznym w okresie od 28 października do 18 listopada 2024 roku. Został opracowany na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”.

Program ma na celu zwiększenie dostępności usług społecznych, które są określane mianem „szytych na miarę”. Dąży do zapewnienia wysokiej jakości usług społecznych, rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami różnych środowisk oraz poszerzenia oferty usług odpowiadających na potrzeby wskazane bezpośrednio przez mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa w przeprowadzonej diagnozie.

Usługi społeczne i zasady kwalifikowania do korzystania z usług społecznych

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia

potrzeb wspólnoty samorządowej. Usługi świadczone są w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Podejmowane działania wpisują się w następujące zakresy: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób z niepełnosprawnością, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki, pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej.

Zgodnie z art. 35 wyżej wymienionej ustawy kwalifikowanie osób zainteresowanych do skorzystania z usług społecznych, określonych w programie usług społecznych, odbywa się za pośrednictwem Centrum na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna prawnego. Podstawowym warunkiem, aby osoba zainteresowana mogła skorzystać z usług społecznych, było zamieszkiwanie na terenie Miasta Tarnowa. Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych przeprowadzali rozpoznanie indywidualnych potrzeb odbiorcy usługi w siedzibie Centrum tj. przy ul. Eliasza Goldhammera 3, lub w uzasadnionych przypadkach, w miejscu zamieszkania odbiorcy usługi. Kwalifikowanie odbywało się w toku rozmowy Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych z odbiorcą usług społecznych.

W ramach programu zostały zrealizowane następujące usługi społeczne dla mieszkańców miasta Tarnowa:

1. Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży;
2. Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla dzieci i młodzieży;
3. Indywidualne zajęcia usprawniająco-rozwojowe z elementami integracji sensorycznej dla dzieci;
4. Indywidualne sesje logopedyczne dla dzieci i młodzieży;
5. Dogoterapia dla dzieci i młodzieży;
6. Hipoterapia dla dzieci i młodzieży;
7. Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych;
8. Indywidualne poradnictwo pedagogiczne dla osób dorosłych;
9. Indywidualne sesje neurologopedyczne dla osób dorosłych
10. Hipoterapia dla dorosłych mieszkańców Tarnowa;
11. Mobilne usługi podologiczne;
12. Mobilne usługi porządkowe;
13. Mobilne usługi fryzjerskie;
14. Mobilny konserwator - doraźna pomoc w drobnych usterkach domowych.

Część z powyższych usług społecznych, realizowanych w ramach Programu, stanowiły usługi częściowo odpłatne. W 2025 roku w ramach realizowanego Programu Usług Społecznych zostało złożonych 772 wnioski, wykonano 744 usługi, z których skorzystało 442 osoby.

Ponadto poza Programem Usług Społecznych były także realizowane usługi takie jak:

- Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych/dzieci i młodzieży finansowane z Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2025 rok;
- Półkolonia letnia pn. „Poszukiwacze emocji – wakacyjna ekspedycja po świecie uczuć”;

- Teleopieka pn. „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”;
- Wyjazdowe warsztaty edukacyjno-terapeutyczne pn. „Rodzinny kompas – jak się nie pogubić w relacjach?”.

Organizowanie Społeczności Lokalnej

W 2025 roku w ramach organizowania społeczności lokalnej realizowano działania ukierunkowane na integrację mieszkańców, wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizację dzieci, młodzieży, rodzin, seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Podejmowane inicjatywy służyły budowaniu solidarności, rozwijaniu współpracy lokalnej oraz tworzeniu przestrzeni do spotkań, wymiany doświadczeń i wspólnego działania.

Wśród zrealizowanych działań znalazły się m.in.:

- Prowadzenie Klubu Wolontariusza - zrzesza wolontariuszy w różnym wieku, chcących pomagać potrzebującym, inicjować działania w środowisku lokalnym, wspomagać inicjatywy społeczne, charytatywne, kulturalne i sportowe, zgodne z działalnością statutową Centrum. Klub jest wspólnotą otwartą dla wszystkich, którzy chcą pomagać innym;
- „Herbaciane pogadanki” – cykl spotkań międzypokoleniowych, podczas których seniorzy i młodzież dzielili się doświadczeniami, budując trwałe relacje i wzajemne zrozumienie;
- Akcja „CUS z Sercem u Babci i Dziadka” – wizyty wolontariuszy u samotnych seniorów z życzeniami, słodkimi upominkami i serdeczną rozmową, łagodzącą poczucie izolacji;
- „Bal dla każdego” – karnawałowe wydarzenie integracyjne dla dzieci i rodzin z animacjami, tańcem i zabawami, rozwijające kompetencje społeczne i kreatywność;
- Akcja „Biała Drużyna Ząbka: Tarnów – Polski Biegun Zdrowego Uśmiechu” – profilaktyczno-edukacyjna inicjatywa z okazji Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej, promująca higienę i wizyty u dentysty wśród dzieci i rodzin;
- „Tarnów na NIEBIESKO” – wydarzenie z niebieskim przemarszem w ramach Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, integrujące społeczność i budujące empatię wobec osób w spektrum;
- „Kolorowy Świat – Dzień Dziecka w Spektrum” – dostosowane sensorycznie spotkanie w Kinie Marzenie dla dzieci z autyzmem i ich rodzin, tworzące bezpieczną przestrzeń integracji;
- Akcja #Ania Szuka Domu – promocja rodzicielstwa zastępczego poprzez udział w piknikach, happeningach i spotkaniach rodzin zastępczych, zwiększająca świadomość społeczną;
- „Pisankowy Desant” – międzypokoleniowa integracja seniorów z Klubu Senior+ i dzieci z „Akademii Aktywności” poprzez wspólne malowanie i wieszanie pisanek na Placu Najświętszej Marii Panny z Góry Karmel przy ul. Mostowej;
- „DobroDzień’25” – plenerowe wydarzenie integrujące osoby pełnosprawne z osobami z niepełnosprawnościami, z animacjami, edukacją i promocją ekonomii społecznej (w ramach projektu „odNOWA społeczna w Tarnowie”);
- „Piknik Zdrowa Rodzina” – rodzinne święto w Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria” z warsztatami, sportem i edukacją zdrowotną, promujące aktywny styl życia i więzi sąsiedzkie;
- Studencki Punkt Konsultacji Cyfrowych – bezpłatne wsparcie seniorów przez studentów Akademii Tarnowskiej w obsłudze smartfonów, e-administracji i bezpiecznego internetu, przeciwdziałające wykluczeniu cyfrowemu;
- „Dotyk życia – profilaktyka raka piersi” – międzypokoleniowe wydarzenie edukacyjno-profilaktyczne w formie spotkania z pielęgniarką i Amazonkami, edukujące o samobadaniu i wczesnym wykrywaniu raka;
- X Tarnowski Tydzień Seniorów – przedsięwzięcie o szerokim charakterze integracyjnym i aktywizującym, promujące potencjał osób starszych i lokalną ofertę wsparcia;

- „Targi zagrożeń” – nowatorska profilaktyka dla młodzieży szkolnej w formule „młodzież uczy młodzież”, budująca odporność psychiczną;
- Kreatywne warsztaty bożonarodzeniowe w Przystani Krzyskiej – podczas których mieszkańcy wspólnie tworzyli świąteczne stroiki, nawiązując rozmowy i sąsiedzkie kontakty;
- Zbiórki żywności na Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia – realizowane we współpracy ze szkołami i wolontariuszami z Klubu Wolontariusza CUS, umożliwiające przygotowanie paczek dla do osób starszych, samotnych oraz osób z niepełnosprawnościami pozostających pod opieką Centrum,
- grupy wsparcia dla rodziców zastępczych: podczas spotkań rodzice zastępczy omawiali bieżące problemy z Dyrektorem Centrum, uczestniczyli w spotkaniach szkoleniowych z psychologiem i pedagogiem Działu Pieczy Zastępczej.

3.2 Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne o charakterze pomocowym

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030 stanowi kluczowy dokument strategiczny określający kierunki długofalowej polityki społecznej Miasta, z uwzględnieniem zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Opracowywanie, wdrażanie, koordynacja i monitoring Strategii wynikają z przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr LXVII/657/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r.

Dokument składa się z trzech powiązanych ze sobą części:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta - Tarnów 2030,
- Załącznik Nr 1 Diagnoza sytuacji demograficzno-społecznej Tarnowa,
- Załącznik Nr 2 Analiza zdiagnozowanych problemów społecznych w mieście Tarnowie z uwzględnieniem potrzeb oraz aktywności programowej w ich rozwiązywaniu.

W Strategii wyznaczono siedem głównych celów strategicznych, obejmujących konkretne działania ukierunkowane na rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych. Działania te skierowane są do wszystkich mieszkańców, ze szczególnym zwróceniem uwagi na osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i wykluczone społecznie, które zmagają się z różnymi trudnościami życiowymi, w tym osoby z niepełnosprawnością, beneficjenci rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, bezrobotni, ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie.

Wdrażanie celów strategicznych realizowane jest poprzez programy lokalne i ostonowe polityki społecznej – kontynuowane i nowe – ze szczególnym naciskiem na:

- programy pomocy społecznej,
- profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- wspieranie osób z niepełnosprawnością i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- programy branżowe Miejskich Instytucji Kultury i zadania z uchwały Nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r., dotyczącej określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Strategia podlega corocznemu monitoringowi, a po zakończeniu jej obowiązywania, czyli po 2030 r., zaplanowane jest przeprowadzenie ewaluacji. Koordynatorem procesu jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, które corocznie przedkłada Prezydentowi Miasta Raport monitoringowy

zawierający m.in. informacje o działaniach w ramach programów lokalnych i ośłonowych, wskaźnikach realizacji celów, sytuacji demograficzno-społecznej miasta, ramach finansowych, zarządzaniu ryzykiem oraz ocenę efektywności wdrażania dokonaną przez członków Zespołu oraz zaproszonych interesariuszy, którzy mieli wpływ na opracowanie i realizację tego dokumentu.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej

Ocena zasobów pomocy społecznej to dokument opracowywany co roku przez Gminę Miasta Tarnowa, bazujący na analizie lokalnych uwarunkowań społecznych i demograficznych, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dokument obejmuje infrastrukturę, zasoby kadrowe, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej oraz dane o beneficjentach, ich problemach i skali korzystania z pomocy. Celem oceny jest kompleksowe przedstawienie bieżącej sytuacji i dynamiki zmian, z rekomendacjami stanowiącymi podstawę planowania budżetu na kolejny rok. Zawiera ona zestawienie statutowej działalności instytucji pomocowych, a współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi umożliwia wypracowanie standardów poprawiających ochronę, komfort i jakość życia mieszkańców.

Jako dokument analityczny, ocena diagnozuje kluczowe potrzeby społeczności lokalnej, formułuje wnioski i określa kierunki działań na przyszłość. Jest corocznie przedkładana Radzie Miejskiej w Tarnowie do 30 kwietnia.

Beneficjenci objęci wsparciem przez Centrum na podstawie realizowanych ustaw

Liczba osób/rodzin/gospodarstw, którym przyznano świadczenia na podstawie:	
ustawy o pomocy społecznej	3.313
ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	124*
ustawy o świadczeniach rodzinnych	3.167
ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	0
ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	326
ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	1.017
ustawy o dodatkach mieszkaniowych	3.910
ustawy Prawo ochrony środowiska (Program „Czyste Powietrze”)	107
ustawy o refundacji podatku VAT w 2023 r. i 2024 r.	3
ustawy o bonie energetycznym	45
ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2.813
ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	11
ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	7

*rodziny lub osoby mogły w okresie sprawozdawczym skorzystać z więcej niż jednej formy pomocy finansowej; w powyższym zestawieniu ujęte jednokrotnie.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Centrum realizowało pomoc mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Centrum działało na rzecz osób i rodzin, wspierając je w dążeniu do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiało im życie w warunkach zapewniających godność człowieka oraz podejmowało działania mające na celu usamodzielnianie życiowe osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Spośród ogółu mieszkańców miasta Tarnowa beneficjentami wsparcia realizowanego przez Centrum było w 2025 r. 1.887 rodzin. Centrum przyznawało świadczenia pieniężne i niepieniężne w ramach zadań własnych i zadań zleconych. Szczegóły przedstawione są w tabelach.

Przyznane świadczenia	Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	Liczba osób, które otrzymały świadczenia pieniężne	Liczba osób, które otrzymały świadczenia niepieniężne
Ogółem, w tym w ramach:	138.496	1.392	863
Zadań zleconych	3.816	0	10
Zadań własnych	134.680	1.392	863

Kryteria dochodowe warunkujące korzystanie ze świadczeń systemu pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 823 zł, osoby samotnie gospodarującej 1.010 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej okoliczności.

Powody uprawniające do korzystania z pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Beneficjenci Centrum ubiegali się o pomoc z następujących przyczyn:

Powody ubiegania się o świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	751	1.463
Bezdomność	149	153
Bezrobocie	509	1.187
Niepełnosprawność	917	1.344
Długotrwała lub ciężka choroba	1.383	2.217
Przemoc domowa	25	79
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	177	828
- w tym wielodzietność	115	634
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, w tym:	83	295
- w rodzinach niepełnych	36	99
- w rodzinach wielodzietnych	18	111
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	45	57
Alkoholizm	193	280
Narkomania	19	26
Zdarzenie losowe	1	4
Sytuacja kryzysowa	10	19

Wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne

Pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad środowiskowy, niejednokrotnie wnioskował średnio o 2-3 formy pomocy w ramach jednego wywiadu. Wśród wywiadów przeprowadzanych na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej lub instytucji wymienić można m. in.: wywiady dotyczące ubiegania się o ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki stałe, zasiłki celowe, przyznanie schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”, o umieszczenie w domach pomocy społecznej, o specjalny zasiłek opiekuńczy, o zasiłek dla opiekunów, o świadczenia pielęgnacyjne oraz wywiady „alimentacyjne” z osobami zamieszkałymi w Tarnowie, których bliscy ubiegają się o świadczenia z pomocy społecznej, a mieszkają poza Tarnowem.

Liczbę przeprowadzonych w 2025 r. wywiadów przedstawia tabela.

Rodzaj	Liczba
Rodzinne wywiady środowiskowe	6.131
Wywiady „alimentacyjne” u krewnych osób ubiegających się o świadczenia z systemu pomocy społecznej	101
Wywiady środowiskowe dla potrzeb świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych	37
Wywiady przeprowadzone na potrzeby innych instytucji, w tym ośrodków pomocy społecznej	193

Ponadto sporządzono 47 notatek służbowych w sytuacjach, kiedy nie można było przeprowadzić wywiadów z osobami wskazanymi w pismach z innych ośrodków pomocy społecznej oraz wydano 8.308 decyzji administracyjnych.

Praca socjalna

Jednym z obowiązkowych zadań gminy, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jest prowadzenie pracy socjalnej - działalności zawodowej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu tego celu.

W 2025 r. w pionie pomocy społecznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wprowadzono reorganizację struktury pracy, która umożliwiła wyraźne rozdzielenie funkcji administracyjnych związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych od funkcji wspierających realizowanych w ramach pogłębionej pracy socjalnej z klientami. Pracownicy zostali podzieleni na dwie odrębne grupy: dwa zespoły ds. pogłębionej pracy socjalnej oraz dział świadczeń. Dzięki temu rozwiązaniu pracownicy socjalni mogą w pełni skoncentrować się na aktywizacji zawodowej i społecznej klientów, specjalistycznym poradnictwie oraz długofalowym wsparciu w procesie zmiany sytuacji życiowej. Jednocześnie brak bezpośredniego związku osoby prowadzącej pracę socjalną z decyzją finansową sprzyja budowaniu relacji opartej na zaufaniu, zwiększa otwartość klientów na współpracę i ogranicza postrzeganie pomocy wyłącznie przez pryzmat świadczeń pieniężnych.

Praca socjalna stanowi podstawowe narzędzie pozamaterialnego wsparcia dla osób korzystających z pomocy społecznej. Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,

- zapewnienie/uzyskanie dostępu do należnych ulg i uprawnień,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- aktywizacja zawodowa,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki i wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin w ramach i po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z Policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami, Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD) na rzecz poprawy funkcjonowania klientów.

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawierana pomiędzy osobą ubiegającą się o pomoc społeczną a pracownikiem socjalnym. Określa sposób współdziałania w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej lub w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Strony umowy wspólnie dokonują oceny sytuacji życiowej wnioskodawcy poprzez ustalenie: przyczyn trudnej sytuacji życiowej, posiadanych ograniczeń powodujących utrudnienie w rozwikłaniu trudnej sytuacji, możliwości osoby pozwalające na pokonanie tejże sytuacji. Określany jest cel główny, który chcemy osiągnąć poprzez zawarcie kontraktu socjalnego, oraz cele szczegółowe. Zarówno świadczeniobiorca pomocy społecznej, jak i pracownik socjalny dokonują zobowiązania wykonania określonych działań w wyznaczonym terminie.

Realizacja kontraktu socjalnego jest poddawana systematycznej ocenie. Jeżeli wystąpią trudności w jego realizacji lub zaistnieją nowe okoliczności, dokonuje się zmian w kontrakcie socjalnym poprzez określenie nowych działań w wyznaczonych terminach. Zakończeniem kontraktu socjalnego jest ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej odmowa zawarcia przez beneficjenta kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień może stanowić podstawę do ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej lub odmowy przyznania świadczenia.

Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych.

W 2025 r. zawarto 171 kontraktów socjalnych, w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Świadczenia pieniężne i niepieniężne z ustawy o pomocy społecznej

Decyzje administracyjne o przyznaniu świadczenia wystawiane były na konkretnego wnioskodawcę, przy czym niejednokrotnie przyznane świadczenie obejmowało wszystkich członków gospodarstwa domowego, dlatego też w niektórych zestawieniach tabelarycznych dotyczących przyznanych

świadczeń pojawiają się dane dotyczące zarówno liczby rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie, jak i liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenie – osoby te należą do tej samej rodziny.

Zasiłek stały

Przyznanie i wypłata zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Był wypłacany osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	6.640
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	674
	592
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	664
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 6.968.350,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	1.050,00 zł

Zasiłek okresowy

Przyznawanie i wypłata zasiłku okresowego jest zadaniem własnym gminy, współfinansowanym z budżetu państwa. Przyznawany był głównie beneficjentom, u których występował problem bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz w sytuacji oczekiwania na decyzję o orzeczeniu stopnia niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	3.657
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	776
	470
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	770
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 1.876.983,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	513,00 zł

Zasiłek celowy

Świadczenie to przyznawane jest w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych, jak np.: leczenie, zakup leków, żywności, ogrzewania, w tym opału, odzieży, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłek finansowany jest ze środków własnych GMT.

Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	373
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	247
	157
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	244
Łączna kwota wydatkowana na świadczenie	47.878,00 zł

Specjalny zasiłek celowy

W 2025 r. ta forma pomocy nie była realizowana.

Zasiłek celowy dla osób i rodzin, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego

W 2025 r. ta forma pomocy została przyznana 1 rodzinie, która poniosły straty w wyniku pożaru. Kwota wydatkowana na świadczenie wyniosła 2.300,00 zł.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 zapewnia pomoc rodzinom, których dochody nie pozwalają na zabezpieczenie wszystkich potrzeb bytowych ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych oraz dzieci, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Uzyskanie tego świadczenia uzależnione jest również od dochodu rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, przy czym kryterium dochodowe kwalifikujące do uzyskania tego rodzaju wsparcia wynosi 200% ustawowego kryterium dochodowego rodziny lub osoby samotnie gospodarującej. Program przewiduje wsparcie w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności

Przyznawany był w formie świadczeń pieniężnych na dofinansowanie zakupu posiłku lub żywności.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności	
Liczba świadczeń	2.579
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie, w tym osoby samotnie gospodarujące	1.033
	604
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie	1.017
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 381.985,00 zł Środki własne 465.543,00 zł
Średnia wysokość zasiłku	329,00 zł

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Liczba dzieci, którym przyznano decyzją świadczenie	400
Liczba punktów organizujących dożywianie, w tym:	
Liczba przedszkoli publicznych	22
Liczba przedszkoli niepublicznych	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1
Liczba szkół podstawowych publicznych	15
Liczba szkół podstawowych niepublicznych	1
Punkty poza Tarnowem	7
Świadczenie pieniężne – zasiłek celowy na zakup obiadów, w tym:	

Dla dzieci uczęszczających do przedszkoli	145
Dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	268
Koszt realizacji pomocy w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach	
Ogółem, w tym:	209.826,00 zł
Dotacja z budżetu państwa	116.796,00 zł
Środki własne GMT	93.030,00 zł

Pomoc dla osób dorosłych w formie gorącego posiłku

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi zapewnienie posiłku osobom, które własnym staraniem, w związku z przesłankami obiektywnymi (bezdomność, brak kuchni, prądu, gazu, choroba, brak środków finansowych itp.) czy też subiektywnymi (nieumiejętność przygotowania posiłku), nie mogą go sobie zapewnić. Świadczenie usługi żywienia polegało na przygotowaniu i wydawaniu jednego gorącego posiłku dziennie lub suchego prowiantu osobom, które (doraźnie lub okresowo) własnym staraniem nie mogły go sobie zapewnić. Realizatorem pomocy był Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Gorący posiłek dla osób dorosłych	
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	82
Liczba wydanych posiłków	5.509
Koszt realizacji pomocy w formie gorącego posiłku dla osób dorosłych	
Ogółem, w tym:	38.563,00 zł
Środki własne GMT	18.563,00 zł

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W 2025 r. Centrum kontynuowało realizację zadania, którego rezultatem było wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	
Liczba osób, którym wydano decyzję	220
Liczba wydanych decyzji	346
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Dotacja z budżetu państwa 46.370,00 zł

Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacano osobom, które nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego. W ramach pomocy społecznej Centrum opłacało składki zdrowotne beneficjentom pobierającym zasiłek stały lub podejmującym aktywność w centrum integracji społecznej.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	
łącznie liczba osób, którym opłacano składki, w tym:	703
osoby pobierające zasiłki stałe	580
łącznie kwota wydatkowana na finansowanie składek	657.764,00 zł

Udzielanie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w ośrodku wsparcia - schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyznanie pobytu w ośrodku wsparcia wymaga podpisania kontraktu socjalnego. Pobyt w nim jest odpłatny. Łączna liczba osób, którym udzielono schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” wyniosła 87 osób. Kwota wydatkowana na pokrycie kosztów to 1.118.170,00 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu odbywało się w sposób ustalony przez Gminę Miasta Tarnowa - w drodze uchwały Nr LIX/725/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu osobom zmarłym na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2025 r. sprawiono pogrzeb 18 osobom nieposiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Zorganizowano również dwukrotnie (w marcu i październiku) pochówek dzieci martwo urodzonych.

Sprawienie pogrzebu	
Liczba sprawionych pogrzebów	20
Kwota wydatkowana na ten cel	90.005,00 zł
Kwota wydatkowana na pochówek dzieci martwo urodzonych	7.088,00 zł

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Wśród pozostałych form wsparcia pozamaterialnego wymienić należy poradnictwo specjalistyczne i interwencję kryzysową. W ramach realizowanego poradnictwa specjalistycznego czy interwencji kryzysowej na uwagę zasługują:

- wsparcie rodzin niepełnych i wielodzietnych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez szeroko dostępną informację, poradnictwo specjalistyczne w sytuacji zdarzeń losowych,
- poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych i psychologów, zarówno na terenie Centrum, telefonicznie, jak i w środowisku zamieszkania rodzin potrzebujących tej formy pomocy,
- przeciwdziałanie bezrobociu wśród beneficjentów Centrum, poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-doradcze, upowszechnianie ofert pracy, informowanie o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- pomoc rodzinom zagrożonym różnymi rodzajami patologii społecznej i przestępczości,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i rodzin w kryzysie,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla osób stosujących przemoc domową,
- stałe informowanie o prawach i uprawnieniach oraz organizacjach świadczących pomoc dla rodzin, w tym dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia pedagogicznego dla rodziców w celu rozpoznawania indywidualnych problemów i potrzeb ich dzieci oraz dostarczanie wiedzy rodzicom na temat procesu wychowawczego dzieci,
- informowanie o Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej,

- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześpiństwem w Tarnowie,
- zapewnienie pomocy i wsparcia beneficjentom Centrum w szczególności w ramach grupy wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób korzystających ze wsparcia Centrum,
- prowadzenie warsztatów dla osób i rodzin korzystających ze wsparcia Centrum,
- przeciwdziałanie przemocy poprzez szeroko pojęte działania informacyjno-edukacyjne, informowanie o instytucjach świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty”.

Wydawanie skierowań do domów pomocy społecznej (DPS) i środowiskowych domów samopomocy (ŚDS)

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Natomiast decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom.

W 2025 r. Centrum umieściło w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa 70 osób, do DPS na terenie innych powiatów skierowano 27 osób. Z kolei liczba wydanych skierowań do tarnowskich środowiskowych domów samopomocy wyniosła 81.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych skierowań do poszczególnych placówek.

Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie miasta Tarnowa	
do DPS ul. Szpitalna 53	55
do DPS ul. Czarna Droga 48	17
do DPS ul. Heleny Modrzejewskiej 48	3
Do DPS ul. Robotnicza 4	1
Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów	
osoby, które złożyły wniosek o umieszczenie w DPS poza Tarnowem i zobowiązały się do ponoszenia pełnego kosztu pobytu	5
osoby skierowane do DPS poza Tarnowem z uwagi na postanowienie Sądu lub konieczność umieszczenia w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	23
osoby skierowane do DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	0
Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy na terenie miasta Tarnowa	
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29a - typ A	5
do ŚDS im. Św. Kingi Al. Matki Bożej Fatimskiej 6 - typ B	68
do ŚDS „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29a - typ C	11

Odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. W przypadku osób skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. przysługuje dotacja z budżetu państwa przyznawana na dofinansowanie kosztów pobytu tych osób.

Gmina Miasta Tarnowa ponosiła koszty odpłatności za pobyt mieszkańców Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. W 2025 r. była to kwota 7.406.763,52 zł. Łączna liczba mieszkańców Tarnowa, za których ponoszono odpłatność w 2025 r. wyniosła 143 osoby, w tym za 125 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych. W przypadku 8 osób nie ponoszono opłat za pobyt, ponieważ koszty ich utrzymania w pełnej wysokości pokrywali sam mieszkaniec i rodzina.

Projekty socjalne realizowane przez Dział Pomocy i Integracji Społecznej

1. Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”.

Adresaci: Rodzice – osoby objęte wsparciem Centrum – przeżywający trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożeni wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.

Cel główny: poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci, przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych.

W 2025 r. w warsztatach uczestniczyło 4 osoby.

2. Trening budżetowy.

Adresaci: osoby korzystające ze wsparcia Centrum, posiadające trudność w prawidłowym zarządzaniu budżetem domowym i ich rodziny.

Cel główny: Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami.

W 2025 r. w treningu uczestniczyło 7 osób.

3. Grupa wsparcia dla rodziców.

Adresaci: rodzice - osoby objęte wsparciem Centrum, szczególnie rodzice zainteresowani wprowadzeniem zmian w swoich relacjach z dziećmi.

Cel główny: wsparcie rodziców poprzez ich aktywizację społeczną i integrację.

W 2025 r. w spotkaniach grupy wzięło udział 5 osób.

4. Zajęcia edukacyjne dla osób doznających przemocy domowej

Adresaci: dorośli mieszkańcy miasta Tarnowa doświadczający przemocy domowej lub mający takie doświadczenia w przeszłości. Spotkania pozostają otwarte dla wszystkich osób zainteresowanych zdobyciem wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz sposobów jego skutecznego przerywania.

Cel główny: edukacja osób doznających przemocy domowej w zakresie zrozumienia mechanizmów tego zjawiska oraz możliwości jego trwałego zakończenia.

W 2025 r. w spotkaniach grupy wzięły udział 4 osoby.

Udział w programie ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) - Program „Asystent rodziny w 2025 r.”

Celem Programu „Asystent rodziny w 2025 r.” była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Program dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2.400 zł podzielonego na 12 części odpowiadających miesiącom zatrudnienia oraz kosztów zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesionych od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Wartość programu wyniosła 535.852,83 zł, w tym budżet GMT 410.631,39 zł, dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) – Fundusz Pracy 125.221,44 zł.

Pozostałe pozamaterialne formy wsparcia, w tym w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych była współpraca z szeroko rozumianym środowiskiem lokalnym (m.in. osoby prywatne, szkoły, organizacje pozarządowe) na rzecz osób pozostających w bardzo trudnych sytuacjach socjalno-bytowych. W 2025 r. pracownicy socjalni sporządzili 97 pozytywnych opinii beneficjentom Centrum (w tym 11 obywatelom Ukrainy), zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów Integracji Społecznej. W 2025 r. 121 osób (w tym 18 obywateli Ukrainy) realizowało podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym Centrum opłacało składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia).

Wśród organizowanych i współorganizowanych z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi, imprez, uroczystości oraz akcji należy wymienić:

- „Opłatek Maltański”: w dniu 17 grudnia 2025 r. w Dworku Modrzewiowym przy Hotelu Cristal Park w Tarnowie-Mościcach odbyła się XIII edycja Opłatka Maltańskiego, współorganizowana z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie. W spotkaniu uczestniczyło 70 osób. Uroczystość miała świąteczny i integracyjny charakter, a jej program obejmował wspólne składanie życzeń, łamanie się opłatkiem, kolację wigilijną oraz występ artystyczny wychowanków Pałacu Młodzieży;
- XIV edycja Kampanii „Biała Wstążka”: w 2025 r. po raz czternasty w Tarnowie odbyła się kampania społeczna przeciwko przemocy „Biała Wstążka”, realizowana pod hasłem „Świat pełen mocy bez przemocy”. Organizatorem kampanii było Centrum przy współpracy z Domem Kultury Westerplatte. Działania prowadzone od 1 do 5 grudnia 2025 r. miały na celu zwiększenie społecznej świadomości problemu przemocy, upowszechnianie wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy oraz wzmocnienie postaw sprzeciwu wobec zachowań przemocowych. W ramach kampanii zrealizowano działania informacyjne, edukacyjne i konsultacyjne, w tym konkurs plastyczny skierowany do dzieci i młodzieży, do którego przystąpiło 14 placówek oświatowych z terenu miasta Tarnowa, a łącznie wpłynęło ponad 100 prac. Ponadto przeprowadzono kolportaż materiałów informacyjnych, dyżury specjalistów, mobilne punkty konsultacyjne, zajęcia z samoobrony dla mieszkańców oraz szkolenie dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w którym uczestniczyło 31 osób. W działania kampanii włączyły się również instytucje pomocowe działające na terenie miasta Tarnowa, m.in. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- Warsztaty plastyczne oraz wernisaż prac uczestników „Oblicza Samotności”: przedsięwzięcie zostało zrealizowane w Galerii Arteka we współpracy ze Stowarzyszeniem Tarnowskich Artystów Plastików. W ramach inicjatywy przeprowadzono trzy warsztaty artystyczne poświęcone problemowi wykluczenia społecznego osób będących w kryzysie zdrowia psychicznego, zorganizowano happening uliczny połączony z dystrybucją materiałów informacyjnych na temat form wsparcia dostępnych dla osób w kryzysie psychicznym, a efektem przedsięwzięcia było przygotowanie i rozwieszenie na terenie miasta Tarnowa plakatów obrazujących problem wykluczenia społecznego osób będących w kryzysie zdrowia psychicznego.

3.3 Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych były realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy między innymi w ramach prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres wykonywania prac społecznie użytecznych jest Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy i w czasie ich wykonywania zachowywały status osoby bezrobotnej. Prace społecznie użyteczne stwarzały warunki powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym, korzystającym z uwagi na trudną sytuację materialną ze świadczeń z pomocy społecznej. Osoby zaangażowane w wykonywanie prac społecznie użytecznych wykonywały prace na stanowisku opiekunki domowej, pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej oraz pracowników gospodarczych.

Usługi opiekuńcze, realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, realizowane były w środowisku zamieszkania klientów Centrum i zabezpieczały podstawowe bieżące potrzeby osób wymagających pomocy oraz jednocześnie umożliwiały im pozostanie w swoim środowisku zamieszkania, bez konieczności wnioskowania o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Była to również bardzo dobra forma weryfikacji umiejętności niezbędnych na rynku pracy dla osób je wykonujących. W 2025 r. prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych, świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów Centrum na 22 stanowiskach. Ponadto skierowane osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego na 2 stanowiskach oraz jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na 3 stanowiskach. Łącznie skierowanych do wykonywania przedmiotowych prac było 27 osób, zgodnie z założeniami porozumienia zawartego z Powiatowym Urzędem Pracy. Prace społecznie użyteczne realizowane były przez beneficjentów Centrum również na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Prace społecznie użyteczne realizowane w ramach wyżej wymienionych działań finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w kwocie 31.044,12 zł (40%), a ze środków Funduszu Pracy w kwocie 46.566,18 zł (60%). Łączna wydatkowana kwota wyniosła 77.610,30 zł.

Główną korzyścią dla miasta z wdrożenia i rozwijania prac społecznie użytecznych jest przede wszystkim wykonywanie tych prac na rzecz społeczności lokalnej. Prowadzone działania, korzystnie wpływają na aktywizację osób bezrobotnych co było także zamiarem ustawodawcy oraz wzmacniają i wspierają osoby starsze i niepełnosprawne, tym samym zmniejszają potencjalne koszty pobytu tych osób w placówkach całodobowych.

3.4 Pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy

Centrum realizowało również zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Realizacja zadań własnych gminy na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy

Środki z Funduszu Pomocy zostały wykorzystane na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na poniższe zadania przedstawione w tabelach.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży (przedszkolnych i szkolnych)	
Liczba świadczeń (posiłki + zasiłki celowe)	22
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	18
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 7.009,00 zł
Średni koszt posiłku w szkole	5,57 zł
Średni dzienny koszt wyżywienia w przedszkolu	4,86 zł
Zasiłek stały	
Liczba świadczeń	314
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	31
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 253.993,00 zł
Średnia wysokość świadczenia	809,00 zł
Zasiłek okresowy	
Liczba świadczeń	27
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	16
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 14.404,00 zł
Średnia wysokość świadczenia	534,00 zł
Zasiłek celowy	
Liczba świadczeń	1
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie	1
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 300,00 zł
Średnia wysokość świadczenia	300,00 zł

Pracownicy socjalni wydali 11 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do Centrum Integracji Społecznej i Tarnowskiego Centrum Integracji Społecznej w celu odbycia stażu zawodowego.

Ponadto zakwalifikowano 95 obywateli Ukrainy do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową w 2025 r.

W 2025 r. na terenie Miasta Tarnowa funkcjonowało 18 opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad 23 małoletnimi dziećmi Ukraińskimi.

Świadczenia rodzinne, rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze wypłacone obywatelom Ukrainy

Centrum realizowało wypłaty dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obywatele Ukrainy byli uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,

a także do świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Wydatki na ww. zadania przedstawia poniższa tabela.

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	
Liczba złożonych wniosków	59
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	1.111
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	141.247,58
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków	2
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	3
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	3.000,00
Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków	10
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	61
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	58.802,61
Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	11
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	109
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	355.240,00
Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	51
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	453
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	97.776,00
Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	
Liczba złożonych wniosków w roku szkolnym 2024/2025	25
Liczba złożonych wniosków w roku szkolnym 2025/2026	23
Liczba osób, którym zrealizowano świadczenie w 2025 r.	31
Źródła finansowania/wydatkowana na świadczenie kwota	Środki z Funduszu Pomocy 27.685,29 zł

4. WSPARCIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

4.1 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogły być przyznane również osobie, która wymagała pomocy innych osób, a rodzina lub wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogli takiej pomocy zapewnić. Usługi obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi te stanowiły ważny element wsparcia udzielanego mieszkańcom miasta. Dzięki tej pomocy wiele osób mimo podeszłego wieku, osamotnienia, chorób i wynikających z nich dysfunkcji, mogło nadal mieszkać w swoim domu, miejscu uznanym za spokojne i bezpieczne.

W 2025 r. świadczenie w formie usług opiekuńczych realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00 – 490 Warszawa.

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2025 r. objętych zostało 277 osób. Na realizację usług wydatkowano 2.640.312,50 zł z budżetu GMT.

Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich

W 2025 r. realizowane były również usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, stanowiące formę wsparcia dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych trudności życiowych wymagały pomocy, a nie mogły jej uzyskać od najbliższej rodziny lub wspólnie zamieszkujących bliskich. Usługi sąsiedzkie polegały przede wszystkim na świadczeniu pomocy przez osoby z najbliższego otoczenia – sąsiadów – w codziennym funkcjonowaniu. Obejmowały one wsparcie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, takich jak robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, pomoc w utrzymaniu porządku w miejscu zamieszkania czy załatwianie drobnych spraw urzędowych. W ramach usług zapewniano również pomoc w zakresie podstawowej opieki higienicznej, przypominanie o przyjmowaniu leków, a także towarzyszenie w kontaktach z otoczeniem, co przeciwdziałało izolacji społecznej i poczuciu osamotnienia. Realizacja usług sąsiedzkich przyczyniała się do poprawy jakości życia osób niesamodzielnych, ograniczenia ich izolacji społecznej oraz umożliwiała jak najdłuższe pozostanie w miejscu zamieszkania. Forma ta stanowiła efektywne i elastyczne narzędzie wsparcia, dostosowane do indywidualnych potrzeb odbiorców.

W 2025 r. świadczenie w formie usług sąsiedzkich realizowane było na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Stowarzyszenie Po Prostu Razem, al. Piaskowa 59, 33-100 Tarnów oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa. Pomocą objęte zostały 133 osoby. Zrealizowano usługi na łączną kwotę 431.816,50 zł z budżetu GMT.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagała pomocy innych osób, a była jej pozbawiona, przysługiwała również pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2025 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez podmiot EDU-IT Augustyn, Pieprzycki Spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów. Pomocą w tej formie objętych zostało 8 osób. Na realizację usług wydatkowano 171.185,76 zł.

4.2 Mieszkania wspomagane przy ul. Krzyskiej 17B

Centrum prowadzi 15 mieszkań wspomaganych dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie, przeznaczonych dla osób pełnoletnich znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zmagających się z niepełnosprawnością lub chorobą, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki.

Mieszkania funkcjonują od 8 września 2023 r. Zakup wyposażenia i środków trwałych został sfinansowany ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz środków z budżetu państwa. Źródłem finansowania funkcjonowania mieszkań były środki pochodzące z budżetu GMT.

Projekty socjalne zrealizowane przez Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych w mieszkaniach wspomaganych przy ul. Krzyskiej w 2025 r.

1. Projekt Socjalny: „Bezpieczny senior – przeciwdziałanie oszustom”
2. Projekt Socjalny: „Aktywizacja kinowa”
3. Projekt Socjalny: „Savoir-Vivre w świetlicy krzyskiej”.

4.3 Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą Nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku powyżej 65. roku życia, zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. W ramach uczestnictwa w Programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora - hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne, w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. W 2025 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 830 osób, a od początku programu wydano 6.700 kart.

4.4 Teleopieka – „Czuwamy zdalnie – pomoc w zasięgu ręki”

Celem usługi było zapewnienie dostępu do całodobowej teleopieki mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych (70 lat i więcej) oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – bez względu na wiek. W ramach usługi zapewniono dostęp do „opasek bezpieczeństwa” połączonych z centralą operatora pomocy. Wciśnięcie guzika alarmowego umożliwiała natychmiastowe połączenie z dyspozytorem (ratownikiem medycznym, opiekunem medycznym lub pielęgniarką), który decydował o dalszych działaniach: wsparciu emocjonalnym przez telefon, prośbie o interwencję rodziny, sąsiadów lub opiekunów, pracownika Centrum lub wezwaniu służb ratunkowych. W 2025 r. wsparciem objęto 80 seniorów. Program sfinansowano ze środków własnych Gminy Miasta Tarnowa, a na jego cel wydatkowano 10.348,40 zł.

4.5 Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców miasta Tarnowa

W ramach zadania do osób starszych, chorych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i niepełnosprawnych trafiły produkty żywnościowe z Banku Żywności w Krakowie. Dzięki pomocy poprawiła się jakość życia osób potrzebujących, które mogły zaoszczędzone środki finansowe zagospodarować na inne cele, w tym zakup leków czy rachunki. Zadanie realizowane było w 2025 r. dwukrotnie przez: Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy Tarnów oraz przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Tarnowie. Z pomocy skorzystało w sumie 1.145 mieszkańców Tarnowa. Zadania realizowane były w okresach: od 1 maja 2025 r. do 29 lipca 2025 r. oraz od 15 kwietnia 2025 r. do 13 lipca 2025 r.

4.6 Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

W ramach zadania funkcjonowały w 2025 r. Centra Aktywności Senioralnej zlokalizowane na terenie miasta Tarnowa, które umożliwiały dogodny dostęp do oferowanych zajęć seniorom z różnych części miasta.

W okresie od stycznia do czerwca działały:

- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024-2025 – prowadzone przez Stowarzyszenie Medycyna Polska (Złoty Wiek),
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024-2025 – prowadzone przez Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024-2025 - prowadzone przez Stowarzyszenie SIEMACHA,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024-2025 – prowadzone przez Stowarzyszenie KANON,
- Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2024-2025 – prowadzone przez Stowarzyszenie Medycyna Polska (Krzyż).

W okresie od lipca do grudnia funkcjonowały:

Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2025, ich działalność była realizowana przez Fundację Zielona Przystań i podzielona była na 5 obszarów:

Obszar I – MCAS „Złoty Wiek”

Obszar II – MCAS „Uniwersytet Trzeciego Wieku” (UTW)

Obszar III – MCAS „Jasna”

Obszar IV – MCAS „KANON”

Obszar V – MCAS „Krzyż”

Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej (MCAS) miały na celu aktywizację społeczną, kulturalną i zdrowotną osób powyżej 55. roku życia oraz przeciwdziałanie ich izolacji i wykluczeniu. Umożliwiały uczestnikom rozwijanie zainteresowań, zdobywanie nowych umiejętności oraz udział w różnorodnych formach aktywności edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej. Centra wspierały także utrzymanie sprawności fizycznej poprzez zajęcia ruchowe oraz wzmacniały poczucie wspólnoty i przynależności do lokalnej społeczności.

W związku z obchodami Tarnowskiego Tygodnia Seniora w 2025 r. , seniorzy mieli możliwość wzięcia udziału w seansie filmowym pt. “Teściowie 3”, wymianie książek w Miejskiej Bibliotece Publicznej, w międzypokoleniowej Familiadzie oraz w otwartych zajęciach m.in. zumbi.

Kwota dotacji z budżetu obywatelskiego GMT wyniosła na rok 2025: od stycznia do czerwca 2025 r. - 250.000,00 zł, od lipca do grudnia 2025 r. – 350.000,00 zł. Liczba osób korzystających z Centrów w 2025 r. przekroczyła 860 uczestników.

4.7 Klubokawiarnia dla seniorów

W 2025 r. na terenie miasta Tarnowa funkcjonowała Klubokawiarnia dla seniorów, która była prowadzona przez Stowarzyszenie SIEMACHA. Celem zadania była aktywizacja społeczna, kulturalna, ruchowa i edukacyjna osób starszych mieszkających na terenie miasta Tarnowa, poprzez stworzenie przyjaznej przestrzeni do codziennych spotkań, integracji międzypokoleniowej oraz rozwoju osobistego. Regularna organizacja tematycznych zajęć od poniedziałku do piątku, miała na celu poprawę jakości życia seniorów, przeciwdziałanie osamotnieniu, wspieranie ich samodzielności oraz promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia w wieku senioralnym. Ideą działania było również zaspokojenie pragnienia bycia potrzebnym oraz budowanie relacji między seniorami a dziećmi,

młodzieżą czy innymi dorosłymi. Program codziennej aktywizacji osób 60+ realizowany był w formie otwartej przestrzeni społecznej – połączenie klubu seniora, kawiarni sąsiedzkiej, miejsca relaksu, współpracy i zabawy.

Kwota dotacji przeznaczona na prowadzenie w 2025 r. Klubokawiarni dla seniorów wyniosła 70.000,00 zł. Liczba osób korzystających z Klubokawiarni przekroczyła 150 uczestników.

4.8 Klub Senior+

Klub rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum od 1 stycznia 2023 r. Zapewnia grupie 27 seniorów (osoby powyżej 60. roku życia, nieaktywne zawodowo, zamieszkałe na terenie miasta Tarnowa) wsparcie oraz szeroką ofertę aktywizacyjną i prozdrowotną obejmującą dziedziny edukacji, aktywności społecznej, aktywności ruchowej, rekreacji, aktywności kulturalnej itp. W 2025 r. do Klubu zapisanych było 45 osób, przy czym w tym samym czasie w siedzibie Klubu mogło przebywać 27 uczestników. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacja w ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025, edycja 2025.

4.9 Dzienny Dom Senior+

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2025 pozyskała dofinansowanie na utworzenie Dziennego Domu „Senior+”, który jest miejscem wsparcia i aktywności dla osób starszych.

To ważny krok w kierunku poprawy jakości życia mieszkańców w wieku senioralnym. Dofinansowanie pozwoliło na stworzenie przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni, w której osoby starsze mogą nie tylko spędzać czas w towarzystwie rówieśników, ale również uczestniczyć w zajęciach wspierających ich zdrowie, samodzielność i integrację społeczną.

Kwota przeznaczona na utworzenie Dziennego Domu „Senior+” w ramach otrzymanej dotacji oraz środków własnych GMT wyniosła 371.802,91 zł.

4.10 Zadania w ramach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ukierunkowana jest na umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym. Realizowana jest głównie poprzez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wypracowanie umiejętności samodzielnego pełnienia ról społecznych. Jako podstawowe formy aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej i zawodowej należy wskazać uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i w warsztatach terapii zajęciowej. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej, Centrum udzielało pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), osobom niepełnosprawnym posiadającym aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. W 2025 r. rozdysponowano kwotę 9.225.907,76 zł na realizację zadań powiatu, które mogą być dofinansowane ze środków PFRON.

Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Przysługiwało osobom fizycznym, niepełnosprawnym, dzieciom i dorosłym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności oraz ich opiekunom. O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się 747 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. Informację o przyznaniu dofinansowania otrzymało 410 osób na łączną kwotę 652.694,00 zł, natomiast z uwagi

na rezygnację części osób z uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dofinansowanie wypłacono 348 osobom w kwocie 625.572,00 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osobom niepełnosprawnym

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. W 2024 r. złożono 29 wniosków na kwotę 253.392,00 zł. Ich realizacja nastąpiła w 2025 r., z czego odbyło się 26 wydarzeń, w których łącznie wzięło udział 1065 osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 188.684,81 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne – dorośli i dzieci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty: 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Dofinansowanie dotyczyło zakupu sprzętu/urządzeń, które umożliwią rehabilitację w warunkach domowych. O dofinansowanie ubiegało się 39 osób; zawarto 25 umów z wnioskodawcami, wypłacono łącznie 31.492,59 zł.

Ponadto o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny jeden raz w roku mogły ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. O dofinansowanie ubiegały się 4 podmioty, umowy z wnioskodawcami nie zostały zawarte.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) oraz jeżeli średni miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku), nie przekraczał kwoty: 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej. W 2025 r. złożono łącznie 3.384 wniosków. Dofinansowanie otrzymało 1.482 osoby na łączną kwotę 2.702.376,34 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Złożono łącznie 217 wniosków. Wypłacono łącznie dofinansowanie 132 osobom na kwotę 618.965,02 zł, z tego:

- bariery architektoniczne: 52 osoby na kwotę 368.125,65 zł,
- bariery w komunikowaniu się: 26 osób na kwotę 55.308,97 zł,
- bariery techniczne: 54 osoby na kwotę 195.530,40 zł.

Dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ)

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowane było również zadanie dotyczące dofinansowania działalności warsztatów terapii zajęciowej. WTZ jest placówką wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo, stwarzającą osobom z niepełnosprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach WTZ w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy. Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2025 r. były 144 osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 84 mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością WTZ funkcjonujących na terenie miasta sprawuje Centrum.

W 2025 r. zasady dofinansowania przedstawiały się następująco: 90% kosztów działalności – ze środków PFRON, min. 10% kosztów działalności – ze środków Miasta. Łącznie dla trzech działających w Tarnowie WTZ wypłacono ze środków PFRON kwotę 4.997.832,00 zł, ze środków GMT 555.314,68,00 zł oraz ze środków własnych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną PSONI - Koła w Tarnowie 434,55 zł. Na dofinansowanie udziału mieszkańców Tarnowa, będących uczestnikami WTZ w Woli Rzędzińskiej, Gmina Miasta Tarnowa przekazała kwotę 39.779,61 zł.

Działalność WTZ			
WTZ	Liczba uczestników	Wydatkowana kwota	
		Środki PFRON w zł	Środki Miasta w zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190	59	2.076.564,00	230.729,34
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	40	1.337.448,00	148.605,34
Warsztaty Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	45	1.583.820,00	175.980,00
Warsztaty Terapii Zajęciowej Wola Rzędzińska 287a	11	-	39.779,61

4.11 Punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych

W Centrum funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych.

Ponadto, zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), w Centrum został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Centrum,

- przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Centrum,
- monitorowanie działalności Centrum w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

4.12 Inne działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Klub dla osób ze spektrum autyzmu

Celem realizowanego zadania było utworzenie miejsca wsparcia dla osób dorosłych, powyżej 18 roku życia, znajdujących się w spektrum autyzmu. W ramach Klubu organizowane były cykliczne spotkania, podczas których prowadzono trening umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwijania kompetencji społecznych i komunikacyjnych.

Klub zapewniał uczestnikom bezpieczną i przyjazną przestrzeń sprzyjającą nauce, wyciszeniu oraz budowaniu relacji z rówieśnikami i specjalistami. Działania te miały na celu wzmocnienie samodzielności uczestników oraz poprawę ich jakości życia.

Równoległe odbywały się spotkania dla rodziców i opiekunów, których celem było wsparcie ich w codziennym towarzyszeniu dorosłym osobom z autyzmem. Spotkania te umożliwiały wymianę doświadczeń oraz przekazywanie informacji o dostępnych formach pomocy i wsparcia.

Zadanie zostało zrealizowane przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tarnowie przy ul. Ostrojskich 5b w Tarnowie w okresie od 01.04.2025 r. do 31.08.2025 r., a koszt realizacji zadania wyniósł 50.000,00 zł.

Wakacyjny klub malucha

Cykl spotkań dla dzieci ze spektrum autyzmu w wieku od 2,5 do 9 lat, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i zamieszkałych na terenie Tarnowa. Zajęcia, realizowane od lipca do końca sierpnia w siedzibie Stowarzyszenia ICH LEPSZE JUTRO przy ul. Kochanowskiego 30, prowadził specjalista z odpowiednimi kwalifikacjami i doświadczeniem w pracy z osobami ze spektrum autyzmu. Program obejmował kompleksowe działania terapeutyczne i edukacyjne mające na celu rozwój samodzielności, komunikatywności, umiejętności społecznych oraz integrację społeczną. Dzieci uczestniczyły w zajęciach samoobsługowych, plastycznych, treningach organizowania przestrzeni i czasu wolnego, a także wyjściach na tarnowską Starówkę i do kawiarni, gdzie mogły wypróbować nabyte umiejętności. Zapewniono wyżywienie, przekąski i ciepłe posiłki. W zadaniu wzięło udział 10 dzieci. Na jego realizację wydatkowano 9.400,00 zł.

5. WSPARCIE RODZINY

5.1 Świadczenia dla rodzin z dziećmi na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, Centrum realizowało następujące świadczenia rodzinne:

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się do ukończenia przez dziecko:

- 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo

- 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny	
Liczba złożonych wniosków ogółem	1.045
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	17.094
Wydatkowane środki ogółem, w tym:	3.167.894,98 zł
- na wypłatę świadczenia	1.961.972,37 zł
- tytułem kosztów obsługi od wypłaconych świadczeń rodzinnych	1.205.922,61 zł

Dodatki do zasiłku rodzinnego obejmują:

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia 1. roku życia dziecka, jednorazowo w wysokości 1.000 zł.

Z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	54
Wydatkowane środki ogółem	42.625,88 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Urlop wychowawczy przysługuje osobie uprawnionej nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiące kalendarzowych,
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
Liczba wypłaconych świadczeń	162
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	51.697,83 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje osobie samotnej wychowującej dziecko, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Wysokość dodatku wynosi 193 zł na każde dziecko (273 zł na dziecko niepełnosprawne), ale nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci (546 zł na dzieci niepełnosprawne).

Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
Liczba wypłaconych świadczeń	1.576
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	310.646,75 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95 zł miesięcznie.

Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	
Liczba wypłaconych świadczeń	4.241
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	375.283,39 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku:

- 90 zł na dziecko do 5 lat,
- 110 zł na dziecko od 5 - 24 lat.

Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.164
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	224.395,63 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek w wysokości 100 zł wypłacany jest raz w roku na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
Liczba wypłaconych świadczeń	2.154
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	103.104,14 zł

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek wypłacany jest przez 10 miesięcy od września do czerwca w wysokości:

- 113 zł na zamieszkanie w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponadpodstawowa, artystyczna oraz podstawowa (tylko w wypadku dziecka niepełnosprawnego),
- 69 zł na dojazdy do szkoły ponadpodstawowej w tym także artystycznej.

Z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
Liczba wypłaconych świadczeń	137
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	9.816,39 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka („becikowe”)

Jednorazowa zapomoga przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	
Liczba złożonych wniosków ogółem	143
Liczba wypłaconych świadczeń	143
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	143.000,00 zł

Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny i jest wypłacane w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W dniu 19 marca 2025 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. z 2024, poz. 1871), wprowadzające dodatkowy uzupełniający urlop macierzyński do 8 tygodni lub do 15 tygodni – w zależności od okresu hospitalizacji i tygodnia ciąży, w którym urodzi się dziecko, lub jego masy urodzeniowej.

Okres przysługiwania świadczenia rodzicielskiego wydłuża się w przypadku urodzenia dziecka:

1. przed ukończeniem 28. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g (okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 15. tygodnia po porodzie);
2. po ukończeniu 28. tygodnia ciąży i przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży i z masą urodzeniową większą niż 1000 g (okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 8. tygodnia po porodzie);
3. po ukończeniu 37. tygodnia ciąży i jego pobytu w szpitalu, pod warunkiem że pobyt dziecka w szpitalu po porodzie będzie wynosił co najmniej 2 kolejne dni, przy czym pierwszy z tych dni będzie przypadał w okresie od 5. do 28. dnia po porodzie (okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu w okresie od 5. dnia do upływu 8. tygodnia po porodzie).

Świadczenie rodzicielskie	
Liczba złożonych wniosków ogółem	131
Liczba wypłaconych świadczeń	1.196
Wydatkowane środki ogółem, w tym:	1.114.884,52 zł
na wypłatę świadczenia	1.111.134,52 zł
tytułem kosztów obsługi	3.750,00 zł

5.2 Świadczenia opiekuńcze na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Świadczeniami rodzinnymi są również świadczenia opiekuńcze, takie jak:

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny otrzymują:

- dzieci niepełnosprawne,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby powyżej 75. roku życia,
- osoby niepełnosprawne powyżej 16. roku życia - z ustalonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny	
Liczba złożonych wniosków	703
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	31.674
Wydatkowane na wypłatę świadczenia	6.836.516,00 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.) - ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy może zostać przyznany, jeśli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	
Liczba złożonych wniosków	8
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	87
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	53.940,00 zł

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Wprowadzono kilka korzystnych zmian dla opiekunów małoletnich dzieci legitymujących się orzeczeniami o niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującymi się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:

- konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”),
- albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Rozszerzony został katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, które przysługuje następującym opiekunom: matce albo ojcu, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzonych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej (bez żadnych ograniczeń) z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Podwyższona została wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w przypadku sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem niepełnosprawnym.

Osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. roku życia, które pobierają już świadczenie pielęgnacyjne przyznane im zgodnie z dotychczasowymi przepisami i które chciały po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach, musiały w pierwszej kolejności zrezygnować z dotychczas pobieranego „starego” świadczenia pielęgnacyjnego, a następnie musiały złożyć nowy wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego uzależniona jest od minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia podlega corocznej waloryzacji. W 2025 r. świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną wynosiło 3.287 zł, natomiast od 1 stycznia 2026 r. nastąpiła podwyżka świadczenia do kwoty 3.386 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne	
Liczba złożonych wniosków	189
Liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	7.856
Wydatkowane środki na wypłatę świadczenia	25.865.667,00 zł

5.3 Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Od 1 stycznia 2022 r. Centrum realizuje świadczenia wychowawcze przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach. W 2025 r. nie były wypłacane świadczenia w ramach koordynacji.

5.4 Zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty

Stypendia i zasiłki szkolne

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym tj. stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny są zadaniem własnym gminy. Na dofinansowanie pomocy socjalnej gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa wprowadzony został uchwałą nr LXV/642/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 maja 2022 roku. Stypendium szkolne o charakterze socjalnym jest udzielane uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, mieszkającym na terenie Gminy Miasta Tarnowa znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie w szczególności gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina jest niepełna, wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2025 roku próg dochodowy uległ podwyższeniu do kwoty 823 zł. Stypendium szkolne może być przyznane na okres od 1 miesiąca do maksymalnie 10 miesięcy w danym roku szkolnym w wysokości od 99,20 zł do 248 zł miesięcznie. Zasiłek szkolny może zostać przyznany w wysokości od 124 zł do 620 zł uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasta Tarnowa, znajdującym się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego i ma charakter jednorazowy. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie zasiłku.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

- wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia,
- wniosek dyrektora szkoły.

W 2025 r. przyznano stypendium szkolne dla 131 uczniów na kwotę: 92.587,40 zł. Natomiast zasiłki szkolne przyznano dla 7 rodzin na kwotę 4.340 zł.

Poniżej przedstawiono rozliczenie wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń z pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Stypendia i zasiłki szkolne	
Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne w roku szkolnym 2024/2025	98
Liczba wniosków złożonych o stypendium szkolne w roku szkolnym 2025/2026	91
Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w 2025 r.	7
Liczba uczniów, którym wypłacono świadczenia w 2025 r.	138
Wydatkowana kwota ogólnie w roku 2023, z tego:	96.927,40
- wypłacone stypendium szkolne	92.587,40
- wypłacony zasiłek szkolny	4.340,00

5.5 Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów, tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego

w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- osobie do ukończenia 18. roku życia lub gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25. roku życia - powyżej 25. roku życia bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku okazało się bezskuteczne.

W wyniku zmian w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wprowadzonych w ramach rozszerzonej tarczy antykryzysowej, od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się 1 października 2023 r. podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 900 zł do kwoty 1 209 zł netto na osobę w rodzinie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1.000 zł – ponieważ wysokość świadczenia uzależniona jest od wysokości zasądzonych alimentów. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonował tzw. mechanizm „złotówka za złotówką”. Zakłada on, że przekroczenie progu dochodowego nie skutkowało automatyczną utratą prawa do świadczeń. Świadczenie wówczas przysługiwało w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota wypłaty wynosiła 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	
Liczba złożonych wniosków ogółem	391
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku do 18. roku życia	4.494
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 18. do 25. roku życia, uczące się w szkole lub szkole wyższej	496
Liczba świadczeń na osoby uprawnione w wieku powyżej 25. roku życia, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały świadczenie	40
Wydatkowane środki ogółem , w tym:	3.174.571,88 zł
na wypłatę świadczenia	3.079.081,88 zł
tytułem kosztów obsługi funduszu alimentacyjnego	95.490,00 zł
Średnie wypłacone świadczenie	612,14 zł

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W celu usprawnienia procesu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, zlikwidowana została egzekucja administracyjna oraz przekazana w całości pod egzekucję sądową. Zmiany w Kodeksie karnym w zakresie przestępstwa niealimentacji nałożyły na organy właściwe wierzyciela obowiązek zawiadomiania prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę, której dług alimentacyjny stanowi równowartość co najmniej trzech należnych świadczeń okresowych. Biorąc pod uwagę powyższe, w związku z przyznaniem prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności alimentów, tj. funduszu alimentacyjnego, w 327 przypadkach

wystąpiono z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.).

Centrum, jako realizator ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podjęło zintensyfikowane działania w celu wyegzekwowania należności od 738 dłużników alimentacyjnych. W 2025 r. na konto GMT dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych w wysokości 1.906.460,40 zł.

W minionym roku na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a ww. ustawy wystąpiono do organów egzekucyjnych z wnioskami dotyczącymi egzekucji należności tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

Wnioski kierowane do organu egzekucyjnego	
Wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	329
Wniosek o rozszerzenie egzekucji	154
Wniosek o ograniczenie egzekucji	56

W stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono niżej wymienione działania:

Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
wystąpiono do organu właściwego dłużnika z wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	163
wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny	293
przeprowadzono wywiady alimentacyjne	83
odebrano oświadczenia majątkowe - w niektórych przypadkach wywiad pomimo podejmowanych prób nie powiódł się, gdyż dłużnicy nie przebywali pod wskazanym adresem, przebywali za granicą lub w Zakładzie Karnym	83
wysłano do dłużników alimentacyjnych informacje: o przyznaniu pomocy osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami ww. należności oraz informację o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa	501
przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	99
wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych	58
w przypadku dłużników odbywających karę pozbawienia wolności skierowano do Zakładu Karnego zapytania, czy dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony odpłatnie, ewentualnie jaka jest możliwość zatrudnienia	85
w celu ustalenia miejsca pobytu wystąpiono do Krajowego Rejestru Karnego	155
zobowiązano dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy	18
zwrócono się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	53
przekazano innym gminom informację o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych	75
prowadzono postępowania administracyjne w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych	21
przekazano szczegółowe informacje dot. dłużników alimentacyjnych na wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych skierowane przez	102

Komisariaty Policji wraz z wymaganą dokumentacją	
wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	22
wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji	32
wystosowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	4

Na podstawie przepisów określonych w rozdziale 2. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmowane były działania wobec dłużników alimentacyjnych służące pozyskiwaniu informacji, które mają wpływ na skuteczność egzekucji oraz zmierzające do ściągnięcia należności wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Podejmowane w 2025 r. działania spowodowały, iż na konto GMT dokonano wpłat od dłużników alimentacyjnych na kwotę: 1.906.460,40 zł, z tego na dochody budżetu państwa kwotę 1.581.607,02 zł, w tym: należność główna 473.918,31 zł, odsetki 1.107.653,51 zł, koszty upomnienia 35,20 zł.

5.6 Zadania realizowane na podstawie zapisów ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekunów

Świadczenie wypłacane było w wysokości 620 zł. Realizacja świadczenia przedstawiała się następująco:

Wypłacone świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki dla opiekuna	121	71.920,00 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	20	3.412,40 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	66	3.682,80 zł
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna		2.295,00 zł
Ogółem	207	81.310,20 zł

5.7 Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu

Na podstawie ww. ustawy było przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości 4.000 zł. Podstawowym warunkiem do przyznania świadczenia było

posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwało tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należało potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowe świadczenie w przypadku urodzenia żywego dziecka z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu	
Liczba złożonych wniosków o świadczenie	8
Liczba przyznanych świadczeń	7
Kwota wydatkowana na świadczenia	28.000 zł
Koszty obsługi	865,97 zł

5.8 Zadania realizowane w oparciu o ustawę o dodatkach mieszkaniowych

Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego - zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu GMT. Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dodatki mieszkaniowe	
Liczba złożonych wniosków	4.103
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano wydatki mieszkaniowe	3.910
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	4.432
Wydatkowana kwota	9.281.250,27 zł
Minimalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	43,70 zł
Maksymalna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego	1.299,72 zł

Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”

W 2025 r. Centrum kontynuowało wypłaty na podstawie wniosków o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start” w ramach programu dla najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B. W III kwartale 2025 r. objęto dopłatami do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start” nowe inwestycje mieszkaniowe położone w Tarnowie przy ul. Błotnej 4-14, gdzie inwestorem jest Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Ponadto w Tarnowie rozpoczęła działalność Społeczna

Agencja Najmu prowadzona przez Miejski Zarząd Budynków w Tarnowie, która zajmuje się dzierżawieniem mieszkań od prywatnych właścicieli i wynajmowaniem ich osobom w trudniejszej sytuacji rzeczowej lub finansowej.

Najemcy ww. mieszkań mogą ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłatę mógł uzyskać najemca spełniający kryterium dochodowe, tj.:

- w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
- w przypadku pozostałych gospodarstw – 100%, zwiększonego o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym, przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (ogłoszone 11.02.2025 r. w 2024 r. wynosi 8.181,72 zł), tj.:

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Maksymalny miesięczny dochód gospodarstwa domowego
1 osoba	8.181,72 zł
2 osoby	11.454,41 zł
3 osoby	14.727,10 zł
4 osoby	17.999,78 zł
5 osób	21.272,47 zł
6 osób	24.545,16 zł

Sposób liczenia dochodu gospodarstwa domowego uzależniony jest od terminu złożenia wniosku o dopłatę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w okresie:

- od 1 stycznia 2025 r. do 31 lipca 2025 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2023 roku,
- od 1 sierpnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. - uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2024 roku,

z uwzględnieniem zmiany w sytuacji dochodowej gospodarstwa domowego, czyli utraty i uzyskania dochodu.

W okresie od stycznia 2025 r. do grudnia 2025 r. na realizację dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start” wydatkowano łączną kwotę: 137.241,82 zł, która jest przekazywana przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Dopłat. Wypłatę świadczeń zrealizowano dla 66 gospodarstw domowych.

Realizacja zadania przedstawiała się następująco:

Dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start”	
Liczba złożonych wniosków	109
Liczba gospodarstw domowych, którym dofinansowano dopłaty do czynszu	66
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	98
Wydatkowana kwota	137.241,82 zł
Minimalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	190,13 zł
Maksymalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu	673,14 zł

5.9 Zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne

Zryczałtowany dodatek energetyczny

W 2025 r. przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane.

Program „Czyste powietrze”

Centrum, na podstawie art. 411 ust. 10g-10s ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa w 2025 r. wydano łącznie 107 zaświadczeń.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. i 2024 r.

W 2025 r., na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (Dz. U. z 2023 r. poz. 2760), refundacja podatku VAT była kontynuowana i została zrealizowana na rzecz 3 gospodarstw domowych, które uzyskały prawo do tego świadczenia. Na jego realizację wydatkowano łączną kwotę: 709,40 zł.

Bon energetyczny

W 2025 r. Centrum kontynuowało wypłatę **bonu energetycznego**, który przysługiwał dla gospodarstw domowych za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., gdy przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły kwoty 2.500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Świadczenie przysługiwało również osobom, które przekraczają kryterium dochodowe, ale stosowana wówczas była tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, co oznacza, że kwota bonu była pomniejszana o kwotę przekroczenia, z zastrzeżeniem że minimalna kwota bonu energetycznego mogła wynosić 20 zł. Ponadto dla gospodarstw domowych korzystających ze źródła ogrzewania zasilanego energią elektryczną (np. pompa ciepła) i wpisanego lub zgłoszonego do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 1 kwietnia 2024 r. albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych po raz pierwszy do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), wsparcie zostało zwiększone o 100%.

W 2025 r. ze świadczenia skorzystało 45 gospodarstw domowych, na wypłaty bonów energetycznych wydatkowano łącznie 13.280,73 zł.

Dodatek węglowy

Przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, tzw. koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. Takie źródło ogrzewania musiało być wpisane lub zgłoszone do CEEB. W 2025 r. wypłacono powyższe świadczenie dla 1 gospodarstwa domowego, które zostało przyznane w wysokości 3.000 zł w postępowaniu odwoławczym.

Bon ciepłowniczy

Jest świadczeniem pieniężnym będącym wsparciem dla gospodarstw domowych o niskich dochodach, które doświadczają skokowego wzrostu cen ciepła systemowego dostarczanego przez przedsiębiorstwa energetyczne na skutek wygaśnięcia z dniem 30 czerwca 2025 r. mechanizmu tzw. maksymalnej ceny dostawy ciepła.

Obecnie obserwuje się stabilizację cen ciepła, co pozwala na powrót do rynkowych cen ciepła systemowego. Niemniej w skali kraju zdarzają się przypadki, gdzie zniesienie mrożenia cen wywołuje znaczące wzrosty cen ciepła i dla takich przypadków został zaoferowany bon ciepłowniczy. W związku z ogłoszeniem przez MPEC Tarnów obowiązujących cen ciepła systemowego wynika, że jednoskładnikowe ceny ciepła netto stosowane w rozliczeniach z odbiorcami ciepła MPEC Tarnów w grupach taryfowych, w których prowadzona jest sprzedaż ciepła do gospodarstw domowych, wyliczone na dzień 30 września 2025 r., są niższe niż 170 zł/GJ netto, dlatego w 2025 r. mieszkańcom miasta Tarnowa nie przysługiwał bon ciepłowniczy.

5.10 Działania podejmowane w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy

Zespół realizował zadania określone w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026”. Celem głównym programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach programu działania obejmowały cztery obszary:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto zespół miał za zadanie diagnozować problem przemocy w rodzinach oraz koordynować działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- nadzór nad realizacją „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023-2026”,
- prowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami Miasta,
- konsultacja indywidualnych przypadków zgłaszanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe - pomoc w diagnozie, budowaniu planu pomocy,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

W 2025 r. odbyło się 51 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie 353 Niebieskie Karty, w tym 56 założonych przez pracowników socjalnych oraz 297 założonych przez inne instytucje. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1.495 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. W 2025 r. pracownicy socjalni monitorowali łącznie 327 rodzin.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowy zakres kierowanej pomocy.

Zespół Interdyscyplinarny	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	327
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem, w tym:	922
Kobiety	466

Mężczyźni	456
Dzieci	230
Grupy diagnostyczno-pomocowe	
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu	327
Liczba osób objętych pomocą Zespołu ogółem, w tym:	922
Kobiety	466
Mężczyźni	456
Dzieci	230
Poradnictwo i wsparcie psychologiczne	
Liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem psychologicznym	73

Na terenie miasta Tarnowa istnieje dobrze rozwinięta sieć instytucji oferujących wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej. Osoby te mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, np. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, a także innych instytucjach, jak Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna czy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. W Tarnowie funkcjonują również instytucje pozarządowe działające na rzecz osób uwikłanych w przemoc, np. Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego. Instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe podejmują szereg wspólnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jedną z nich, organizowaną cyklicznie, jest kampania społeczna „Biała Wstążka”. Dzięki niej mieszkańcy Tarnowa zostali uwrażliwieni na zjawisko przemocy domowej oraz jego psychospołeczne skutki. Co roku organizatorzy starają się dotrzeć do innych kategorii mieszkańców (kobiet, mężczyzn, dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych) w celu zapoznania ich z dostępną w mieście ofertą pomocową dla rodzin uwikłanych w przemoc. Mieszkańcy zaopatrzeni zostali w wiedzę nt. kompetencji instytucji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zostali poinformowani o tym, jakie działania można podjąć w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie bądź będąc świadkiem tej przemocy.

Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy domowej wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Praca w formule interdyscyplinarnych grup diagnostyczno-pomocowych pozwala dokonać pogłębionej diagnozy rodziny uwikłanej w przemoc oraz zaplanować skuteczną pomoc. Osoby pracujące w systemie przeciwdziałania przemocy domowej systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kompetencje, biorąc regularnie udział w szkoleniach i konferencjach. Dzięki temu świadczone wsparcie oraz usługi są coraz bardziej profesjonalne i odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnej.

5.11 Działania podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym świadczenia i działania na rzecz tarnowskich rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci oraz dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej

Działania z zakresu wspierania rodziny kierowane były zarówno do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i do rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci. Działaniami tymi objęte były również dzieci kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniano wsparcie, które polegało w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami. W celu osiągnięcia poprawy sytuacji rodziny bardzo ważne było, aby wspieranie rodziny prowadzone było za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Dodatkowo Centrum podejmowało działania w celu pozyskania rodzin wspierających.

Wsparcie asystenta rodziny

Asystenci rodziny w swojej pracy skupiali się szczególnie na poprawie funkcjonowania rodziny i jej członków w trzech podstawowych aspektach życia: prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, podnoszeniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Asystenci obejmowali wsparciem rodziny wieloprotymowe, rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodziny z problemem niepełnosprawności, szczególnie wychowujące dziecko niepełnosprawne.

Dla rodzin z terenu miasta Tarnowa przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz w ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Centrum w 2025 r. zatrudniało 9 asystentów rodziny (8,5 etatu).

Asystenci rodziny współpracowali z 98 rodzinami na wniosek pracownika socjalnego, w których wychowywało się łącznie 217 dzieci. Do pracy z asystentem rodziny Sąd zobowiązał 45 rodzin.

Praca z rodziną była prowadzona także w formie:

- konsultacji o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie prawidłowego wychowywania i opieki nad dzieckiem czy gospodarowania budżetem,
- poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego),
- organizowania dla rodzin spotkań, w ramach „Grupy wsparcia dla rodziców”, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,
- organizowania zajęć edukacyjnych w ramach: Warsztatów edukacyjnych dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”, „Trening budżetowy”.

Dzięki podjęciu przez rodziny współpracy z asystentem rodziny nastąpiła częściowa poprawa funkcjonowania rodzin lub utrzymanie na tym samym poziomie, głównie w zakresach kompetencji rodzicielskich, umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego czy umiejętności społecznego funkcjonowania.

Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Głównym założeniem ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest prowadzenie pracy z rodziną biologiczną, której rezultatem będzie osiągnięcie celu polegającego na tym, by liczba dzieci trafiających do systemu pieczy zastępczej była jak najmniejsza.

Ważnym elementem codziennej pracy pracowników socjalnych jest współpraca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zmierzająca do powrotu dziecka pod bezpośrednią opiekę rodzica/rodziców. Odbywało się to poprzez:

- wspólne ustalanie planu pomocy, w tym w oparciu o kontrakt socjalny,
- kierowanie do uczestnictwa w warsztatach zwiększających kompetencje rodzicielskie,
- motywowanie do utrzymywania kontaktów i pozytywnych relacji z dzieckiem,
- wnioskowanie o wsparcie asystenta rodziny,
- uczestnictwo w okresowych ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy,
- systematyczne sporządzanie informacji o współpracy rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy na wniosek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Działu Pieczy Zastępczej oraz Sądu.

W 2025 r. pracownicy socjalni współpracowali ze 163 rodzinami biologicznymi i sporządzili 314 informacji do ww. instytucji.

Asystent rodziny wspierający rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym

Do zadań Centrum, wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, należy również pomoc i wsparcie asystenta rodziny. Rodziny, w których rodzi się dziecko z niepełnosprawnością, często nie mogą sobie poradzić z towarzyszącymi im wówczas emocjami. Asystent pomaga w zrozumieniu sytuacji życiowej, pokonaniu barier oraz w kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i w obliczu pojawiających się trudności.

Do szczegółowych zadań asystenta rodziny należało:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne - dawanie wspierających komunikatów, okazywanie akceptacji, empatii, tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej z elementami poradnictwa psychologicznego oraz elementami interwencji kryzysowej,
- wsparcie informacyjne - dostarczenie informacji o ofertach wsparcia i pomocy rodzinie dostępnych w miejscu zamieszkania, z uwzględnieniem poradnictwa małżeńskiego i wychowawczego,
- wsparcie instrumentalne - organizowanie działań samopomocowych, występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie i na podstawie pisemnego upoważnienia, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) celem umożliwienia skorzystania ze wsparcia,
- wsparcie wartościujące - wskazywanie zasobów indywidualnych, rodzinnych, wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych i międzypokoleniowych,
- koordynacja wsparcia - opracowywanie indywidualnego katalogu wsparcia oraz pomoc w jego realizacji, we współpracy z innymi służbami społecznymi,
- towarzyszenie instrumentalne i emocjonalne - asystowanie w sytuacjach dnia codziennego, w czasie wizyt w instytucjach, w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji,
- pedagogizacja rodziców - dostarczanie wiedzy na temat procesu wychowawczego celem wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów wychowawczych,
- monitorowanie postępów - wsparcie w utrzymaniu zmian,
- działania zaradcze - pomoc w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu.

Asystenci rodziny zatrudnieni w Centrum pozostawali w gotowości do objęcia wsparciem rodzin, w których wychowuje się dziecko z nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

Cykl audycji radiowych „Ania szuka domu”

W ramach realizacji zadania pn. „Ania szuka domu” zrealizowano cykl 5 audycji radiowych (każda po ok. 10 minut) w regionalnej rozgłośni RDN Małopolska (emitowane w piątki: 23.05, 30.05, 06.06, 13.06, 20.06). Celem było promowanie rodzicielstwa zastępczego oraz poszukiwanie nowych kandydatów poprzez kampanię medialną edukacyjno-promocyjną. Audycje omawiały m.in. wsparcie rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, specyfikę pieczy zastępczej, deficyty i problemy dzieci trafiających do pieczy, rolę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz doświadczenia rodziców zastępczych. Po każdej audycji pracownicy Centrum prowadzili godzinny dyżur telefoniczny dla osób zainteresowanych pogłębieniem wiedzy o rodzicielstwie zastępczym. Promocję audycji zapewniły spoty reklamowe. Na realizację zadania wydatkowano 10.000 zł.

5.12 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. na terenie Tarnowa funkcjonowały 82 rodziny zastępcze (w tym 45 rodzin spokrewnionych, 30 rodzin niezawodowych oraz 7 rodzin zawodowych). Rodziny te sprawowały opiekę nad łącznie 121 dziećmi i pełnoletnimi wychowankami (z czego 59 przebywało w rodzinach spokrewnionych, 38 w rodzinach niezawodowych oraz 24 w rodzinach zawodowych). Narastająco w 2025 r. na terenie miasta funkcjonowało ogółem 91 rodzin zastępczych, w tym 51 rodzin spokrewnionych, 33 rodziny niezawodowe oraz 7 rodzin zawodowych. W pieczy zastępczej przebywało łącznie 147 dzieci i pełnoletnich wychowanków, w tym 68 w rodzinach spokrewnionych, 45 w rodzinach niezawodowych oraz 34 w rodzinach zawodowych. W 2025 r. na terenie Miasta Tarnowa utworzono łącznie 9 nowych rodzin zastępczych, w tym 4 rodziny zastępcze spokrewnione, w których umieszczono 4 dzieci, oraz 5 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono 8 małoletnich. Ponadto, w 2025 roku do funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych przyjęto 11 małoletnich.

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (ORPZ) wspierali rodziny zastępcze, dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb. Rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów rodziny mogły liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika. Dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie miasta mogła uzyskać potrzebną pomoc.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej objęli wsparciem 63 rodziny zastępcze (według stanu na 31 grudnia 2025 r.), natomiast narastająco w ciągu całego roku kalendarzowego 73 rodziny. Funkcjonujące rodziny mogły uczestniczyć w cyklicznych szkoleniach, których celem było przede wszystkim wzmocnienie kompetencji rodzicielskich w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych oraz integracja rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa. ORPZ objął również wsparciem osoby usamodzielniające się z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniając im pomoc finansową oraz wsparcie niefinansowe. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej obejmowali wsparciem pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali o pozostaniu w rodzinach zastępczych.

Sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych była na bieżąco monitorowana. Praca z dzieckiem i rodziną zastępczą była ukierunkowana, jeżeli to możliwe, na powrót dziecka do rodzica biologicznego. Natomiast kiedy nie było takiej możliwości, na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do ośrodka adopcyjnego celem rozpoczęcia procedury adopcyjnej.

Koordynatorzy pozostawali w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z kuratorami sądowymi oraz asystentami rodziny, aby jak najskuteczniej pracować na rzecz dzieci i młodzieży. Monitorowano

sytuację szkolną i przedszkolną wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania ze szkół i przedszkoli. Dokonano 218 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskując opinie na temat ich funkcjonowania. Każdorazowo wnioski zespołu zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz do Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (TPD) Oddział w Tarnowie.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 4 wnioski do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie o wydanie zarządzeń względem władzy rodzicielskiej oraz dokonał zgłoszenia 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego TPD Oddział w Tarnowie.

Rodziny zastępcze otrzymały przysługujące im świadczenia obligatoryjne. Rodzinom zastępczym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Do ww. świadczeń rodziny zastępcze otrzymały dodatki na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz jednorazowy dodatek na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka. Rodziny zastępcze, które wniosowały o fakultatywną pomoc z uwagi na zdarzenia losowe, z tytułu przyjęcia dziecka czy z uwagi na wydatki mające wpływ na jakość sprawowanej opieki, również ją otrzymywały.

Wszystkie rodziny zastępcze zawodowe, które złożyły wniosek o pomoc w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, uzyskały wnioskowane wsparcie. W sumie w 2025 r. było to 6 rodzin, które skorzystały z pomocy 6 osób. Ponadto wszystkie wnioskujące w 2025 r. rodziny zastępcze zawodowe mogły liczyć na pomoc w formie rodzin pomocowych tj.: w czasie, kiedy zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje im urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni. Na czas urlopu rodziców zastępczych Centrum zabezpieczało dzieci w innych rodzinach zastępczych, wypłacając tym rodzinom należne świadczenia i wynagrodzenie. Pomoc w tym zakresie otrzymało 14 rodzin zastępczych (jedna rodzina zastępcza mogła w ciągu roku skorzystać kilka razy z tego wsparcia) i 28 wychowanków (jedno dziecko mogło być kilka razy umieszczone w rodzinie pomocowej).

Wszystkie rodziny zastępcze niezależnie od typu rodziny, jaką pełnią, mają prawo do bezpłatnego korzystania z miejsc w strefie płatnego parkowania na terenie Miasta. Ponadto Uchwałą Nr XIX/186/2025 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2025 r. przyjęty został Program „Karta Tarnowskiej Rodziny Zastępczej”, który zakłada zbudowanie dla rodzin zastępczych bazy wspierających instytucji, firm i podmiotów oferujących rodzinom różnego rodzaju ulgi, udogodnienia czy uprawnienia.

5.13 Projekty socjalne Działu Pieczy Zastępczej

W 2025 r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ORPZ) zrealizował 13 projektów skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinach zastępczych, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz 6 projektów promujących rodzicielstwo zastępcze. Szczegóły zostały przedstawione w tabeli.

Nazwa projektu	Działania
„Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” - projekt skierowany do funkcjonujących	Zajęcia warsztatowe dla rodzin zastępczych połączone z grupą wsparcia. Zrealizowano 8 szkoleń.

na terenie Miasta Tarnowa rodzin zastępczych	Liczba uczestników: 21
„Grupa wsparcia dla spokrewnionych rodziców zastępczych” - projekt skierowany do funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa rodzin spokrewnionych	Grupa zamknięta. Wsparcie rodziców w codziennym wypełnianiu swoich ról, psychoedukacja, edukacja prawna. Zrealizowano 6 szkoleń. Liczba uczestników: 14
„#Ania szuka domu” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze	Na realizację projektu pozyskano środki z Fundacji E&Y. W ramach realizacji projektu w środkach masowego przekazu ukazały się artykuły nt. pieczy zastępczej, wydrukowano materiały promocyjne, które były dystrybuowane na wydarzeniach miejskich. Rodzicielstwo zastępcze było promowane poprzez udział pracowników ORPZ w imprezach/wydarzeniach/piknikach realizowanych na terenie Miasta Tarnowa dla mieszkańców m.in.: - Piknik „Dobrodzień”, - Piknik „Smaki Babiego Lata”, - „Narodowe czytanie”, - Piknik „Pożegnanie lata” z Rada Osiedla Gumniska Zabłocie, - Piknik „Zdrowa rodzina”, - Piknik „Tarninowe koralobranie i śniadanie na trawie”, - Miejski Dzień Dziecka, - Piknik w Stowarzyszeniu „Siódemka”, - Targi Pracy i Edukacji, - Spotkanie poetyckie.
„PrzySTAN u Ani” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze	Utworzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego „PrzySTAN u Ani”. W ramach punktu mieszkańcy Tarnowa mogą uzyskać kompleksowe informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego, jak również wolontariatu.
„Babskie poniedziałki” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze w ramach „Babskich poniedziałków” w Centrum Sztuki Mościce	Udzielanie informacji przybyłym na wydarzenie mieszkańcom dotyczących pieczy zastępczej, kolportaż ulotek. Udział w wydarzeniach w dniach: 17 lutego 2025 r., 7 kwietnia 2025 r., 12 maja 2025 r., 8 września 2025 r., 13 października 2025 r.
„Twarzą w twarz z cichym Bohaterem” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze	Udzielanie informacji przybyłym na wydarzenie mieszkańcom dotyczących pieczy zastępczej, kolportaż ulotek, możliwość spotkania i rozmowy z osobami pełniącymi funkcje rodzin zastępczych. Spotkania zorganizowano w przyjaznych dla mieszkańców miejscach na terenie Miasta, takich jak: 9 maja 2025 r. – spotkanie w Multimedialnym Centrum Artystycznym; 16 maja 2025 r. – spotkanie w Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej.; 23 maja 2025 r. – spotkanie w Tarnowskim Centrum Kultury;

	30 maja 2025 r. – spotkanie z zawodowymi rodzinami zastępczymi w Centrum Dialogu Idea Tarnów.
„Kolorowy korowód na rzecz rodzicielstwa zastępczego - Happening” - projekt promujący rodzicielstwo zastępcze	Przejęcie kolorowego korowodu ulicami Miasta Tarnowa, które zakończyło się organizacją Sportowego Dnia Dziecka na terenach Centrum Usług Społecznych przy ul. Kazimierza Brodzińskiego.
Spoty reklamowe emitowane w Radiu RDN Małopolska promujące rodzicielstwo zastępcze	W miesiącu grudniu na antenie Radia RDN Małopolska wyemitowano 46 spotów promujących rodzicielstwo zastępcze.
„Zimowy bal karnawałowy” - projekt dla dzieci	Zabawa karnawałowa zorganizowana we współpracy z zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie. W realizację projektu zaangażowali się uczniowie szkoły, którzy wcielili się w rolę animatorów i zaproponowali uczestnikom sporo aktywności i zabaw. Liczba uczestników: 16
„Wakacyjna wyspa” - projekt dla dzieci i młodzieży	Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas wakacji, tj. wyjście do kina, zajęcia plastyczne. Liczba uczestników: 19
„Podziel się czasem - bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” - projekt wolontariatu dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych - rok szkolny 2025/2026	Pomoc najbardziej potrzebującym lub mającym problem z przyswajaniem wiedzy małodzieciom w nadrobieniu zaległości w nauce.
„Wiosna w cukrowej odświeżeniu” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	Warsztaty wiosenne. Liczba uczestników: 14
„Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2025” - projekt dla rodzin zastępczych oraz ich wychowanków	Organizacja spotkania/pikniku dla rodzin zastępczych, integracja rodzin zastępczych, a także zabawa, którą poprowadziła profesjonalna firma animacyjna. Liczba uczestników: 56
„Kolorowy świat” - warsztaty plastyczne	Organizacja cyklu warsztatów plastycznych prowadzonych przez animatorkę sztuki – Panią Magdalenę Sarę Krawczyk. Liczba uczestników: 29
„Emocje na 5+” - projekt dla młodzieży z rodzin zastępczych	Projekt, którego głównym celem było wzajemne wsparcie, jak i podejmowanie dyskusji oraz rozmowy na tematy, które nurtują młodych ludzi. Projekt dla dwóch grup wiekowych. Zrealizowano 14 warsztatów Liczba uczestników: 57
„OdNOWA społeczna w Tarnowie, czyli most do	Organizacja cyklu warsztatów wdrażających do podejmowania samodzielnych decyzji oraz warsztatów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i poczuciu osamotnienia.

„samodzielności” - projekt dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Zrealizowano 7 warsztatów Liczba uczestników: 39
„Moje miejsce - moja przyszłość” - wsparcie mieszkaniowe młodzieży z pieczy zastępczej	Organizacja zajęć, których głównym celem było podniesienie wiedzy i kompetencji mieszkaniowych młodzieży z pieczy zastępczej, przygotowującej się do samodzielnego funkcjonowania. Liczba uczestników: 9
„Piernikowe cuda” - projekt dla dzieci z rodzin zastępczych	Warsztaty świąteczne z dekorowania pierników. Liczba uczestników: 10
„Listy do Świętego Mikołaja - Spełnij marzenie dziecka z rodziny zastępczej!” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych	Projekt, którego głównym celem było obdarowanie dzieci i młodzieży z tarnowskich rodzin zastępczych prezentami gwiazdkowymi, ale także podniesienie świadomości mieszkańców Tarnowa w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej i zwrócenie uwagi na potrzeby dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Liczba uczestników: 64 dzieci

5.14 Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r., jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa, adresowanym do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci, bez względu na wysokość dochodów. W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny - hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej - uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek, m.in. na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach familijnych w Tarnowskim Teatrze, czy w wystawach. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski, z którymi miasto zawarło umowy partnerskie. W 2025 r. z programem współpracowało 88 partnerów. Beneficjentami Programu zostały 745 rodzin (3.500 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie. Dofinansowanie GMT do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2025 r. 133.713,60 zł. Z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 27.848 osób z rodzin wielodzietnych, a w formie biletów okresowych – 2.767 osób. Dofinansowanie do wypoczynku i rekreacji dla 7.201 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie wyniosło 78.430,00 zł. Dofinansowanie do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 12.920,00 zł. łącznie w 2025 r. z budżetu GMT udzielono ulg w wysokości 2.793.283,60 zł.

5.15 Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogły również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek, a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ww. ustawy, umożliwiono przyznanie Karty rodzicom, którzy

kiedykolwiek posiadali na wychowaniu troje i więcej dzieci. W 2025 r. przyjęto 473 wnioski o Kartę Dużej Rodziny dla 885 osób. Na podstawie uchwały Nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r. rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny lub spełniające warunki posiadania tej karty, mogły ubiegać się o zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części 50% opłat od każdego członka rodziny zamieszkałego na nieruchomości spełniającego te warunki. W 2025 r. z możliwości częściowego zwolnienia z opłaty skorzystało 16.236 osób, a kwota zwolnienia z tej opłaty wyniosła łącznie 2.568.220,00 zł.

6. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZDROWIE PUBLICZNE

6.1 Programy polityki zdrowotnej i zadania z zakresu zdrowia publicznego

Podejmowane przez Centrum w 2025 r. działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia swym zasięgiem objęły łącznie 471 mieszkańców Tarnowa. Centrum aktywnie wspierało realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z udziałem organizacji pozarządowych.

W 2025 r. na realizację programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze wydatkowano 104.738,90 zł, z czego ze środków pochodzących z budżetu GMT wydatkowano kwotę 55.568,51 zł, a pozostałe środki finansowe w wysokości 49.170,39 zł pochodziły z dotacji Województwa Małopolskiego.

Równocześnie z zakresu zdrowia publicznego zrealizowano jedno zadanie skierowane do osób dorosłych, którego wykonawcą był jeden podmiot niepubliczny, a na jego realizację wydatkowano łącznie 10.000,00 zł.

W 2025 r. bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze objęto 436 osób, w tym 114 dzieci. Zadaniem z zakresu zdrowia publicznego, realizowanym przez jeden podmiot niepubliczny, objęto 35 osób. Łącznie wszystkimi działaniami edukacyjnymi, prewencyjnymi i rehabilitacyjnymi objęto 471 osób.

Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane szczegółowe odnoszące się do wszystkich zrealizowanych przedsięwzięć.

Programy polityki zdrowotnej realizowane przez podmioty lecznicze				
Lp.	Nazwa programu	Wykonawca	Liczba uczestników	Kwota wydatkowa w 2025 r. (w zł)
Programy polityki zdrowotnej skierowane do osób dorosłych				
1.	„Program polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”	1. Artvimed-Chrobry Sp. z o.o., sp. k., 2. Krakovi Sp z o.o., sp. k., 3. Centrum Zdrowia Kielce Sp. z o.o., 4. J. Janeczko Parens Centrum Leczenia Niepłodności, 5. TFP Fertility Macierzyństwo Sp. z o.o., 6. PARENS sp. z o.o.	0	0,00

2.	„Program polityki zdrowotnej szczepień przeciwko krztuścowi w Małopolsce”	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o., 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o., 3. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o., 4. Centrum Medyczne KOL-MED SPZOZ.	322	48.924,00 w tym środki GMT: 20.572,55 oraz środki finansowe pochodzące z budżetu Województwa Małopolskiego 28.351,45
Programy polityki zdrowotnej skierowane do dzieci i młodzieży				
3.	„Program polityki zdrowotnej dotyczący profilaktyki zakażeń meningokokowych w Małopolsce na lata 2020-2027”	1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o., 2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o. o., 3. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o., 4. CenterMed Sp. z o.o.	114 dzieci 150 dawek szczepionki	55.814,90 w tym środki GMT: 34.995,96 oraz środki finansowe pochodzące z budżetu Województwa Małopolskiego 20.818,94
RAZEM:			436	104.738,90

Programy i zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi)				
Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Koszt zadania w zł
1.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	35	10.000,00

Organizacja konferencji edukacyjnej pn. Równi w społeczeństwie – nowe drogi włączenia osób z niepełnosprawnościami

W 2025 r. Centrum, przy współpracy z Akademią Tarnowską, zorganizowało konferencję poświęconą włączaniu osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, pracodawcy, eksperci oraz osoby z doświadczeniem niepełnosprawności.

Program konferencji obejmował prezentacje merytoryczne oraz panel dyskusyjny dotyczący współpracy instytucjonalnej, dobrych praktyk i realnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym. Konferencja stanowiła również przestrzeń do wymiany wiedzy i doświadczeń, nawiązywania kontaktów oraz budowania partnerstw na rzecz integracji i równości. Wydarzenie przyczyniło się do upowszechnienia dobrych praktyk w zakresie dostępności, równości szans i integracji społecznej.

Wsparcie osób i rodzin na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności: promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Zadania w wyżej wymienionym zakresie realizowane były głównie przez psychologów zatrudnionych w Centrum.

Do szczegółowych zadań należało:

- poradnictwo i wsparcie psychologiczne dla członków rodziny osób z zaburzeniami psychicznymi oraz konsultacje kształtujące właściwą postawę społeczną oraz zapobieganie dyskryminacji,
- wsparcie psychologiczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi używaniem alkoholu i/lub narkotyków oraz konsultacje z elementami psychoedukacji,
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla osób doświadczających zaburzeń psychicznych, w tym motywujące do podjęcia leczenia farmakologicznego czy uzyskania pomocy psychoterapeuty,
- interwencje w miejscach zamieszkania osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, znajdujących się w sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia,
- wsparcie psychologiczne dla osób, które były hospitalizowane ze względu na myśli samobójcze lub podejmowanie prób samobójczych,
- motywowanie do dbania o zdrowie psychiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

6.2 Działalność dotycząca profilaktyki uzależnień

Działania skierowane do dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom oraz ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych szkodliwych substancji, podjęte zostały działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży uczęszczających do tarnowskich szkół oraz ich rodziców i nauczycieli placówek. Zadania realizowane były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026.

Działania te wzmacniały kompetencje społeczne i emocjonalne, odporność psychiczną oraz pozytywne postawy, promując zdrowy styl życia i konstruktywne formy spędzania czasu wolnego. W wybranych programach uczestniczyli również nauczyciele oraz rodzice uczniów, w ramach wzmocnienia roli wychowawcy i rodzica, jako osób znaczących w życiu dzieci i młodzieży.

W 2025 r. Centrum zrealizowało następujące działania profilaktyczne skierowane do uczniów tarnowskich szkół, nauczycieli oraz tarnowskich rodzin, w tym m.in.:

1. **Program profilaktyczny pod nazwą „Blog Szymona”** ukierunkowany na profilaktykę uzależnień, w szczególności od narkotyków, wzmocnienie postaw asertywnych, świadomości zagrożeń i roli grupy rówieśniczej jako czynnika chroniącego. W 2025 r. w programie wzięło udział 238 uczniów oraz 23 nauczycieli. Koszt realizacji zadania wyniósł 14.760,00 zł.
2. **Warsztaty muzyczno-profilaktyczne pn. „Nowy rytm – profilaktyka pozytywna z Ornette”** - działania edukacyjne dotyczące uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, Internet), promujące zdrowy styl życia, pozytywne wartości oraz przeciwdziałanie mowie nienawiści i cyberprzemocy. W 2025 r. zrealizowano łącznie 4 warsztaty muzyczno-profilaktyczne. Koszt realizacji zadania wyniósł 13.200,00 zł.
3. **Bon dla pierwszaka” w roku szkolnym 2025/2026** - zadanie stanowi formę wsparcia finansowego dla rodzin i ma na celu popularyzację aktywności fizycznej wśród uczniów klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych oraz promocję zdrowego stylu życia. Realizacja zadania polega na refundacji przez Gminę Miasta Tarnowa kosztów uczestnictwa uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w zajęciach sportowych trwających, co najmniej trzy miesiące, organizowanych przez podmioty mające siedzibę na terenie Gminy Miasta Tarnowa, prowadzące tego typu działalność. W ramach zadania w 2025 r. zrealizowano refundację kosztów zajęć sportowych dla 68 dzieci uczęszczających do klas pierwszych tarnowskich szkół podstawowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 38.209,53 zł.

Na realizację działalności profilaktycznej w 2025 r. wydatkowano łącznie 66.169,53 zł.

Grupa edukacyjno-motywująca „Czas uzdrowić swoje życie”

Zadanie skierowane były do osób, które żyją w relacjach z osobami nadużywającymi alkoholu. W czasie spotkań Uczestniczki miały możliwość poznać fazy, objawy oraz mechanizmy choroby alkoholowej. Był to również czas na wymianę swoich doświadczeń dotyczących uzależnienia bliskich, dostrzeżenie trudności w kontaktach z osobą uzależnioną oraz znalezienie sposobu na pomoc sobie i osobie uzależnionej. Celem spotkań były: dostarczenie uczestnikom wiedzy na temat życia emocjonalnego, nauka konstruktywnego radzenia sobie z własnymi emocjami oraz budowanie poczucia własnej wartości i autonomii. W 2025 r. odbyło się 10 spotkań grupy, a udział w nich wzięło 7 kobiet mieszkających na terenie Miasta Tarnowa. Na realizację ww. zadania przeznaczono kwotę 2.200,00 zł.

Piknik trzeźwości – Jubileuszowy X Bieg Trzeźwości

W 2025 r. w Parku Biegowym Marcinka w Tarnowie zorganizowany został piknik trzeźwości połączony z Jubileuszowym X Biegiem Trzeźwości. Wydarzenie miało charakter sportowo-profilaktyczny i było ukierunkowane na promocję zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień oraz kształtowanie postaw abstynenckich wobec alkoholu i narkotyków. W wydarzeniu udział wzięło około 170 osób, w tym dzieci, seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami.

Program pikniku obejmował: bieg górski na dystansie 10 km, bieg dla dzieci na dystansie 1,2 km, marsz dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami na dystansie 2,4 km oraz marsz nordic walking na dystansie 10 km, a także elementy o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, promujące ideę trzeźwości i zdrowego stylu życia. Zrealizowane działania sprzyjały integracji społecznej oraz popularyzacji aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego.

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2025 r. w Centrum działał Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Punkt był czynny w każdą środę w godz. 15.00 – 18.00. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, świadczyli pomoc terapeutyczną, udzielali wsparcia po odbytych leczeniu, wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe, świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych. Łącznie w 2025 r. udzielono 155 porad.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2025 r. odbyło się 49 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu. Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji, wyniosła 114, w tym 85 wniosków z Policji, 15 wniosków od członków rodzin, 14 wniosków z innych źródeł (kuratorzy, pracownicy socjalni Centrum, Prokuratura Rejonowa), w tym wobec kobiet – 26 wniosków. Komisja wystawiła 91 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 30 osób. Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2025 r. wyniosła 21. Ponadto odbyło się 12 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 114 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

„Trzeźwy Start! – gwarantuje udany sezon”

Zadanie realizowane przez UKS „Sokół-Mościce” przy SP nr 20 w Tarnowie stanowiło część corocznego wydarzenia inaugurującego sezon motocyklowy. W ramach zadania promowano profilaktykę, trzeźwość i zdrowy styl życia wśród mieszkańców Tarnowa, w tym dzieci i młodzieży. Utworzono punkt informacyjny „Trzeźwy Start” z materiałami edukacyjnymi i statystykami wypadków spowodowanych alkoholem, symulator jazdy po alkoholu (tor przeszkód w alkogoglach), spotkania z policjantami i motocyklistami nt. bezpieczeństwa oraz konkurs z nagrodami – quiz wiedzy o przepisach Ruchu Drogowego, reakcjach po alkoholu i zdrowym stylu życia. Na realizację zadania wydatkowano 3.900,00 zł.

7. DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK OBJĘTYCH NADZOREM POMOCNICZYM CENTRUM

Zgodnie ze Statutem, w 2025 r. Centrum pełniło rolę aparatu pomocniczego Prezydenta Miasta Tarnowa w nadzorze nad jednostkami specjalistycznego poradnictwa (w tym rodzinnego), ośrodkami interwencji kryzysowej, ośrodkami wsparcia czy domami pomocy społecznej.

Sprawowało również nadzór nad kluczowymi jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasta Tarnowa, takimi jak: Zespół Żłobków w Tarnowie, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” w Tarnowie, Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej

Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie oraz Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie.

Ponadto Centrum monitorowało realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym, obejmujących mieszkania wspomagane i treningowe, Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, placówki wsparcia dziennego, a także schronisko i noclegownię dla osób bezdomnych

7.1 Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)

Na terenie miasta funkcjonują dwa środowiskowe domy samopomocy prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

Są to: **Środowiskowy Dom Samopomocy Zielona Przystań przy ul. Piotra Skargi 29a**, prowadzony przez Fundację Zielona Przystań, dysponujący 60 miejscami typu A i C, oraz **Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi przy Al. M.B. Fatimskiej 6**, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, zapewniający 60 miejsc typu B.

Placówki działają w oparciu o standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. W ramach swojej działalności realizują indywidualne i grupowe treningi samoobsługi oraz treningi umiejętności społecznych, których celem jest nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie kompetencji niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu oraz w życiu społecznym. Z oferty środowiskowych domów samopomocy korzystać mogą osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby z niepełnosprawnością intelektualną (typ B), a także osoby z innymi przewlekłymi zaburzeniami czynności psychicznych (typ C), w tym m.in. z zespołami otępiennymi, chorobą Alzheimerera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi czy organicznymi zaburzeniami nastroju. Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i finansowane są ze środków budżetu państwa w formie dotacji. W 2025 r. z usług ŚDS skorzystało 140 uczestników, w tym 27 osób w ŚDS typu A, 68 osoby w ŚDS typu B i 45 osoby w ŚDS typu C.

7.2 Domy Pomocy Społecznej (DPS)

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Ponadto do 31 sierpnia 2025 r. Dom dysponował również 50 miejscami dziennego pobytu w ramach Działu - Domu Dziennego Pobytu (DDP). Była to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. W 2025 r. łącznie z jego oferty skorzystało 38 osób.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Niepubliczne domy pomocy społecznej

Na terenie miasta funkcjonują dwa niepubliczne domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa, wyłonione w drodze otwartego

konkursu ofert. Placówki te, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniają mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, zdrowotnych, wspierających, religijnych i kulturalnych. Oba domy posiadają stałe zezwolenia Wojewody Małopolskiego na prowadzenie działalności. W przypadku mieszkańców skierowanych do domu przed 1 stycznia 2004 r. ich funkcjonowanie współfinansowane jest z dotacji budżetu państwa.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego z dnia 11 września 2024 r. Dom dysponuje 28 miejscami dla osób dorosłych i 52 miejscami dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę, wsparcie w realizacji potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych. Wśród mieszkańców znajdują się osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich, które z uwagi na ograniczoną zdolność adaptacji do zmian środowiskowych, pozostają w placówce długoterminowo, często przez całe życie. W 2025 r. została wydana jedna decyzja kierująca do domu pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej im. Zofii Skorupy dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Heleny Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi i funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarza warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze, zapewniając jednocześnie całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb oraz udział w zajęciach rehabilitacyjno-terapeutycznych.

W 2025 r. w domach przebywało łącznie 97 osób, w tym 80 w DPS przy ul. Robotniczej i 17 w DPS przy ul. Heleny Modrzejewskiej.

W IV kwartale 2025 r. uzyskano dotację celową z budżetu państwa w wysokości **699.920,00 zł na dofinansowanie zadania własnego Gminy polegającego na prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej**. Dotację wykorzystano w grudniu 2025 r. na dofinansowanie zakupów wyposażenia i prac remontowych w:

- Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Szpitalnej 53
- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48
- Domu Pomocy Społecznej im. Z. Skorupy przy ul. Heleny Modrzejewskiej 48.

7.3 Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD)

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej jest placówką dofinansowaną z budżetu państwa i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje jednocześnie zadania całodobowego ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) oraz specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (SOWODPD). W ramach działalności Ośrodek zapewniał bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną i socjalną osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, osobom doznającym przemocy domowej, świadkom przemocy oraz osobom poszukującym informacji i wsparcia. Udzielano pomocy osobistej, telefonicznej i e-mailowej mieszkańcom Tarnowa, a także mieszkańcom Powiatu Dąbrowskiego na podstawie zawartego porozumienia.

TOIKiWODPD dysponował 4 miejscami noclegowymi w ramach OIK oraz 20 miejscami całodobowego schronienia w SOWODPD. W 2025 r. w ramach OIK przeprowadzono 2101 interwencji, wsparciem objęto 831 klientów, a z całodobowego pobytu skorzystało 5 osób. W ramach SOWODPD przeprowadzono 1962 interwencje, pomocą ambulatoryjną objęto 227 osób, a z całodobowego pobytu skorzystało 30 osób (w tym 16 mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego).

Ośrodek prowadził grupy wsparcia, terapeutyczne i socjoterapeutyczne dla różnych grup wiekowych, warsztaty dla rodziców, spotkania w Ośrodku Kuratorskim oraz doradztwo zawodowe; realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc (zrealizowano 2 edycje, wsparciem objęto 25 osób, a udział ukończyło 19 osób). Na terenie Ośrodka odbywały się kontakty rodziców z dziećmi na podstawie postanowień sądowych, a pracownicy przyjmowali zgłoszenia przekierowywane z numeru 112.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły przemocy, zaburzeń psychicznych, przemocy rówieśniczej, trudności wychowawczych, objawów lękowych i depresyjnych (w tym myśli samobójczych), konfliktów rodzinnych, uzależnień i problemów zdrowotnych. TOIKiWODPD realizował także kampanie społeczne, zajęcia profilaktyczne w szkołach, warsztaty zawodowe, działania w mediach społecznościowych oraz współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

7.4 Zespół Żłobków

Instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzona jest w Mieście przez 6 żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 475 miejsc dla dzieci. Wykaz żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z liczbą miejsc wskazuje poniższa tabela.

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Nr 1, ul. Topolowa 4	134
2.	Żłobek nr 2, ul. Wiejska 29	83
3.	Żłobek nr 3, ul. Juliana Goslarsa 5	51
4.	Żłobek nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek nr 5, ul. Do Prochowni 20	92
6.	Żłobek nr 6, ul. Pracy 4c	90
łącznie		475

Żłobki prowadzone przez GMT umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych oraz edukacyjnych w formie zabawy od poniedziałku do piątku w godz. od 6:00 do 16:00, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy. Dodatkowo, dzieci mają możliwość skorzystania z posiłków (cztery posiłki dziennie), które są zgodne z obowiązującymi normami i zaleceniami żywieniowymi. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony do godz. 17:00 za dodatkową opłatą. Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem, dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia oraz tereny zielone wokół budynków, wyposażone w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty, razem z odpowiednimi zasobami lokalowymi, rozmieszczeniem i wyposażeniem, zapewniają wysoki standard placówek. Zespół Żłobków w Tarnowie zapewnia dzieciom fachową i troskliwą opiekę. Praca odbywa się w grupach dostosowanych do wieku, możliwości i predyspozycji każdego dziecka. W codziennych zajęciach, które obejmują zabawę z elementami edukacyjnymi oraz opiekę i wychowanie, uwzględnia się indywidualne potrzeby maluchów. Zajęcia są planowane

w zależności od pory roku, zmian w przyrodzie oraz świąt i wydarzeń okolicznościowych, co wzbogaca możliwości poznawcze i rozwojowe dzieci.

Ponadto w Tarnowie funkcjonuje dziewięć niepublicznych żłobków posiadających w sumie 230 miejsc. Wykaz żłobków wraz z liczbą miejsc przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	„CHATA SKRZATA” Żłobek Niepubliczny, ul. Józefa Piłsudskiego 31	40
2.	„Małe Szczęścia” Żłobek Niepubliczny, ul. Witolda Rogoyskiego 15/2	15
3.	„FUN&PLAY” Żłobek Niepubliczny, ul. Tadeusza Klimeckiego 11	14
4.	„Pałacyk Malucha” Żłobek Niepubliczny, ul. Hugona Kołłątaja 14	15
5.	„MALUSZEK” Żłobek Niepubliczny, ul. Gabriela Narutowicza 15	40
6.	„Leśne Ludki” Żłobek Niepubliczny Magdalena Świniarska, ul. Rydza-Śmigłego 5	45
7.	„Family Fun” Żłobek Niepubliczny, ul. Generała Józefa Bema 5	20
8.	„4 Fun” Żłobek Niepubliczny, ul. Traktorowa 1	19
9.	„Maluszek Baby” Żłobek Niepubliczny, os. Legionów Henryka Dąbrowskiego 10c	22
łącznie		230

7.5 Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW)

COPOW zapewnia pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną niżej wymienionych placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” jest placówką typu interwencyjnego, której celem jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Placówka zajmuje się kompleksową diagnozą psychologiczno-pedagogiczną dziecka.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka jest to placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 14 dzieci, obejmuje opieką dzieci młodsze, w szczególności rodzeństwa.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” jest placówką typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci w starszym wieku.

Funkcjonowanie wszystkich placówek oparte jest na tzw. „systemie rodzinkowym” mającym na celu właściwe przygotowanie dzieci do usamodzielnienia w przyszłości. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki ich rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach - jak dla domu jednorodzinnego. Dzieci biorą czynny udział we wszystkich pracach domowych. Dzięki takiej formie opieki dzieci uczą się umiejętności życiowych i społecznych, które będą mogły wykorzystać w swoim dorosłym życiu. Z dziećmi pracuje wykwalifikowana kadra.

Zestawienie liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Nazwa placówki	Liczba miejsc statutowych	Liczba dzieci ogółem
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom”	14	19
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Słoneczny Dom”	10	12
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka	14	20
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”	14	39
Razem	52	90

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Rodzinny Dom” to placówka typu rodzinnego. Placówka ta została utworzona z myślą o najmłodszych dzieciach wymagających zapewnienia całodobowej opieki i wychowania. Przeznaczona jest dla 8 dzieci do 18. roku życia i daje możliwość wspólnego wychowywania się liczego rodzeństwa. Placówka zapewniała dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, zaspokajała podstawowe potrzeby bytowe, emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, religijne i społeczne. Placówka prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci: plastyczne, kulinarne, sportowo-rekreacyjne, relaksacyjne, a także wycieczki i imprezy okolicznościowe, w których uczestniczą również rodziny biologiczne. Dzieci mają możliwość rozwijania swoich dotychczasowych zainteresowań i zdolności, wzmacniania więzi społecznych, rozwijania samodzielności i sprawności umysłowej. Placówka prowadziła pracę z rodziną dziecka. W placówce zatrudniony jest psycholog, który prowadzi pracę indywidualną oraz grupową z wychowankami, a także pozostaje do dyspozycji rodziców biologicznych, którzy wyrazili chęć udziału w spotkaniach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w placówce przebywało łącznie 12 wychowanków (narastająco) pochodzących z terenu miasta Tarnowa w wieku od 1. do 8. roku życia. W 2025 r. 2 dzieci opuściło placówkę i zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

7.6 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Zespół prowadzi obsługę osób występujących o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, wskazaniach do ulg i uprawnień, legitymacji oraz kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Poniższe tabele obrazują działalność Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2025 r. w zakresie przyjętych wniosków, wydanych orzeczeń, legitymacji i kart parkingowych.

Rodzaj wniosku	Liczba przyjętych wniosków
ustalenie stopnia niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia)	3.173
ustalenie niepełnosprawności dla dzieci (osób do 16. roku życia)	181
Razem	3.354
Stopień niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń
Znaczny	1.214
Umiarkowany	1.571
Lekki	251
dzieci do 16. roku życia	173

Razem	3.209
Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej	
dla osób przed 16. rokiem życia	1116
dla osób po 16. roku życia	82
Razem	1.198
Liczba wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych	
dla osób niepełnosprawnych	1.055
dla placówek	10
Razem	1.065

7.7 Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) Słoneczne Wzgórze jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy. W ramach działalności ZAZ Słoneczne Wzgórze świadczy usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne oraz wynajmu sal na szkolenia i konferencje. W 2025 r. placówka skoncentrowała się na wymianie doświadczeń: zorganizowano wizyty studyjne w siedzibie ZAZ oraz udział w wizytach w innych ZAZ-ach, prezentując i ucząc się rozwiązań organizacyjnych i wsparcia pracowników. Zrealizowano pierwszą zagraniczną wycieczkę integracyjną dla pracowników, wzmacniając ich samodzielność i relacje zespołowe. Ponadto od 2025 r., w sezonie letnim, funkcjonuje domek do apiterapii, stanowiący element rozszerzonej oferty działań prozdrowotnych i rehabilitacyjnych. Uruchomienie tej formy wsparcia wpisuje się w działania podejmowane przez ZAZ na rzecz poprawy dobrostanu i kondycji psychofizycznej osób z niepełnosprawnościami. W 2025 r. położono także istotny nacisk na rozwój kompetencji kadry, w szczególności opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

Koszty działalności placówki pokrywane są ze środków PFRON, środków Województwa Małopolskiego, środków GMT oraz środków wypracowanych przez ZAZ.

7.8 Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizuje projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Centrum Wsparcia zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28a i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnych pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W budynku Centrum Wsparcia znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). Realizacja projektu

obejmowała okres od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. Okres trwałości projektu zakończył się 31 grudnia 2025 r.

W 2025 r. z całodobowej opieki zastępczej skorzystało 184 opiekunów. Zawarto 1725 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

7.9 Mieszkania wspomagane i treningowe

Mieszkania wspomagane dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2025 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania wspomagane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu wspomagany mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu. Mieszkanie wspomagane jest alternatywą dla pobytu w placówce całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu wspomagany stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Jedno z nich przeznaczone jest dla czterech kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 93.750,00 zł. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla czterech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 93.750,00 zł. Pobyt w mieszkaniu wspomagany ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa Uchwała Nr XCIV/881/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Mieszkanie treningowe dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie treningowe przeznaczone dla trzech osób, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie prowadzone jest przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie PSONI - Koło w Tarnowie. Wysokość udzielonej w 2025 r. dotacji wyniosła 72.500,00 zł.

7.10 Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (PONON)

Prowadzenie punktu nad osobami nietrzeźwymi (PONON) realizowało Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Zadanie zostało zlecone w ramach otwartego konkursu ofert. Celem zadania było zapewnienie bezpieczeństwa osobom nietrzeźwym z terenu miasta Tarnowa, znajdującym się w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, a także podejmowanie działań profilaktycznych i motywujących do ograniczania szkód związanych z nadużywaniem alkoholu. Zadanie realizowano całodobowo, przez wszystkie dni tygodnia, również w dni wolne od pracy i święta, utrzymując stałą gotowość do przyjęcia 20 osób. Opiekę zapewniała wykwalifikowana kadra ratowników medycznych i opiekunów, a w ramach działań profilaktycznych dostępny był terapeuta uzależnień, organizowano grupę wsparcia dla osób trzeźwiejących oraz umożliwiano korzystanie z porad prawnych. Osobom przyjętym do Punktu zapewniano bezpieczne warunki pobytu, opiekę, możliwość wykonania zabiegów higieniczno-sanitarnych oraz dostęp do środków higieny osobistej

i odzieży zastępczej. W 2025 r. wsparciem zostały objęte 1.493 osoby, w tym 364 osoby zostały dowieszone do Punktu przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej, 889 osób zostało dowieszonych przez funkcjonariuszy Policji, 45 osób zostało dowieszonych przez Transport Sanitarny, a 195 osób zgłosiło się samodzielnie. Na realizację zadania w 2025 r. wydatkowano dotację z budżetu GMT w wysokości 1.047.024,26 zł.

7.11 Placówki Wsparcia Dziennego

Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej

Na terenie Miasta Tarnowa w 2025 r. działały dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez: Stowarzyszenie Siemacha oraz Katolickie Centrum Edukacji KANA. Realizowały zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” dla dzieci i młodzieży z Miasta Tarnowa. Wydatkowana kwota dotacji z budżetu GMT za 2025 r. wyniosła 907.020,00 zł. Placówki działały we wszystkie dni robocze (również w okresie wakacji i ferii zimowych) i objęły swoimi działaniami grupę min. 140 wychowanków. Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny, psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne gry i zabawy. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie, dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi. Placówki prowadziły dokumentację dla każdego dziecka uczęszczającego na organizowane zajęcia, a także współpracowały z rodzicami/opiekunami dziecka, Centrum i innymi podmiotami.

Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczo-podwórkowej

Placówką typu opiekuńczo-podwórkowej jest Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” przy ul. Gumniskiej 25, która działa w ramach struktury organizacyjnej Centrum. Funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:30 do 18:30. Placówka ma charakter otwarty, a rekrutacja uczestników prowadzona jest w sposób ciągły przez cały rok. Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 roku życia, wymagających wsparcia w zakresie integracji z rówieśnikami oraz organizacji czasu wolnego. Na dzień 31 grudnia 2025 r. liczba uczestników wynosiła 25 osób.

Praca wychowawcza realizowana była zgodnie z rocznym planem dydaktyczno-wychowawczym. Każdy uczestnik posiadał teczkę Indywidualnego Planu Pracy zawierającą niezbędną dokumentację. W ramach działań prowadzono codzienne zajęcia wychowawcze, organizowano czas wolny oraz utrzymywano bieżący kontakt z rodzicami, informując ich o funkcjonowaniu dzieci.

W 2025 r. realizowano różnorodne zajęcia, w tym plastyczne, sportowo-rekreacyjne, kulinarne, edukacyjne i profilaktyczne. Organizowano również wyjścia oraz wycieczki o charakterze edukacyjnym i integracyjnym, m.in. do kina, teatru, muzeum, na basen czy do parku trampolin. Prowadzono również działania okolicznościowe, takie jak spotkania świąteczne, wydarzenia tematyczne oraz warsztaty międzypokoleniowe. Kontynuowano współpracę z Placówką Opiekuńczo-

Wychowawczą „Słoneczny Dom” oraz Klubem Seniora, w ramach której odbywały się wspólne spotkania i warsztaty sprzyjające integracji międzypokoleniowej. Prowadzono także działania profilaktyczne, m.in. we współpracy z dzielnicowym. Placówka włączyła się w wydarzenia organizowane przez Centrum Usług Społecznych, współorganizując inicjatywy dla dzieci i rodzin.

Na bieżąco prowadzono rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Zapewniono uczestnikom wyżywienie w postaci podwieczorku, dostosowanego do czasu przebywania w placówce. Działalność Placówki ukierunkowana była na wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, poprawę ich funkcjonowania społecznego oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości.

7.12 Schronisko dla Osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizowało zadanie publiczne pn. „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym” na podstawie umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa na lata 2024–2026. Celem zadania było zapewnienie osobom bezdomnym oraz osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności całodobowego schronienia, zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych oraz prowadzenie działań wspierających proces usamodzielniania i reintegracji społecznej.

Zadanie realizowano poprzez prowadzenie zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896 z późn. zm.):

a) schroniska dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie z obowiązującymi standardami, w ramach którego zapewniano całodobowy pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach, wyżywienie, dostęp do zaplecza sanitarnego (kąpiel, pranie i suszenie odzieży), środki higieny, odzież i obuwie, opiekę medyczną i psychologiczną, pomoc w podjęciu leczenia od uzależnienia oraz wsparcie w sprawach socjalnych i zawodowych;

b) noclegowni na 20 miejsc, zapewniającej tymczasowe schronienie, posiłek i gorący napój, możliwość skorzystania z prysznicy oraz wymiany lub dezynfekcji odzieży.

Pobyt w schronisku był odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni był nieodpłatny.

W 2025 r. z pomocy Domu dla Bezdomnych skorzystało ogółem 251 osób w wymiarze 35 213 osobodni, w tym ze Schroniska – 132 osoby (30 069 osobodni), z Noclegowni – 171 osób (5 144 osobonocy). Z łąni korzystały wszystkie osoby zgłaszające się do noclegowni oraz inne osoby pozbawione dostępu do podstawowych zabiegów higienicznych. Na realizację zadania wydatkowano dotację z budżetu GMT w wysokości: 1.378.073,10 zł.

8. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

8.1 Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025

W 2025 r. Centrum, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025, mający na celu wsparcie w wykonywaniu

codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2025 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 103 osoby z niepełnosprawnością. Na realizację Programu wydatkowano kwotę 1.580.994,22 zł. W ramach usług asystencji osobistej – osoby niepełnosprawne skorzystały łącznie z 32.716 godzin wsparcia.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025		
Wyszczególnienie	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
		103
	w tym:	
Dzieci do 16. roku życia	21	4.409
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	82	28.307
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	0	0

8.2 Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2025

W 2025 r. Centrum, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2025, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na załatwienie niezbędnych spraw życiowych oraz odpoczynku i regenerację.

W 2025 r. usługami opieki wytchnieniowej objętych zostało 119 opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: 1.270.142,76 zł. W ramach usług opieki wytchnieniowej zrealizowano łącznie 26.794 godziny i 30 minut wsparcia.

8.3 Program „Aktywny samorząd”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków PFRON realizowała Program „Aktywny samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- dodatek na opłaty za energię elektryczną,
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2025 r. dofinansowanie otrzymało 59 osób niepełnosprawnych, którym do 30 stycznia 2026 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 272.195,00 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2025 r., będą dokonywane do 15 kwietnia 2026 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2025 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 116 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 437.057,00 zł.

8.4 „Program wyrównywania różnic pomiędzy regionami III”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Centrum jest koordynatorem Programu na terenie Miasta Tarnowa, a w 2025 r. realizowało projekt:

1. Obszar F Programu:

- „Wymiana i modernizacja instalacji centralnego ogrzewania oraz doposażenie Sali rehabilitacyjnej w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego się w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5”, Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 254.077,28 zł, w tym ze środków PFRON 201.500,00 zł oraz 52.577,28 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu: 30 czerwca 2026 r.

8.5 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

W 2025 r. Gmina Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kontynuowała realizację:

- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań,
- Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” realizowany jest w latach 2022-2026. Kwota przeznaczona na realizację Programu wynosi 525.000,00 zł. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8.6 Program „Zajęcia klubowe WTZ”

W 2025 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie, Warsztacie Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem

było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Centrum jest koordynatorem Programu na terenie Miasta. W 2025 r. z programu skorzystało 29 osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt realizacji Programu ze środków PFRON wyniósł 191.545,00 zł.

8.7 Projekt pn. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie”

Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2025 r. kontynuowała realizację projektu pt. „Miasto dla każdego, czyli odNOWA społeczna w Tarnowie” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, typ projektu A. Działania mające na celu integrację osób w szczególnie trudnej sytuacji realizowane przez gminy i powiaty, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Projekt ma na celu wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez ich pełną i trwałą integrację społeczną. Kluczowe działania skupiają się na zapewnieniu kompleksowej pomocy, rozwijaniu umiejętności społecznych oraz tworzeniu warunków, które umożliwiają uczestnikom samodzielne funkcjonowanie i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Projekt skierowany jest do mieszkańców Tarnowa, którzy zmagają się z różnorodnymi trudnościami, takimi jak kryzys bezdomności, niepełnosprawność, potrzeba wsparcia w codziennym funkcjonowaniu czy też opuszczenie placówek opieki instytucjonalnej, w tym domów pomocy społecznej. Obejmuje również osoby korzystające z pomocy społecznej, przebywające w pieczy zastępczej, a także rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Istotnym elementem projektu jest także uwzględnienie otoczenia uczestników, co oznacza, że wsparciem objęte mogą zostać również ich rodziny oraz społeczność lokalna.

Projekt oferuje wsparcie poprzedzone wielowymiarową diagnozą potrzeb, która pozwoli na opracowanie spersonalizowanych planów integracji. W zależności od sytuacji życiowej uczestników projekt oferuje szeroki zakres działań, obejmujących między innymi wsparcie psychospołeczne, rozwój umiejętności społecznych, pracę socjalną, edukację, rozwój osobisty oraz aktywizację zawodową. Dodatkowo przewidziano działania skierowane do osób przebywających w rodzinach zastępczych lub je opuszczających oraz do tych, które wymagają pomocy w procesie usamodzielniania się.

Szczególne uwagę poświęcono także osobom z niepełnosprawnościami, które będą mogły skorzystać z rozwiązań ułatwiających im codzienne funkcjonowanie. W ramach projektu zaplanowano integrację społeczną, profilaktykę zdrowotną, usługi świadczone w lokalnej społeczności, system asystentów oraz wsparcie mieszkaniowe.

Projekt nie tylko odpowiada na bieżące potrzeby uczestników, ale także ma na celu osiągnięcie długofalowych efektów społecznych. Dzięki jego realizacji możliwe będzie poprawienie sytuacji życiowej osób w trudnym położeniu, zarówno pod względem społecznym, jak i ekonomicznym, edukacyjnym oraz zdrowotnym. Ostatecznym rezultatem ma być wzrost ich samodzielności, a także większa aktywność i integracja ze społeczeństwem.

W 2025 roku w ramach projektu zrealizowano dla poszczególnych grup docelowych następujące formy wsparcia:

- **dla osób niepełnosprawnych, osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, członków gospodarstw domowych sprawujących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu:** trening spędzania czasu wolnego w formie grupowej (45 osób) i indywidualnej, trening budżetowy (43 osoby), grupę wsparcia (48 osób), indywidualne wsparcie psychologiczne (23 osoby), wsparcie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (27 osób), usługi fryzjerskie (43 osoby), konsultacje o charakterze profilaktyczno-diagnostycznym: fizjoterapeutyczne (23 osoby), podologiczne (10 osób), dietetyczne (32 osoby), konsultacje pielęgniarские (35 osób), pracę socjalną, działania wspierające podnoszące kompetencje w zakresie organizacji czasu wolnego i integracji (m.in. wyjścia do instytucji kultury, wycieczka, spotkania integracyjne, wydarzenie integrujące osoby z niepełnosprawnościami z osobami pełnosprawnymi pn. „DobroDzień 2025”);

- **dla osób korzystających z pomocy społecznej, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osób w kryzysie bezdomności:** indywidualne wsparcie psychologiczne (14 osób), pracę socjalną, indywidualny trening spędzania czasu wolnego (1 osoba), trening budżetowy, trening spędzania czasu wolnego (6 osób), grupę wsparcia (6 osób), grupę wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (6 osób), kurs stylizacji paznokci (1 osoba), kurs prawo jazdy kat. B (6 osób), wsparcie asystenta rodziny (10 rodzin), wsparcie asystenta osoby w kryzysie bezdomności (7 osób), wsparcie terapeuty ds. uzależnień (3 osoby), warsztaty edukacyjno-kreatywne dla dzieci (12 osób), kurs języka angielskiego dla dzieci (8 osób), działania wspierające i wzmacniające kompetencje w zakresie spędzania czasu wolnego i uczestnictwa w kulturze, sprzyjające jednocześnie wzmacnianiu relacji rodzinnych (m.in. wyjścia do kina i teatru, wycieczka, wspólne zajęcia rozwijające kreatywność i zdolności manualne, zabawy tematyczne – mikołajkowe, andrzejkowe itp.);

- **dla dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej, rodziców zastępczych i ich dzieci, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej:** warsztaty psychoedukacyjne podnoszące kompetencje rodzicielskie, wspierające wychowanie i opiekę nad dzieckiem, w tym: warsztat z psychologiem pn. „Syndrom dziecka krzywdzonego, FAS, RAD, autyzm - na co zwrócić uwagę w pierwszych latach życia dziecka”, warsztat z pielęgniarką pn. „Pierwsza pomoc przy zadławieniach, zakrzuszeniach i poparzeniach” (5 osób), warsztaty dla rodziców zastępczych mające na celu podniesienie jakości sprawowanej opieki nad dziećmi poprzez pracę nad prawidłowym funkcjonowaniem całego systemu rodzinnego: warsztat z psychologiem pn. „Poprawa komunikacji i relacji w systemie rodzinnym” (3 osoby), indywidualne poradnictwo psychologiczne (4 osoby), warsztaty z zakresu rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej (10 osób), warsztaty z zakresu kreatywnej organizacji czasu wolnego z nauką podejmowania samodzielnych decyzji (4 osoby), trening nawiązywania relacji rówieśniczych (5 osób), warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej: warsztaty wdrażające do odpowiedzialności za własne zachowania i decyzje (6 osób), warsztaty wdrażające metody przeciwdziałania poczucia izolacji i osamotnienia (5 osób), kurs prawo jazdy kat. B (3 osoby), kursy zawodowe: kurs stylizacji paznokci (1 osoba), kurs kasy fiskalnej (1 osoba), kurs specjalista ds. rekrutacji i selekcji pracowników (1 osoba), zrealizowano diagnostykę specjalistyczną w kierunku FAS (5 osób), ADHD (2 osoby), autyzmu (2 osoby), integracji sensorycznej (2 osoby), logopedycznej (1 osoba), neurologicznej (1 osoba), diagnostykę genetyczną (1 osoba), działania wspierające i wzmacniające kompetencje w zakresie spędzania czasu wolnego i uczestnictwa w kulturze, sprzyjające jednocześnie budowaniu i wzmacnianiu więzi rodzinnych (np. organizacja pikniku i wycieczki).

Wartość projektu wynosi 9.402.719,70 zł, w tym wysokość z Funduszy Europejskich to 7.950.380,78 zł. W 2025 r. na realizację projektu wydatkowano kwotę: 1.266.560,85 zł, a liczba uczestników wyniosła 162. Okres realizacji projektu: od 1 października 2024 r. do 30 czerwca 2029 r.

8.8 Projekt pn. „PoMOCNY Tarnów”

Gmina Miasta Tarnowa - Centrum Usług Społecznych w Tarnowie od września 2025 r. rozpoczęła realizację projektu „PoMOCNY Tarnów” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 6.33. Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT, typ projektu A i C. Działania mające na celu integrację osób w szczególnie trudnej sytuacji realizowane przez gminy i powiaty, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Stowarzyszenia Aglomeracja Tarnowska.

Projekt „PoMOCNY Tarnów” to kompleksowy program wsparcia skierowany do dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym rodzin z osobami z niepełnosprawnościami, osób pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą, a także osób, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Jego celem jest wspieranie uczestników w rozwijaniu kompetencji społecznych i emocjonalnych, wzmocnienie więzi rodzinnych, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez integrację ze społecznością lokalną. W ramach projektu realizowane będą różnorodne działania edukacyjne, terapeutyczne i aktywizujące, dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników. Dla dzieci i młodzieży przewidziano warsztaty rozwijające umiejętności społeczne i intelektualne, zajęcia wspierające, treningi spędzania czasu wolnego oraz warsztaty artystyczne i terapeutyczne. Istotnym elementem projektu są również zajęcia ukierunkowane na rozwój samodzielności, w tym treningi kulinarne i rozwój umiejętności praktycznych. Projekt zakłada również wsparcie dla rodziców i opiekunów prawnych, obejmujące poradnictwo specjalistyczne, warsztaty wzmocniające kompetencje wychowawcze mające na celu rozwój umiejętności budowania relacji z dziećmi oraz radzenia sobie z wyzwaniami wychowawczymi. Dla rodzin zastępczych i osób usamodzielnianych przewidziano kompleksowy system wsparcia, obejmujący m.in. szkolenia zapobiegające wypaleniu zawodowemu, pomoc w znalezieniu mieszkania, wsparcie w zakresie kompetencji życiowych i finansowych oraz poradnictwo w sprawach urzędowych i prawnych. Osoby usamodzielniane otrzymają wsparcie indywidualne, w tym coaching i treningi rozwijające umiejętności niezbędne do samodzielnego życia. Kluczowym aspektem projektu jest wprowadzenie usług asystenckich świadczonych przez Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej. Działania te będą skierowane do osób, które ze względu na wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne okoliczności potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługi te odgrywają istotną rolę w systemie wsparcia społecznego i zdrowotnego, zapewniając uczestnikom projektu stałą lub okresową pomoc w realizacji podstawowych czynności dnia codziennego. Ważnym aspektem projektu jest także wsparcie osób, które zmagają się z trudnościami w codziennym funkcjonowaniu – zarówno osób z niepełnosprawnościami, jak i osób starszych, które wymagają pomocy w adaptacji społecznej. W tym celu przewidziano organizację zajęć terapeutycznych i rozwijających umiejętności praktyczne. Działania projektowe obejmują także organizację wydarzeń i warsztatów oraz wyjść do instytucji kultury i sportu, które pozwolą uczestnikom aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i kulturalnym.

Realizacja projektu ma na celu zwiększenie samodzielności i jakości życia uczestników oraz wzmocnienie ich kompetencji społecznych. Dzięki szerokiemu zakresowi wsparcia i zaangażowaniu

wykwalfikowanej kadry projekt przyczyni się do budowania trwałych relacji rodzinnych i społecznych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Wartość projektu wynosi 15.398.116,80 zł, w tym wysokość z Funduszy Europejskich to 13.088.397,86 zł. Okres realizacji projektu: od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2029 r.

9. KLUCZOWE ZAMIERZENIA DO REALIZACJI W 2026 ROKU

Centrum zostało utworzone w celu odpowiadania na potrzeby wspólnoty samorządowej poprzez świadczenie i koordynację określonych usług społecznych. Usługi Centrum będą adresowane, jak dotychczas, do ogółu mieszkańców, przy jednoczesnym skoncentrowaniu szczególnej uwagi na osobach i rodzinach wymagających wsparcia. W 2026 roku planuje się kontynuację oraz rozwój działań ukierunkowanych na wzmacnianie lokalnego systemu wsparcia, zwiększanie dostępności usług społecznych oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Do kluczowych zamierzeń przewidzianych na 2026 rok należą:

1. Rozwój i optymalizacja systemu wsparcia psychologicznego i psychoterapeutycznego dla mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
2. Rozszerzanie kompleksowej oferty wsparcia dla rodzin, ukierunkowanej na przeciwdziałanie problemom opiekuńczo-wychowawczym oraz zapobieganie rozpadowi rodzin.
3. Wdrażanie zindywidualizowanych form pracy socjalnej, dostosowanych do potrzeb osób i rodzin.
4. Wzmocnienie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych.
5. Rozwój systemu pieczy zastępczej oraz promocja idei rodzicielstwa zastępczego.
6. Podejmowanie działań zmierzających do utworzenia nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej w celu zabezpieczenia potrzeb dzieci wymagających całodobowej opieki.
7. Pozyskiwanie i rozwój rodzin wspierających oraz wykorzystywanie zasobów środowiska lokalnego w procesie pracy z rodziną.
8. Rozwój działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym realizacja programów integracji i wsparcia na rynku pracy.
9. Poszerzanie oferty działań aktywizujących i integrujących osoby starsze.
10. Zapewnienie adekwatnych i zindywidualizowanych form wsparcia dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym rozwój usług asystenckich i opieki wytchnieniowej.
11. Wdrażanie nowych form wsparcia dla dorosłych osób ze spektrum autyzmu, sprzyjających ich samodzielności i integracji społecznej.
12. Zwiększanie dostępności miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności poprzez uruchamianie nowych miejsc w środowiskowych domach samopomocy.
13. Dążenie do utworzenia domu pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
14. Rozwój systemu wsparcia poprzez zwiększanie dostępności usług społecznych, w tym usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dziennych form opieki oraz mieszkań wspomaganych, a także inicjatywy służące ograniczaniu izolacji społecznej.
15. Kontynuowanie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, umożliwiającego mieszkańcom funkcjonowanie w środowisku lokalnym.
16. Realizacja usług społecznych zgodnie z Programem Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa „Od potrzeb do realizacji” – edycja 2025–2026.

17. Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego.
18. Podejmowanie aktywności projektowo-konkursowej w celu pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.
19. Udział w realizacji zadań wynikających z przyjętych strategii oraz programów miejskich i gminnych.
20. Rozwijanie działań w zakresie edukacji społecznej oraz wzmacnianie lokalnych sieci samopomocowych.
21. Rozwijanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.
22. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Centrum poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, superwizjach oraz wizytach studyjnych.